

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a **Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported** (CC BY-NC 3.0) license.

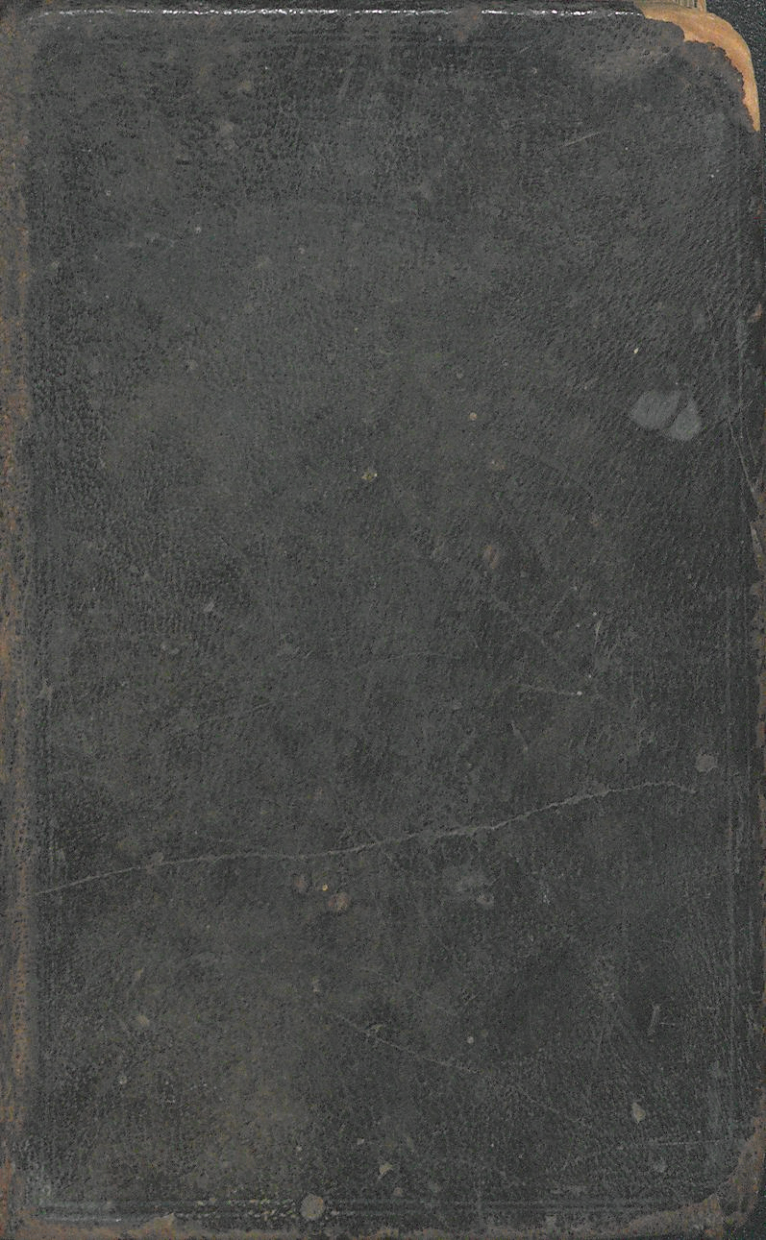
Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

$$40 \times 4$$

$$2 \times 10 = 20$$

$$2 \times 10 = 20$$

$$\begin{array}{r}
 32 \\
 4 \\
 \hline
 36 \\
 4 \\
 \hline
 40 \\
 4 \\
 \hline
 44
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 16 \\
 4 \\
 \hline
 20 \\
 4 \\
 \hline
 24 \\
 4 \\
 \hline
 28 \\
 4 \\
 \hline
 32
 \end{array}$$

✓
1 12 3 4 5 6-7
1

12 3 4 5 6 7 8 9 10

11 12 13 14 15 16

17 18 19 20 21

22

23

24 25 26 27 28 29 30

9
Section

22015

274669

ԺԱՄԱՐԳԻՐՐԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ՍՈՒՐԻ ԵԿԵԳԵՑ

ԻՈՅ:

2^ա 2^ա 4 7 5 7

ՏՊԵՐԵԵԱՆ

Ի Հայրապետութեան և Տեառն Ե.
ՆԵՐՍԻՍԻ Աճապատիւ և թուղ իկտի Ամե
նայն Հայոց և Ապետի զանազան Նշանաց
Աճապատաւ ԿԱՅԱՆԲՈՒԹԵԱՆ ՌՈՒՍՅԱՅ:

Հրամանաւ Աճապատ Առաքելաշառիղ
Բարձր Արքայան Առաքելապետութիւն Վիճա-
կաւոր Առաջնորդի և Մեարտապետի Հայոց
Պարագագաւ և այլոց, Տեառն Բաղաստարաց
Իշխանագնէի Հասան Զաւարեանի, և Ա-
պետի ԿԱՅԱՆԲՈՒԹԵԱՆ ՌՈՒՍՅԱՅ:

Արքեմէք և Զաւարեան Պարոն Մ. Յ. Պարեմեան:

Ի Տպարանի Միմասի Մ. Տառղ ԼԵՃԵԱՆԳ

1854

Ի ՇՈՒՇԻ

ա մ գ :

14310

Ժ Ե Մ Ե Կ Ե Բ Գ Ո Ի Թ Ի Ի Կ

ԵՐԵՐԵԱՆ, ՍՈՒՐԲ ԵՒ ԼՍՏՈՒԼԾԵ-
ՇՆՈՐՀ ԹԵՐԳՄԱՆԵԶԼՅՆ ՄԵՐՈՑ

ՄԱՀԱԿԱՅ ԵՒ ՄԵՍՐՈՊԱՅ

ԵՒ ԵՐԵՆԵԼԻ ԶԱՅՐԱՊԵՏԱՅՆ ՄԵ
ՐՈՑ

ԳԻՒՏՈՅ ԵՒ ՅՈՎ, ԶԱՆԵՆՈՒ ՄԱՆԳԵ
ԿՈՒՆՈՅ ԵՒ ՆԵՐՍԵՍԻ ՇՆՈՐՀԱՆ,
ԻՈՅ

Հաւատամք զսուրբ հոգին ւծ. անեղ,
անժամանակ. ոչ ծնեալ՝ այլ բղխեալ ՚ի
հօրէ. հակից հօր և փառակից որդւոյ:

Հաւատամք զերրորդունն քբ, մի բնունի,
մի ւծունի. ոչ երեք ւծք, այլ՝ մի ւծ. մի
կամք. մի թագաւորունի, մի իշխանունի, արա-
շիչ երևելեաց և աներևութից:

Հաւատամք յեկեղեցի սուրբ՝ զթողունի
մեղաց՝ հաղորդութեամբ սրբոյ:

Հաւատամք զմինն յերից անձանց ըզ-
բանն ւծ՝ ծնեալ ՚ի հօրէ նախ քան զյա-
ւիտեանս. ՚ի ժամանակի իջեալ յւծածին
կոյսն մարիամ. առեալ յարենէ նորա՝ միա-
ւորեաց ընդ իւրում ւծութեն. իննամսեաց
թուժկալեալ յարգանդի անարատ կուսին, և
եղև աստուածն կատարեալ՝ մարդ կատա-
րեալ. հոգւով և մտօք և մարմնով. մի
անձն, մի դէմ, և միաւորեալ մի բնութիւն:
Նստուածն մարդացեալ առանց փոփոխման
և առանց այլայլութե. անսերմն յղութի և
անսպական ծնունդ. որպէս ոչ է սկիզբն
ւծութե նորա՝ և ոչ վախճան մարդկութե
նորա. (զի յս քս երէկ և այսօր՝ նոյն և
յաւիտեան):

Հաւատամք զտէրն մեր յս քս շրջեալ
 'ի վերայ երկրի. յետ երեսուն ամաց եկեալ
 'ի մկրտութի: Հայր 'ի վերուստ վկայեալ
 դս է որդին իմ սիրելի. և հոգին սբ ա-
 զաւնակերպ իջեալ 'ի վերայ նորա: Փորձեալ
 'ի ստանայէ և յաղծեալ նմա: Քարո-
 ղեալ մարդկան զփրկութի: Աշխատեալ
 մարմնով, վաստակեալ՝ քաղցեալ՝ և ծա-
 րաւեալ: Յետոյ եկեալ կամաւ 'ի չարչա-
 րանս. խաչեալ և մեռեալ մարմնովն. և կեն-
 դանի անձութիւն: Մարմինն եղեալ 'ի գերեզ-
 մանի՝ միաւորեալ անձութիւն, և հոգւովն ի-
 ջեալ 'ի դժոխս՝ անբաժանելի անձութիւն:
 Քարոզեալ հոգւոյն՝ աւերեալ զդժոխս՝ և
 ազատեալ զհոգիսն: Յետ երկոյ աւուրց յա-
 րուցեալ 'ի մեռելոց և երևեալ աշակերտացն:

Հաւատամք զտէրն մեր յս քս՝ նովին
 մարմնովն համբարձեալ յերկինս և նստեալ
 ըստ աջակէ հօր: Այլ և դաւոյ է նովին մարմ-
 նովն. և փառօք հօր՝ 'ի դատել զկենդանիս
 և զմեռեալս: Ար և յարուի ամ մարդկան:

Հաւատամք և զհատուցումն գործոց. ար-
 դարոցն կեանք յաւիտենական, և մեղաւո-
 րացն տանջանք յաւիտենական:

Զ.Գ. ՃՈՒՄՆ

Մեղայ ամենասուրբ երրորդութեն՝ հօր և
որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ: Մեղ ուցեալ եմ Խյ:
Խոստովանիմ առաջի Խյ՝ և սրբուհւոյ Խծած-
նին՝ և առաջի քո հայր սուրբ՝ զԽմ մեղս
դոր գործեալ եմ: Քանզի մեղայ խոր-
հրդով, բանիւ և գործով. կամայ և ախա-
մայ, դիտուք և անգիտուք, մեղայ Խյ:

Մեղայ հոգւովս և զօրութեամբ սորա. մտօքս
և շարժմամբ սորա. մարմնովս և զգայութե
սորա:

Մեղայ զօրութեամբ հոգւոյս. խորամանկութեամբ,
անդգամութեամբ, յանդգնութեամբ և երկչոտութեամբ,
շուայլութեամբ և ժլատութեամբ, զեխութեամբ և անխիտու-
թեամբ, չարահաւանութեամբ, յուսահատութեամբ, և թե-
րամտութեամբ, մեղայ Խյ:

Մեղայ չար խորհրդով մտաքս. նենգութեամբ,
ատելութեամբ. խեղճութեամբ. մախանօք. յաջախանօք.
թուլութեամբ. պոռնկական խորհրդով. արուա-
կան. խղական. անասնական. գրաստական. դա-
դանական. ՚ի գիշերի և ՚ի տունջեան. երա-
զական զիճութեամբ, և յանբազական դարձ աղ-
տեղութեամբ մեղայ աստուծոյ:

Մեղայ ցանկութիւն մացմնոյս. հեշտութիւն.
պղերկութիւն. յօրանջամբ գնոյ. շարժութիւն.
մարմնոյս, և զաղրագործութիւն 'ի պէսպէս
ախտոս. հեշտալրութիւն լսելեայս. արատու-
թեամբ աչոցսոս. ցանկութիւն սրտիո. իգութիւն
լոնգացս. պաղշոտութիւն բերանոյս. անժուժ-
կալութիւն. շուայտութիւն. և արբեցութիւն,
մեղայ աստուծոյ:

Մեղայ չարաբանութիւն լեզուիս. 'ստա-
խօսութիւն. սուտ երդմամբ. երդմադանցութիւն
հակառակութիւն. վիճաբանութիւն. բանսարկութիւն.
շողմոգութիւն. քսու. դատարկաբանութիւն. և ծաւ-
ղու. զրախօսութիւն. հերձախօսութիւն. և անիծա-
բանութիւն. տրտնջելով. դժգոհելով. բամբա-
սելով. և հայհոյելով, մեղայ ԽԵՅ:

Մեղայ գողութիւն ձեռացս. ագահելով,
զրկելով, հարկանելով սպանանելով և ընդ
դարչս ածելով, մեղայ աստուծոյ

Մեղայ ամ յօդուածովք շինուածոյս և ամ
անդամօք մարմնոյս. հնդեակ զգայարանօքս,
և վեցեկի շարժմամբս. վերամբարձ ոտնա-
հարութիւն, և վայրաքարշ մեղկութիւն. յաջ և յա-
հակ խոտորելով, զառաջնոցն մեղանշելով,
և վերջնոցն չար նշաւակ գոլով, մեղայ ԽԵՅ:

Այլ և մեղայ եօթնիցս յանցանօք՝ մահա-
ցու մեղօք. հալարառութիւն և մասամբք նորին.
նախանձու և մասամբք նորին. բարկութիւն և
մասամբք նորին. ծուլութիւն և մասամբք նո-
րին. ազաւորութիւն և մասամբք նորին. որկրա-
մոլութիւն և մասամբք նորին. բղջարակոծութիւն և
մասամբք նորին, մեղայ աստուծոյ:

Այլ և մեղայ ամ պատուիրանացն ար-
շանձն առնելեացն և հրաժարելեացն՝ դի-
մից դ յանձնառականն կատարեցի, և ոչ ՚ի
հրաժարելեացն հեռացայ: Օրէնս առի և
յօրինացն հեղգացայ. ՚ի կարգս քրիստոնէութեան
հրաւիրեցայ՝ և դործովս անարժան դտայ. գի-
տելով զչարն կամուս կորացայ, և ՚ի բարեաց
դործոց ինձէն հեռացայ. վայ ինձ, վայ ինձ,
մայ ինձ: Օրին տեսմ, կամ զորն խոստո-
ւանիմ. Օրին անթիւ են յանցանք իմ. անա-
սելի են անօրէնութիւնք իմ. աններելի են ցաւք
իմ, և անբժշկելի են վէրք իմ, մեղայ ար-
շ:

Հայր սուրբ՝ զքեզ ունիմ միջնորդ հաշ-
տուել և բարեխօս առ միածին ուրդին ար-
շ. զի իշխանութիւն որ տուեալ է քեզ, արձակեցես
զիս ՚ի կապից մեղայ իմոց, աղաչեմ ըզ-
քեզ:

ԱՐՁԱՆՈՒՄՆ

Ողորմեսցի քեզ մարդասէրն Թո-
ղոսի շնորհեսցէ Թոյնցանայ քոց, խոստո-
վանացելայն և մոռացելոցն: Եւ ես կար-
գաւս քահանայական իշխանութե, և հրամա-
նաւն Թոյնցի (զոր արձակեցէք յերկրի,
եղիցի արձակեալ յերկինս): Նովին բանիւն
արձակեմ զքեզ յԹոյն մասնակցութե մեղաց
քոց, 'ի խորհրդոց' 'ի բանից' և 'ի գործոց,
յանուն հօր և որդւոց և հոգւոյն սրբոց:

Եւ դարձեալ՝ տամ զքեզ 'ի խորհուրդս
սուրբ եկեղեցւոյ. զի զոր ինչ գործիցես բա-
րիս, եղիցի քեզ 'ի բարեգործութի և 'ի փառս
հանդերձեալ կենացն, ամէն:

Խառն Ժամարեղէաց ըստ արեւելեան առհասարակ
աշտուածաց և առուէց աղօթեց, զոր ինչրեաց սուրբ
ժամարեղէան Յակոբ Ղրեմիս 'ի ճեգ բաժնուհւոյն
Գրեգորէ Խալիւսեացն: Եւ հաղարեաց այսպէս: Այս
գրութի որ աւուր ճայնե լինի՝ այս է:

Տէր եթէ զշրթոսնսն: Օքէն գոհանաւքն:
Օրհնել Թոյն մեր և փրկիչ յս քսն: Կանոնադը-
լութիւն: Կանոնի աղօթքն: Օկնի ալ էլութայից
և թաղաւորացն՝ Սաղմոսիւք և օրհնութն, և

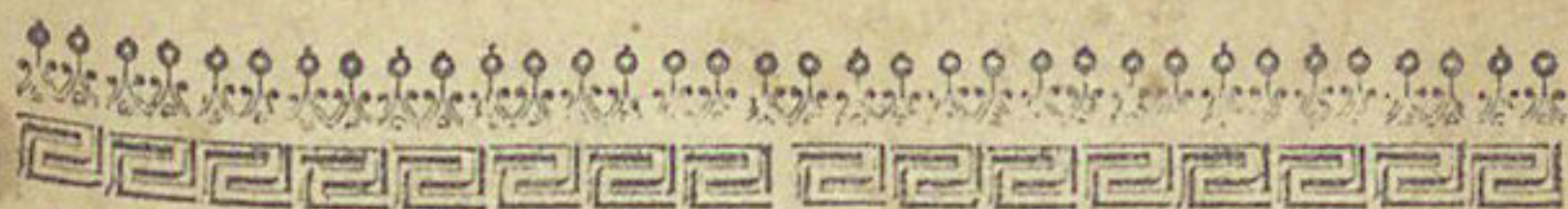
այլն որ լինի: Մեծացուողէի աղօթքն. այլև ուր
 դրմի փառքն: Մբ ամէն աղօթքն: Արձակման
 աղօթքն, թէ պահոյ և թէ ուտեց: Արևադա-
 ւի Մբ ես տէրն, և արձակմանն: Ճաշու առաջ
 նորդեայն: Հայր դժուհիցն: Անկեալն: Ճաշու
 սկսուածքն: Առ ձայնիցն: Համբարձին: Յոյս
 կենացն: Խաղաղականին: Դնորհատու բարեցն:

Իսկ կողման դասուն այսէ: Սկսուածք օրհ-
 նուի և հարցին և իւր աղօթիցն: Տէր յերկնիցն
 և իւր փառայն: Մբ ես տէրն զկնի մանկանցն:
 Արևադաւի աղօթքն: Չառաւօտու զաղօթս:
 Ճաշու խաղաղ ուրբ: Փարատեա: Քս որդի անի:
 Իսկ ժամամուտ և շարական՝ ձայնին է:

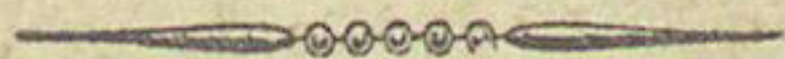
Ահրակէից Ճաշու ետային և աւետարանն՝ ձայնին
 է: Առաքելն կողմանն է: Իսկ լուր աւուր զերբ
 կողմանն է: Աւետարանն՝ ձայնին է:

Երեկոյի խնրհեցոն՝ ձայնին է: Ապրեցոն, Հայր
 դժածն, Տբ բարեբարն, Քս որդին՝ կողմանն
 է: Հայր մերն՝ ձայնին է:

Հաւատով խոստովանիմ աղօթքն՝ 24 տուն է՝
 ք 24 ժամուցն: Իսկ տէր մեր և փրկիչ Տէր
 ամ մերն՝ ի կարգէ դուրս է, ժամարարին է և
 հարկուոր հիւրին: Այս է արեւելեան տան
 սահմանն ժամակարգութե ի փառս անի:

Կարգաւորուիլ հասարակաց տղօնից հայտնաբերուց
 էնէղէցւոյ. որ հասարկ ՚ի Տօ Գեշէրէ ՚ի դէմ հօր
 անուից:

Օրհնեալ աւեր Տէր յիսուս. քրիստոս, ամէն:

Հայր Տէր որ յերկինս էս. սուրբ էղից անուան քո:
 Անէպէ արքայաւելիւն քո. էղ ինքն հաճ քո օրովս
 յերկինս եւ յերկրի: Օ հայր Տէր հոնապաշտութեան
 Տէր պառօն: Աւ լո՛ւ Տէր զպարտին Տէր, արդէն եւ
 Տէր լոպաւճ Տէրոյ պարտապանաց: Աւ Տի անմիջ
 զՏէր ՚ի փրկութիւնս. ուղ փրկեալ զՏէր ՚ի շարէ:
 Օ ի քո է արքայաւելիւն եւ զօրութիւն եւ փառս
 յաւիտեանս. ամէն:

Տէր եթէ զշրթունս իմ բանաս, բե-
 րան իմ երգեսցէ զօրհնութիւն քո:

Տէր եթէ զշրթունս իմ բանաս, բերան
 իմ երգեսցէ զօրհնութիւն քո:

Օրհնեալ համազոյ եւ միասնական անբա-
 ժանելի սուրբ երրորդութիւն՝ հայր եւ որդի եւ
 հոգի սուրբ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
 յաւիտենից. ամէն:

ՏՐ զի բազում եղեն նեղիչք իմ, և բա-
զումք յարեան 'ի վերայ իմ:

Բազումք ասէին զանձնէ իմ մէ, թէ չիք
փրկուի սորա առ մօ իւր:

Այլ դու տէր՝ օգնական իմ ես, փառք իմ
և բարձրացուցիչ գլխոյ իմոյ:

Չայնիւ իմով ես առ տր կարգացի, և լո-
ւաւ ինձ 'ի լեռնէ սրբոյ իւրմէ:

Ես ննջեցի և 'ի քուն եղէ, զարթեաց և
տէր ընդունելի իմ է:

Ա՛չ երկեացյ ես 'ի բիւրաւոր զօրաց նո-
ցա. ոյք շուրջանակի պատեալ պաշտօնեալ
պահէին զիս:

Արի՛ տէր՝ և փրկեա՛ զիս մօ իմ. զի
դու հարեր զամենեսեան, ոյք էին ընդ իս
թշնամութիւն 'ի տարապարտուց. և զառա-
մունս մեղաւորաց փշրեսցես:

Տեսանդ է փրկուի. 'ի վերայ ժողովրդեն
քոյ օրհնութիւն քոյ:

Տէր մօ փրկուե իմոյ, 'ի տուէ կարգացի
և գիշերի առաջի քոյ:

Մայեն աղօթք իմ առաջի քո տր, խոնար-
հեսցի ունկն քո 'ի խնդրուածս իմ:

Օ՛ր լցաւ չարչարանօք անձն իմ, և կեանք
 իմ 'ի դժոխս մերձեցան, և համարեցայ ես ընդ
 այնոսիկ որք իջանեն 'ի դուք:

Եղէ ես որպէս մարդ առանց օգնականի, և
 'ի մեռեալս անտառ:

Արպէս զվերաւորս, որք ննջեն 'ի գերեզ-
 մանս:

Օ՛րս դու ո՛չ յիշեցեր, նոքա 'ի ձեռանէ
 քում մէ մերժեցան:

Եղին զիս 'ի դբի ներքնումն, 'ի խաւարի
 և 'ի ստուերս մահու:

Յիս հաստատեցաւ որումս ունի քո զամբ ըզ
 բօսանս քո ածեր 'ի վերայ իմ:

Հեռի արարեր յինէն զճանօթս իմ, և ե-
 դին զիս նշաւակ իւրեանց:

Մատնեցայ և ո՛չ ելանէի, աչք իմ տկա-
 րացան յաղքատութենէ:

Աղաղակեցի առ աէր զօրհանապազ, և
 համբարձի առ քեզ զձեռս իմ:

Մի թէ մեռելոց առնիցեն գոքանջել իս
 քո, կամ բժիշկք յարուցեալ խոտովսն
 առնիցին առ քեզ:

Մի թէ պատմեսցէ՞ ոք երբէք 'ի դե-

ընդ մանի զողորմութիս քո, կամ զճշմարտութիս քո՝ ի կորստեան:

Մի թէ ճանաչիցի՞ն ի խաւարի սքանչելիք քո, կամ արդարուի քո յերկիր մաւաղեալ:

Եւ առ քեզ տէր աղաղակեցի, առաւօտու աղօթք իմ ժամանեացն առ քեզ:

Բնդէ՞ր տէր մերժես զանձն իմ, կամ դարձուցանես զերեսս քո յինէն:

Տնանկ և վատակաւոր եմ ես ի մանկուէ իմմէ. ի բարձրուէ խոնարհեցայ և ափշեցայ:

Յիս հաստատեցաւ բարկուի քո, արհաւիրք քո խռովեցուցին զիս:

Շրջեցան զինեռ ուղջուր, զոր ամ պաշարեցին զիս ի միասին:

Էռի արարեր յինէն զբարեկամս իմ և զծանօթս իմ, վս թշուառուէ իմոյ:

Օրհնեա՛ւ անձն իմ զտէր, և ամ ոսկերք իմ զանուն սուրբ նորա:

Օրհնեա՛ւ անձն իմ զտէր, և մի՛ մոռանար զամենայն տուրս նորա:

Ո քաւէ զմեղս քո, բժշկէ զամենայն հիւանդուիս քո:

Ո փրկէ յապակոնուէ զկէանս քո, պսակէ
զքեզ ողորմութեւ և գթութեւ:

Ո լնու 'ի բարութեւ զցանկութի քո, նորո-
գեսցի որպէս արծուոյ մանկութի քո:

Մենէ ողորմութիւ տէր, և իրաւունս ամ,
զրկելոց:

Նցոյց տէր զճանապարհս իւր մովսէսի, և
որդւոցն խրայելի զկամս իւր:

Գլծած ողորմած է տէր, երկայնամիտ և
բողում ողորմ:

Ոչ իսպառ բարկանայ մեզ տէր, և ոչ
յուլիտեան պահէ ոխս:

Ոչ ըստ մեղաց մերոց արար մեզ տէր, և
ոչ ըստ անօրէնութեւ մերում հատոյց մեզ:

Մյլ որպէս բարձր են երկինք յերկրէ,
այնպէս զօրացոյց տէր զողորմութի իւր 'ի
վերայ երկիւղածաց իւրոց:

Որչափ հեռի են արեւելք յարեւմտից, այն-
չափ հեռի արար 'ի մէնջ զանօրէնութիւ մեր:

Որպէս գթաց հայր 'ի վերայ որդւոց իւ-
րոց, այնպէս գթասցի տէր յերկիւղածս իւր:

Օ, ի նա գիտաց զստեղծութեամբս մեր, և յի-
շեաց թէ հող եմք:

Մարդոց որպէս խոտոյ են աւուրք իւր.
որպէս ծաղիկ վայրի՝ այնպէս ծաղիկի:

Շնչէ՛ ՚ի նմա հողմ; և ոչ է, և ոչ ևս ե-
րևի տեղի նորա:

Բայց ողորմութի տեսուն մնայ յաւիտեանս
յաւիտենից ՚ի վր երկեւդածաց իւրոյ. և ար-
դարուի նորա յորդուոյ մինչև յորդիս:

Այք պահեն զուխտս նորա, յիշեն զպատ-
ուիրանս նորա և առնեն զնա:

Տէր յերկինս պատրաստեաց զաթոռ իւր.
արքայուի նորա ամենեցուն տիրէ:

Օրհնեցէ՛ք զտէր ամ հրեշտակք նորա՝
հզորք զօրուք. ոյք առնէք զբան նորա ՚ի
լսել ձայնի պատգամաց նորա:

Օրհնեցէ՛ք զտէր ամ զօրութիւք նորա,
պաշտօնեայք և արարողք կամաց նորա:

Օրհնեցէ՛ք զտէր ամ գործք նորա. զի
ընդ ամ տեղիս է տէրութի նորա. օրհնեա՛
անձն իմ զտէր:

Տէր լուր աղօթից իմոց. ո՛ւնկօ դիր խնդ-
րուածաց իմոց ճշմարտութի քով:

Լուր ինձ արդարութի քով, և մի՛ մատ-
ներ. ՚ի դատաստան ընդ ծառայի քում. զի

նէ արդարանայ առաջի քո ամենայն կեն-
դանի:

Հալածեաց թշնամին զանձն իմ. խոնարհ
արար յերկիր զկեանս իմ. և նստոյց զիս
ի խաւարի որպէս մեռել յաւիտենից:

Չանձրացաւ յիս հոգի իմ. և սիրտ իմ
խռովեցաւ յիս:

Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս. խորհեցայ
յամ գործս քո. յարարածս ձեռաց քոց խոր-
հեցայ և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ:

Անձն իմ որպէս երկիր ծարաւի է առ քեզ.
մողմաղակի լուր ինձ տէր, զի նուաղեցաւ
յինէն հոգի իմ:

Մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո յինէն
նմանիցիմ այնոյիկ, ոյք իջանեն ՚ի դուք:

Լսելի՛ տրտ ինձ առաւօտու զողորմութիս
քո. զի ես ՚ի քեզ տէր յուսացայ:

Տոյց ինձ ճանասլարհ՝ յոր և գնացից. զի
առ քեզ տէր համբարձի զանձն իմ:

Փրկեա՛ զիս ՚ի թշնամեաց իմոց տէր. զի
զքեզ ապաւէն ինձ արարի:

Ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո, զի դու ես
աստուած իմ.

Հոգիքո բարի՛ առաջնորդեսցէ ինձ 'ի յեր-
կիր ուղիղ:

Վասն անուան քո տէր՝ կեցուսցես զիս,
արդարութեամբ քով հանցես 'ի նեղութենէ
զանձն իմ:

Ողորմութեամբ քով սատակեա՛յ զթշուա-
միս իմ. և կորո՛ զիմ նեղիչս անձին իմոյ,
զի ես ծառայ քո եմ:

Փառք հօր և՛ որդւոյ և՛ հոգւոյն
սըրբոյ.

Այժմ և՛ միշտ և՛ յաւիտեանս ըս յա-
ւիտեանից. ամէն:

Արգ արարեալս՝ Անբաւել հայոց հաւեռնաշէնս խա-
ղիւս 'ի պաշտման զիշխոյ:

Յիշեցունք 'ի զիշերի՛ զանուն քո՛
տէր:

Բըզխեացե՛ն սիրտք մեր զբա՛ն բա՛-
րի. և՛ լեղո՛ւք մեր պա՛մեացե՛ն զգո՛ր-
ծըս երկնաւոր թաղաւորիդ:

Ի՛մէջ զիշերի՛ յարողեալ խոստո՛-
ղա՛ նեցունք ըզքե՛զ տէր:

Օ՛ւսոյ թո՛ւ մեր տա՛ցուք քե՛զ տէ՛ր:
 Ի՛նչպիսի թը՛ս քո՛ ի մէջ նո՛ր երո՛ւ-
 ութեմի:

Ի՛նչի՛շե՛րի չա՛մբարձցո՛ւք ըղձե՛քն
 մի՛ն սըրբո՛ւթի՛ն առ քե՛զ տէ՛ր:
 Ի՛նչո՛յն գո՛հու՛լ ի ա՛մենայն չո՛ղիք
 օրհնեցէ՛ք ըղ տէ՛ր:

Օ՛ւսրթի՛ք փա՛րք ի՛նչ, զարթի՛ք: Ե՛ւ քե՛
 ինչպիսի թեա՛լց առա՛ւտու՛ն: ա՛լէ՛րո՛ւ

Օ՛ւսրթի՛ք ըղ զը՛ւարթ ո՛ւն, մա՛ն
 կո՛ւնք զի՛նքն սո՛ւնի՛ն, ա՛լէ՛րո՛ւ:

Օ՛ւսրթի՛ք ո՛րդի՛ք լո՛ւսո՛յ, ի՛նչո՛րհ
 նո՛ւթի՛ն չո՛րը՛ն լո՛ւսո՛յ, ա՛լէ՛:

Օ՛ւսրթի՛ք փըրկեա՛լք ա՛րեա՛ք, Ե՛ւ
 տո՛ւք ըղ փա՛րս փըրկո՛ղի՛ն, ա՛լէ՛:

Օ՛ւսրթի՛ք նո՛ր ժողո՛ւրդ ո՛րդք, նո՛ր
 ի՛նչ առա՛ւ ի նո՛ր գո՛ղի՛ն, ա՛լէ՛:

Օ՛ւսթի՛ք հար՛սո՛ւնք հոգե՛ւ ըստ՛առ-
 եա՛լք գա՛լո՛յ սո՛ւրբ փա՛սայի՛ն, ա՛լէ՛:

Օ՛ւսրթի՛ք վառեա՛լք լո՛ւսո՛ւ ըստ՛
 ի՛նչ առա՛ւ սո՛ւրբ կուսա՛նայն, ա՛լէ՛:

Օ՛ւսրթի՛ք պատրա՛ստեցէ՛ք ի՛նչ լա՛ւ
 տե՛րաց զճե՛րմ, ա՛րտա՛ւս, ա՛լէ՛:

Օտրեմիք և մի արեւելքս նըման
յիւանք կուտից ներկէք. ալէ

Օտրեմիք երկիրսդս դուք և ար
— տաւաւս. ք զալստ առաւելք ալէ:

Փ Օտրեմիք րեւելքս նըման. տէր
— մի մերթեր ըղմեղ խաղաւս

Արի տէր օգնեալ մեզ. տաւո՛ւք
առաւանքնդ քո՛ւմ ըղ փա՛ւս:

Այժմ և յաւելիտ. հօր և օրդույ,
— և սո՛ւրբ հոգւո՛յն. ամէն:

Փ Օտրեմիքս քան զբաղմանէ
— զիշերայի՛ն հանդըստե՛նէ:

Դնորհեացէ՛ մեզ մարդասէր տէր
մը խի՛թ արու՛թիւն և՛ ի՛ սփո՛ փանս
եղեղե՛ցւոյ:

Ահի՛ւ և՛ դողօ՛ւթեալք կայցա՛լք ի՛
յաղօթս:

Եկեա՛լ խո՛ստո՛ փանե՛ցուք ըյյա՛ն-
ցա՛նս:

Եւ դըպոյ՛ւք ի՛ բխտոսո՛ւն զբա՛-
—ւո՛ւթիւն և՛ ըղմե՛ծ դողօ՛ւթիւն:

49 Անբա՛ժանե՛լի և՛ ըհամա՛ղոյ երըրո՛-
— դողօ՛ւթեա՛նդ. հա՛մա՛ ձա՛յնեալք ընդ
ը՛գօրս երկընի՛ց. փա՛ւս մատո՛ւցա՛նեմք:

Փա՛ռլք քե՛ղ : Ա՛ռ յա՛նարո՛ւե՛ստ յա-
թո՛ւն բա՛րձրացեա՛լ հա՛նգէ՛իս. ա՛բ անձ
հըզօր ե՛ւ սքսնչե՛լա՛ դո՛րծ :

Փա՛ռլք քե՛ղ : Ար յա՛նէ՛լց դո՛յա-
ցուցե՛լի գո՛մ արարա՛ծս. առ՛ւրբ անձ
ա՛նճա՛ռ հօ՛ր անե՛ղ ո՛րդի՛ :

Փա՛ռլք քե՛ղ : Ար տե՛սչո՛ւթք խնամե՛ս
գո՛մ արարա՛ծս. առ՛ւրբ անձ բըզխո՛ւմս
ա՛նրուպա՛ռ ա՛լքե՛ր :

Տե՛ր : Ժողովը՛րդա՛յեա՛ք ե՛կե՛ղեցե՛ոյ ՚ի
քէն հայցե՛ն անսխո՛ւ. հովի՛ւ բա՛րի ո՛ր
դորըմեա՛ն բա՛նաւո՛ր հօ՛տի՛ :

Ա՛մէ՛ն. ա՛լէ՛լո՛ւիա՛. ա՛լէ՛լո՛ւիա՛. ա՛լէ՛
Ա՛մէ՛ն. ա՛լէ՛լուիա՛. ա՛լէ՛լուիա՛. ա՛լէ՛ :

Քարոզ

Օտարթուցեա՛լ քս ամենեքեան՝ ՚ի հանգստե-
նէ՛քընո՛յ, դոր շնորհեա՛ց մեզ մարդա-
սէլն անձ ՚ի մխիթարութի՛ն եւ ՚ի սփոփանս
տկարութե՛մ մե՛րո՛ւմ : Եւ եկեա՛լքս միաբան
հոգեւոր երգով ՚ի փառաբանութի՛ն եւ ՚ի սլա-
տիւ ամենասուրբ անուան տեառն մերոյ եւ

փրկէին յսի քրիստոսի: Ահիւ և դո-
 դաք կայցուք յաղօթս առաջի նորա: Եւ
 գոհացալովք պնանէ ՚ի վերայս ժամու
 յայսմիկ, փան իրաւանց և արդարութի-
 նո՛րա: Ար ընտրեալց պմեղ ողորմութեամբն
 իւրով. և շնորհաց մեղ թիւի վնմանութի
 երկնացին. հրեշտակ ոցն ՚ի փառաբանիչս ա՛ն
 այ մմենեցուն և մե՛ղ ի ի՛նի: Եւ մե՛ք
 պսուհեաւ սրբելով դանձիտ մեր ՚ի խղճէ և
 ՚ի շաղ դո՛ւժոց: Համբարձցուք դձեռս մեր
 ՚ի սրբուի առանց բարկուե և երկմը՛տո՛ւն:
 Հաւարտով խնդրեացուք ՚ի նմանէ դ.բա-
 ւուի և զթողուի յանցանիս մե՛րոց, Խառ-
 տովա՛ն լինելով զդադանիս սրտից մերոց
 ճածկաղիտիս ա՛տտեժոց: Արաք՛ս դ ե ըն-
 դունելով զպաղատանս մեր աղօթիւք և բա-
 րեխօտութ. ա՛մ սըրբոց: Շնորհեցէ՛ մեղ
 մարդասէրն ա՛մ կալ առաքինութ. և անա-
 բատ փորութ. ը կամաց նր. յայսմ աշխարհի՛ս
 Եւ արժանաւոր ի ինելով յաւիտենական և
 երկնացին խո՛րա՛նս: Օր. խոստացա՛ւ
 սիրելիս ՚իւրոց՝ ճշմարիտն ա՛մ յս բն.
 ակ՛ք մեր կեցո՛ւ և ո՛ղորմեա՛: Կեցո՛ւ ակ՛ք:

Օ ճաղողա՞ծ գիշերիս խաղաղութիւնսն ու-
ցանել՝ հաւատո՞վ 'ի տեա՞ռնէ՞ խնդրեմս-
ցո՞ւք: Դո՞ւք հեա՞տէ՞ր:

Օ հրեշտա՞կ խաղաղութիւն պահապան ան-
ձանց մերո՞ց. 'ի տեա՞ռնէ՞ խընդ:

Օ քաւութի՞ւն և զթողութի յանցանաց մերոց
'ի տեա՞ռնէ՞ խընդ:

Օ սրբոց խաչին մե՞ծ և կարո՞ղ դորութիւն
յօգնութիւնն անց մերո՞ց 'ի տե՞ռնէ՞ խընդ:

Եւ և՞ ո՞ւր միաբա՞ն լի ճշմարիտ և սբ հա-
ւատոցս մերոց՝ զտէ՞ր աղաչե՞սցո՞ւք:

Տէ՛ր ո՞ղորմեա՞:

Օ անձինս մե՞ր և զմիմեանք՝ ո՞ւր տեա՞ռն
այ՛ ամենակալին յա՞նձն արա՞սցո՞ւք:

Քե՞զ անձն յա՞նձն եղի՞ցս՞ւք:

Ողորմեա՞ց մեզ անձն մե՞ր՝ թէ մե՞ծ ի ողորմութե-
քում. առաջագոյն ամէն միաբանութիւն:

Տէ՛ր ողորմեա՞, անձն ողորմեա՞, անձն ողորմեա՞:

Եւ անձն Տէ՛ր ողորմեա՞՝ ըստ պատշաճի աւանդին: 'Ի հե-
շտեան և 'ի ո՞րոշ անշտեանեան՝ երէ՛ք Տէ՛ր ողորմեա՞-
նէ՛ 'ի ո՞րոշ սրբոց՝ յիստեն Տէ՛ր ողորմեա՞. և յաւան-
դանոց՝ հարկէք Տէ՛ր ողորմեա՞:

Նորին աստուծո՛ւ Ներսէսի հայոց հաճոյն շնորհաբար՝ ողբէր-
 փոքրին ա՛յն զգալեւոյ, եւ քաղաք իւրաքանչիւրոյ
 դէմ խոստովանաբար:

Աշխարհ ա՛մբ. առիտ հայեցեա՛լ. ախտակից
 լերսէք: Քանամ՝ դշրթ ս՛նա. բարբառիմ լեզ-
 ուա՛ւս. բողոքիմ՝ դանձնէս. տէ՛ր ողորմեա՛.
 տէ՛ր ողորմեա՛. տէ՛ր ողորմեա՛:

Գող եղ է մեղաց. դատող կորըստեան. դուք
 ինձ վարեցի: Քաւեցի դանձն իմ. դաւաճա-
 նեցի. դարան գործեցի. տէ՛ր ողորմեա՛:

Արքեմն էի լոյս. եւ այժմ եմ խաւար. եւ ըստ-
 ուեր ժա՛հու: Օ՛խորդ պատմեցի, զթիւ մե-
 ղաց իմոյ. զի բաղուամ ե՛ն յոյժ. տէ՛ր ողորմեա՛:

Արեւիք եւ երկիր. ե՛կայք ողբացէք. եղե՛լի
 դանձն իմ: Քնորեցի զչաբն. ընկալայ կամաւ.
 ըղհոյլս մեղաց. տէ՛ր ողորմեա՛:

Թաթաւիմ՝ տըղմով. թաւալ իմ ՚ի մեղս. թո-
 թափիլ չկարեմ: Քանտ ախտիւ լըցեալ. ժա-
 հահոտ եղէ. ժամանակս բաղուամ. տէ՛ր ողորմեա՛:

՚ի բաց մեկնեցայ. ՚ի սբ խորհրդոյ. ՚ի բա-
 րեց քործոց: Առ վարկաւ անձն իմ. լուսոյն
 հեռանալ. լինիլ ի խաւար. տէ՛ր ողորմեա՛:

Խորհուրդը ք չարին. խաբեն զհողիս. խո-
րատցող առնեն: Ծածկեն անդընդօք. ծիծա-
ղին զլորմամբս. ծանակ դ իս առնին. տէ՛ր ող":

Կամաւ կորացայ. կարկամեալս անձամբս.
կանգնիլ ոչ կարեմ: Հօր մեղաց կեղօղ. հըր-
դեհաց որ յիս. հողեօր բարիս, տէ՛ր ողորմեա՛:

Չաղկեցայ մեղօք. ձաղկելն տեսող ք. ձանձ-
րացաւ հողիս: Գ եղի դառնուի. զօղիլ ՚ի սիրտ
իմ. զամբար իմ շիջաւ. տէ՛ր ողորմեա՛:

Ճաշակմամբ մեղաց. ճաշեցի զմահ. ճօխս
աղքատացայ: Մեռեալ եմ. հողւովս. մոլորել
մտօքս. միայն կամ մարմնովս. տէ՛ր ողորմեա՛:

Յորողայթ մահու. յորտողին անկայ. յաղ-
թեցայ յաղտից: Նետից թ ըշնամւոյն. նըշա-
ւակ եղէ. նոր միշտ խոցրտիմ. տէ՛ր ողոր":

Դուրջ պատեալ զինեւ. շունք բազումք
եղին. շողախին արեամբս: Արս եղէ չարին.
ուռկանաւ մեղաց. որսացաւ զանձն իմ. տէ՛ր
ողորմեա՛:

Չարաչար լշտօք. շարչարի տնձն իմ. չու-
նիմ դատարումի: Պարտապան դտայ. պարտուց
յանցանաց. պարտեալս ՚ի մեղաց. տէ՛ր ողորմեա՛:
Զանամ զըղջանամ. ջեռանիմ դարձեալ.

Ջեռնուժ հրով մեղաց: Ասքքի կոչեցայ. ռակայ
անուանիմ: ռամկտկան վար էք, ս տէր ողորմեան:

Անով ցանկուէր, սաստիկ բարկուժ ե. սիրտ
իմ խոցեալ է: Անրոք յոնցանայ. վշտանայ
հողիս. վարանեալ շրջիմ: տէր ողորմեան:

Տիրեցին ինձ չարք. տարապիր հանին. տիրա-
կան գրկացն: Բաբունոյն բարեոյ. բախճակուն
ձայնին. բոտինս ոչ լուայ. տէր ողորմեան:

Ցանկուի չարեայ. ցանկալի դիմօք. ցաւեցոյց
զայս իմ: Ինքաքանչիւրոց. լիւսմամբ խուռն
ախտից. լիճել է հողիս. տէր ողորմեան:

Փռլթացիր անձն իմ. վախճել է չարեայ
փափաղիլ բարեայ: Քեզ միշտ մերձ ծանի՛ր:
քուն մահու եկեալ: քննող դատաւոր տէր
ողորմեան:

Աստուածածնին բարեխօսուք, յիշեալ տէր
և ողորմեան:

012

Նորին աւանդ Ներսէսի հայոց հաշտուցի հասնելու էլ Գ
 աղօթականն ՚ի դէմ ողբոց երբորդուեալն, Դուռ իւ-
 դասան շէրոց դէմ երբորդուեալն ասան շնորհ:

Լաւաւ լուսոյ. արեգակն արդար. առիւ
 լոյս ծագեալ: Տըղխաւմն ՚ի հօրէ. բըղխեալ ՚ի
 հօգւոյս. բան քեզ ՚ի հաճոյս:

Պանծդ ողորմութեան. քանձիդ ծածկելոյ.
 զլսող զիս արաւ: Պաւսն ողորմութեան.
 դաւանողիս բայց. դասեցո՛ւ վերնոյն:

Նրբեակ միութիւն. եղելոց խնամող: Ե
 ի ողորմեալ: Օտարժի՛ր տէր յօգնել. դար-
 ժո՛ւ ըղթմբեալս. գուարժնոց նմանիլ:

Իշդ հայր անըսկիդ բն. հակեց տրդի. Է
 միշտ սուրբ հոգի: Րնկա՛ւ զիս զթաճ. ըն-
 կա՛ւ ողորմած. ընկա՛ւ մարդասէր:

Թաղաւոր փառաց. թողութեանց տըւող.
 Թո՞ղ ինձ ըլլ յանցանս: Թողովող բարեաց.
 Թողովեա՛ւ և զիս. Թողովս անդրանկաց.

՚ի քէն տէր հայցեմ. ՚ի մարդասիրէդ.
 ինձ բըժըշկութիւն: Ներ կեանք մեռելոյս.
 Լոյս խաւարելոյս. լուծանող ցաւոյս:

Խորհըրդոց զիտող. խաւարիս շնորհեալ

խորհուրդ լուսաւոր: Ծընունդ հօր ծայրոյ
ծածկելոյս ստուերաւ, ծագեալ լոյս փառայ:

Կենարար փրկիչ, կեցո՛ ըղ մեռեալս, գանգ-
նեա՛ զգըլոր'ալս: Հաստեա՛ հաւատով, հաս-
տատեա՛ յուսով, հիմնեցո՛ սիրով:

Չայնիւս աղաչեմ', ձեռօքս պաղատիմ', ձիւր
բարեաց շնորհեա՛: Ղամբարամբ լուսոյ,
դեկավար ճարտար, դողեալս ամբայո՛:

Ճստագայժ փառաց, ճանապարհ ինձ ցոյց,
ճեպել 'ի յերկինս: Միածինըդ հօր, մոյժ
դիս յառագաստ, մաքուր հարսանեացդ:

Յորժամ գաս փառօք, յահագին աւուրն,
յիշեա՛ դիս քրիստոս: Նորոգող հնութեանց,
նորոգեա՛ և դիս, նորոգ զարդարեա՛:

Շնորհատու բարեաց, շնորհեա՛ զքաւուրի,
շնորհեա՛ զթողութիւն: Ուրախացո՛ տէր ո-
ղոյս փրկութեամբ, ոյր վասն եմ, 'ի ուղ:

Չար մ'ըշակողիս, չար սերմանց նորին, չո-
բայո՛ զպտուղն: Պարգեիչ բարեաց, պար-
գեւեա՛ իմ'ոց, պարտեացս թողութիւն:

Զուր շնորհեա՛ աջացս, ջերմ հեղուլ զալ-
տօսր, ջնջել ըղ յանցանս: Ունտինըդ քաղ-
ցիւ, ռամ'հոգւոյս արբո՛ ռանց ցոյց ինձ լուսոյ:

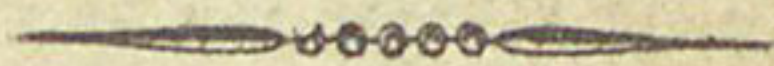
Ահր անուն յիսուս. սիրով քով ճըմլեալ
սիրտ իմ քարեղէն: Ասան դըթ ութեան.
վասն ողորմութեան. վերստին կեցո՛ւ:

Տենչալոյդ տեսլեամք. տո՛ւր ինձ յագե-
նալ. տէր յիսուս քրիստոս: Բաբունդ երկնա-
ւոր. լուսնա՛ զաշակերտս. բամից երկնայնոց,

Յո՛ւ արեան քոյ տէր ցողեա՛ն 'ի հողիս. ցըն-
ծասցէ անձն իմ: Իւրծեալ ըս մեղօք. լիւծեալ
աղաչեմ. լիւսել ինձ բարիս:

Փրկիչ բոլորից. փութա՛ն զիս փրկել. փութ-
ածութեանց մեղաց: Քաւիչ յանցանաց, քա-
ւեա՛ն դորհնաբան. քեզ երգել ըզ փառս:

Լուսուածածնին բարեխօսութեամբն յի-
շեա՛ն տէր և ողորմեա՛ն:

Օ, հի՛նք ասի աղօթեա՛ն:

Օ, քէն դոհանամք տէր անձ մեր, որ շնոր-
հեցեր մեզ հանդիստ քնոյ խաղաղութիւն: Եւ դար-
թուցեալ ժամանեցուցեր զմեզ կանխել
յերկրապաղութիւն անհաւոր և փառաւորեալ
անուանդ քում սրբոյ: Տո՛ւր մեզ տէր աղա-

չեմք զքեզ, զմիացուած զիշերիս խաղաղութ
 անցուցանել. և զիմ ժամանակս կենաց պան
 դըխտուն մերոյ երկիւղելէ քո ամբարցն և
 սլահեա: Որպէս զի զգուշութ և անարատ
 վարութ կրօնաւորեալք յայսմ աշխարհիս,
 ժամանեցուք յանքոյժ և ՚ի խաղաղ նաւա
 հանգիստ յաւիտենական ՚ի կեանսդ: Դնոր
 հօք և մարդասիրութ տեառն մերոյ և փրկե
 ճին յի բի: Բնդ որում քեզ հօր և հոգւոյդ
 սրբոյ վայելէ փառք իշխանութիւն և սլա
 տիւ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտե
 նից. ամէն:

Խաղաղութիւն տե՛նէցուհի:

Աստուծոյ էրէկբարագէտցուհի:

Նայեա՛ց տէր բարերար ողորմութք քով
 յերկրպագուս և ՚ի փառաբանիչս անուանդ
 քում սրբոյ: Տէր զօրութեյ խաղաղացն զան
 ձինս մեր յո՛ւմ սատանայական խռովութեյ և
 յաշխարհական զբօսանայ: Օհրեշտակ խա
 ղաղուն քո առաքեա՛ առ մեզ. որ եկեալ պա
 հեսցէ զմեզ անխռովս ՚ի տուէ և ՚ի զիշերի.

յարթնուէ և ՚ի հագասեան մերում: որպէս
 զի բարեպաշտութիւն և արժանաւորութիւն քեզ
 տեսանդ ծառայելով ՚ի կեանս յայստիկ: Ժա-
 մանեցուք յաւիտենական երկնից արքայ-
 ութի քոյ: Պոր սխարաստեցեր ՚ի սկզբանէ
 աշխարհի սրբոց քոյ: Աւ ընդ նոսին գոհա-
 նսլով փառաւորեցուք զհայր և զորդի և
 զսուրբ հոգիդ: այժմ և միշտ և յաւիտեանս
 յաւիտենից:

Օրհնեալ տէր մեր յս քս. ամէն:

Աւելուիա. աւելուիա:

Աստուծոյ աստուծոյ ըստ հայնիւ. և զհիւ աստուծոյն
 աստ ըստ հայնիւ հանձնագլուխ:

Կանոնագլուխք կարգաւ ըստ ութ ձայնիցն:

Ա.2.

Ղանտեալ տէր զայնտիկ, ոյք զանտեն զնս.
 աւելուիա: մարտիր ընդ այնտիկ ոյք մար-
 տրնչին ընդիս. աւելուիա:

Աւ զգէն և զասպար քո. և արի՛ յօդ-
 նել ինձ. հան գսուր քո ընդդէմ հաւածչաց

իմօց, արգել զնոսա. և տան դու ցանձն իմ,
թէ փրկուի ինչ քո ես եմ:

Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին՝ ոյք խընդ-
րէին զանձն իմ. դարձցին յետս և ամա-
չեսցեն, ոյք խորհէին ինձ չար:

Աղիցին նոքա որպէս փռի առաջի հող-
մոյ. և հրեշտակ տեառն նեղեսցէ զնոսա:

Աղիցին ճանապարհք նոցա ՚ի խաւար և
՚ի դայթակղուի, և հրեշտակ եյ հալածեսցէ
զնոսա:

՚Ի նանիր թաղուցին ինձ որողայթ յապո-
կանուի իւրեանց, և ՚ի նանիր նախատեսցին
զանձն իմ:

Ի Տէր՝ յերկինս է ողորմուի քո. ճշմարտուի
քո մինչև յամպո. ալէլուիա. ալէլուիա:

Արդարուի քո որպէս լերինք ամ. իրա-
ւունք քո որպէս խորք բազումք. զմար-
դիկ և զանասուն կեցուցանես դու. տէր:

Որպէս զի բազում արարեր զողորմուի
քո ամ այլ որդիք մարդկան ՚ի հովանի թե-
ւոյ քոյ յուսացին:

Արբեսցին նոքա ՚ի պարարտութենէ տան

քո. և զուղիսս փոփեցուէ քո սապեա ըմպել
նայա:

Ի քէն է տէր աղբիւր կենաց. և լուսով
երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս:

Օսգեա՛ զողորմութիւն քո՛ ոյք ճանաչեն ըզ
քեզ, զարդարութիւն քո՛ ոյք ուղիղ են սրտիւք:

Սի՛ եկեացեն ՚ի վերայ մեր ոտք ամբար-
տաւանից, և ձեռք մեղաւորաց մի՛ դողացուս-
ցին զմեզ:

Անդ անկյին ամենեքեան՝ ոյք գործեն զա-
նօրէնութիւն մերժեացին և այլ մի՛ կարացեն
հաստատիլ:

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ.
այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն:
ալէլուիա. ալէլուիա:

Ասաց անըղգամն ՚ի սրտի իւրում թէ ոչ տկ
ոյ անտը՛ւած. ալէլուիա: Խորհանկացան և
պղծեցան յանօրէնութիւն իւրեանց. և ոչ ոք է
որ առնէ զքաղցրութիւն ալէլուիա:

Աստուած յերկնից նայեցաւ յամենայն
որդիս մարդկան, տեսանել թէ իցէ ոք ի-

մաստուն՝ որ խնդրիցէ զաստուած:

Ամենքեան խոտորեցան 'ի միասին, և ան-
պիտանացան:

Ոչ ոք է որ առնէ զբարի, և չէ՛ ոք
մինչև 'ի մի:

Որպէս ոչ ծանիցեն ամենքեան, ոյք գոր-
ծեն զանօրէնութիւն:

Ոյք ուտէին զժողովուրդ իմ որպէս կե-
րակուր հացի. և առ ամ ոչ կարգացին:

Փ Օ, ի ոչ գոյր նոցա փոխանակ. և ոչ եր-
կեան յաստուծոյ. ալ էլուիա. ալ էլուիա:

Չգեայ զձեռն իւր 'ի հատուցանել նոցա.
և նոքա պղծեցին զօրէնս նորա:

Բաժանեցան 'ի որոմսութիւնք երեսայ նո-
րա. և եհաս 'ի սիրտս նոցա:

Կակուղ էին բանք նոցա քան զձէթ, և
ինքեանք որպէս սլաք:

Բնկեա՛ 'ի տէր զհոգս քո՝ և նա կերակ-
րէ զքեզ. և ոչ տայ յաւիտեան սասանութի
արդարոյ:

Դու ամ իջուցեա զնոսա 'ի դուք տալա-
կանսն. արք արիւնահեղք և նենդաւորք

մի՛ հասարակեցեն զաւուրս իւրեանց. այլ
ես 'ի քեզ տէր յուսացայ:

Փառք հօր և. այժմ և միշտ և:
ալ էլ ուրիա՛. ալ էլ ուրիա՛:

ԲԶ

Ի քեզ տէր յուսացայ, մի՛ ամ աչեցից յա-
ւիտեան. ալ էլ ուրիա: յարդարուեք ում փր-
կեալ և ապրեցո՛ղ զիս. ալ էլ ուրիա:

Խանութեցո՛ւ առիս զունկն քո, և կեցո՛ղ զիս:

Եր իմ ամ ապաւէն, և տեղի ամուր
կեցուցանել զիս. զի հաստատուի իմ և ա-
պաւէն իմ դու ես:

Աստուած իմ, փրկեալ զիս 'ի ձեռաց մե-
ղաւորի, 'ի ձեռաց անօրինի և անիրաւի:

Դու ես համբերուի իմ տէր, տէր յոյս
իմ 'ի մանկուէ իմ մէ:

'Ի քեզ հաստատեցայ ես յարդանդէ, յո-
րովայնէ մօր իմոյ դու ես ապաւէն իմ. և
առ 'ի քէն է օգնուի իմ յամ. ժամ:

Նրկիւրպաղցեն նը՛մա ամ Թագաւորք փ

երկրի. և ամ աղգք ծառայեսցեն նր՝մ ա.
 ակէ ^մ Լուիս. ամէ է:

Օր փրկեաց վաղքատն ՚ի ձեռաց հրօ-
 րի. զաղքատն և զտնանկն, որոյ ոչ է իւր
 օգնական:

Անխայեսցէ նա յաղքատն և ՚ի տնանկն.
 և զանձինս տնանկաց կեցուցէ. ՚ի վաշխից
 չարաց փրկեսցէ զանձինս նոցա:

Պատուական է անուն նորա առաջի նոցա.
 կեցցէ, և տացի նմա յոսկւոյն արաքացւոյ:

Յաղօթս կացցեն առ նա յամ ժամ. և
 զօրհանասլաղ օրհնեսցեն զնա:

Եղիցի հաստատուի ընդ ամ երկիր. և ՚ի
 յերայ գլխոց լերանց:

Բարձրացի քան զԼիբանան պտուղ նորա.
 և ծաղկեսցի ՚ի քաղաքի տեառն որպէս խոտ
 երկրի:

Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ յաւիտեան.
 զի յառաջ քան զարե է անուն նորա:

՚ի նա օրհնեսցին ամ աղգք երկրի, և
 ամենայն ազինք երանիցեն նմա:

Օրհնեալ տէր ամ իսրայէլի որ առնէ
 սքանչելիս միայն. և օրհնեալ է անուն սք

փառաց նորա յաւիտեան. Լցցի փառօք նո-
րա մամ երկիր. եղիցի եղիցի:

Փառք հօր և. անէ: Լուխան. անէ Լուխան:

Օղորմութիւնն քո տէ յաւիտեան բե-
օրհնեցից. անէ Լուխան: անէ յազգ
պատմեցիդ ճշմարտութիւն քո բերանով ի-
մով. անէ Լուխան:

Նայե՛ր՝ թէ աշխարհս ողորմութիւն շինեացի.
յեկեղիսս պատրաստ եղիցի ճշմարտութիւն քո:

Եղի ուխտ ընտրելոց իմոց. երդուայ դաւ
թի ճառայի իմոց:

Հաւիտեան հաստատեցից զդաւակ քո. և
շինեցից անգլէ յազգ զաթոռ քո:

Խառնութեան եղիցին երկինք սքանչելեաց
քոց տէր, և ճշմարտութիւն քո յեկեղեցիս սբոց:

Այլ է յամսոյս որ հաւասարի բեզ. կամ
ով նմանիցի տեառն յորդիս մի:

Դարձուցեր զօգնութիւն ՚ի սրոյ նորա. և ոչ փ-
րկալարսր հնա ՚ի պատերազմի. անէ Լուխան.
անէ Լուխան:

Նարգեցեր զսրբութիւն նորա, և պա-

է. ալէլուիա: զի յաւիտեան է ողոր-
մուի նորա. ալէլուիա:

Ո՛ր խօսեացի զղօրութիւն տեառն. լսելի ա-
րասցէ զամ օրհնութիւն նորա:

Երանի՛ որք սլահեն զիրաւունս, առնեն
զարդարուի յամ ժամ:

Յիշեա՛ զմեզ տէր ընդ հաճոյս ժողովրդ-
դեան քոյ. և այց արա մեզ ՚ի փրկուի բուս:

Տեսցուք մեք զքաղցրուի ընտրելոյ քոյ.
ուրախ եղիցուք մեք յուրախութի ազգի քոյ.
և գովիցուք մեք ՚ի ժառանգուի բուս:

Սեղաք մեք ընդ հարսն մեր, անօրինեցաք
և յանցեաք:

Սատնեաց զնոսա ՚ի ձեռս հեթանոսաց. փ-
տիրեցին նոցա ատելիք իւրեանց, և թշնա-
միք իւրեանց նեղեցին զնոսա. և խոնարհ ե-
ղեն ՚ի ներքոյ ձեռաց նոցա. ալէլուիա.
ալէլուիա:

Բազում անգամ փրկեաց զնոսա, և նոքա
դառնացուցին զնա ՚ի խորհուրդս իւրեանց.
և կորացան յանօրհնութեանս եւրեանց:

Հայեցաւ տէր ՚ի նեղութիւն նոցա, ՚ի լսել
ձայնի աղօթից նոցա:

Յեշեաց զուխտ իւր, և զձջացաւ ըստ
բազում ողորմութիւնքում, և ետ դուստ 'ի
զթուխ առաջի ամ գերչաց նոցա:

Փրկեա՛ զմեզ տէր ամ մեր, և ժողովեա՛
զմեզ 'ի հիթանոսաց:

Խոստովոն եղիցուք անուան քում ոքյ.
և պարծեսցուք յօրհնութիւն քո:

Օրհնաւ տէր ամ իսրայէլի յաւիտեանս
յաւիտենից:

Եւ ասացէ ամ ժողովուրդն, եղիցի եւ
շնչի:

Քա՛նք հօր և. ալէ լո՛ւիա՛մ՝ մ՛մ:

ԳԿ Արարի իրաւունս և անդանրուի՛. ալէ
լո՛ւիա՛: մի՛ ժառանգր զիս 'ի ձեռս նեղչաց
իմոց. ալէ լո՛ւիա՛մ՝ մ՛մ:

Բնկա՛լ զծառայս քո 'ի բարի. զի մի՛ ամ
բարտաւանք զզուեսցեն զիս:

Սպասեցին աչք իմ փրկութիւն քում տէր,
և բանից արդարութիւն քո:

Արա՛ ընդ ծառայի քում տէր ըստ ողոր-
մութիւն քում. զարդարուիս քո ուսո՛ ինձ:

Ծառայ քոյ եմ ես, իմաստուն արա՛ զիս,
և ծանեաց զվկայութիւն քո:

✠

Ժամ է պաշտել զտէր խափանեցին զօրէնս քո:

Մերձեացին խնդրուածք իմ առաջի քո փտէր, ըստ բանի քում իմաստուն անրան զի ս. անէ լուխաւ, անէ լուխաւ:

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր, և բանիւ քո փրկեալ զիս:

Բախեացեն շրթունք իմ զօրհանութիս քո, յորժամ ուսուցես ինձ զարդարութիս քո:

Խօսեացի լեզու իմ, զբանս քո, զի ամ պատուիրանք քո արդարութեան:

Եղիցի ձեռն քո ՚ի կեցուցանել զիս, զի զպատուիրանս քո ընտրեցի:

Յանկայայ փրկուեմ քում տէր, և օրէնք քո խօսք իմ էին:

Կեցցէ անձն նմ օրհնեացէ զքեզ, և իրաւունք քո օղբեացեն ինձ:

Սոչորեցայ ես որպէս զոչխոր կորուսեալ խնդրեալ զճառայս քո, զի զպատուիրանս ես ոչ մոռացայ:

Փառք հօր և, անէ լուխաւ, անէ:

գձ Օրհնեա՛ն անձն իմ ըզտէ՛ր. օրհնեցից
 ըզտէ՛ր 'ի կեանս իմ. ալէ՛ լո՛ւիա: սաղ-
 մոս ասացից Խոյ իմոյ՝ մինչեւ եմ ես. ալէ՛ լո՛ւ
 իա:

Մի՛ յուսաք յիշխանս՝ յորդիս մարդկան,
 զի ոչ գոյ փրկուի 'ի նոսա:

Եւցէ՛ հոգի 'ի նոցանէ՛ և դարձցին անդ-
 րէն 'ի հող. և յայնմ՝ աւուր կորիցեն ամ
 խորհուրդք նոցա:

Երանի՛ ազգի՝ որոյ տէր ամ յակոբայ
 օգնական է նմա. և յոյս նորա 'ի տէր ամ է:

Ո՛րարս զերկինս և զերկիր, զծով՝ և
 զամ՝ որ է 'ի նոսա:

Ո՛րպէս զճշմարտուի յաւիտեան, և առ-
 նէ իրաւունս զըկելոց:

ի մ Գովեա՛ն երուսաղէ՛մ ըզտէ՛ր. ալէ՛մ^{օր}:
 մ՝ լո՛ւիա:

Եւ օրհնեա՛ն զաստուած քո սի՛օն:

Օ՛ր զօրացոյց վնիդս դրանց քոց, և օրհ-
 նեաց զորդիս քո 'ի քեզ:

Ո՛ր եդ զսահմանս քո 'ի խաղաղութի, պա-
 րարտութի ցորենոյ Լցոյց զքեզ:

Եւաքէ՛ զբան իւր յերկիր. վաղվաղ ըն-
 թանայն սլաւագամք նորա:

Դիէ զ ձիւն որպէս զաւր, և զմէզ որպէս
փոշի ցանեաց:

Արկանէ զսառն որպէս պատառս, առաջի
ցրտոյ նորա ո՞ր կարէ կեալ:

Առաքէ զբան իւր՝ և հալէ զնոսա. շըն-
չեացեն հողմք՝ և զնասցեն ջուրք:

Պատմէ զբան իւր յակոբայ, զարդարուի
և զիրաւունս իսրայէլի:

Ո՛չ այսպէս արար Ծմ՝ ազգաց տէր. և
զհատաստանս իւր ո՛չ յայտնեաց նոցա:

Փառք հօր և. ամէն: Ժ: Լուսն:

Անբոցից ըզքեզ տէր զօրո՛ւթի իմ. 94
ամէն: Ժ: Լուսն: տէր հաստատիչ իմ, ապա-
ւէն իմ. և փրկիչ իմ. ամէն: Ժ: Լուսն:

Ա՛ճ օգնական իմ, և ես յուսամ. ՚ի նա.
ապաւէն իմ, եղջիւր փրկուեի իմոյ՝ ընդու-
նելի իմ է:

Օրհնելով կարդացից առ տէր, և ՚ի թըշ-
նամեաց իմոց ապրեցայց:

Շուրջ եղեն զինե երկունք մահու. և
ուղիք անօրէնուեի խռովեցուցին զիս:

Վիշտք դժոխոց պաշարեցին զիս և ժա-
մանեցին ինձ որոգայթք մահու:

Ի նեղուհ իմում ես առ տէր կարդացի,
 և առ անձ իմ աղաղակեցի:

Փ Օգեցուցեր ինձ զօրուհի Ի պատերազմի.
 և զյարուցեալսն Ի վերայ իմ ներքոյ իմ
 արարեր. ալէլուիա. ալէլուիա մըլիա:

Օթշնամիս իմ հալածականս արարեր. և
 զատելիս իմ սատակեցեր:

Աղաղակեցին, և ոչ ոք էր որ փրկէր ըս-
 նոսա. կարդացին առ տէր, և ոչ լուաւ նոցա:

Սանրեցից զնոսա ոմն փոշի առաջի հող-
 մոյ. և որպէս կաւգռեհաց կոխեցից զնոսա:

Փրկեսցէ զիս Ի հակառակուէ ժողովըր-
 դոց. և կացուսցէ զիս զլուխ հեթանոսաց:

Ժողովուրդ՝ զոր ոչ գիտէի, ծառայեաց ինձ
 և Ի լուր տկանջաց լուաւ ինձ:

Որդիք օտարաց ստեցին ինձ. որդիք օտա-
 րաց մաշեցան, և կաղացան Ի շաղվաց իւր-
 եանց:

Կենդանի է տէր. և օրհնեալ է անձ. և
 բարձր եղիցի անձ փրկուհ իմոյ:

Ա՛ճ է որ խնդրէ զվրէժ իմ. և հնազանդ
 առնէ զժողովուրդս ընդ ինե:

Փրկիչ իմ Ի թշնամեաց իմոց բարկացո-

դայ. յայնպանէ որք յարուցեալ են 'ի վե-
րայ իմ՝ բարձր արարեր զիս. և յառնէ ա-
նիրաւաւէ փրկեցեր զիս:

Վասն այսորիկ՝ խոստսիան եղէց քեզ 'ի
հեթանոսս. և անուան քում սաղմոս ասացից:

Մեծ արարեր զփրկուլի թագաւորի նորա.
առնել ողորմուլի ընդ օծելոյ նորա դաւթի, և
ընդ վաւարի նորա ալ գէ մինչև յազգ:

Փառք հօր և. ա՛լ է՛ լո՛ւի՛ ա. ալ է՛ լուիա:

Ամենազուր-ի քում Տալէհէնգանի, և նոր Ան-
րաւի:

(Օրհնեա՛ անձն իմ՝ դտէր, օրհնեցից ըզ-
տէր 'ի կեանս իմ. սաղմոս ասացից այ ի-
մոյ՝ մինչև եմ ես:

Մի՛ յուսաք յիշխանս յորդիս մարդկան.
զի ոչ գոյ փրկուլի 'ի նոսա:

Եւցէ հոգի 'ի նոցանէ՝ և դարձցին անդ-
րէն 'ի հող. և յայնմ աւուր կորիցեն ան-
խորհուրդք նոցա:

Երանի՛ ալ գի՛ որոյ տէր ան յակոբայ օգ-

նախն է և յոյս նորա 'ի տէր ամ է:

Որ արար զերկինս և զերկիր, զծով և
զամենայն ուր է 'ի նոսա:

Ո պահէ զճշմարտութի յաւիտեան. և առ-
նէ իրաւունս զըկելոց:

Տայ հաց քաղհելոց. և արձակէ զկապ-
եալս տէր:

Տէր բանայ զաչս կուրաց. և կանգնէ ըզ-
գլորեալս տէր:

Տէր սիրէ զարդարս. տէր պահէ զպան-
դուխտս. զորքս՝ և զայրիս ընդունի տէր. և
զճանապարհս ամբարշտաց կորուսանէ:

Թաղաւորեսցէ տէր յաւիտեան, ամ քո
սիօն՝ ազգէ մինչև յազգ:

Փ Օրհնեցից ըզքեզ գոհութիւն 'ի կեանս
իմ. սաղմոս ասացից քեզ քրիստոս թաղա-
ւոր յաղթակա՞ն նո՞ր երդո՞ւլ օրհնուք:

Ս Օրհնեցէք զտէր զի բարի է սաղմոս.
այ մերում քաղցր եղիցի օրհնութի

Շինէ զերուսաղէմ տէր. և զցրուեալսն
իսրայէլի ժողովէ:

Բժշկէ զբեկեալ սիրտս, և պատէ զա-
մենայն վէրս նոցա:

Ո թուէ զբազմուի մատեղաց. և զամե-
նեան զնոսա յանուանէ կոչէ:

Մեծ է տէր, և մեծ է զօրուի նորա. ի-
մաստուէ նորա ո՛չ գոյ բաւ:

Բնդունելի զհեզս տէր. և խոնարհ առնէ
զամբարտաւանս մինչև յերկիր:

Օրհնեցէք զամ խոստովանուք. սաղմոս
ասացէք նմա օրհնուք:

Ո զգեցոյց զերկինս ամպովք. և պատ-
րաստ արար վանճրե իւր յերկիր:

Բուսոյց գլխոտ ՚ի լերինս, և վդալարի
՚ի ծառայուի մարդկան:

Ո տայ անասնոց կերակուր. ձագուց աղ-
ուաւուց՝ ոյք կարդան տու նա:

Ո՛չ թէ ընդ զօրուիս ձիոյ կամեցաւ տէր.
և ո՛չ ընդ իրեարս առն հսկայի հաճեցաւ:

Եւ չհաճեցաւ տէր ընդ երկիւղածս իւր.
և ընդ այնոսիկ՝ ոյք յուսան յողորմուի նր:

Քաղցրանցի ^ան քեզ քո՝ գոհութիք եր- ^ավ
կիւղած ^ամ անուան քո. զոր յուսացնե՛ր
ողորմուք քով ՚ի խորհուրդս կենսաբեր գա
լըստեանդ քո:

7

սղ Ղ.՝վեա՛ երուստղէ՛մ ըզ տէր:

Եւ օրհնեալ զաստուածքս յի՛օն:

Օ՛ր դօրապոյց զնիգս դրանց քոց, և օրհնեաց զորդիս քո 'ի քեզ:

(1) եղ զսահմանս քո 'ի խաղաղուէի. պարար-
տուք ցորենոյ լցոյց զքեզ:

Առաքել զբան իւր յերկիր. վաղվաղ ըն-
թանան պատգամք նորա:

Դնէ զձիւն որպէս զասը, և զմէզ որպէս
փոշի ցանեաց:

Արկանէ զսառն որպէս պատառս. առաջի
ցրտոյ նորա ո՞ր կարէ կեալ:

Եւ աքէ զբան իւր՝ և հալէ զնոսա. շըն-
չեսցեն հողմք՝ և գնասցեն ջուրք:

Պատմէ զբան իւր յակոբայ, վարդարուի
և զխրաւունս իսրայէլ ի:

Ո՛չ այսպէս արար ամ ազգաց տէր. և
զգատաստանս իւր ո՛չ յայտնեաց նոցա:

Օքեզ քս գովէ եկեղեցի փրկեալ քո
սո՛ւրբ. ցընծալով տեսանէ ըզքե՛ղ ըզ-
փըրկո՞ղդ եկեա՛լ հայրական իշխանո՛ւք 'ե
սլըսակե՛լ ը՛ղ սո՛ւրբը՛ս քո՛:

Կանոնադրութի մէջի ուրբաթուհի:

Ի շխանք հալածեցին զիս 'ի նանիր. ա. սղ
 Լէլո՞ւ շխա՞: և 'ի բանից քոց երկեաւ սիրտ
 իմ. ալ Լէլո՞ւ շխա՞:

Յնծացայ ես 'ի բանս քո, որպէս այն՝ որ
 դտանէ աւար բազում:

Չմեղս ատեցի և անարգեցի, և զօրէնս քո
 սիրեցի:

Եօթն անգամ յաւուր օրհնեցից զքեզ,
 վասն իրաւանց և արդարունքո:

Խաղաղունի բազում է այնուցիկ, ոյք սիրեն
 զօրէնս քո, և ոչ զոյ 'ի նոսա դայթակղունի:

Ապաստեցի փրկունի քում տէր, և զպատ-
 ուհիրանս քո սիրեցի:

Պահեաց անձն իմ զվկայունիս քո և սի-
 րեաց զնոսա յոյժ:

Պահեցից զպատուհիրանս՝ և զվկայունիս քո
 զի ամ ճանապարհք իմ առաջի քո են:

Մերձեցցին խնդրուածք իմ առաջի քո տը.
 ըստ բանի քում իմաստունն արա՛ զիս:

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր, և բա-
 նիւ քո փրկեա՛ զիս:

Բղխեսցեն շրթունքք իմ զօրհնունիս քո,

Բայց թէ հանձնագրաւին ընդ սաղմոսին ասի՝ յե-
սին գոթիւնս որ է այլոց ճարգարէից՝ եւս ասի՝
Իսկ էլէէ ո՛չ ասի ընդ սաղմոսին որպէս է սոխարա-
ւելն ոճանց. զէնի հանձնագրաւոյն ասի, Եւ Լւս խա-
ղաղուի: Օրհնուի և: Եւ ասի զաշխոն ասի
լոս ճայնին. եւ զէնի հանգստեան տաւարան ընկեա-
լեալ լինի:

Իսկ էլէէ հանգիսի օր լինի, հաճ խաշի քօն լինի,
Այսօր անճառ ասի. եւ խաշելաւելան տաւարան
ընկեալ լինի: Օհնի տաւարանին՝ Նորոգող
տիեզերաց. ասի՝ Հոգւոցն հանգուցելոց:

Իսկ ոճանս ընդ օրհնաւելանին հարգէն զաշխոնն.
եւ զէնի օրհնաւելանին զտաւարան ընկեալաւ, եւ
զէնի Հոգւոց հանգուցելոց. եւ Քս որդի ար:

Եւրգ տէտան Ներսէսի հայոց հաւաքելիս ասի զաշխոնն
յայտագ. թէ Ուրբաւ գեղեւին Աւետարանացն:

Իշխանք Ժողովեցան ՚ի միասին. վասն
տեառն և վասն օճելոյ նորա:

Այսօր անճառ լուսոյն ճաղուցն ՚ի փլը
կուլթի մեր կատարուեցն. խոնարհի ՚ի վեր-

նաստուենն 'ի' ստուերականն տօնից լըրո՛ւմն.
 նախքան զընթրիսըն խո՛րհըրդո՛յ սվածաւ
 դե՛նջակ արկօ՛ղն լուսո՛յ. և ջուր առել ծա-
 ռայաբար՝ զո՛տըս լուանայր զաշակերտամյն:

Բանին հօր փառաց լուսոյ պետրոս մեր-
 ճիլ յոտս ո՛չ ներէր. այնմ ձեռաց որոյ են
 գործք երկնից երկինս և երկրաւորք. որով
 կուրաց աչըք բացան խուլք և համերք ար-
 ձակեցան. որ վերածեաց զինքն 'ի' ծովին
 սաստեաց ալեացն և լըռեցին:

Գըլխոյն ընտրեալ հօտին փոքու սաստէր
 զխորհուրդն ոչ գիտելոյ. որով դառնայր և
 հնազանդէր զոտս և զգլուխս մաքրել մաղ-
 թէր. գըլխոյս ասէ՞ չէ ինչ սլիտոյ լուա-
 ցումըն ջրոյ վի լուաղեալէ. ոտիցըդ պէտք
 են մաքրուի՛ յօդիլ 'ի' գլուխըս սըրբուն:

Դասուց իւրոց աշակերտաց զոր նախ բա-
 նիւ վարդապետաց, այսօր գործով ըզծայ-
 րագոյնն եցոյց յինքեան զխոնարհուի. սպա-
 սաւորեալ հողեղինաց այն որ անտեան է
 հրեղինաց. տարեալ պաշտօն իւր ծառայիցն
 այն որ պաշտին 'ի' սրօքէից:

Եթէ տէրս ասէ՛ էից և վարդապետը՛

բոլորի՛ց. զաշակերտացդ և՛ զծառայի՛ց զո՞ւ
տըս լուացի ՚ի հնոց աղտի՛ց. միմեանց և դո՞ւք
համա՛քնուք՝ ցո՛ւցէք ը՛զնոյն խո՛նարհուլթի՛.
բարձրացելոյն ՚ի կործանո՛ւմն և՛ անկելոյ
բնութեանդ կանգնո՛ւմն:

Օ՛հր մաքրեցե՛ր յաւա՛զանի՛ն մա՛քուր ձե՛ւ
ռօ՛ք զո՞տըս նոցի՛ն. և՛ ուսուցեր խո՛նարհուլթի՛.
յա՛ղթօղ լինե՛լ չար հը՛պարտի՛ն. և զի՛մ
լըւա՞մ զտիղժը՛ն մեղա՛ց աղա՛չանօք սը՛րբոյ
գընդի՛ն. և՛ ըզգընացս ո՛ւղղեա՛ զոտի՛ն խո՛
նարհուլթի՛ք ե՛լիւք յերկի՛նս:

Օ՛րբի: Աւետարան յօհ: ՃԺը: Ժդ. 16:

Ամեն ամեն: Վերջ. և աշակերտքն իւր:

Արհարար սուղտո՛ւ 40: Արանի որ խորհի:

Որպէս փափագի: Դատ արա:

Բան անօ՛րէնուե եղին ՚ի վերայ ի՛մ
տէ՛ր տէ՛ր մի՛ թողո՞ւր զի՛նս:

Ա՛յլեցզօրէ՛նսընմովսէսի՛ զոր խօսե՛ցաւ
ի սինայի՛. ե՛կեր ըզգառն օ՛րինակի՛ն և ըզ
բաղարջն լընդ եղեգի՛ն. ըզհի՛նն ՚ի նո՛րըս

Handwritten signature or mark.

Ֆոխե՛լո՛վ զը՛ստուերն ՚ի լոյս ճըշմարտե-
լո՛վ. փոխան գառինն ինքըն գոլո՛վ գառն
ա՛յ նուիրելո՛վ:

Բնդ բաղարջի՛ն հայ ա՛նխըմո՛ր ետ ըղ-
մարմինն իւր գերկնաւո՛ր. ը՛գ կուսածինն ա՛ն-
սերմաւո՛ր զանապականն լե՛ զհոգւո՛ր. ընդ
ոչխարի՛ն արեա՛նն ուխտի՛ն ետ մեզ զուր-
ի՛ւնն իւր ուխտ կը՛րկի՛ն. լե՛ եղեգան դա՛ռ-
նադունի՛ն փո՛խան ըզվա՛րս անձայի՛ն:

Թագաւո՛րն արա՛րածո՛ց զհայըն կե՛նաց
ետ քաղցելո՛ց. և ըզբաժակն ո՛ւրախարա՛ր
որք յադամայ տըրտմեցելո՛ց. այս նո՛ր ուխտ
է՞ իմո՛յ արեա՛ն փոխա՛ն հընոյ ուխտին ար-
եա՛նց. զո՛ր յիշատակ ի՛մ առնիցէ՛ք մի՛նչև
եկի՛ց ե՛ս միւսանդա՛մ:

Ժողովեալքս ՚ի քէ՛ն հայցե՛մք ընդ ժո-
ղո՛վեալ մետասանի՛ն. ո՛ր զկենարա՛լըդ քո
մարմի՛ն բաշխեալ ետուր ընդ բաժակի՛ն.
շնորհեա՛ և մե՛զ տէր ընդ նո՛սին հաղորդ
լինել քուս՛ սեղոնի՛ն. կե՛նաց հացիդ յո՛ր
փափագիմք և ըմպելոյդ ո՛ւմ. ծարաւի՛մք:

Ի յընտրելո՛ց աշա՛կերտա՛ցն յո՛ւղաս մեկ
նեալ ՚ի սք գառա՛նցն. զբա՛րձող մեղաց

վրա՛նն ԽՅ՝ մատնէր ՚ի մահ ընդ անճաթոյ.
 ՚ի յընթրի՛սն հոգեւո՛ր մերձի ժըպիբհն և
 նենդաւոյն. ուսելով ընդ վարդապետն յա-
 ճախէ վխաբէութիւն:

Եւ յորն խօսէր աղերսաւի խաւարելոցն
 վարն դարձի. մի՛ ոմն ՚ի ձէնջ անէ եղ-
 բարք վիս մատնելոց է առ ՚ի մահ. պետ-
 րոն լըւեալ զսոյն զանհուրէ՛ր և անհարկէր
 առ յովհաննէ՛ս. հարցանել թէ ով եյէ
 դաւաճանող վարդապետի՛ն:

Օրէի: Աւետարան զուհաս: մկ: իմ. Կ:
 Մերձեցաւ տօն բաղ: Վերջ, հայհոյութիւն:

Եւ զիս 58: Քրկեալ զիս ՚ի: Աճ մեր-
 ժեցեր: Եւ զիս ան աղօ:

Քրկեալ զիս ՚ի թշնամեաց իմոց աստըւանճ.
 և ՚ի հալածչաց իմոց անպրեցո՛ զիս:

Եւ ասով սիրոյն յիւր սիրելեանցն ըզ-
 արաւորելն փարատեանց. թանցեալ պատու
 ասոյ յուղայի՛ նըշանակեալ զգոյն մատնի՛շ:

Հ

գոր առեալ և մե'րկացա'ւ յսփային հողւոյն
շնորհա'ց. մատնեցաւ նա'խաչարի'ն ը'նդ մատ-
նուէ վա'րդապետի'ն:

Օսյրագոյն լուսոյն զլրկեա'լ խաւա-
րա'սէրն արտաքս ելեա'լ. տէ'րն յայտնէր
լո'յս եղելո'ցն ը'զգայթակղելն 'ի գիշերի'.
պետրոս խօսէր խրախո'ւսելի' և կշտամբիւր
հաւախօռի'. զի'ւրն յաշխարհէ զփո'խիլն ա-
տէ'ր և' ըզգալուստ հո'գւոյն պատմէ'ր:

Աե'դրոնեա'ն յայնկոյս ձորոյ 'ի վերնա-
տունն ել խորհրդոյ. եմուտ պարտէ'զ ը'նդ
պարտիզի' ե'մոյծ զադամ յադին դրախտին.
մուծցե'ս և մե'զ տէր ը'նդ նըմի'ն ուստի
հա'ներ նախ զառաջի'նն. զի' ժառանգել ըզ
հայրենի'ն արժանասցուք մեք վերըստի'ն:

Հոգայր ըզկրի'ցն տըրտմաբար երիւքն
եղեալ առանձնաբար. փը'րկել զաշխարհս
հոգիս յսժար բացցէ բնուի մարմնոյս տը-
կար. ոչ ոմն ուժե'ղ և զօրաւոր և ոմն ան-
զօր վըտանգաւոր. ա'յլ մի և նոյն գոլ միաւոր
կըրէր ըզկերսըն կամաւոր:

Չայնիւ մաղթէ'ր աղօթական վս իմ առ
հայր իւր հական. ծունըր դընէր խոնարհա-

կան որում. Կըրկնի ծո՛ւնը ԾԺ. Ի. ԹԷ՝ փըր-
կիլ մարդկան հնար է առանց մահու իմ որ
դրեալ է. բաժակ մահու յինէն անցցէ՞ ոչ
իմ կամաւ այլ քոյդ տեսցէ՞:

Ղօ՛ղեալ յերկի՛ւղ քը՛րտանց հոսման ոլոս
նաճև կայլակ վիժման. ՚ի՛ զօրանալ հրեշտակ
մերձեալ զօրինական գիրն լըցեալ. զի կա-
տարեալ էառ զբնուի՛ մո՛ծըն բան ըզմարդ
կուե՛. պարտ էր գերկիւղ և զտըրտմուի՛
յիւրուսըն կրել տնօրէնուի՛:

Օ՛րնի: Եւէտարան Տարկոս: Ճկը: Ժդ. 27:
Եւ ասէ ցնա յիսուս: Էէրջ և սկսաւ լալ:

Զարբոյդ ոտղճոս 78: Եւ մտին հե: Ար հո-
վուեսդ: Յնծայէք առ ԾԺ:

Եւ քա ՚ի՛ ձեռանէ քըւմէ՛ մերժեցաւ ն.
Եւ քօ՛ղովուրդք և խա՛շն ա՛րօտի՛ քո՛:

Ուսանալ յիժ փառաց էին որ ըստ բնուեցաւ
մարդկային. տաղնասկեցար ՚ի՛ դիշերն աղօ-
թեցիր առ հայր յերկինս. ծագեա՛ ՚ի՛ մե՛ղ

Պայտե երկնային և փարատեալ զերկիւղ չա-
րին. մասունք հոգւոց մեր և մարմին յեր-
կիւղ քո սուրբ բւեռեցի՜ն:

Մե՞րձեալ յուղա՜ս որ մատնելոց հանդերձ
դասուն փարիսեցւոյ. անկան նըման ստորան-
կելոցն որ յաւիտեան չեն կանգնելոյ. յու-
ղաս նենգա՞ւ համբուրելով առիթ մահունը
շան տալով. փոխան սիրոյ զնա մատնելով
չար ընդ բանոց վըճարելով:

Յայնժամ առ գո՛ւթ սիրոյն պետրոս ըզ-
ճառային անուն մաղքոս. եհատ սուսերբ զա-
կանջն աջոյ որ ոչ լըլաւ տեառն իւրոյ. իսկ
տէ՛րըն մե՛ր արագապէս յունկըն մերձեալ
բըժըշկապէս. առողջացոյց անձապէս զոր ոչ
տեսին կուրայն հայդէ՜ս:

Նո՞ր հօտի՜ն փոքու ցըրուեալ քան զի
զհովիւըն քաջ հարեալ. պետրոս միայն ըզ-
հետ երթեալ ՚ի յաղջկանէ վիմին շարժե՛լ.
նըշաւակեալ հաւըն խօսէր առ ՚ի պետրոս
տէրն ակնարկէր. զբանըն յիշէր. դառն ալ-
տասուէր ՚ի գլորմանէն գարձեալ փանգնէ՜ր:

Շնորհեալ վիմի՜ն եկեղեցւոյ զոր պա-
հեցեր ՚ի հոսելոյ. և կանգնեցեր ՚ի գլորելոյ

վասըն սը՛րտիւն արտասուելոյ. կանգնեա՛ւ և
զի՛ն տէր ընդ նմին ՚ի՛ գլորմանէ սայթաղո-
ղին. տա՛լով աչացս յորդ արտասուս և ջուր,
նըման ծովու գլլ խոյս:

Ա՛յլ կամա՛ւ զանկատելին կապեալ ըզ ձե-
ռըս արձակողին. ՚ի՛ յապարանսըն տանէին
կայիափայ և աննային. ծա՛ռայն զերե՛նն այն
սպտակէր յորմէ սրովբէն թեաքօղէր.
Թո՛ւք արձակեալ պիղծ բերանովն յայն որ
կորին լոյս ծագեալց թքո՛վն:

Օ՛րէի Մէհարան Տարաբէտ: Մ. Ծը: Իղ. 31:
Յայնժամ տսէ ցնոսա: Հէրջ. և փախեան:

Հինգէրորդ հարց՝ 108: Մ. Ծ օրհնութե: Մասց
տէր ցտէր իմ: խոստովան եղեր:

Խօսե՛ցան զինէն լեզուաւ նենգաւորա՛ւ. և
բանիւ ատն լուծեա՛ն և զիս պաշա՛րեցի՛ն:

Չա՛ր կապանա՛ց մարդկան լուծիչ որ կա-
պեցար ընդ կապելոյն. զի՛ն արձակեա յինք
նազապէ մեղաց կապի՛ց դժժոխայնոյն. որ ք

մեղօք պարտաւորին կացեր անմեղդ 'ի յա-
տենի. յորժամ փառօք գաս հայրենի մի՛
դատեսցես զիս ընդ նոսի՛ն:

Պատկառանօք հինն ադամայ որ ձաղե-
ցար վասըն նորա. ջընջեա՛ զամօթ մեղաց
լըրբին որով վերեսս իմ ծածկեցին. որ նե-
րեցե՛ր չար ծառային ածել ձեռօք քեզ ապ-
տակին. հա՛ր ուժգնակի զդէմըս չարին որ-
պէս և զիս եհար ուժգի՛ն:

Զա՛հըն լուսոյ յառաւօտին 'ի յուրբա-
թուն հընոյ գոտկին. կայր առաջի դատա-
ւորին ծառայն նըստէր 'ի յատենին. 'ի հա՛ր-
ցանե՛լ պիղատոռի տէրն ոչ առնէր պատաս-
խանի. զի կանխասաց գերըն՝ լըցցե՛ եղէ
ես մարդ որ ո՛չ խօսի:

Պատկական դասք զինուորացն արկին
հանդերձ նս. խաւանաց. ա՛յնմ որոյ զգեստն
է լոյս փառաց իբրև զօթոյ զինքեամբ ար.
կած. 'ի ծո՛ւնր իջեալ կատակէին զգլուխն
եղեգամբ հարկանէին. պըսակ 'ի փշոյ բոլո-
րէին ըզփուշ մեղացըն բարձողին:

Սոսկալին քերովբէից բառնայր ինքեամբ
ըզփայտ խաչին. մի՛նչ 'ի տեղի գողգոթ ային

յորում՝ եղևալ մարդն առաջին. ետուն ըմբ
պել գինի զմըռսեալ և կերակուր լեղեալ
խառնեալ. որով զպըտողոյն դառն ճաշակ
փոխեաց մեզ քաղցր և ախորժակ:

Վերնականքըն զարհուրեալ տեսին ըզ-
տէրըն մերկացեալ. և զհանդերձսըն բաժա-
նեալ պատմութեանին վիճակ արկեալ. ըզձեռ-
սըն և զոտսն ծակեցին ըստ յայտնապէս
դաւթեան ձայնին. ընդ փայտ խաչին բե-
ռեցին զմատուենսն որ գրեաց ՚ի տախտակին:

Օրէի: Աւետարանի Տառնէոս: Եղ: Եղ. 57:
Իսկ նոցա կալեալ: Հէրջ: ելաց դառնապէս:

Վերջորդի սուղ II7: Խոստովան եղերուք ան.
ճիշեալ ցոյն որուն որ տուէ՝ Բացէ՛ք լնձ, հցորդ:

Տարածեալ ձեռք ընդ ձեռաց ոտք ընդ
ոտից ընթանալեաց. փայտ ընդ փայտի դա-
ռն պըտողոյ կեանք ընդ մահու փոխարկե-
լով. ՚ի մէջ երկունց անօրինաց. զոր ոչ տե-
սին ազգըն կուրաց բայց ՚ի միոյն աւագա-
կաց:

Handwritten signature or mark.

Բոպէից արեգականն ըզտիւն արար գիշե-
րանման. զստուերըն քօղ արկ մերկուե գի
մի՛ տեսցէ տկն անարժան. ՚ի մէ՛ջօրեայն նը-
սեմացաւ յորժամ ադամ՝ մեղօք մեռաւ. ՚ի
յիններորդն ՚ի լոյս դարձաւ յորժամ մահ-
ուամբ մահըն լուծաւ:

Յօղէր արտօսըր ցաւազին մայր տեառն
որ կայր մերձ առ խաչին. յորժամ լըսէր
ծարաւին բարբառելոյ իւր միաճնին. ետուն
քացա՛խ խառնեալ լեղի այնձ որ բըղխեաց
գետ յադենի. և ՚ի վիմէն վըտակ բարի ար-
բոյց տոհմին դառնացող ի:

Ինճեալ յերրորդ ժամու օձին զմիտըս
նախնւոյ մօրն և այլի. ՚ի վեցն անկեալ մարդն
առաջին հաւանական բանիւ նորին. ՚ի սոյն
ժամու տէրն ՚ի խաչին ուր քաւեսցէ զմե-
ղըս նոցին. և յորժամ ել ողամըն հին եդ
զաւազակն ՚ի մէջ դրախտի՛ն:

Փա՛րելի բարբառ ընդիմ՝ ելի ելի առ
հայր գոչէր. զհօգին կամաւ հօր աւանդէր
զհօգիս մարդկան նոյն ընծայէր. երկիր հի-
մամբք սասանեցաւ և վայրագոյրն ընդ մէջ
հերձաւ. վէմք ՚ի յինքեանց պատառեցան և
գերեզմանք մահու բացան:

Քարոյ ի ՚ի սքանչնկեացս ատուած մարմ-
նով վասն իմ խաչեալ. մերով բնութքս մե-
ռանի ան անմահ խոտովանի. կըրկնաւորտանկ
կողին աղբերք եկեղեցի իւր հաստատի. ջրո
վըն մաքրի զարիւնն ըմպէ զորդի ընդ հօր
փառաւորէ:

Օրէի: Աւետարան յօհան. ՃԺԷ: Ժը. 2:
Գիտէր և յուղա: Վերջ. հաւ խօսեցաւ:

Նորին Տէջի Աւետարան ցերեկէն

Նորոգօ՞ղ տիեզերաց ո՞ր զգեցուցեր մեզ բե-
լոյս փառաց. անկար ըզբև ՚ի գինուորացդ կ
քղամիդ կարմիր նախատանաց. մերկեա՛ յի-
նէ՞ն ըզքուրձ մեղաց ըզտըրոտագինն արեամբ
ներկած. և՛ ըզգեցո զուրախալին ըպատմու-
ճանն իմ զառաջի՞ն:

Նրկնաւոր թագաւորիդ ՚ի ծունր իջեալ
խաղ առնէին. ծածկեալ ըզգլուխըդ կըռ-
փէին և եղեգաւք հարկանէին, և զիմ՝ ան-
կեալ մինչ ՚ի պետին ՚ի հնազանդել կամաց
չարի՞ն. մի՞ թողուցուս խողալ աշվին այլ կանգ
նեացեա. զիս վեգըստի՞ն:

Բամեալ բոլորը քո մարմին յետ վրձը-
ռելոյ դատաւորին, սաստիկ էառ զհարուած
գանին վասըն գանից նախաստեղծին, զիս ո՞ր
յօտի՞ց մինչե ցըգլուխ ցաւօք նեղիմ անհը-
նարին. առողջացո՛ դարձեալ կըրկին որպէս
շնորհօք յաւազանի՜ն:

Աըրբափայլ պըճնեալ զարդուն զոր զգե-
ցուցեր ահարոնի. փոխան պըսակ 'ի փշոյ ե-
դին մըշակք այգւոյն իսրայէլի. ըզփուշ մե-
ղա՞յ հանցես յինէն զոր յիս եհար իմ թըշ-
նամին. և՛ ողջացո գլխայթուած վէրին զի
սպիք մեղացըն ջընջեսցի՜ն:

Օ՛րէի: Աւետարան համբէտ՝ յԺԷ: ԻԷ. 1:

Իբրեւ այգ եղև: Վէրջ. և մայր որդւոցն:

ԲՃ Ետուն ըմպել քեզ ըզլեղին և ըզբա-
դձ ցախն 'ի ծարաւին. անբեր կամաւ զի քաղց-
րասցին ճաշակք պըտղոյն դառնագունին. ըզ՛
դառնուի՞ թիւնաւորին զոր 'ի մասունս հող-
ւոյս արկին. հերքեա՛ 'ի բաց հանդերձ սո-
վին և քաղցրասցի սէր քո 'ի սմի՜ն:

Ատեղնեալ ծառոյ մահաբերին այնմ, ո՞ր
բուսաւ 'ի մէջ դրախտին. փոխան բարձեթ

բարձեր ըզփայտ խաչին 'ի գող գոթա հաներ
տեղին. զիմ առ 'ի մեղս անկեալ զօգի և'
ծայրագոյն բարձող բեռին. բարձ 'ի յուսոյդ
ըստ ոչխարին հան 'ի յերկինս յուխտեալ
տեղի՜ն:

'Ի յուրբաթու ժամ երրորդին բեռե-
ցար տէր 'ի խաչին. լուծեր զկապանս նա-
խաստեղծին և կապեցեր ըզթըշնամին. զիս
ամբարցո՞ր ընդ հովանեալ կենդանարար քո նը
շանին. և 'ի ծագելն յարևելից լուսաւո-
րեա՛ լուսով նորի՜ն:

Կրանեալ աւազակին բացեր ըզդուռն
ադին դրախտին. ըստ հաւատոյ սըրտի նո-
րին կատարեցեր վխընդրելի. տուր և՛ ինձ
տէր ընդ նըմին լըսել ըզնոյն պատասխանին.
այսօր ընդիս իցես յադին 'ի հայրենիս քո
առաջի՜ն:

Օրէի: Աւագարան հարկո՛ւ ճղը: ԺԻ. 1:

Եւ վաղվաղակի: Հէրժ. եկեալ էին յեհմ:

Բարբառելով զելի ելին հիմունք երկրի տե-
տատանէին. և՛ վարագոյր հին օրինին վե- զկ

բուստ 'ի վայր պատառէին. արդ ընդ վի-
ժայն որ շարժէին շարժեալ զանշարժ սիրտս
'ի բարին. ընդ պատառել վարագուրին զիմ
պատառեալ ըզգիր պարտի՜ն:

Արեգական լոյս քօղ արկեալ խաւարա-
նայր միջօրէին. և՛ դերեզմանըք բանային
մարմինք սըրբոցըն յառնէին. ընդ խաւարե՛լ
լուսաւորացն մաքրեալ յինէն զգործ խաւար-
ին. ընդ մեռելոցն որ յառնէին կանգնեալ
զմեղօք մեռեալ հոգի՜ն:

Նոր սիրոյ պատուիրանին գործով Լըցօլ
եղեր բանին. անօթելով առ հայր յերկինս
թողուլ ըվմեղս որ 'ի խաչին. ինչ որ հոգ-
ւովս հաւատացեալ երկըրպագեմք քեզ միա-
ծին. թող ըզլուծուամըն հրամանին մի՛ յի-
շեսցին մեղքն առաջի՜ն:

Սարսեցին սանդարամետք 'ի յաւանդէն
առ հայր զհոգիդ. որ 'ի դժոխս իջեր ներքին 'ի
բանդ մահու և խաւարին. կապեալ զիշխանըն
մահածին հաներ զհոգիսն որ 'ի բանտին. և՛ զիս
հանցես տի՛ լնոսին բանտէ մեղաց աղջամղջին:

Օրէի: Աւետարան զուհոս մղի: Իբ. 66:
Եւ իբրեւ այդ եղև: Հէրջ: տեսանէին զայնս
և

Երև. և զհին ասի շարահան՝ Նորոգող: Իսկ ոմանք
 զաւելորանի շարահանն ճայն ասէն. և ոմանք ըզ-
 Նորոգողն համայն ասէն. համք չո է:

Բայց յորժամ զպաշտօնն շարահանն հանգստեան
 ասէն՝ զհին շարահանացն ասի սուղոս ըստ ճայնին. և
 ընկերացեալ ընի աւելորանն ըստ ճայնին, և զհին
 աւելորանին ասի ՄԺճանեղէն փոխ Տ. զհին
 ՄԺճանեղին Հոգւոցն հանգուցելոց: Եւ ոմանք
 ըստ ՄԺճանեղին երբեքն երբեքն հարդէն Արա-
 րիչ և մարդասիրի զՏ արանն. և համ Ես ա-
 սացիէն զՏ արանն. համք չո է: Եւ աստ Հոգւոց:
 Քրիստոս որդի աստուծոյ: Հայր մեր որ
 յերկինս:

Դարձ տէր և փրկեա՛ զանձն իմ. կեցո՛ զիս
տէր ըստ ողորմուե՛ քում:

Օ՛ր ո՛չ ոք է որ 'ի մահու յիշէ զքեզ,
կամ 'ի դժոխս խոստովան առնիցի առ քեզ:

Վաստակեցայ ես 'ի հեծուե՛ իմում, լուա-
ցի՛ն պիմի՛ զիշեր զմահիձս իմ. և արտասուօք
իմովք զանկողինս իմ. թացի:

Խռովեցաւ 'ի սրտմտուե՛ ակն իմ. և մա-
շեցայ ես 'ի վերայ ամ թշնամեաց իմոց:

'Ի բայց կայէք յինէն ամքեան, ոյք գոր-
ծէք զանօրէնուի:

Լուաւ տէր ձայնի լալոյ իմոյ, լուաւ տէր
աղօթից իմոյ. և տէր զխնդրուածս իմ ըն-
կալաւ:

Մաշեցեն և խռովեցին յոյժ ամ թշնա-
միք իմ. դարձցին յետս և ամաշեցեն յոյժ
վաղ վաղակի և խռովեցին:

Բարձր առնեմ զքեզ տէր՝ զի ընկալար զիս
և ո՛չ ուրախ արարեր զթշնամին իմ. յիս:

Տէր անձ իմ՝ կարգացի առ քեզ և բժշկե-
ցեր զիս. տէր հաներ 'ի դժոխոց զանձն իմ

և փրկեցեր զիս յայնցանէ՝ որք իջանեն ՚ի
դուք:

Ստամոս ասացէք տեսուն սուրբք նորա. և
խոստովան եղերուք յիշատակի սրբուն նորա:

Արտմտուի է ՚ի բարկուն նորա, և կեանք
են ՚ի կամաց նորա:

Տնդ երեկոյս հանգիցեն լալիք առաւօտու
եղիցի ուրախութիւն:

Ես ասացի ՚ի բարեկենդանութե իմում,
թէ ոչ սասանեցայց յաւիտեան:

Տէր ՚ի կամս քո ետուր գեղոյ իմոյ զօրունի
դարձուցեր զերեսս քո յինէն և ես եղէ խռովիւ

Եւ քեզ տէր կարգացի, և առ ամ իմ ա-
ղաղակեցի. զի՞նչ օգուտ է քեզ յարենէ իմ
մէ, թէ իջանեմ ես յապականուի:

Սի՞ թէ հող խոստովան անիցի առ քեզ,
կամ պատմեացէ զճշմարտութիւն քո:

Լուաւ ինձ տէր և ողորմեցաւ և տէր ե-
ղև ինձ օգնական:

Դարձոյց զսուգ իմ յուրախուի, և զերծ յինէն
զքուրձ, և ինձ զգեցոյց զուրախուի:

Արպէս սաղմոս ասացեն քեզ փառք իմ,
և այլ մի՛ ևս զղջացայց, տէր ամ իմ յաւի-

տեան խոստովան եղէց քեզ:

Ամէն

ԲՃ **Մ** յանուան քուժ կեցո՛ղ զիս, և 'ի դո-
րուի քուժ իրաւ արա ինձ:

Մ լուր աղօթից իմոց, ո՛ւնկնդիր բանից
բերանոյ իմոյ:

Օտարք յարեան 'ի վերայ իմ. և հոօրք
խնդրեցին դանձն իմ, և ո՛չ համարեցան ըզ-
քեզ ամ առաջի իւրեանց:

Մ հա ամ օգնական իմ, և տէր ընդունող
հոգւոյ իմոյ:

Ի դարձուցանել զչարն 'ի թշնամիս իմ,
ճշմարտութեամբ ըզլ սատակեա՛ զնոսա:

Եւ կամօք իմովք պատարագս մատուցից
քեզ. և խոստովան եղէց անուան քուժ տէր
զի բարի է:

Յամ նեղուէ իմմէ փրկեցեր զիս, և 'ի
թշնամիս իմ ետես ակն իմ:

ԲԷ **Մ** ողորմեա՛ մեզ և օրհնեա՛ զմեզ, երե-
ւեցո՛ղ վերեսս քո 'ի մեզ և ողորմեա՛ մեզ:

Ճանաչել յերկրի զճանապարհս քո, յա-
ղինս ամ զփրկուիս քո:

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովօւրդք.

Handwritten signature or mark.

ԹՃ, խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք
ամենայն:

Աւրախ եղիցին և ցնծասցեն աղինք. զի
դու դատես զժողովուրդս ուղղուի, և աղգաց
երկրի դու առաջնորդես:

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք
ԹՃ, գոհասցին զքէն ժողովուրդք ամենայն:

Երկիր ետ պտուղ իւր, և օրհնեաց զմեզ
ԹՃ ԹՃ մեր:

Ա՛ճ մեր օրհնեսցէ զմեզ, և ՚ի նժանէ եր
կիցեն ամենայն ծագք երկրի:

—
Առաջեցար տէր ընդ երկիր քո, և դար- դձ
ձուցեր զգերուի յակոբայ:

Թողեր զանիրաւուի ժողովրդեան քոյ, և
ծածկեցեր զամ մեղս նոցա:

Աւեցուցեր զամ սրտմտուիս քո, և դար-
ձար ՚ի բարկուէ սրտմտուե քո:

Դարձ առ մեզ ԹՃ փրկիչ մեր, և դարձ
զսրտմտուիս քո ՚ի մէնջ:

Ա՛ի յաւիտեան բարկանար մեզ տէր, և
մի՛ ձգեր զբարկուի քո ազդէ մինչև յազդ:

—

ԼՃ՝ դու դարձեալ կեցուսցես դմեզ, և
 ժողովուրդ քո ուրախ եղիցի 'ի քեզ:

Ցոյց մեզ տէր ղողորմութիս՝ քո, և զփլը
 կուլիս քո տո՛ւր մեզ:

Լուաք զի՞նչ խօսէ տէր ԹՃ մեր, խօսես
 ցի զխաղաղուի ժողովրդեան իւրոյ առ սրս
 իւր՝ և առ այնոսիկ ոյք դարձեալ են առ նա
 սրտիւք:

Սակայն մերձ է առ երկիւղածս իւր փրկուի
 նորա, բնակիլ փառաց նորա յերկրի մեր՝ ԼՃ

Ողորմուի և ճշմարտութի պատահեացին՝
 արդարուի և խաղաղուի համբուրեացին:

Ճշմարտուի յերկրէ բուսաւ, արդարուի
 յերկնից երևեցաւ:

Տէր տացէ զքաղցրուի և երկիր մեր տա
 ցէ զպտուղ իւր. արդարուի առաջի ն՞ք գնաս
 ցէ, դեցէ 'ի ճանապարհի զգնացս իւր:

ԳԼ Տէր լո՛ւր աղօթից իմոց՝ աղաղակ իմ առ
 քեզ եկեսցէ, և մի՛ դարձուցաներ զերեսս
 քո յինէն:

Յաւուր նեղութե իմոյ խոնարհեցո՛ առ իս

գոռնին քո յորում աւուր կարդամ առ քեզ
վաղ վաղակի լուր ինձ:

Սպառեցան որպէս ծուխ աւուրք իմ, և
ոսկերք իմ որպէս խռիւ չորացան:

Հարայ ես ոմ խոտ և ցամաքեցաւ սիրտ իմ,
մոռացայ ուտել զհայ իմ ՚ի ձայնէ հեծուէ իմոյ:

Ացեցաւ ոսկր իմ ՚ի մարմին իմ. նմանե-
ցայ ես հաւաղասան անապատի:

Եղէ ես ոմ բու յաւերակի, տքնեցայ և
եղէ ես ոմ ճւղղուկ միայն ՚ի տանիս:

Նսխատեցին զիս թշնամիք իմ զօրհանա-
պագ, և գովիչք իմ ինչ երդուին:

Օձոխիր որպէս զհայ կերի, և զըմպե-
լին իմ արտասուօք խառնեցի:

Յերեսաց բարկուէ սրտմտուէ քո, զի դու
բարձրացուցեր և խոնարհեցուցեր զիս:

Աւուրք իմ որպէս հովանի անցին, և ես
որպէս խոտ ցամաքեցայ:

Դու տէր յաւիտեան կաս, և յիշատակ
քոյ ազգէ մինչև յազգ:

Դու յարուցեալ զթափոյիս ՚ի վերայ սիո-
նի. ժամանակ զթալոյ նորա հասեալ է
ժամ:

78 **Մ**երձեպդին խնդրուածք իմ առաջի քո տր.
ըստ բանի քու իմաստունն արա զիս:

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր և բա-
նիւ քո փրկեալ զիս:

Բղխեսցեն շրթոնք իմ զօրհնուիս քո.
յորժամ՝ ուսուցես զարդարուիս քո:

Խօսեսցի լեզու իմ՝ զբանս քո. զի ամ.
պատուիրանք քո արդարուք են:

Նղիցի ձեռն քո ՚ի կեցուցանել զիս. զի
զպատուիրանս քո ընտրեցի:

Յանկացայ փրկուե քում տէր, և օրէնք
քո խօսք իմ էին:

Կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ. և ի-
րաւունք քո օգնեսցեն ինձ:

Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ.
խնդրեալ զճառայս քո, զի զպատուիրանս
քո ես ոչ մոռացայ:

Ի Կէրուհի առուիս էմէ հայնն ոչկ իցէ աստ ոտի
հոսս գայս:

Ի խորոց կարդացի առ քեզ տէր տէր
լուր ձայնի իմում:

1-247

Եղից'ն ահանջք քո 'ի լսել զձայն աղօթից
իմոց.

Թէ զանօրէնութիւն իմ քննես տր' տր', իսկ ո՞ր
կարէ կալ առաջի քո. զի 'ի քէն է քաւութիւն
Ստոն անուան քում. համբերի տէր. համբ.
բեր անձն իմ բանի քում. յուսացաւ անձն
իմ 'ի տէր:

Ի պահէ առաւօտում մինչև յերեկոյ. 'ի պահէ
առաւօտում յուսացաւ իսրայէլ 'ի տէր:

Ի տեառնէ է ողորմութի բազում. 'ի նմա-
նէ է փրկութի. և նա փրկեաց զիսրայէլ յիմ.
նեղութից նորա:

Տէր լուր աղօթից իմոց. ո՛ւնկնդիր խընդ- դէ
բուածայ իմոց ճշմարտութի քով:

Լուր ինձ արդարութի քով, և մի՛ մատնէր
'ի դատաստան ընդ ծառայի քում. զի ոչ
արդարանայ առաջի Իմ կենդանի:

Հալածեաց թշնամին զանձն իմ. խոնարհ
արար յերկիր վկեանս իմ. և նստոյց զիս
'ի խաւարի որպէս մեռեալ յաւիտենից:

Զանձրացաւ յիս հոգի իմ, և սկսաւ իմ
խռովեցաւ յիս:

Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս. խորհեցայ
յիմմ գործս քո. յարարածս ձեռաց քոյ խոր
հեցայ, և յամբարձի առ քեզ զձեռս իմմ:
Եւ իմ որպէս երկիր ծարաւի է առ քեզ.
վաղ վաղակի լուր ինձ տէր, զի նուաղեցաւ յի-
նէն հողի իմմ:

Մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո յինէն նմա
նիցիմ այնոցիկ, ոյք իջանեն ՚ի գուր:

Եւ երբեք արա ինձ առաւօտու զողորմութիւն
քո. զի ես ՚ի քեզ տէր յուսացայ:

Յոյս ինձ ճանապարհ՝ յոր և գնացից. զի
առ քեզ տէր համբարձի զանձն իմմ:

Փրկեա՛ զիս ՚ի թշնամեաց իմոց տէր. զի
զքեզ ապաւէն ինձ արարի:

Ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո. զի դու ես
առաւօտած իմմ:

Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ ՚ի
յերկիր ուղիղ:

Վասն անուան քո տէր՝ հեցուցես զիս,
արդարութ քով հանցես ՚ի նեղուէ զանձն իմմ:

Ողորմութ քով քով սատակեա՛ զթշնամիս
իմմ. և կորո՛ զիմ նեղիչս անձին իմոյ, զի
ես ծառայ քո եմմ:

ՄԷ

Եւ զի առաջնորդն ընկերացեալ լինի աւելորդն ըստ
Հայկին:

Եւ տարան ըստ Մատթէոսի: Ժգ. 36:

Յայնժամ թողեալ յի զժողովուրդսն ըկ
լին ՚ի տուն. մատենան առ նա աշակերտքն զկ
նորա՝ և ասեն. մեկնեա՛ մեզ գումակ որոմանցն
սպողակի: Եւ պատասխանի ետ՝ և ասէ ցնս
որ սերմանէ զսերմն բոլրի՝ է որդի մարդոյ:
Եւ ագարակն աշխարհս է: սերմն բոլրի նորա
են՝ որ որդիքն արքայուհի են. իսկ որոմն որ
դիք չարի են: Եւ թշնամին որ վարեաց ցայն՝
աատունայ է. և հունձքն կատարած աշխար
հիս է. և հնձողքն հրնշտակք են: Ող ժողո
վի որոմնն՝ և ՚ի հուր պրի, այնպէս եղիցի
ի կատարածի աշխարհիս: Եւ արքեպե
մարդոյ զհրնշտակս իւր. և ժողովեացեն յար
քայուհի նորա զամ գայթակղութիս, և ցայնո
սիկ ոյք գործեն զանօրէնութի: Եւ արկցեն
ցնս ՚ի հնոց հրոց. սնդ եղիցի լալ՝ և կըճել
աատմանց: Յայնժամ արդարքն ծագեացեն
իբրեւ զարեգակն յարքայուհի երկնից. որ աւ
նիցի ահանջս ընկոյ լուիցէ: Եւ ընկալ՝ եւման

Է արքայուլի երկնից զանձի ծածկելոյ յաղա-
 րակի, զոր գտեալ մարդոյ՝ Թագոյց, և ՚ի
 խնդուէ անտի երթայ վաճառէ զմմ ինչ
 զոր ունի. և զնէ զագարակն զայն, Ղարձ-
 եալ՝ նման է արքայուլի երկնից առն վաճա-
 ռականի՝ որ խնդրիցէ մարգարիտս գեղեցիկս:
 Եւ գտեալ մի սլատուական մարգարիտ՝ եր-
 Թեալ վաճառեաց զմմ զոր ինչ ունէր՝ և
 զնեաց զայն մարգարիտ: Ղարձեալ՝ նման է
 արքայուլի երկնից ուռկանի արկելոյ ՚ի ծով
 և յմմ աղդաց Ժողովելոյ: Օր՝ իբրեւ լը-
 ցաւ, հանեալ ՚ի յամաք՝ և նստեալ Ժողովե-
 ցին զբարի բարին յամանս, և զխոտանն ՚ի
 բաց ընկեցին: Այնպէս եղիցի ՚ի կատարածի
 աշխարհիս. ելցեն հրեշտակք՝ և մեկնեցեն
 զհարս ՚ի միջոյ արդարոյ, և արկցեն դնաս
 ՚ի հոոյ հրոյն. անդ եղիցի լալ և կրճել ա-
 տամանց: Ասէ ցնոս օ յս. իմացարուք զայս
 մմ: ասենցնա, այո՞ տէր: Եւ նա ասէ ցնոս
 վասն այսորիկ ամենայն դպիր աշակերտեալ
 արքայուլի երկնից՝ նման է առն տանու-
 տեառն, որ հանէ ՚ի գոնձէ իւրմէ զնոր և
 զհին:

Աւետարան ըստ Մարկոսի: Գ. 26:

Եւ ասէր. այսպէս է արքայութիւնս իմ. բա-
 րապէս զի այր մի արկանիցէ սերմանիս յեր-
 կիր, և ննջիցէ և յառնիցէ զյայգ և զցե-
 րեկ. և սերմանիքն բուսանիցին և աճիցեն. և
 նա ոչ գիտէ՝ թէ երկիրն ինքնին բերէ ըս-
 պտուղ. նախ զխոտն՝ և ապա զհասկն, ապա
 զցորեանն ատուք՝ ի հասկին: Եւ յորժամ
 տայցէ զպտուղն, վաղվադակի առաքի ման-
 դաղ. զի հասեալ են հունձք: Եւ ասէր. ո՞ւմ
 նմանեցուցուք զարքայութիւնս իմ, կամ որով
 առական առակեցուք զնա: Այլ հատն մա-
 նանխոյ՝ որ յորժամ սերմանիցի յերկրի. փոք-
 րագոյն է բան զիմ. սերմանիս՝ որ են յերկ-
 րի. և յորժամ սերմանիցի, բուսանի և լինի
 մեծ քան զիմ բանջար, և արձակէ ոսոս մե-
 ծամեծս, մինչև բաւական լինել ընդ հովա-
 նեաւ նր թռչնոց երկնից բնակել: Եւ այն-
 պիսի առակօք խօսէր ընդ նոսա զբանն, ուն
 կարող լինիս լսել. և առանց առակի ոչինչ
 խօսէր ընդ նոսա, բայց առանձինն աշակեր-
 տայն իւրոց մեկնէր դամբնայն:

Եւ երկնչիւր հօտ փոքրիկ. զի հաճեցաւ
 զի հայր ձեր տալ ձեզ զարքայութիւն: Այս
 զեցէ՛ք զինչս ձեր, և տո՛ւք ողորմութիւն. և արարէ՛ք
 ձեզ քառակուսանց հնանաւոյ, գանձանապակա
 յերկինս. ուր ո՛չ գող մերձենայ, և ո՛չ ցեց
 ասրականէ: Զի ուր գանձն ձեր է, անդ
 և սիրտք ձեր եղիցին: Եղիցին գօտիք
 ձեր պնդեալ ընդ մէջս՝ և ճրագունք լույս
 եալք: Եւ դուք նմանողք մարդկան՝ որ ակն
 ունիցին տեսան իւրեանց՝ թէ երբ դառնայ
 ցէ ՚ի հարսանեաց. զի յորժամ գայցէ և
 բախիցէ, վաղվաղակի բանայցեն նմա: Երա
 նի՛ իցէ ճառայիցն այնոցիկ՝ գորս եկեալտի՛
 գացէ արթունս. ամէն տեսմ ձեզ՝ զի գօտի
 ընդ մէջ ածյէ՛ և բազմեցուցէ զնս, և ան
 ցեալ սաշտիցէ զնոս: Եւ եթէ յերկրորդ
 կամ յերրորդ պահու եկեսցէ՛ և գացէ այն
 պէս, երանելի են ճառայքն այնոքիկ: Բայց
 զայն գիտաւջի՛ք, եթէ զիտէր տանուտէրն
 յորում ժամու գող գայ՝ հսկէր, և չտայր
 թոյլ աւան հաստանել ՚ի տան իւրում: Եւ

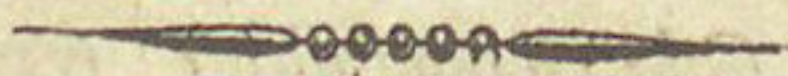
2000
 դուք եղերո՞ւք պատրաստք՝ զի յորում ժա-
 մու ո՛չ կարծիցէք, զայ որդի մարդոյ: Ասէ
 պետրոս. տէ՛ր, առ մե՞զ ասացեր զառակդ
 ցայդ՝ եթէ առ ամենեւեան: Ասաւ տէ՛ր
 ո՞վ իցէ հաւատարիմ՝ սնտեն և իմաստուն,
 զոր կացոյց տէ՛ր իւր ՚ի վերայ գերդաստանի
 իւրոյ տալ ՚ի ժամու զկերակուրս: Արանի
 իցէ ծառային այնմիկ՝ զոր եկեալ տէ՛ր իւր
 պտանիցէ արարեալ այնպէս: Արդարեւ ասեմ,
 ձեզ՝ զի ՚ի վերայ ամ ընչից իւրոյ կացու-
 ցէ գնա: Ասաւ եթէ ասիցէ ծառայն այն ՚ի
 սրտի իւրում. յամէ տէ՛ր իմ՝ ՚ի գալ. և սկսա-
 նիցի հարկանել զծառայսն և զաղախնոցսն,
 ուտել և ըլպել և արբենալ: Ակեսցէ տէ՛ր
 ծառային այնորիկ՝ յաւուր յորում ակն ո՛չ
 ունիցի, և ՚ի ժամու յորում ո՛չ դիտիցէ. ընդ
 մէջ կտրեսցէ գնա, և զմասն նր ը անհաւատս
 դիցէ: Աս ծառայ՝ որ գիտիցէ զկամս տեառն
 իւրոյ՝ և ո՛չ պատրաստեսցէ ըստ կամոց նր
 արբցէ գան բազում: Աս որ ոչն գիտիցէ և
 արժանի գանի ինչ գործիցէ, արբցէ գան սա
 կաւ: ամի՛ որում շատ տուաւ, շատ խնդրեցի
 ՚ի նմանէ. և որում բազում աւանդեցաւ, ա-
 ռաւել ևս պահանջեսցեն ՚ի նմանէ: II

2000
 2000

ՄԷԿԵՄԱՐԱՆ ԸՍՏ ՅԵՐԶԱՆՆՈՒ Խ 19:

Եւ զայն աստիճանի ետ յս և ասէ ցնասա. ամէն
 աստիճան ասեմ ձեզ. ոչ կարէ որդի մարդոյ
 առնել յանձնէ և ոչ ինչ, եթէ ոչ տեսանիցէ
 զհայրն զի առնէ. զի զոր նայն առնէ, ըզ-
 նոյն և որդին նմին նման դործէ: Օր հայր
 սիրէ զորդի, և զամ ինչ ցուցանէ նմա՝ զոր
 ինքն առնէ. և մեծամեծս ևս քան զսոյնս ցու-
 ցանէ նմա զգործս, ընդ որ դուքդ զարմա-
 նայք: Օր որպէս հայր հարուցանէ զմեռելս
 և կենդանի առնէ, նոյնպէս և որդի՝ զորս
 կամի կենդանի առնէ: Եւ ոչ եթէ հայր դա-
 տի զոք՝ այլ զամ դատաստան ետ որդւոյ իւ-
 րոյ. զի ամենեքեան պատուեսցին զորդի՝ ոմ
 պատուեն զհայր: որ ոչ պատուէ զորդին, ոչ
 պատուէ զհայր զառաքիչն նր: Ամէն ամէն
 ասեմ ձեզ. զի որ զբանն իմ լսէ, և հա-
 ւատայ այնմ՝ որ առաքեացն զիս, ընդունի
 զկեանսն յաւիտենականս. և ՚ի դատաստան
 ոչ մտանէ, այլ փոխեցաւ ՚ի մահուանէ ՚ի
 կեանս: Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. զի զայ ժո-
 վանակ՝ և արդէն իսկ է, յորժամ մեռեալք

լսիցեն ձայնի որդւոյն իշ. և որք լսիցենն՝ կեց-
 ցեն: Օ, ի որտէս հայր ունի կեանս յանձին
 իւրում, նոյնպէս ետ և որդւոյ ունել կեանս
 յանձին իւրում, և իշխանուի ետ նմա դա-
 տաւտան առնել. և զի որդի մարդոյ է՝ ընդ
 այն զի՞ զարմանայք. զի եկեսցէ ժամանակ
 յորում ամենեքին որ ՚ի գերեզմանս կայցեն,
 լուիցեն ձայնի նորա, և եկեսցեն արտաքս-
 որոց բարիս գործեալ իցէ՝ ՚ի յարուի կենաց.
 և որոց զչար արարեալ՝ ՚ի յարուի դատա-
 տանաց: Ա՛չ կարեմ ես յանձնէ առնել և ոչ-
 ինչ. այլ որպէս լսեմ՝ դատեմ, և դատաս-
 տանն իմ արդար է. զի ո՛չ խնդրեմ զկամա-
 իմ, այլ զկամս այնորիկ՝ որ առաքեացն զիս:

Նորին էրգ՝ Գեորգի Կոնստանտինովիչ
 Կրիստոս Դեղեցեւոյ:

Եւստուած անեղ անժամանակ հայր բն
 անսկիզբն և անքանակ. որդւոյ պատճառ զկ
 ծննդեամբ անճառ հոգւոյն բըղխմամբ մա-
 անքըննաբար. աղաչեմք ըզքեղ զըթած եր
 կայնամիտ և ողորմած. ողորմեա՛ քո ստեղծ-
 ուածոյս ՚ի քեզ յուսով նընջեցելոյս:

ԲԵԼ

Բանդ որ 'ի ծոց հօր միածին և կերպու-
րան սկըղբնաւորսին: որով երկինք ցոյա-
ցան աշխարհ լըրիւ հաստատեցան. հայցեմք
'ի քէն տէր և փըրկիչ ամէնողորմ և կե-
ցուցիչ, ող:

Գե'րագոյն շնորհաց բաշխող երկնաւորաց
և երկրայնոց. կեանք և կենաց տըւող հոգի
հօր և որդւոյ արարչակից. խընդրեմք 'ի
քէն աղբիւր բարեաց արբուցանողը՝ ծա-
րաւեաց, ող:

Դաւանիմք ընդ սրովբէից զկենարարը՝
համայնից, երեքսրբեան մի տէրուի զհայր և
ղորդի և սուրբ Վհոգիդ. յոր հանգուցեալըս
մըկըրտեալ և հաւատով խոստովանեալ, ող:

Երբակի թիւ կատարեալ յերիս անձինըս
բաժանեալ, երրորդուք միաւորեալ միով
բնուք հաւասարեալ. յորմէ կապեալք և
արձակիմք և վերըստին անլոյծ կասլիմք, ող:

Օգնակեցըդ հօր զորդի փառաւորեմք ան-
լըռելի. որ իջել յարկանդ կուսին զաղա-
մայինն առեր մարմին, աղաչանօք անձանին
անապական քու՛մ ծընողին, ող:

Կընեցար մարմնով յերկրի որ 'ի հօրէ

անմեկնելի. ընդ հողեղէնքս բնակեցար 'ի
հրեղինաց երկըրպագեալդ. պաղատանօք երկ
նաւորաց փառաբանիչ քոց հրեշտակաց. ող:

Իսկ օրինացն մովսէսի ընծայեցար 'ի
տաճարին. զի ըղբնուիրս մարդկային ընծա
յեցես հօր 'ի յերկինս. խընդըրուածովք ք ք
ծերունւոյն. քե 'ի կապից արձակելոյն. ող:

Թափաւորըդ հրեղինաց որ ընդ մարդկան
հողեղինաց. շըրջեցար տնօրինաբար կրեցեր
ըզկիրըս մարդկաբար. որ վասըն մե՞ր զայս
ամ 'ի յանձն առեր խոնարհուք. ող:

Սոփոխեալքս 'ի հրաժարումըն ծառայի քո բձ
յաշխարհէ. հայցեմք 'ի քէն արտաուելդ
լով և պաղատիմք զայս ասելով. Ճանա- միկ
պարհ ք քեզ ելից 'ի ընջեցելոյս լեր ուղեկից. 'ի
յօթեվանս հօր քոյ լուսոյ ըղնընջեցեալըս
մեր հանգո:

Ի՞՞ փրկուեմ մերոյ սկըզբան մըկըրտեցար
'ի յորդանան. զոր շնորհեցեր նոր աւագան
'ի մաքրուի մեղաց մարդկան. հայցմամք կըր
կի՞ն կարապետին մեծին 'ի ծնունդըս մըկըրտ
ելն. 'ի

Լուսաւոր ձայնիւ յերկնից զքեզ դաւան-

1-100

եաց հայր էակից. աղուհակերսդ հողին իջեալ
առ համագոյդ էւր հանգուցեալ. ըզմըկըլ-
տեալս նովին հոգւով յորդէպրուի հօր հաւա-
տով. 'ի:

Խամար մեղաց հալածեցաւ լոյս դիտուէ քե-
ծագեցաւ. խայթուած օձին բըժըշկեցաւ հի-
ւանդուի մեր ողջացաւ. կենդանարարըդ մե-
ռելոյ և լուսատուդ խաւարելոյ. 'ի:

Ծամբումն անուն առ 'ի հօրէ որ ընտրե-
ցեր 'ի յաշխարհ. լուսաւորիչ տիեզերայ
ըզդասս ընտրեալ աշակերտացն. աղաչանօք
առաքելոցն փող յարուէ մեր եղելոյ. 'ի:

Կեանք 'ի կենաց լոյս 'ի լուսոյ որ ըս-
տեղծեր զմեզ 'ի հողոյ. նորոգեցեր դարձեալ
կըրկին ծնընդեամբ սըրբոյ աւագանին. դոք
կեցուցեր շնորհիւ քոյին 'ի մահուանէն այն
առաջին. 'ի:

Հոգւով լըցեր զմարդն առաջին զոր կո-
րուսեալ խաբամաբ չարին. զնոյն հողի բա-
նիւ քոյին հեղեր յողիս մեր վերստին. նովին
հոգւով սուրբ և բարի առաջնորդեալ հոգ-
ւոյ սորին. 'ի:

Զայնեցեր առ զազարոս որով ետուեր մե-

ռելոց յոյս. կենդանուլ չորեքօրեայն կենդա-
նայան որք յադամայն. կենաց ձայնի՞ն վեր-
ջին փողոյ կոչեալ ըզսա յայոլմ հողոյ. 'ի:

Ղօղեալ սարսեայ պահակ մահու 'ի կե-
նարար ձայնին լըրոյ. արագապէս գոյգ ընդ
բանին ետ ըզմեռեալն ըստ հրամանին. 12-
խանք օղոյս այս սարսեայենն զհօգի սորա մի'
արդիւցեն. 'ի:

Ղանապարհ մոլորելոյ և ճառագայթ ալ
խաւարելոց. հրաւիրեցեր գորդիս լու-ղկ
այ 'ի յերկնային հարսանիս քո. ի վուարձա. ղու
լի՞ց անդ ժողովոց արժանացո՞ւ ըզսա դասուց
1. ի լապտերօք մոյծ յառապատու ընդ իմա-
տուն սուրբ կուսանայն:

Մե՞րով բնութիւն զոր ըզգեցար 'ի փայտ
խաչին բեռեցար. լուծանելով զմեզ 'ի մե-
ղոց 'ի նախահօրըն կապանայ. լոյծ և ըզսա
'ի յանդանայ վասըն քո սուրբ չարչարա-
նայ. 1. ի:

Յե՞տ կամաւոր մահու խաչի եղար 'ի նոր
գերեզմանի. երեքօրեայ թողմամբ յերկրի
նոր ըստեղծեր զմեզ կենդանի. զիջեալս ընդ
քեզ 'ի հող մահու վերակոչեալ ձայնիւ փո-
ղոյ. 1. ի:

Նընտեալ կանանցն իւղաբերից և ողբա-
յին արտասուալից. իբր ըզմեռեալ անյուսա-
ւից ըզկենդանիդ յաւիտենից վասըն նոցի՞ն
սուրբ արտասուաց մաքրեալ ըզսա ՚ի յան-
ցանայ. Լի:

Շարժեալ հիմանցըն դըժոխոց ՚ի տեսա-
նել ըզքեզ ներքնոց. հաներ զհոգիսն որ ՚ի
բանտին կապեալ զիշխանըն մահաճին. ընդ
հանգուցեալ հոգիս սըրբոց հանդո՞ զհոգիս
նընջեցելոյս. Լի:

Ուրախուք զօրք երկնային յերկնից յեր-
կիր իջանէին. յորժամ յարեար ՚ի մեռելոց
լոյս ծագեցար արարածոց. սք յարուք՞ քո
կենարար յարո՞ ըզսա ՚ի կեանս անմահ. Լի:

Զըհանդուրժեալ պահապանայն ՚ի յեր-
կիւղէ երկնաւորայն. որք աւետիս տային
կանանց թէ մահ լուծաւ մահկանայութեաց.
սա որ մահո՞ւ քո տընկակից Լիյի կենայի՞
հաղորդակից. Լի:

Պարակցեալ անմարմնականքն առ կենսա-
տու սուրբ գերեզմանն. տան աւետիս ազ-
գի մարդկսն վասըն կենայն յաւեժական.
դասաւորեալ պարուց նոցին ըզնընջեցեալ
յօրըն վերջին. Լի:

Զա

Տաճաւորեալ նըշան խաչին յարեւելից
 փայլեալ ծագին. հաւատալեալքն 'ի քեզ
 բերկրին և ուրաջողքն կոծեային. զերկըր-
 պագո՛ւս սրբոյ խաչին պայծառացո՛ լուսով
 նորին. Ի ի:

Ամէ գործեալ երկնաւորաց զան առա-
 առաջի քո նախընթաց. վընտրեալ ըս զձ
 քո ժողովելով քեզ ընդ առաջ բերեն ամ-յօհ
 պով. ընդ աղաւնեանց օղապարից խառնեա՛
 ըզսա սուրբ երամից. դասաւորեա՛ ըզսա
 վերնոյն երգել ըզփառս ընդ զուարթնոյն:

Սանապիտ տարերք երկրի յորժամ փա-
 ռօք զսա հայրենի. արեգական լոյս խաւարի
 լուսինն աստեղքն նըւաղին. ըզսա յաւո՛ւրն
 աներեկի լուսաւորեա՛ լուսով քոյին. դա:

Վերնական զօրայըն պետ փող է բարբառ
 աւետաբեր. արիք մեռեալք ուրք յադամայ
 քանզի ահա եկն փեռայ. ընդ հարսնայեան
 մաքուր հողոց կարգեա՛ ըզսա 'ի թիւ սըր-
 բոց. դա:

Տե՛րական յաթոռ նըստիս յարարածոց
 երկըրս: զիս. արդարօւր զաշխարհ դատիս
 վարձս ըստ գործոց հատուցանես. յայնժամ

Հնորհեա՞ր ողորմուի նընջեցելոյս մեր թողու-
թիւն. դա:

Բամեալ մարդկան ազգ ժողովին որք յա-
դամայ ծընեալք լինին. և հրեղինայ դասք
երկնային համանգամայն վայրաքերին. 'ի յայնմ
ահեղ հրապարակին յիշեա՛ ըզսա յօրն ահա
գին. դա:

Յոլցանին գաղտնիք մարդկան իւրաքան-
չիւր որ գործեցան. բարեայ գործօղքըն պը-
տակին չարեայն 'ի հօւրն անշէջ մատնին.
յայնժամ յիշեա՛ր Կսորա բարին գործըք մե-
ղացըն ջընջեսցին. դասա:

Իիւռին պըսակք զանազանեալք և պատ-
մուճանք լուսափայլեալք. սք վըկայիցն 'ի
գըլուխ եղեալ և արդարօցըն զարդարեալ
հաղորդս արա՛ հայցմամբ նոցին ըզսա լու-
սոյ փառաց նոցին. դա:

Փառայ 'ի փառըս բարձրանան տջակող-
մեանքըն վերսման, յորժամ. լսեն զերանա-
կան ձայն օրհնուե՛ 'ի քէն կոչման. ննջեցելոյս
մեր լսեցո՛ր զմծային բարբառդ քո. դա:

Քանչոնայք և ժողովուրդք հայցեմք 'ի
քէն տէր բարեգուլթ. ընդ ննջեցեալսըն հա-

ևստով ընկալ ըզմեզ նովին յուսով. յե-
րուսաղէմ քաղաք վերին յորում արդարքն
ժողովին. փառս վեր երգել միշտ ընդ նոսին
երրորդութեանդ երրեակ անձին:

Ըրի՛չ և՛ մարդասէ՛ր անոխակալ դձ
և՛ բարեգութ. որ գովի՛սդ ՚ի սրովբէից
տէ՛ր դատաւոր արդա՛ւորսն. ընդ սրբոց
առաքելոց տէր պատկեա՛ղմեր նը նջեց-
եալսն. որորսա՛ծ տէր ողորմեա հոգւոյն
մէ՛ր նը՛նջեցե՛լոց:

Յորժամ գրեալքն կատարին որ զայնմ.
աւուր մեզ պատմեցին. մարդարէից բանքն
յարգէն առաքելոցն վճարին. ող:

Ի վերինն երուսաղէմ ՚ի բնակարանըս
հրէշոակաց. ուր ենովք և հեղիաս կան ծե-
րացեալ աղաւնակերպ ՚ի դրախտին եղեմա-
կան պայծառացեալ արժանապէս. ող:

Թագաւոր փառաց քս. որ ժամանեալ
դաս ՚ի յերկնից. ՚ի վերայ թևոց հոգմոց քո
հայրենի կերպարանօք. և առնես հրափոր-
ձուք ըզքննուի որդւոց մարդկան. ող:

Ի դնե՛լ բիմի՛ն բազմի փեսայն. և առա-

դաստն զարդարի. դռքրիէյեան փողն դռչէ.
սուրբք մամ անդ հաւաքին. արդարոյ
դասքն բերկրին. իսկ մեղսասէրքն թախան-
ձին. ող:

Յո՛րժամ հնչիւն փողոյն լինի ըղևտա-
կան դիրն յայտնի. ճառագայթ սրբոյ խա-
չին. յարկեւելից փայլեալ ծագի. հրեշտակ ոյ
գունդք ծաւալին հրեշտակապետք պարու-
նակին. ող:

Ա՛հնձ խորհո՛ւրդ քահանային բազկատա-
րած կայ ՚ի բեմին. առաջի սբ սնդանոյն. հուր
շիջանի խաւար մերժի. տրտմեալ հոգիքն ու
բախտնան դի թողուի մեղայ լինի. ող:

Մո՛վսէ՛ս աստուածախօս և ահարօն ըղև-
տացին. մարգարէքն խրայէլի և քահանայք
հին օրինին. յառաջագոյն մեզ ծանուցին ըզ
գալուստ սբ միածնիդ. ՚ի փրկուի մեզ յայտ-
նեցին. յանապատի կերակրէին. ող:

Տը՛րտմա՛հաղո՛ւրդ չարչարանօք. ՚ի յանձն
առեր զմահ խաչին. և փայտին բարձօղ եղիւ
վասն աղամայ նախաստեղծին. ող:

Օ՛հա՛րհո՛ւրեցա՛ն զօրք երկնային. յոր-
ժամ տեսին գտէրդ ՚ի խաչին. ալեղսկան

1007 4 21

լոյս քող արկել. և լոյս լուսնին նուազեցաւ.
յաճեղ փառայ անծորդւոյդ խաւար եղև ընդ
տիեզերս ող:

Արա՛խացա՛ն աղգք մարդկան. յորժամ
լուսն զքս յարուիդ. նորափետուր զարդա-
րեցան ՚ի յարուեմք միածնիդ. ող:

Ա՛ղաջանօք ոք՛յ խաչի՛ն. և անբար-
բա՛ն բարե՛ խօսի՛ն. և՛ սք՛յ ա՛ստուա՛-
ծածնի՛ն և՛ յո՛վհա՛ննո՛ւ կա՛րապետի՛ն. և
սք՛յն ստեփա՛ննոսի՛ն և՛ ա՛ւաջին մա՛րտի՛-
րո՛սի՛ն. և՛ սք՛յ լուսա՛ւորչի՛ն հա՛յաստա-
նեայց հայրապետի՛ն. և՛ ոք՛ց ա՛ւաքեյո՛ւ.
և՛ հա՛մօրէ՛ն մա՛րտի՛րո՛սաց. ո՞ղորմած:

Ե՛ս ա՛ւաջի՛ն ՚ի վե՛րա՛նալ յե՛նէ՛ն ✠
աւո՛ւրց ի՛նո՛ց. յո՛ւն ե՛րթսցե՛մ
և ես ՚այսօր. յա՛ւաջի՛ն օ՛թ և ա՛նին գոր
ո՛ւ գիտէ՛ի. օգնեա՛ն. և՛ ի՛նչ քս ՚այսօր.
յա՛ւաջի՛ն ճա՛նապարհի՛. և՛ ՚ի՛մ և առն գում
գալ ըստեանըն քո՛ օղընեա՛մ ի՛նչ:

Եկն եհառ որ վախճանի իմոյ. լալուցն ող
բուցն և աշխարհուցն. սիրտ իմ խռովեցաւ
յիս. և սակերք իմ ցամաքեցաւ. ող:

Ի մաշի՛ճս իմ գորթօցի՛ գիս. պահան-

Ջողք հողւոյ իմոյ. տանէին զիս Ճանապարհ
հեռաւոր. Կոր ոչ գիտէի. օգ:

Նայեցայ և ոչ ոք էր որ օգնէր ինձ. ապա-
ւինեցայ յմծ փրկուէ իմոյ. ցընծասցէ հոյի
իմ՝ յարքայուէ քում. օգ:

Պըրեցայ ես ՚ի գիր կենդանուէ. և մեկնե-
ցայ երթալ առ արարիչն երկնի և երկրի. օգ:

Յանըստուեր և յանեղ լուսոյն հեռացայ
խաբմամբ խաւարային. Ճաշակեցի ըզմահա-
ռիթ պըտուղն հողանայ պատկեր բարերար
ստեղծողիդ. օգ:

Յանջատման հողւոյս ՚ի մարմնոյս. ՚ի քակ-
տիլ գեղեցիկ շինուածոյս. դարհուրիմ ՚ի ըս-
պառն սլեաց թագաւորին. թէ պահանջէ յի-
նէն դատաւանդ պատուիրանին. օգ:

Կուսածին մարդոցեալ մծ իմ յս. յայնմ
աւուր ահեղ ատենին. ըզգինս արեան քո մի
դատապարտեր. օգ:

Սոսկալի է օր վախճանին. և ահեղ որ
դատաւատանին. յայնմ աւուր ահեղ ատենին.
ըզգինս արեան քո մի՝ անտես առներ. զի
պատկեր եմ ստեղծողիդ. օգ:

Օ, ահաւոր դատաւատան դատաւորիդ տեսի

և զարհուրեցայ. զի անպատրաստ եղիտ զկս
 ՚ի հրամանայ քոց թագաւոր յաւիտենից. օգի
 Աճաճին անորատ մայր տեսաւն և կոյս
 սուրբ. բարեխօսեալ առ որդին. քո միածին.
 զի փրկեսցէ ըզմեզ ՚ի սպառնալիսայ գեհե-
 նոյն. և պարգևեսցէ մեզ գերկնից զսրբայ-
 ունն. և հանգուցէ զհոգի մեր ննջեցելոյն. օգի

Մողլանք:

Հոգւոցն հանգուցելոց քս ւած՝ առա՛ հան-
 գիտո և ողորմուի և մեզ մեղաւորացս շնորհեա
 վ թողու՛թ ի յանցանաց:

Լա ևս խաղաղութեան զտէր աղաչես:

Ասան հանգուցեալ Հոգւոցն աղաչես. քրդ
 ցուք զփրկիչն մեր քս՝ զի զնոսա ընդ սր-
 բարսն դասեսցէ. և զմեզ կեցուցէ շնորհե
 ողորմուե իւրոյ: Ամենակալ տէր ւած մեր կե-
 ցո՛ւ և ողորմեա՛:

Տէր ողորմեա՛ երիցս:

Քս որդի մյ անոխակալ և բարեգութ՝ մ. զ
 զթա՛ քո սրբալիւսեան սիրովդ ՚ի հոգեա հան-

գուցեալ ճառացիք քոյ: Յիշեալ յաւուր մի-
 ծի գալստեան արքայուն քոյ: Արա՛ տրժանի
 ողորմունի՝ քաւուն և թողուն մեղաց: Դասա-
 ւորեալ պայծառացո՛ ընդ սրն քո աջակող-
 ման դասուն: Օ՛ր դու ես տէր և արարիչ
 ամենեցուն: դատաւոր կենդանեաց և մեռե-
 լոց: Եւ քեզ վայելէ փառք իշխանութի և
 պատիւ. այժմ՝ և միշտ և յաւիտեանս յա-
 ւիտենից. ամէն:

Եւ ասաց ասի Օ՛հնաւիւնն ըստ պատշաճի աւուրն
 համ ՚ի ճայնէն, և զհի՛ն՝ Մաղլեանսն, Քարտղն, և
 Աղօլեան:

Մաղլեանս՝ ահաւանդան ասից:

Փառք հրաշափառ ճննդեան քո տէր. զօրհ-
 նեալ և զփառաւորեալ, զհրաշալի և ըզ-
 յաղթող զճնունդ քո սուրբ օրհնեմք և
 փառաւորեմք:

Մարդասէ՛ր տէր վս սրբուհւոյ անարատի
 մօր քոյ և կուսի՛ և վասն խաչի քոյ պատ-
 ուականի, ընկալ զաղաչանս մեր, և կեցո՛ լիւ
 մեղ:

է

Այնպէս թանձր եւ յաճեալոյն ասոն արեւմտեան
 լոռ. որոշումն մեզին. Եւ Յայտնա-Բեմն, Եւ Ղան
 Լոռեան, Եւ Տորգեա-Բեմն, Եւ Մադեա-Բեմն,
 Եւ Խաչեւ-Բեմն, Եւ Օսաւմն, Եւ Յարա-Բեմն,
 Եւ Համբարձմն, Եւ Ղալաւմն հոգւոյն արեւոյ,
 Եւ Ղալաւմն հոգւոյն արեւոյ, եւ Եւ ի ասոն արեւոյ
 Խաչեւ եւ Լեւոն-ոյ. Բայց ի Ղալաւմն հոգւոյն
 արեւոյ՝ Ղալաւմն արեւոյն արեւոյն թանձր, Մարգա-
 սէր տէր՝ վասն սրբուհւոյ անարատի ժօրն
 և կուսի. և վասն խաչին պատուականի՝ ըն-
 կալ զաղաչանս: Օյն իսկ ին արեւոյն ասոն հո-
 գին արեւոյ, Եւ ժօր քոյ համ խաչի քո. եւ ի
 ասոն Լեւոն-ոյ թանձր, Քառք տէրութե քո տէր
 եւ այլն արեւոյն ի Լեւոյ:

Մարգարէն ի ասոն արեւոյ:

Բարեխօսութիւն սրբուհւոյ Թադեւոսի. և յով-
 հանու մկրտչին. սրբոյն ստեփաննոսի նախա-
 վկային. և սրբոյն դրիգորի մերոյ յուսաւոր-
 չին: Յիշատակաւ և աղօթիւք սբց (այս ասոն),
 որոց այսօր է յիշատակ: Եւ վասն խաչի քոյ
 պատուականի, տէր ընկալ զաղաչանս մեր.
 և կեցո՛ղ զմեզ:

Մարգարէի պատգամ:

Էրան Քս է իմ անձ, և փառաւոր առնեմ զսա-
ղի անձ հօր ի նոյ՝ և բարձր արարելոյ զսա: Մար-
 գասէ՛ր տէր:

Էրէն Տաւք փառս մոյ, տաւք օրհնուի մարդա-
 անձ սիրիս Թաղաւորին յաւիտենից, որ փրկէ
 — զժողովոյս իւր և կեցուցանէ: Մարգասէ՛ր տէր:

Տէր Դու ես տէր մեր՝ դու ես քս փրկիչ մեր,
 անկ զքեզ օրհնեն անձինք մեր: Մարգասէ՛ր տէր:
Երան Բարձրացաւ եղջիւր իմ յանձ փրկիչ իմ
 բձ հաստատեցաւ սիրտ իմ ՚ի տէր՝ արեամբ
 — և հաւատով: Մարգասէ՛ր տէր:

Էրէն Խաղաղութեց տուող քս՝ զխաղաղութի և
բի զերկնացիս ողորմուի քո պարգևեան յարա-
 րածս քո: Մարգասէ՛ր տէր:

Տէր Զոյս կենդանուեն, յոյս և ապաւեն փրկուի
զձ տէր յս փրկիչ, փրկեան և փառատեցո՛ւ ըզ-
 ցաւս անձին իմոյ: Մարգասէ՛ր տէր:

Երան Եկեացեն աղօթք մեր ՚ի տաճար սբ քո
զի խնայեցեսցի ունկն քո ՚ի խնդրուածս մեր:
 Մարգասէ՛ր տէր:

Էրէն Լուր մեզ տէր յաւր մեզ, անային ողորմութի և
զձ զթո՛ւք քո խնայեան յաջարածս քո: Մար-
 գասէ՛ր տէր:

Մար

Քորոշ Երանէալ եւ Իբրեւ Հանձնացն:

Ս, ասն 'ի վերուստ խաղաղուեն՝ եւ փրկուեն դէ
անձանց մերոց, զտէր աղաչեսցուք: Տէր ողոր բէ

Ս, ասն լսելի լինելոյ տեառն ւոյ ձայնի
աղաչանաց մերոց, զտէր աղա:

Ս, ասն քաւիչ եւ ներօղ լինելոյ ւոյ 'ի վեր
մեղաց մերոց, զտէր աղա:

Ս, ասն թողլոյ մեզ զամ յանցանս մեր,
զկամայ եւ զսկամայ, զտէր աղա:

Ս, ասն զի մի՛ ընդ խոտանսն դռանիցէ՛ք
յաւուրն պատասխանատուուեն, զտէր աղա:

Ս, ասն Հոգւոցն հանգուցելոց՝ որք ճշմարիտ եւ
ուղիղ հաւատով՝ իքս ննջեցին, զտէր աղա:

Եւ ես՝ միաբան վասն ճշմարիտ եւ սուրբ
հաւատոցս մերոց, զտէր աղա:

Օ, անձինս մեր՝ եւ զմիմեանս, տեառն ւոյ ա-
մենակալ ին յանձն արասցուք:

Ողորմեաց մեզ տէր ամ մեր ըստ մեծի ո-
ղորմուեն քում. ասասցուք ամենեքեան միա-
բանուիթեամբ բ:

Տէր ողորմեա՛. տէր ողորմեա՛. տէր ողոր-
մեա՛:

Զ

Աղօթք:

Տէր տունջեան՝ և գոյացուցիչ գիշերոյ. որ
արարեր զտիւն 'ի վթոսանս բարեգործուն 'ի
փրկուի անձանց մերոյ, և զգիշեր 'ի հանդիստ
քնոյ՝ տկարացեալ բնուն մերոյ: Խսկ այժմ.
զարթուցեալ բացեր զբերանս մեր յօրհ-
նաբանունի՝ ոհաւոր և փառաւորեալ անուանդ
քում սրբոյ: Նկալ և այժմ զաղաչանս մեր
և յաջողեալ մեզ ուղիղ հաւատով և աւա-
քինասէր վարուք 'ի նոյն պաշտօն քո կան-
խել միշտ. և նովին կանոնիւս անդադար փա-
ռաւորել զհայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ.
այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից
ամէն:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

() քեզ, որ յամի գթած և մարդասէր տէրդ
ես, աղաչեմք հանապազ, զի զօրացուցես
զմեզ. օր ըստ օրէ կալ 'ի կարգի կրօնաւորուն
մերում: Թեթեւացն տէր վթաղցր լուծ քո
զոր եղեր 'ի վերայ մեր. զի կարասցուք կալ
'ի սրտուիրանի քում, և զհաճոյն առնել
առաջի քո յամ. ժամ, 'ի տուն և 'ի գիշերի:

Հրեշտակային երգակցութիւն զքեզ օրհնել՝ ըզքեզ գովել, և զքեզ գոհունի և փառս մատուցանել ամենազօր տէրունիդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Մարգարէ:

Սաղմոսիւք և օրհնութիւն և երգօք հոգեւորօք անդադար փառաւորեմք զհայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս. ամէն:
Հայր մեր ոյր յերկինս ես:

Քաջող Երկնայապաշտէն, և Տէրապաշտէն հոնմեային:

Սաան 'ի գիշերի և 'ի տունջեան, և յամ ամ ժամու խօսիլ մեզ զբան տն՝ զտր աղաչեացուք:

Վս չանկանելոյ մեզ 'ի փորձունի, որում ոչ կարեմք հանդուրժել զտր աղաչեացուք:

Վս անբիծ և անդատապարտ կալ մեզ առաջի ահեղ ատենին քն՝ զտր աղաչեացուք:

Վս առաջնորդելոյ մեզ 'ի նաւահանգիստն:

կենաց անվախճ հից՝ զտէր աղաչեսցուք:

Վ. Եւ արժանի լինելոյ վերին կոչմանն՝ և
երկնից արքայուեն՝ զտէր աղաչեսցուք:

Վ. Եւ հոգւոցն: Եւ ևս միաբան: Օ. ան-
ձինս: Ողորմեաց:

Մոլե:

Եւ զիշերի և ՚ի տունջեան և յամ Ժամու
զքեզ աղաչեմք, և ՚ի քէն խնդրեմք մար-
դասէր տէր: Եւ ուր մեզ ան փրկիչ մեր. խո-
նարհեացի ունկն քո ՚ի խնդրուածս մեր. վի-
մի՛ ունայն լիցին վաստակք ծառայից քոյ
այլ համարեալ զաշխատուիս մեր ՚ի դործ ար-
դարուեն, և ՚ի պտուղ անպաշտուեն: Բնկալ
տէր՝ զաղօթս և զերկրպագուիս մեր, և հա-
տո՛ մեզ զողորմուի քո առաաապէս. ծածկեալ
զմեզ ընդ հովանեալ ամենազօր աջոյ քոյ
դօրացո՛ զմեզ տէր՝ զօրուք սուրբ հոգւոյդ
պահեալ զմեզ օրպէս բիք ապան: Եւ արա՛ տե-
մեզ նշան բարի, ՚ի գովեստ և ՚ի փառաբա-
նուի անուանդ քում սրբոյ: Օ. ի ՚ի քո փառս
կատարի ամ. արարածոց մշտնջենաւոր փա-
ռաբանութի ՚ի բարձունս հօր և որդւոյ և

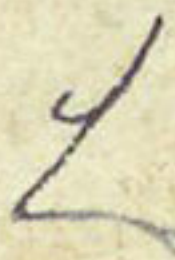
հողւոյն սրբոյ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն:

Խաղաղութիւն ամենեւոր:

Նուիւ քաջ՝ հովիւ բարի՝ և յաւիտեանս
կան՝ հայեանց և այց արան բանաւոր հօտի քո,
գոր ժողովեցեր առ քեզ զթուք քով: Օ, ի
քո առաջի կամք տէր, և առ ՚ի քէն ողոր-
մուեցդ և զթուեցդ ակն ունիմք: Օ, ամե-
նեան օրհնեա՛, զամենեան իմաստնայո՛ւ,
զամենեան լուսաւորեա՛. և ամենեցուն պար-
գեա՛ պերկնից արքայուիդ: Ասան զի դու
ես տէր կենաց, և ան ողորմութեաց. և քեզ
վայելէ փառք իշխանուի և պատիւ, այժմ,
և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Մաղթանք:

Ի զեշերի և ՚ի տունջեան և յամ ժա-
մու անդադար փառաւորեմք, զհայր և զորդի
և զսուրբ հոգիդ, այժմ և միշտ և յաւիտե-
անս յաւիտենից. ամէն:

Ամէն

Քարոզ և արժէք՝ Մի՛ նախաձեռն, և խոստովան
հանձնացն՝

մկ դկ **Վ**ա՛սն ուղղելոյ զգնացս մեր՝ ՚ի ճանա-
պարհս խաղաղուն՝ զտէր աղաչեսցուք՝
Վա՛սն ցրելոյ ՚ի մէնջ զամբ. խորհուրդ՝
չարին՝ զտէր աղաչեսցուք։

Վա՛սն պարգևելոյ մեզ առողջ խորհուրդս
և առաքինի վարս՝ զտէր աղա։

Վա՛սն պահելոյ զմեզ ընդ հովանեսու
ամենագոր աջոյն իւրոյ՝ զտէր աղա։

Վա՛սն խորտակելոյ զհակառակորդն վաղ-
վաղակի ընդ ոտիւք մերովք՝ զտէր աղա։

Վա՛սն հոգւոցն։ Եւ ևս միաբան։ Օ, ան-
ձինս։ Ողորմեաց։

Արժէք։

Տէր երկնի և երկրի՝ արարիչ ամ արա-
րածոց երևելեաց և աներևութիւյ։ Ա-
քեզ կարգամք յամբ ժամ. զի ընդ ամ-
տեղիս է տէրունի քո, և արքայունի քո ամե-
նեցուն տիրէ։ Շնորհեա՛ մեզ երկիւղիւ ՚ի
պաշտօն քո կանխել հանապազ, սիրել ըզ-
քեզ ՚ի շուրս սրտէ և ՚ի բովանդակ մտայ։

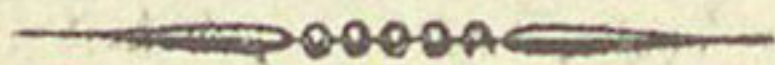
և յամ զօրութենէ մերմէ պահել զպատ-
ուիրանս քո: Համբառնալ առ քեզ զձեռս մեր
'ի սքրուի առանց բարկուի և երկմտուի, և
գտանել 'ի քէն զշնորհս և զողորմութի, և
զառաքինասէր գործոյն յաջողուի: Այսն զի
դու ես տէր կենաց և իմ ողորմուից. և քեզ
վայելէ փառք իշխանուի և պատիւ, այժմ և
միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Խաղաղութիւն ամենեւոր:

Քում ամենագոր և յաղթող տէրուիդ
կրկնի իմ ծունր յերկրպագուի. և փառաւորի
յամենեցունց թագաւորուի քո: Նայեալ յեր-
կրպագուիս մեր, և ուսո՛ մեզ առնել զարդա-
րուի ճշմարտուի: Այս զի դու ես իմ խաղա-
ղուի, որ բարձեր զթշնամուի 'ի միջոյ, և ա-
րարեր զխաղաղուի յերկինս և աւետարանե-
ցեր զնոր պարգևս բոյին բարեացդ: Որում
զմեզ մեծի շնորհացդ արժանաւորս արասցես
դասելով ընդ ճշմարիտ երկրպագուս քո: իմ
մեր և տէր մեր և փրկիչ յս քս: Որ ես օրհ-
նեալ ընդ հօր և ընդ սբ հոգւոյդ, այժմ և
միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Մայիլանք:

Երգս օրհնուէ և 'ի ձայն սաղմոսաց ան-
 դադար փառաւորեմք զհայր և զորդի և ըզ-
 րաւրք հոգիդ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս
 յաւիտենից, ամէն:

Քարոյ և աղօթք՝ Ողորմեա՛, և 'ի Դէղուլեան հա-
 րօնացի:

ԲՃ Ման գտանելոյ մեզ զշնորհս և զո-
 ղձ դորմուի 'ի բարերար տեառնէ մերմէ ըզ-
 տէր աղաչեացուք:

Վ. ս փրկելոյ զմեզ 'ի զրպարտուէ մարդկան
 և յորագայթից սատանայի՝ զտէր աղա:

Վ. ան ամ անձանց քրիստոնէից և տանց
 հաւատացելոյ՝ զտէր աղա:

Վ. ս որք 'ի լերինս յայրս և 'ի փապարս
 բնակեալ են սք հորքն մեր՝ զտէր աղաչեա:

Վ. ս որք սաղմոսիւք և օրհնուք կատարեն
 զամ ժամանակս կենաց իւրեանց՝ զտէր աղա:

Վ. ան հոգւոյն: Եւ ևս միաբան: Օ. ան
 ձինս: Ողորմեաց:

7

Լուսին:

Սոհանամբ զքէն տէր Թոմէր, որ զար
 թուցեր դմեղ 'ի հանգստենէ քնոյ շնորհիւ
 ողորմուէ քո: Օտարթո՛ դմիտս մեր արդտ-
 րուք առ քեզ տէր Թոմէր, զի տեսցեն
 աչք մեր զփրկուի քո: Եկեսցէ և բնակես-
 ցէ առ մեզ Թոմէր քո և ողորմուի քո հո-
 վանի և պահասպան լիցի 'ի վերայ պաշտօնէ
 ից քոց: Եւ զմեզ զծառայքս արժանի՛ արա
 'ի տուէ և 'ի գիշերի և յամ ժամու միշտ
 խորհիւ 'ի սէր պատուիրանաց քոց: Եւ գո-
 հանալով փառաւորել զհայր և զորդ և զսք
 հոգիդ, այժմ և:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

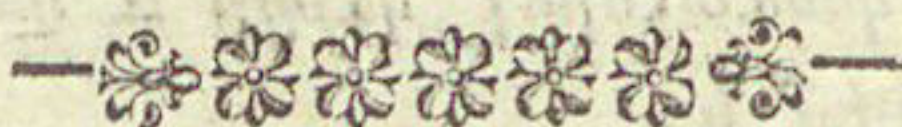
Անդանարար զօրուի և աղբիւր անմա-
 հուէ, դու ես քո Թոմէր փրկիչ մեր: Որ շնոր-
 հեցեր մեզ 'ի մէջ գիշերի յառնել և խոս-
 տովան լինիլ առ քեզ վասն իրաւանց և
 արդարութեան քո: Եւ այժմ՝ ազաչեմք ըզ-
 քեզ տէր աստուած մեր, արա՛ զմեզ ար-
 թունա և պատրաստ 'ի ժամ առաւօտու ընդ

առերբս քո: Եւ ընդ նոսին գոհանալով փա-
ռաւորեւ զքեզ ընդ հօր եւ ընդ հոգւոյդ օր
այժմ եւ:

Մարգարէ:

Գոհութեամբ եւ ճշմարիտ խոստով
նութեամբ անդադար փառաւորեմք զհայր
եւ զորդի եւ զսուրբ հոգիդ, այժմ եւ:

Ձ

Թագաւորի աստուծոյ խաղաղութեամբ:

Թագաւոր յաւիտեան յիշատակէ: ԲԶ
 Ինչ որ մեզ ապարդիւ ծախք ըրիք զմեզ.
 Կեցողք մեզ, ո՞ր յա՛մնա՛յն էք կա-
 ղէք ե՛ս:
 Ինչ որ մեզ անբարեկամ ըրիք յոյս ան ԲԶ
 Թագայ երկրի. ե՛ւ ո՞ր ի՛նչ ծո՛ւղ հե՛ռի:
 Ո՞ր ապարդիւ ըզլերինս զօրութիւնով.
 Ըզգեցեալ է՛ զօրութիւն. ե՛ւ կեցողք մե-
 զ, ո՞ր յա՛մն:
 Ինչ որ ազա՛նաց մերո՛ց տէ՛ր մարդա՛ն ԲԶ
 Եւ զընծայ ի՛նչ մե՛զ:
 Սի՛ւ զի՛ս ա՛նտե՛ս առնե՛ք. ա՛յլ ԲԶ
 Զնեա՛ն ինձ մարդա՛ն տէ՛ր:
 Սի՛ւ ընկենուր զիս տէ՛ր յերեսաց քոց. եւ ԲԶ
 Զհոգի քո սուրբ մի՛ հա՛նե՛ր յի՛նչ:
 Եւ յի՛նչ տուր ինձ զցընծութիւն փրկուել. եւ հո-
 ՞գով պետուի քոց հաստատեալ զիս. այլ օգ-
 ւեալ ինձ:
 Սի՛ւ ա՛նտե՛ս առնե՛ք զիս տէ՛ր ապարդիւ ԲԶ

Կ

փրկիչ իմ. այլ շնորհեա՛ ինձ թողու՛ թափ
վագութ մարդասէր, և ըկեցո՛ւ:

Թ Երկինք և երկիր գոհանան ըզքէն տէ՛ր
արարածք իմ՝ քեզ երկիրապապանեն և հրեշ
տակք ՚ի բարձունս աղաղակեն և տան. ող՛ւ
մեա՛ դու ստեղծեր, մի՛ կորուստաներ:

Պ Երկինք երկնից, ջուրք որ ՚ի վերոյ քան
զերկինս. օրհնեցէ՛ք զանուն տեառն:

Օ՛ ի նա ասաց, և եղեն, հրաժայեաց և
հաստատեցան. և հրեշտակք ՚ի:

Փ Երկինք և երկիր հանապազ ըզքեզ զո՛ւ
վեն. թագաւոր փառաց. սերովքէք և քե՛
րոքէք ՚ի խոնարհ ունելով ըզդէմս իւր
եանց. և միաձայն բարաառօքն աղաղակեն և
ասեն. սո՛՛ւրբ, սո՛՛ւրբ, սուրբ. տէ՛ր դո՛ւ
բո՛ւթեա՛նս:

Պ Երկայնամիտ ե՛րբ տէ՛ր ա՛ռ ամենեւե
բբ՛նեա՛ն. և՛ զըթա՛ տէ՛ր ՚ի վե
րա՛յ մե՛ր որբպէս՝ և՛ ըյա՛ւա՛ պա՛կե՛ս
փըրըկի՛չ և՛ ըկե՛ցո՛ւ:

Ս Երկայնամիտ բազում ողորմ և ճշմարիտ
նայեաց առ իս. և ողորմեա՛ց ինձ: Տուր զո՛ւ
բու՛հ ծառայի քոյ. կեցո՛ւ զորդի աղախնոյ քոյ:

և տրաւ առիս զնրշան բարութ. և գըթա:

Տէր որ գըթացար յաւաղակըն խաչակից փ
լիւիլ քեզ. և մաքրեցեր զաղտեղութի յան-
ցանաց նորա յաղբերէ կողի քոյ. գըթա և
սիա 'ի մեղաւորս, որ ճարաւիս եմ. առ քեզ
և փափագիմ 'ի գաւիթըս քո որպէս ըզմի
'ի յեղջերուաց 'ի յաղբերս ջուրոյ:

Մարտեաւ ընդիս թշնամին. հանապազ թ
լիս կամի կորուսանել. այլ դու տէր իմ
այց արա մոլորեալ ոչխարիս, և ըկեցո՛:

Մարտեան ընդիս 'ի տարապարտուց. և փո տղ
խանակ սիրոյ իմոյ մատնէին զիս. այլ ես յո
ղթա կայի: Հաաուցին ինձ չար փոխանակ
բարւոյ. ատելութի փոխանակ սիրոյ իմոյ. այլ
դու տէր իմ. այց ա:

Որ հովիւդ ես հօտից բանաւոր կենդան. փ
եաց. տո՛ւր ինձ յոյս կենաց ապաշխարութե.
և դարձո՛ վժողորեալս 'ի հօտ քո քա, և ըկեցո՛:

Մեղայ և աղաչեմ ըզքեզ. թողութիւն թ
շորհեա՛ մեղաց իմոց. քաւիչ իմ լեր քո
գըթութ. որ միայնդ ես փըրկիչ, և ըկե:

Մեղայ տէր մեղայ. և զանօրէնութիս իմ ես սղ
իճէն գիտեմ: Աղաչեմ և խնդրեմ 'ի քէն

115

Թո՛ղ ինձ տէր. Թո՛ղ ինձ. և մի՛ կորուսաներ
զիս ըստ անօրէնո՛ւն ի՛մո՛յ. քա՛:

Փ Մա՛ղս՛յ քե՛զ տէ՛ր. մեղայ քեզ տէ՛ր.
մե՛ղո՛յ. և քա՛ն զա՛ւա՛զ ծո՛վու բա՛զո՛ւմ
են յանցանք ի՛մ. ա՛յտրանք աշխարհիս խա
բեցին զիս. և ե՞ղէ՛ անպը՛տո՛ւղ ՚ի կենաց
յո՛ւսո՛յդ. ա՛յլ դու անօխակալ և ա՛նյիշա
չար փը՛րկի՛չ. խնա՛յեա՛ ՚ի՛ մե՛ղուցեալ ծա
ռայս, և ը՛կեճճճճ՛ոյո՛:

ԴԶ **Տ**է՛ր ի՛մ բա՛ղ ո՛ւմ ե՛ն անօրէնո՛ւ.
Թի՛ն՛ւնք անձի՛ն ի՛մո՛յ. ո՛չ յի՛շե՛ցի զա
հեզ ը՛զ դա՛ տա՛տա՛ նըճա քո՞. ա՛րդ ա՛ն
կեալ ը՛զ քե՛զ աղաչեմ. շնորհեա՛ ի՛նձ ա՛
պա՛շխա՛րո՛ւն տէր, և՛ ո՛ճդո՛րմեա՛:

ԱԳ Անօրէնու՛նք իմ բարձրացո՛ն քան ըզդը՛
լուիս իմ. և որպէս բեռն ծանրը ծանրա
նի վերայ իմ: Նիսեցա՛ն և փտեցան յէրբ
իմ յերեսաց անըզգամու՛ն ի՛մո՛յ. ո՛չ յի՛շ
շե՛ցի զա՛հե՛զ ը՛զ դա՛:

Փ Պաղա՛տանս մա՛տուցանեմք քեզ հայր
ե՞րկնա՛ւո՛ր. մի՛ ա՛նտես առնե՞ր զա՛ղաչան՛ըս

Տ

մե՛ր, այլ անցո՛ղ զ ցա՛ռուսն քո՝ ի՞նչ մե՞ծն ընդ։
 և՛ յիշեա՛մ զ ի պա՛տկեր եմք բարե՛րարուե՛մք։

Տէ՛ք ի՛մ զըթո՛ւ թի՛ւ ընդ քո՛ւ բազում թի՛ւ
 են յո՛յժ. ա՛ռիս ա՛րա՛մ զ բարերարու
 թի՛ւն ընդ քո. որպէս և ը՛մա՛քսա՛մ Լորին, և
 ինձ ա՛յլ զո՛ւրմեա՛մ։

Գըթո՛ւ ընդ քո բազում են տէր. և ըստ սղ
 իրաւանց քոց կեցո՛ղ զ իս։ Բազում են որք
 հալածեն և նեղեն զ իս. ի վկայուեց քոց ես
 ոչ խոտորեցայ. առիս տրա՛մ զ բա։

Անոխակալ և անյիշաչար տէր. որ գթա՛ւ փ
 լով ի մեղաւորս շնորհեցեր ապաշխարուեթի.
 արդ գթա՛մ և յիս տէր ի մեղուցեալ և յա՛ւ
 նորինեալ քո ծառայս. և փոխարկեա՛մ ըզգոր
 ծող ըս չարեաց ի վըղջումն ապաշխարուե՛մ,
 և ը՛կեցո՛ւ։

Ի աաճարի քում սըրբուե՛մ. փառաւերե՛թ
 լո՛ւ, ըզքեզ. դու ունիս իշխանութի, ողորձեա՛մ
 մեա՛մ մեզ։

Այլ ես ըստ բազում ողորմութե՛ն քում սղ
 մըտից ի տուն քո. և երկիրպագից ի տա՛ւ
 ճար սուրբ քո երկիւղիւ քո։ Տէր առաջնոր
 դեա՛մ ինձ յարդարուե՛մ քում վասն թ շնամեաց

իմոց. և ուղիղ արա՛ առաջի իմ ըզճանա-
սարհս քո. դու ունիս իշխանու:

Քի Ի՞ տաճա՞րի քո՛ւմ սըրբո՛ւն հանա՛պազ
ըզքեղ գո՛վե՛մք թագա՞ւո՞ր փա՛ռաց. որ
ունիս իշխանո՛ւն կենաց և՛ փըրկո՛ւն, ողո՞ր-
մեա՞ մե՛զ:

Եւ Աստղիսարուն արտասուս աւազան լինի, և
լը՛ւա՛նայ ըզբա՛զըմո՛ւն ը՛մեղաց. սովաւ
շնո՞րհեա՛ յառաջ քան ըզվախճան զքաւուն
և ըզմեծ քո զողորմուն:

Աղ Շարաւի է անձն իմ առ քեզ մեծ հըզօր
և կենդանի. ե՞րբ եկից երևեցայց երեսայդ
աստուծոյ: Աղեն ինձ արտասուք իմ կերա-
կուր ՚ի տուէ և ՚ի գիշերի. և այն զի սուէ-
լն ցիս զօրհանապազ, թէ ո՞ւր է աստըլած
քո. սովաւ շնոր:

Քի Յորժամ դաս փառօք հօր յահագի՛ն ա-
ւուրն ՚ի դատել զե՛րկիր. և դողան սար-
սափմամբ երկրածինքս մամ ՚ի յահէ քո՛ւմէ.
՚ի նըստիլ քո յատինի դատաւոր ահեղ. և
յակնարկել քո յարարածս, յիշ՛ա՛ և զխա

Ըղ բազմամեղս. որ ընկըղմեալ իմ յանցանօք
բանասարկուի խաբժամբ. և հայցեմ զաւագա-
կին, տէր և զիս յիշեալ. որ միայն ես փըր-
կիչ:

Օ, իս որ 'ի նաւի աշխարհի ալէկո՞ծեն թ
մեղք իմ. նաւահանգիստ ապաշխարուե շընոր
հեա՛ ինձ բազում ողորմ, և ըկեցո՛:

Կեցո՛ զիս անձ, զի հասին ջուրք յանձն աղ
իմ, ընկլայ ես 'ի խորս անդընդոց ուր ո՛չ
գոյ ինձ հանգիստ նաւահանգիստ ապաշ:

Նաւապետ բարեգուլթ առ քեզ ապաւի- փ
նիմ. տո՛ւր ինձ ձեռն որպէս երբեմն պետ-
րոսին 'ի վերայ ալեացն. որ ծըփիմա ալէկո-
ծեալ յանցանօք մեղաց, և ը:

Դու ես քո աղբիւր կենաց. բըղխուեմ թ
ողորմուե. շնորհեա՛ փըրկիչ անձանց մերոց
ըլ թողուի մեղաց մերոց:

Ի քէն է տէր աղբիւր կենաց. և լուսով աղ
երեսաց քոց տեսանեմք ըղլոյս: Ծագեա՛
ղողորմուիս քո որք ճանաչեն ըղքեղ. զար-
դարուիս քո՝ որք ուղիղ են արտիւք. շնոր-
հեա՛ փրկիչ անձանց:

Որ աղբիւրդ ես ծարաւեսոյ և հանգիստ փ

աշխատելոց. Ճանապարհ մուրեկոց, և հա-
վիւ հոգեւոր բանաւոր հօտի. փախապառտոյս
առ քեզ քս' լեր նաւահանգիստ. և արբո մեզ
ճարաւեսայս ըզբաժակ քո քաղցրուն՝ յա-
նըսպառ աղբերէդ:

II III IV V VI VII VIII IX X XI XII XIII XIV XV XVI XVII XVIII XIX XX XXI XXII XXIII XXIV XXV XXVI XXVII XXVIII XXIX XXX XXXI XXXII XXXIII XXXIV XXXV XXXVI XXXVII XXXVIII XXXIX XL XLI XLII XLIII XLIV XLV XLVI XLVII XLVIII XLIX L LI LII LIII LIV LV LVI LVII LVIII LIX LX LXI LXII LXIII LXIV LXV LXVI LXVII LXVIII LXIX LXX LXXI LXXII LXXIII LXXIV LXXV LXXVI LXXVII LXXVIII LXXIX LXXX LXXXI LXXXII LXXXIII LXXXIV LXXXV LXXXVI LXXXVII LXXXVIII LXXXIX XC XCI XCII XCIII XCIV XCV XCVI XCVII XCVIII XCIX C CI CII CIII CIV CV CVI CVII CVIII CIX CX CXI CXII CXIII CXIV CXV CXVI CXVII CXVIII CXIX CXX CXXI CXXII CXXIII CXXIV CXXV CXXVI CXXVII CXXVIII CXXIX CXXX CXXXI CXXXII CXXXIII CXXXIV CXXXV CXXXVI CXXXVII CXXXVIII CXXXIX CXL CXLI CXLII CXLIII CXLIV CXLV CXLVI CXLVII CXLVIII CXLIX CL CLI CLII CLIII CLIV CLV CLVI CLVII CLVIII CLIX CLX CLXI CLXII CLXIII CLXIV CLXV CLXVI CLXVII CLXVIII CLXIX CLXX CLXXI CLXXII CLXXIII CLXXIV CLXXV CLXXVI CLXXVII CLXXVIII CLXXIX CLXXX CLXXXI CLXXXII CLXXXIII CLXXXIV CLXXXV CLXXXVI CLXXXVII CLXXXVIII CLXXXIX CXC CXCI CXCII CXCIII CXCIV CXCV CXCVI CXCVII CXCVIII CXCIX CC CCI CCII CCIII CCIV CCV CCVI CCVII CCVIII CCIX CCX CCXI CCXII CCXIII CCXIV CCXV CCXVI CCXVII CCXVIII CCXIX CCXX CCXXI CCXXII CCXXIII CCXXIV CCXXV CCXXVI CCXXVII CCXXVIII CCXXIX CCXXX CCXXXI CCXXXII CCXXXIII CCXXXIV CCXXXV CCXXXVI CCXXXVII CCXXXVIII CCXXXIX CCXL CCXLI CCXLII CCXLIII CCXLIV CCXLV CCXLVI CCXLVII CCXLVIII CCXLIX CCCL CCCLI CCCLII CCCLIII CCCLIV CCCLV CCCLVI CCCLVII CCCLVIII CCCLIX CCCLX CCCLXI CCCLXII CCCLXIII CCCLXIV CCCLXV CCCLXVI CCCLXVII CCCLXVIII CCCLXIX CCCLXX CCCLXXI CCCLXXII CCCLXXIII CCCLXXIV CCCLXXV CCCLXXVI CCCLXXVII CCCLXXVIII CCCLXXIX CCCLXXX CCCLXXXI CCCLXXXII CCCLXXXIII CCCLXXXIV CCCLXXXV CCCLXXXVI CCCLXXXVII CCCLXXXVIII CCCLXXXIX CCCLXC CCCLXCI CCCLXCII CCCLXCIII CCCLXCIV CCCLXCV CCCLXCVI CCCLXCVII CCCLXCVIII CCCLXCIX CCCLCC CCCLCCI CCCLCCII CCCLCCIII CCCLCCIV CCCLCCV CCCLCCVI CCCLCCVII CCCLCCVIII CCCLCCIX CCCLCCX CCCLCCXI CCCLCCXII CCCLCCXIII CCCLCCXIV CCCLCCXV CCCLCCXVI CCCLCCXVII CCCLCCXVIII CCCLCCXIX CCCLCCXX CCCLCCXXI CCCLCCXXII CCCLCCXXIII CCCLCCXXIV CCCLCCXXV CCCLCCXXVI CCCLCCXXVII CCCLCCXXVIII CCCLCCXXIX CCCLCCXXX CCCLCCXXXI CCCLCCXXXII CCCLCCXXXIII CCCLCCXXXIV CCCLCCXXXV CCCLCCXXXVI CCCLCCXXXVII CCCLCCXXXVIII CCCLCCXXXIX CCCLCCXC CCCLCCXCI CCCLCCXCII CCCLCCXCIII CCCLCCXCIV CCCLCCXCV CCCLCCXCVI CCCLCCXCVII CCCLCCXCVIII CCCLCCXCIX CCCLCCCL CCCLCCCLI CCCLCCCLII CCCLCCCLIII CCCLCCCLIV CCCLCCCLV CCCLCCCLVI CCCLCCCLVII CCCLCCCLVIII CCCLCCCLIX CCCLCCCLX CCCLCCCLXI CCCLCCCLXII CCCLCCCLXIII CCCLCCCLXIV CCCLCCCLXV CCCLCCCLXVI CCCLCCCLXVII CCCLCCCLXVIII CCCLCCCLXIX CCCLCCCLXX CCCLCCCLXXI CCCLCCCLXXII CCCLCCCLXXIII CCCLCCCLXXIV CCCLCCCLXXV CCCLCCCLXXVI CCCLCCCLXXVII CCCLCCCLXXVIII CCCLCCCLXXIX CCCLCCCLXXX CCCLCCCLXXXI CCCLCCCLXXXII CCCLCCCLXXXIII CCCLCCCLXXXIV CCCLCCCLXXXV CCCLCCCLXXXVI CCCLCCCLXXXVII CCCLCCCLXXXVIII CCCLCCCLXXXIX CCCLCCCLXC CCCLCCCLXCI CCCLCCCLXCII CCCLCCCLXCIII CCCLCCCLXCIV CCCLCCCLXCV CCCLCCCLXCVI CCCLCCCLXCVII CCCLCCCLXCVIII CCCLCCCLXCIX CCCLCCCLCC CCCLCCCLCCI CCCLCCCLCCII CCCLCCCLCCIII CCCLCCCLCCIV CCCLCCCLCCV CCCLCCCLCCVI CCCLCCCLCCVII CCCLCCCLCCVIII CCCLCCCLCCIX CCCLCCCLCCX CCCLCCCLCCXI CCCLCCCLCCXII CCCLCCCLCCXIII CCCLCCCLCCXIV CCCLCCCLCCXV CCCLCCCLCCXVI CCCLCCCLCCXVII CCCLCCCLCCXVIII CCCLCCCLCCXIX CCCLCCCLCCXX CCCLCCCLCCXXI CCCLCCCLCCXXII CCCLCCCLCCXXIII CCCLCCCLCCXXIV CCCLCCCLCCXXV CCCLCCCLCCXXVI CCCLCCCLCCXXVII CCCLCCCLCCXXVIII CCCLCCCLCCXXIX CCCLCCCLCCXXX CCCLCCCLCCXXXI CCCLCCCLCCXXXII CCCLCCCLCCXXXIII CCCLCCCLCCXXXIV CCCLCCCLCCXXXV CCCLCCCLCCXXXVI CCCLCCCLCCXXXVII CCCLCCCLCCXXXVIII CCCLCCCL

Եղ Լուսւ ինձ 'ի սաճարէ սբյ իւրմէ ճայնի
 աղօթից իմոց. և աղաղակ իմ. առաջի նորա
 վրացէ յականջըս նորա, և աղաչանք:

Մի Որ լուսատու տիեզերաց քս մծ. լուսա-
տող Լորեն գիմ գխաւարային խորհուրդս, և
ըկեցո:

Ի (Օրհնեալ ես տէր, և փառաւորեալ է քո
 ննջ անբաւ մարդտօիրութիւնդ. զազաչանքս մեր
 քեզ մատուցանեմք, որ թագաւորդ ես յա-
 ւիտենից. ըղնւնջեցեալօրն մեր արժանի՝ ալրա-
 տէր ընդունիլ ՚ի կեանսւդ յաւիտենից:

Ժ Արամատու ինձ շնորհեա՞նք ի յապաշխարու
սէր. ըզ'ի և ըւայցից ըզմեզս անձին իմոյ որպէս
պոռնիկն աղաչեմ, և ը'կեցո՛ւ:

անուան), ասի զան չե՝ միմ ք ըլ մզ քեզ.
 թո՛ղո՛ւի շընորհեա՝ մ յա՛նդա՛նաճ՝ մ մե-
 րո՛ց. բա՛րե՛ք լաճ՝ մ՝ մը քրի՛մ ստո՛ւն:

ող Սերձ է տէր առ այնոսիկ որք մաշ-
 եայ են սրտիւք. և զխոնարհս հողւով կե-
 ցո՛ւցանէ: Բա՛ղո՛ւմ նեղուիք են արդարոց.
 յամէ փրկէ զնոսա տէր. և պահէ զնմ՝ ու-
 կերս նոցա. և մի ՚ի նոցանէ ո՛չ կորիցէ՞.
 թո՛ղո՛ւթ ի՛նչ շը:

Ք Որ յաղթող զօրուք ՚ի հանդէս Ճգնաւո-
 նաւորական. սնարատ պահեցեր զխոստովա-
 նող վկայս քո քս նճ. տուր մեղ զօգնուի ՚ի
 նեղուե մերում. բարեխօսուք սրբոց մարտի-
 րոսաց, և ըկեցո՛:

Թո՛ղա՛ւո ՚ի յա՛ւիտեա՛ մ յճք՝ մոն.

ակ Օ՛րո՛ղո՛ւմ լի՛քո՛ւ տէ՛ք մ մ յա՛ւ-
 բա՛ն ՚ի մե՛զ. և բարեխօսուք սրբոցն
 (այս անուան), մի՛ կորուսաներ ըլ զըմեզ. երը-
 րո՛րդո՛ւթ ի՛նչ սո՛ւն չըբ ողո՛ւմեա՛ն:
 մե՛զ:

ող Փրկուի արդարոց ՚ի տեառնէ է. վերա-
 կացու է նոցա ՚ի ժամանակս նեղուե: (Պ-
 նեայէ նոցա տէր և փրկեսցէ զնոսա. ապրե-

ցուսցէ 'ի մեղաւորաց. և կեցուսցէ զնոսա
ղի յուսան 'ի նա: և բա:

Արք. ըղտանջանս և ըղմահ վս քո յանձն փ
առին. և հեղին դարիւնս իւրեանց վասն ան-
ուանդ քոյ սրբոյ. բարեխօսուք ապա մի' կո-
րուսաներ ըղմեղ. եր:

Բարեխօսուք սրբոյն (այս ուրաւ). պարգե-բձ
ւեա մեղ տէր առնուլ մասն և բաժին ընդ
հրաւիրեալսն 'ի կոչումն արքայուէ երկնից:

Աքանչելի է ան 'ի վերայ սրբոյ խրոյող
ան խորայելի: Նա ապէ գորուծի հաստա.
տուէ ժողովրդեան խրոյ, օրհնեալ է ան. առ-
նուլ մասն:

Մարտիրոսք երանեալք և փառաւորեալք փ
որք բազում տանջանացն համբերեցիք.
դուք ըղլոյսն կենաց ըղգեցեալ ունիք. և
առ քս վասն մեր բարեխօսեցէք:

Իոռ ես քս աղբիւր կենաց. բղխումն ո-բկ
դորմուծի. շնորհեցիր սրբոյն (այս անու).
յաղծող ըզնահատակուի. հալածել ըզխա-
ւարն և լուսաւորել զանձինս մեր:

Ան փառաւորեալ է 'ի խորհուրդս սրբոյ ող
խրոյ, մեծ և ահաւոր 'ի վերայ այնոցիկ

որք շուրջ են ըզնովաւ: Տէր ԹՃ զօրունց
 ո՞ր նմանի քեզ . հօր ես դու տէր, և ճշմար-
 տութի քո շուրջ է ըզքեւ. շնորհեցեր սրբոյն
 (այս անուէն). յաղթող ըզնահատակուի հա-
 լածել ըզխաւարն և լուսաւորել:

Ս Որ շնորհօք սուրբ հոգւոյն յաղթեցիք
 թըշնամւոյն. երանեալ սուրբ վկայք քսի
 վասն մեր տօնողացս հայեցէք յաստուծոյ
 գթողութի ըմեղաց:

Մ Որ պըսակդ էք պարծանաց ԹՄ առաքի-
 նեաց. նախաշաւիղ և առաջնորդ կենացըն
 յաւիտենից. ո՞վ սք վկայք. առ պըսակիչըն
 սրբոյ և վասն մեր բարեխօսեցէք. շնորհե-
 լով ողորմութի յանսպառ աղբերէն կենացըն
 յաւիտենից:

ԴՃ Ր զճգնութի սրբոյ (այս անուէն). բարեխօս
 ունիմք առ քեզ քս և աղաչեմք սոքօք
 շնորհեա՛ զթողութի յանցանաց մերոյ. և ՚ի
 կեանսդ յաւիտենից նորոգեա՛ և կեցո՛:

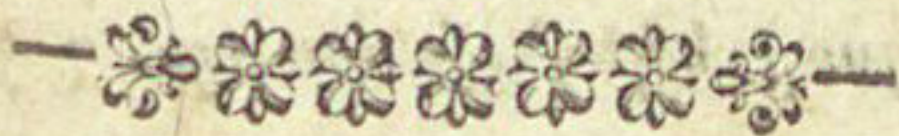
ՍԴ Այս ծագեաց արդարոց. ուղղոյ սրտից
 եղև ուրախութի: Ուրախ եղերուք արդարք ՚ի
 տէր. և խոստովան եղերուք յիշատակի սըր-
 բուն նորա. և աղաչեմք սո:

Պատուական է առաջի տեառն մահ սրբոց 44
իւրոց. ո՛ր տէր ես ծառայ քո եմ. ծառայ և
որդի աղախնոյ քոյ: Հատեր զկապանս իմ.
քեզ Սատուցից պատարագ օրհնուի, և զա-
նուն տեառն կարգացից. և աղաչեմք սո:

Հանդիսացեալք 'ի մարտս պատերազմի 45
յաղթող գտայք սուրբը վկայք. քանզի ճա-
նապարհ հորդեցիք ըմբռնել կենային քաղաքն
յերուսաղէմ. ընդ անմարմնոցն դասս փա-
ռաւորելով սք զերրորդուն:

Արք 'ի խորանս սրբուի եմք ժողովեալ
օրհնել ըզքեզ քս. աղաչանօք սրբոցն (այս
մեռն). զպաղատանս մեր մի՛ անտես առնել.
որ միայնդ ես բազում ողորմ. թաղաւոր փա-
ռաց քրիստոս:

Սերճ է տէր առ ամենեւեան որք կարգան 50
առ նա ճշմարտութիւն: Օղիւս երկիւղածաց
իւրոց առնէ տէր. աղօթից նոցա լսէ և կե-
ցուցանէ ըզնոսա. աղաչանօք սրբոցն (այս
մեռն). և այլ սրբոց մարտիրոս:

Առաջինը և Մարգարէից այս է:

Ա՛յ են բանք և ո՛չ են խօսք, որոց ո՛չ
 լըսին ձա՛նք նո՛ցա՛: Բնդ ամ երկիր ել
 բարբառ նույա. և մինչև ՚ի ծագս աշխարհի
 են խօսք նո՛ցա՛. ա՛ղանա՛նօք սըրբոց առա-
 քելոցն:

Քի՛ Նահատակք և վկայք բի՛ մյ. ընդհանուր
 տիեզերաց բարոզք փրկուէ. որք զանձինս
 ձեր մատուցիք պատարսդ. և զենուճն մյ
 հօր ՚ի հօտ անուշից. Ժողովելոցս ՚ի կատա-
 րել զյիշատակ անուան ձերոյ, բարեխօսե-
 ցէք առ տէր վասն քաւուի ըմեղաց ըմբոց:

Քի՛ Օրեքսրբեան տէրուիդ քո միաբան ա-
 զաչեմք լուր տէր, աղաչանօք սրբոցն (այս
 անուան. խընայեա՛ ՚ի մեզ և ըկեցո՛:

Ողձախ լիցին ամբքեան որք յուսացեալ
 են ՚ի քեզ. յուխտեան ցընծասցեն. և բնու-
 կեսցիս դու ՚ի նոսա: Պարծեսցին ՚ի քեզ սի-
 րելիք անուան քոյ. զի օրհնեսցես դու գալ
 դարն տէր, որպէս զինու հաճուի քով պա-
 կեցեր ըմբոսա. աղաչանօք:

Քի՛ Տնէ այսօր եկեղեցի սուրբ զյիշատակս

Ամբ Գրիգոր Տառնայ Կապույ 1

Լ. Բ. Գ. Դ. Ե.

ձեր սուրբ ընկացք. որք դօրուք սք հողւոյն
վանեցիք ըղպատերազմ չարին. և ի կամա-
րոս լուսեղէնս թագաւորեալք. օրհնել սք
ըզերրորդուն:

Արքայն Ստեփաննոսի:

Եւ յսօ ը դա՛մբժմ ճսք հրեշտակաց ու-
րաճք խա՛մբնա՛ն. և ընդ ը՛ճըզընո՛ւթ ի՛մ:մբ՛ն
սըրբոյն Ստեփաննո՛սի նախա՛վըկա՛մ: յի՛ն:
Քանըզ ի՛ գո՛չէ՛:.. մ: Եւ մկե՛նդե՛ն:
ցի քո՛ Քրի՛մ: Տաստո՛ս ըզը՛յա՛մ թա՛նա՛կ
մա՛ն քո՛ հեղման ա՛րեա՛ն սո՛մմա՛ն քո՛
ի՛մ վե՛մը՛այ: ք՛մ մե՛շծի՛ ա՛նը՛ւա՛ն: ձ,
ն ը՛քո՛: Եւ տէ՛ր:

Բազում համարձակուի է սորա՛ առաջի սյ
ի ձեռն հեղման սք արեանն իւրոյ. քանզ ի
յօժարուք մասնեաց զանձն իւր չարաչար և
շառն տանջանաց վս մեծի անուանն տեառն:

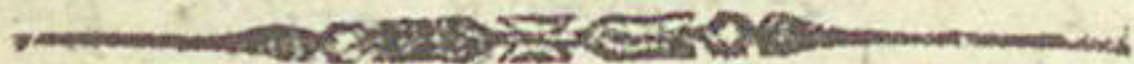
Քանզ ի արհամարհելով անարգեաց զան-
ցաւոր զկեանս աշխարհիս, և փափագեաց յա-
ւիտենական կենացն. և միշտ հանասլազ ու-
րախանայ ընդ տեառն իւրոյ յանսպառ յու-

Բախուլիսն: Քանըզի գոչէ եկեղեցի քո Քս
 ըլլալ թանակ մարտ հեղման արեան սորա
 ՚ի վերայ ըմբի անուանը քո տէր:

Փառք Հօրն էականի, Որդւոյն միտծնի, և
 ազատիչ սուրբ Հօգւոյն վայելէ: Փառք պա-
 տիւ և իշխանուի, այժմ և միշտ և յաւիտե-
 անս յաւիտենից ամէն: Եւ յորժամ շար-
 ժին երկինք և երկիր ՚ի յահէ փառաց լբա-
 նին տեսան աստուծոյ:

Յայնժամ նստուցանէ ընդ աջմէ իւրմէ
 զսիրելիս անուան իւրոյ ՚ի լուսեղէն խո-
 բանսն զուգաւորելով:

Եւ յոր դուռ հրէշտակոց ՚ի յերկին ուրախա:

555 3 25

ԱՆԵՆՈՒՄ ԳԵՂԵՐՈՅԵՆՔ ԻԷՐՈՒՆԱՀԱՆ ԿՈՇԻԼԻ ԿՈՐԳՈՒՄ:

ԱՆԵՆՈՒՄ ԶՐԻՄԳՈՒՄԼԻ ԶԴԻՄԳԵՄԻ:

ԱՆԵՆՈՒՄ. ԵՆԵՆՈՒՄ. ԵՆԵՆՈՒՄ:

ԱՆԵՆՈՒՄ ԳԵՂԵՐՈՅԵՆՔ ԻԷՐ, Ե ԲԺՇԿԵԱՅ ԳՆՈՍԱ
Ե ՓԻՐԿԵԱՅ ԳՆՈՍԱ յԱՊԱԿԱՆՈՒՄ ԻԷՐԵԱՆԻ:
ԽԱՏՈՒՄ ԵՂԻՑԻՆ ԵՆԱՈՒՆ՝ ՈՂՈՐՄՈՒՆԵՑ ՆՐ,
Ե ԱՐԱՆՆԵՐԵԱՅ ՆՈՐԱ ՈՐՂԵՔ ՄԱՐՂԻԱՆ:

ԱՆԵՆՈՒՄ. ԵՆԵՆՈՒՄ. ԵՆԵՆՈՒՄ:

ԻՋԳԵՆ ՈՐԱԿԱ ԳԱՆՃՐԵ ՚Ի ՎԵՐԱՅ ԳԵՂԻՄԱՆ ՓԻ
ՈՐԱԿԱ ԳՈՂ. ԳԻ ԳՈՂԵՐ յԵՐԼԻՐ: ՇԱՊԵՍԵՐԻ
յԱԼՈՒՐԱ ՆՈՐԱ ԱՐՂԱՐՈՒՄ. ԲԱԳՈՒՄ. ԽԱՊԱՊՈՒՄ
ՄԻՆՆԵ ԿԱՏԱՐԵՍԵՐԻ ԼՈՒՍԻՆ:

ՓԱՆՈՒՄ Ե ԵՐԿՐԱՊԱԳՈՒՄ ԶՈՐ Ե ՈՐՂԵՑ Ե
ՏՈՂԵՐՈՅՆ ՍՐԲՈՅ. ԱՅԺՄ Ե ՄԻՂՈՒ Ե յԱԼԻՄԵԱՆ
ՆՐԱ յԱԼԻՄԵՆԻՑ ԱՄԻՆ:

ԱՆԵՆՈՒՄ ՇԴԻՄԳԵՄԻ ԿԵՄԱՆ ՅԻՄԱՆԻ:

ԱՆԵՆՈՒՄ. ԵՆԵՆՈՒՄ. ԵՆԵՆՈՒՄ:

ՏԵՐ ԶՈՒՄԵՍԵՐԻ ԳԼԱ. Ե Ի. Զ ԻՆՆ ՈՂԱՊԱՆ ԱՆՈՒ

Կա՛նեսցի: Ի վայրի տալաթուջ անդ բնակե-
ցոյց զիս. և առ ջուրս հանգըստեան սընոյց
զիս:

ՎՆԼԵԼՈՒԻԱ: Իջցէ՛ որպէս անձրև 'ի վի՛
դեղման. ուն ցօղ զի ցօղէ՛ յերկիր: Օտաճես-
ցի՛ յաւուրս նորա արդարուի. բազում խա-
ղտողուի մինչև կատարեսցի՛ լուսին:

Փառք և երկրպագութի. այժմ և միշտ:
ալԼԵԼՈՒԻԱ, երէս:

—

Օգնի մեհայն Խէրուէնկան Խօնի որ աճ լինի
զՔասնն առա՛:

Քասնք հրե՛նշտա՛կա՛ց օրհնե՛ն ը՛զքե՛զ
քրի՛ստո՛ւն ա՛լԵԼՈՒԻԱ՛. մա՛րդկա՛ւո
ն աճ: զգ սաղմօ՛սեթս՛ն քե՛զ. ա՛լԵԼՈՒԻԱ՛:
Եիա՛:

ՎՆԼԵԼՈՒԻԱ. ալԼԵԼՈՒԻԱ. ա՛լԵԼՈՒԻԱ:
ալԼՈՒՐ դուստր և տե՛ս. խոնարհեցո՛ գունկն
քո. մառա՛ դժողովօւրդ քո, և ըզտուն հօր
քոյ. զի ցանկայաւ թագաւոր գեղոյ քոյ: Աս
ինքն է տր քո՛ երկրպագոյես սմա. և դուստր
ծուրայ երկրպագցէ սմա. և պատարագք զե
րեսս սր պաշտեսցեն մեծամեծք 'ի ժողովըն-
դոյ:

Աւելուիա: Նա կարդասցէ առ իս, հայր փի
իմ ես դու. ամ ընդունող փրկուե՞ր իմոյ: Աս
անդրանիկ արարից զնա. և բարձր քան զամ
թագաւորս երկրի:

Փառք և երկրպագութի. այժմ և միշտ:
աւելուիա, էրէ:

—

Աւելուիա. աւելուիա. աւելուիա:

Իջցէ որպէս անձրև ՚ի վերայ գեղման. ուր բճ
ցող զի ցողէ՞ յերկիր: Օտգեսցի յաւուրս
նորա արդարութի. բազում խաղաղութի մինչև
կատարեցի լուսին:

Աւելուիա: Ացոյց տէր զփրկուի իւր. ա. փ
ռացի ազգաց յայտնեաց զարդարութի իւր:
Յիշեաց ողորմութի իւրով զյակոբ. ճշմար
տութի իւրով գտուն իորայէլի. և տեսին ամ
ծաղք երկրի զփրկուի մյ մերոյ:

Փառք և երկրպագութի. այժմ և միշտ. ա
մէն: աւելուիա:

—

Աւելուիա. աւելուիա. աւելուիա:

Նա կարդասցէ առ իս հայր իմ ես դու. բն
ամ ընդունող փրկուե՞ր իմոյ: Աս անդրանիկ

արարելոյ զնա. և բարձր քան զամ Թադու-
ւորս երկրի:

Աւելուիա: Բնդ քեզ է սկիզբն աւուրն
դօրուի. ՚ի վայելչուի սրբոց քոյ յարդան-
դէ յառաջ քան զարիւսակ ծնայ դ. քեզ: Եւ
դուաւ տէր և ոչ ևս զղջացի. Թէ դ. և
ևս քահանայ յաւիտեան ըստ կարգին մեւքի
սեդեկի. և տէր ընդ աջմէ քում մէ:

Փառք և երկրպագութի. այժմ, և միշտ:
աւելուիա:

Աւելուիա. աւելուիա. աւելուիա:

դձ Այցոյց տէր զփրկուի իւր առաջի ազդաց
յայտնեաց զարդարուի իւր: Յիշեաց ողոր-
մութի իւրով զյակոբ. Ճշմարտութիւն իւրով
զտունն իսրայէլի. և տեսին ամ ծաղք երկ-
րի զփրկուի մի մերոյ:

Մ Աւելուիա: Յիշեալ տէր զդաւիթ, և զամ
հեզուի նորա: Ոպ երդուաւ տեառն, և ուխտ
եստ մի յակոբայ:

Փառք և երկրպագութի. այժմ և միշտ:
աւելուիա:

Աւելուիա. աւելուիա. աւելուիա:

Ընդ քեզ է սկիզբն աւուր զօրութե. ՚ի զկ
վայել չութի սրբոց քոց յարգանդէ յառաջ
քան զարուսեակ ծնայ զքեզ: Երդուաւ տր
և ոչ ևս զղջասցի. թէ դու ես քահանայ
յսւհտեան ըստ կարգին մեւքիսեդեկի. և տր
ընդ աջմէ քում մէ:

Աւելուիա: Տէր առաց ցիս որդի իմ. ես փ
դու. և ես այսօր ծընայ զքեզ: Խնդրեա՛ յե
նէն, տաց քեզ զհեթանոսս ՚ի ժառանգուի.
և իշխանուի քեզ ընդ ամ ծագս երկրի:

Փառք և երկրպագութի. այժմ և միշտ:
աւելուիա:

Աւելուիա. աւելուիա. աւելուիա:

Յիշեա՛ տէր զդաւիթ, և զամ հեզութի զձ
նորա: Որպէս երդուաւ տեառն, և ուխտս ետ
այ յակոբայ:

Աւելուիա: Տէր հովուեսցէ զիս. և ինձ ինչ փ
ոչ պակասեսցի: Ի վայրի տալարւոջ անդ բնա
կեցոյց զիս և առ ջուրս հանգստեան սընոյց
զիս:

Փառք և երկրպագութի. այժմ և միշտ:
աւելուիա:

Աւելուիա. աւելուիա. աւելուիա:

ՊԿ Տէր ասաց ցիւ որդի իմ եւ դու. և ես
այսօր ծընայ զքեզ: Խնդրեալ յիսէն, և ասաց
քեզ զհեթանոսս ՚ի ժառանգուի. և իշխա-
նուի քեզ ընդ ամ ծաղս երկրի:

ՊԵ Աւելուիա: Եւ որ դուստր և տե՛ս խոնար
հեցն՝ զունկն քո. մոռնա՛յ զժողովւ լրդ քո և
զսուսն՝ հօր քոյ. զի ցանկացու թագաւոր
զեղոյ քոյ: Ա. ինքն է օհր քո՝ երկիրսդ
ցես սեւա. և դուստր ծուրայ երկիրսդ գդէ
սեւա. և պատարադ ք պերեա սորա, պաշտեա
ցեն մեծամեծք ՚ի ժողովրդոց:

Փառք և երկրպագութիւն. այժմ և միշտ
աւելուիա, երէն:

Աւելուիա ՚ի քո ի հաւատարմաց Հայաստանի Քնն
այ Տէրոյ ՚ի քաճարմա:

Աւելուիա. աւելուիա. աւելուիա:

() Ըրհնեալ եկեալ յանունսս. օրհնեալ որ
գալոյ ես: Տէր մեծ մեր երեւցաւ մեզ. աբա-
լէք սօճոս ուրախուե՛ կանխաւ միջեւ յամ-
կիւնս սեղանոյ:

Ալ էլուհա: Տէր 'ի տօճար սբ իւրում աք փ
 յերկինս յ' թառ իւրում: Առք նորա 'ի ալ
 նանկս հայիս. տրաւանաւնք ն. լա քնեն զոր-
 դիս մարդկան:

Փառք և երկրպագութիւն. այժմ. և միշտ
 ալ էլուհա:

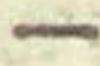
Ալ-լուհ Յարութեան Քրիստոսի:

Ալ էլուհա. ալ էլուհա, ալ էլուհա:

Որովոք տեսան լի եղև երկիր. և բաւաճ
 ՚իւ տեսան երկինք հաստատեցան: Լա հող-
 ւով բերանոց ուրաւ աք զորուք նոցա:

Ալ էլուհա: Յարեաւ աք և զրուեցան աք փ
 թ շնամիք նորա: Փախեան ասելիք նորա յե
 բեսաց նորա:

Փառք և երկրպագութիւն. այժմ. և միշտ
 ալ էլուհա:

Ալ էլուհա. ալ էլուհա. ալ էլուհա:

Ծափս հարէք աք հ' թանուր. աղաղակե ալ
 ցէք առ աք 'ի ձայն զընծուէ: Տէր բարձրել

և ահարկու. թագաւոր մեծ 'ի վր ամ երկրի:
 Բ Եւ ելուիա: Հաճեցար տէր ընդ երկիր ք:
 և դարձուցեր զգերուին յակոբայ: Թողեր
 զանիրաւուի ժողովրդեան քոյ. և ծածկեցեր
 զամ մեղս նոցա:

—

Եւ ելուիա. ալ ելուիա. ալ ելուիա:
 Բ Զարեաւ ամ. և ցրուեցան ամ թշնամիք
 նր: Փախեան առելիք նր յերեսաց նր:
 Բ Եւ ելուիա: Տէր թագաւորեաց. զվայել
 չուի ըզգեցաւ. զգեցաւ տէր զօրուի ը մեջ
 իւր է. ծ:
 Փաւք և երկրպագութի. այժմ և միշտ
 ալ ելուիա:

—

Եւ ելուիա. ալ ելուիա. ալ ելուիա:
 Բ Հաճեցար տէր ընդ երկիր ք. և դար
 ձուցեր զգերուի յակոբայ: Թողեր զանիրաւ
 ւուի ժողովրդեան քոյ. և ծածկեցեր զամ
 մեղս նոցա:

Բ Եւ ելուիա: Օրհնեցէք մանկունք զաւեր. և
 օրհնեցէք զանունըն ան: Եղիցի անուն ան
 օրհնեալ. յայսմ հետէ մինչև յայտեսան:

CA

Փառք և երկրպագութիւն. այժմ և միշտ:
ալէլուիա:

—

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:
Տէ՛ր թագաւորեաց. զվայելչուն ըզգե՛զձ
յաւ. զգեցա՛նք զօրուն ընդ մէջ ի՞նչ էաճ:
Ալէլուիա: Գովեսա՛նք երուսաղէմ զտէր. փ
և օրհնեա՛նք զիմք քո՞ սիօն: Օ՛ր զօրաց՝ ոյց ըզ
նիդս դրանց քոց. և օրհնեաց զորդիւն քո՞նի
քեզ:

Փառք և երկրպագութիւն. այժմ և միշտ
ալէլուիա:

—

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:
Օրհնեցէ՛ք մանկունք զտէր. և օրհնե՛գի
ցէք զանոնքն տն: Աղիցի՛ն անուն տն օրհ
նեալ. յայսմ. հետէ մինչև յաւիտեանս:
Ալէլուիա: Կենդանի է տը, և օրհնեալ է փ
ւնք. և բարձր եղիցի ւնք փրկուն իմոյ: Ա՛ն
է որ խնդրէ զվրէժ իմ. և հնազանդ առնէ
գթողովութիւն ընդ ինեւ:

Փառք և երկրպագութիւն. այժմ և միշտ:
ալէլուիա:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա
 72 Գոյիս երուսաղէմ. դաէր. և օրհնեալ զամ
 քո սիօն: Օ, հ զօրացոյց զնիդս դրանց քոյ
 և օրհնեաց զորդիս ք. ՚ի քեզ:

Փ Ալէլուիա: Արարժօք տեառն լի եղև եր
 կիր. և բաժիւ տեառն երկինք հաւատանայան
 Եւ հողով բերանոյ ՚ք ամ զօրութիւնս քոյ
 Փառք և երկրպագութիւն. այժմ և միշտ
 ալէլուիա:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա
 74 Կենդանի է տէր և օրհնեալ է ամ. և
 բարձր եղիւ ի ամ փրկուեալ իմոյ: Առտուած է
 որ խնդրէ զվրէժ իմ. և հնազանդ առնէ
 զժողովուրդս ընդ ինն:

Փ Ալէլուիա: Ծափս հարէք ամ հեթանոսք
 աղօղակեցէք առ ամ ՚ի ձայն յնճուի: Տէր
 բարձրեալ և ահարկու թագաւոր մեծ ՚ի
 վերայ ամենայն երկրի:

Փառք և երկրպագութիւն. այժմ և միշտ
 ալէլուիա:

ԱՆԷՐՈՒԽ ՀԱՆՔԱՐԶՆԻՆ Բ. ԻՍԿԱՆԻՆ

ԱՆԷՐՈՒԽԱ՝ ԱՆԷՐՈՒԽԱ՝ ԱՆԷՐՈՒԽԱ՝

Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր 'ի աճ
վեր համբարձցի՞ն դրունք յաւիտենից և մայի
թագաւոր փառաց: Ավ և սա թագաւոր փա-
ռաց. տէր հոգի զօրութիւնս. տէր կարօղ
'ի պատերազմի:

ԱՆԷՐՈՒԽԱ՝ Առաք մյ բերապատկէք. հա մ
բարք ուղղիչք. և տէր 'ի նստա 'ի սինէ
սրբուն իւրոց: Աւ 'ի բարձունս և գերեաց
զգերութիւն. հառ աւար. բաշխեաց պարգևս,
և ետ որդւոց մարդկան:

Փառք և երկրպագութիւն. այժմ և միշտ
անէրուխ:

ԱՆԷՐՈՒԽԱ՝ ԱՆԷՐՈՒԽԱ՝ ԱՆԷՐՈՒԽԱ՝

Համբարձու մի՞ն օրհնութիւն. և տէր ձայնիւ ուր
փողոց: Առաք սասցէք մյ մերոց. ապմա
ապացէք թագաւորին մերում. ապմա ամա
ցէք:

ԱՆԷՐՈՒԽԱ՝ Ար հովաւեոյ խրայելի. նա մ
յեաց որ առաջնորդես ոյսէ. խաշին յով

տեփու և: Որ նշուտիսդ 'ի քրովքէս՝ յայտնեաց
առաջի եփրեմի բենիամինի և յանաուէի:

Փառք և երկրպագութի. այժմ և միշտ
ալէլուիա:

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա:

բձ Կառք օյ բիւրապատիկք. հազարք ուղ-
ղիչք. և տէր 'ի նոսա 'ի սինէ սրբուն իւ-
րոյ: Ալ 'ի բարձունս և գերեաց զգերութի.
Էառ առար բաշխեաց պարգևս և ետ որդե-
ւոց մարդկան:

փ Ալէլուիա: Ո՛ղնէ յամպս զգնացս իւր
և շրջի նա 'ի վերայ թևոց հողմոց: Խոստո-
վանութի և մեծ վայելչութի զգեցար. արկեր
զլոյս որպէս զօթոց. ձգեցեր զերկինս ոմ
խորան. և արկեր 'ի վերայ ջուրոց զվերնու-
յարկս նորա:

Փառք և երկրպագութի. այժմ և միշտ
ալէլուիա:

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա:

բհ Որ հովուեսդ իորայելի. նայեալ որ առաջ
սորդես որպէս խաշին յովսեփու: Այ նախագ

ի բրովբէս՝ յայտնեաց առաջի եփրեմի բե-
նիամինի և ժանստէի:

Աւելուիա: Մեծ եղև մինչև յերկինս ու փ
որմուշի քո. և մինչև յամպս ճշմարտութի
քո: Բարձրեալ ես դու յերկինս ան. և յամ
երկրի են փառքք քո:

Փառք և երկրպագութիւն. այժմ և միշտ
աւելուիա:

Աւելուիա. աւելուիա. աւելուիա:

Ո՛րդնէ յամպս զգնացս իւր. և շրջի նա դձ
ի վերայ թևոց հողոց: Խոստովանութիւն և
զմեծ վայելչութիւն զգեցար. արգեր զլոյս ուն
ջութոյ. ձգեցեր զերկինս ուն խորան. և ար-
կեր ի վերայ ջուրոց զվերնայարկս նորո:

Աւելուիա: Տէր խաւարհեցո՛ գերկինս և փ
նջ. մերձեա՛ ի լերինս և ճըխեացին: Փայ-
լեա՛ զփայլատակունս քո և խառվեա՛ զնոսա.
առաքեա՛ զնեոս քո և ցրուեա՛ ըզնոսա:

Փառք և երկրպագութիւն. այժմ և միշտ
աւելուիա:

Աւելուիա. աւելուիա. աւելուիա:

Մեծ եղև մինչև յերկինս ողորմութիւն քո. և գկ

Մինչև յամպս ճշմարտուի քո: Բարձրեալ ես
դու յերկինս ամ. և յամբ երկրի ես փա-
ռաք քո:

Մ Ալէլուիա: Խոնարհեցոյց զերկինս և եջ.
և զգ ՚ի ներքոյ ոտից նորա: Ալ ՚ի բրով-
բէս և թռեալ. սլացաւ նա ՚ի թեւ չոյ
մոց:

Փառք և երկրպագուի. այժմ. և միշտ:
ալէլուիա:

Ա Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:
դ Յերեսաց նորա ել ցեն հարուածք. և ըզ-
հետ շաւղաց նորա երթիցեն մեծամեծք ՚ի
թռչնոց: Աերինք հալեացին և անտառք
վառնեցին ճանապարհք որք ՚ի սկզբանէն
էին կուրացին. և ՚ի նմանէ դողասցի ամ.
երկիր:

Մ Ալէլուիա: Համբարձէք իշխանք ըզ-
դրունքս ձեր ՚ի վեր համբարձցին դրունք
յաւիտենից և մտցէ թագաւոր փառաց: Ալ
է սա թագաւոր փառաց տէր հզօր զօրունց
սա ինքն է թագաւոր փառաց:

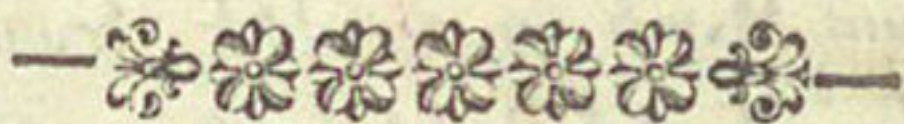
Փառք և երկրպագութի. այժմ. և միշտ:
ալէլուիա:

Աւելուիա. աւելուիա. աւելուիա:

Խոնարհեցոյց զերկինս և եջ. և մեզ 'ի գկ
ներքոյ ոտից նորա: Եւ 'ի բրոբէս և թըռ-
եաւ. սլացաւ նա 'ի թեւըս հողմոց:

Աւելուիա: Համբարձաւ անօրհնութ. և փ
տէր մեր ձայնիւ փողոյ: Սաղմոս ասացէք այ
մերում. սաղմոս ասացէք թագաւորին մե-
րում. սաղմոս ասացէք:

Փառք և երկրպագութի, այժմ և միշտ:
աւելուիա:

Աւելուիա. Հոգւոյն որբոյ Գալուստի:

Աւելուիա. աւելուիա. աւելուիա:

Յանկալի է նա քան զոսկի և քան զա-
կանս պատուականս բազումս, քաղցր է նա
քան զմեղու խորիսխ: Քանզի ծառայ քո պա-
հասցէ զայս, 'ի սլահել նմա զհատուցումըն
բողում:

Աւելուիա: Թեք աղաւնոյ արծաթապատ փ
և թիկնամէջ նորա 'ի գոյն ոսկւոյ: 'Ի գու-

զնոսաւ և նորոգես զերեսս երկրի: Աղիցին
փառք տեսան յաւիտեան. և տէր ուրախ ե
ղիցի յարարածս իւր:

Փառք և երկրպագութիւն. այժմ և միշտ:
աւելուիա, երէս:

—
Աւելուիա. աւելուիա. աւելուիա:

Գլխի զգաւիթ ծառայ իմ. և իւղով բե
սրբով իմ լ՝ օժի գնա: Չեան իմ ընկալցի
գնա. և բազում իմ գորայուցէ գնա:

Աւելուիա: Յայտնուի բանից քոյ լուսա- ւի
ւոր է. և իմաստուն առնէ ըզտղայս: Օրե-
րան իմ բացի և առի զհողի. 'ի պատուի-
րանս քո փափագեաց անձն իմ:

Փառք և երկրպագութիւն. այժմ և միշտ:
աւելուիա:

—
Աւելուիա. աւելուիա. աւելուիա:

Առաքես զոգի քո և տառնաս զնոսաւ. և զձ
զերեսս երկրի: Աղիցին փառք տեսան յա-
ւիտեան. և տէր ուրախ եղիցի յարարածս իւր:

Աւելուիա: Հողի քո ուրբ և բարի ա- ւի
ռաւնորդեսցէ ինձ 'ի յերկիր ուղիղ: Վասն

անուան քոյ տէր կեցուսցես զիս. արդարուի
քով հանցես 'ի նեղութի՞ն զանձն իմ:
Փառք և երկրպագութի. այժմ և միշտ:
ալէլուիա:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

44 Օքերան իմ բայի և առի զհողի. 'ի
պատուիրանս քո փափագեանց անձն իմ: Նա-
յեաց առիս և ողորմեաց իւձ ըստ իրաւունս
սիրողաց անուան քոյ:

45 Ալէլուիա: 'ի սաստէ քում մէ տէր և 'ի
շնչել հողոյ բարկութի քոյ: Առաքեաց 'ի
բարձանց՝ և ընկալաւ զիս. ընկալաւ զիս
'ի ջուրց բազմաց:

Փառք և երկրպագութի. այժմ և միշտ:
ալէլուիա:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

78 Արսէս իւղ զի իջանէ 'ի գլուխ և 'ի մո-
րունն ահարօնի. և 'ի մօրուացն իջանէ 'ի
գրասպանս զգետտու նորա: Արսէս ցօղ զի
ցօղի 'ի հերմօնէ 'ի վերայ լերին սիօնի:

47 Ալէլուիա: 'ի վայրի տալարւոջ անդ. բնա-

կեցոյց զիս և առ ջուրս հանդատեան սընոյց
զիս: Դարձոյց զանձն իմ. առիս և առաջնոր-
դեաց ինձ 'ի ճանապարհ արդարուն վասն
անուան իւրոյ:

Փառք և երկրպագութիւն. այժմ և միշտ:
աւելուիա:

—
Աւելուիա. աւելուիա. աւելուիա:

'ի սաստե քում մէ տէր և 'ի շնչել հոգ-
ւոյ բարկունքոյ: Առաքեաց 'ի բարձանց, և
ընկալաւ զիս. ընկալաւ զիս 'ի ջուրց բազ-
մաց:

Աւելուիա: Օսիրտ սուրբ հաստատեա՛ փ-
յիս ւնձ. և զհոգի ուղիղ նորոգեա՛ 'ի փորի
իմում: Մի՛ ընկենուր զիս տէր յերեսաց
քոց. և զհոգի քո սբ մի՛ հաներ յինէն:

Փառք և երկրպագութիւն. այժմ և միշտ:
աւելուիա:

Աւելուիա խաչի:

Աւելուիա. աւելուիա. աւելուիա:

Սուրբ քո և գաւաղան, նոքա միսթարես-
աճ

ցեն զիս: Պատրաստ արարեր առաջի իմ
դռեղան. ալն յանդիման նեղչայ ինոց:

Փ Աւելուիա: Ետուր երկիւղածայ քոյ նշան
զի ապրեային յերեսաց աղեղան: Որպէս
փրկեցան սիրելիք քո. կեցո՛ւ աջով քո և լուր
մեց:

Փառք և երկրպագութիւն. այժմ և միշտ:
աւելուիա:

Աւելուիա. աւելուիա. աւելուիա:

ալ Նեոք քո սրեալ են հզօր. և ժողովուրդք
ի ներքոյ քոյ անկցին. ՚ի սիրտս թշնամեաց
թաղաւորի: Աթոռ քո իմ յաւիտեանս յաւի-
տենից. դաւադան ուղղուն, դաւադան արքայ-
ութեան քոյ:

Փ Աւելուիա: Տօ՛ւր դօրունի ծառայի քո.
կեցո՛ւ գորշի աղօխնոյ քո. և տրա՛ւառիս նշան
բարուն: Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն
զի դու տէր օգնեցեր ինձ և մսիթարեցեր
զիս:

Փառք և երկրպագութիւն. այժմ և միշտ:
աւելուիա:

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :

Եւտուր երկիւղածաց քոյ նշան . զի ապրես . քձ
ցին յերեսաց աղեղան : Արպէս փրկեցան սի-
րելիք քո . կեցո՛ւ աջով քո և լուր մեզ :

Ալէլուիա : Դու պատրաստեցեր զուղղուի փ
և զիրաւունս . և զարդարուի յակոբայ դու
արարեր : Բարձր արարէք զտէր մօծ մեր . եր
կիրպաղէք պատուանդանի ոտից նորա զի
սուրբ է :

Փառք և երկրպագութի . այժմ և միշտ :
ալէլուիա , էրէ :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :

Տուր զօրուի ծառայի քոյ կեցո՛ւ զորդի աղ - բկ
ախնոյ քոյ . և արա՛ւ առիս նշան բարութի :

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն . զի դու
տէր օղնեցեր ինձ՝ և մխիթարեցեր զիս :

Ալէլուիա : Եսաց տէր ցտէր լմ . նիստ լի փ
աջմէ իմ մէ . մինչև եդից զթշնամիս քո պա
տուանդան ոտից քոյ : Գաւաղան զօրուի ա-
ռաքեսցէ քեզ տէր 'ի սիօնէ . և տիրեսցես
դու 'ի մէջ թշնամեաց քոյ :

Փառք և երկրպագութի . այժմ և միշտ :
ալէլուիա :

Աւելիւիա. աւելիւիա, աւելիւիա:

դձ Դու պատրաստեցեր գուղղուի և զիրաւունս. և զարդարուի յակոբայ դու արարեր: Բարձր արարէք զտէր իմ մեր. երկիրպալապէք պատուանդանի ոտից նորա, զի սքէ:

Աւելիւիա: Յայտնեցեն երկինք զվայելչուի փառաց նորա. և օրհնուք նորա լցան տիեզերք: Ճառագայթք որպէս ՚ի լուսոյ հատան ՚ի նմանէ. և եղջիւրք ՚ի ձեռին նորա դտան. և անդ հաստատեցաւ զօրուի փառաց նորա:

Փառք և երկրպագութիւն. այժմ և միշտ
աւելիւիա:

Աւելիւիա. աւելիւիա. աւելիւիա:

դկ Ասաց տէր ցտէր իմ, նիսա ընդ աջմէ իմ մէ. մինչև եդից զթշնամբս քո պատուանդան ոտից քոց: Ասուաղան պօրուի առաքեսցէ բեզ տէր ՚ի սիօնէ. և տիրեսցես դու ՚ի մէջ թշնամեաց քոց:

փ Աւելիւիա: Աշտնեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց. և ետուր ուրսխութի սրտից մերոց: Ի պտղոյ ցորենոյ գինւոյ և ձիթ ոյրիւրեանց և և ցուցեր ըզնոսա:

Փառք և երկրպագութիւն այժմ և միշտ
ալէլուիա:

Ալէլուիա. ալէլուիա, ալէլուիա:

Յայտնեցեն երկինք զվայելչութիւն փառաց դձ
նորա. և օրհնութիւն նորա լըցան տիեզերք:
Ճառադայժք որպէս 'ի լուսոյ հատան 'ի նը
մանէ. և եղջիւքք 'ի ձեռին նորա զտան, և
անդ հաստատեցաւ զօրութիւն փառաց նորա:

Ալէլուիա: Յուպ քո և զաւազան, նոքա
մխիթարեացեն զիս: Պառաստ արարեր ա-
ռաջի իմ զսեղան, ակն յանդիման նեղչաց
իմոց:

Փառք և երկրպագութիւն այժմ և միշտ:
ալէլուիա:

Ալէլուիա. ալէլուիա, ալէլուիա:

Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց. և դէ
կուռք ուրախութիւն սրտից մերոց: 'Ի պըտղոյ
ցորենոյ գինւոյ և ձիթոյ իւրեանց լըցուցեր
ըղնոսա:

Ալէլուիա: Նեաք քո սրեալ են հգօր. և ի
ժողովուրդք 'ի ներքոյ քոյ աւկցին 'ի սիրտս

Թշնամեաց Թագաւորի: Ա՛թոռ քո մօտ յա-
ւիտեանս յաւիտենից. գաւազանն ուղղուած է,
գաւազանն արքայուն քո:

Փառք և երկրպագութիւն. այժմ և միշտ
աւելուիա:

Ա՛ւելու Ե՛կեղեցւոյ:

Աւելուիա. աւելուիա. աւելուիա:

աճ **Ա**սեւ ինձ զձայն օրհնութեան քոյ. և սրտա-
մեւ զմեզ սքաչելիս քո: Տէր սիրեցի վիճա-
ւելչութիւն տան քո. և զտեղի հարկի փառաց
քոյ:

Փ **Ա**ւելուիա: Արանի զոր ընտրեցեր և ըն-
կալար. և բնակեացին ՚ի գաւիթս քո: Այցուք
մեք ՚ի բարութեան քոյ. սուրբ է տաճար
քոյ սքաչելի արդարութեան:

Փառք և երկրպագութիւն. այժմ և միշտ
աւելուիա:

Աւելուիա. աւելուիա. աւելուիա:

տկ **Ս**եճ է տէր և օրհնեալ յոյժ. ՚ի քաղաք

այ մերոյ 'ի լեառն սուրբ նորա: Հաստար-
մատ ցնծուք ցնծասցէ մի՛ երկիր. լերինք
սիօնի՛ կողմանք հիւսիսոյ՝ 'ի քաղաք թագա-
ւորի մեծի:

Աւելուիա: Հիմունք նորա 'ի լեառն սբ փ
նր. սիրէ տր զդրունս սիօնի առաւել քան
զմի՛ յարկսն յակոբայ: Փառաւորեալն խօսե-
ցաւ վս քոյ. տհաւադիկ քաղաքդ մի:

Փառք և երկրպագութիւն. այժմ և միշտ:
աւելուիա:

Աւելուիա. աւելուիա. աւելուիա:

Նրանի զոր ընտրեցեր և ըկալար. և բնաւ ի
կեսցին 'ի գաւիթս քո: Արցցուք մեք 'ի բա-
րուհ տան քոյ. սուրբ է տաճար քո սբան-
դելի արդարութիւն:

Աւելուիա: Դու տէր յաւիտեան կառ. և փ
միշտապէս քո ալգէ մինչև յազդ: Դու յա-
րուցեալ գթասցիս 'ի վր սիօնի. ժամանակ
գթալոյ նորա հասեալ է ժամ:

Փառք և երկրպագութիւն. այժմ և միշտ:
աւելուիա, երէս:

Աւելուիա, աւելուիա, աւելուիա:

ԸԿ Հիմունք ՚ի լեառն սբ ՚ի, սիրէ տէր
 Կդրունս սիօնի առաւել քան զամ յարկուն
 յակբայ: Փառաւորեալն խօսեցաւ զս քոյ,
 ահաւադիկ քաղաքդ ոյ:

Փ Աւելուիա: Այսօր է զոր արար տէր, ե-
 կայք ցնծացուք և ուրախ եղիցուք ՚ի ոմա:
 Ի տեառնէ եղև այս, և է սքանչելի առա-
 ջի աչաց մերոց:

Փառք և երկրպագութի, այժմ և միշտ:
 աւելուիա:

Աւելուիա, աւելուիա, աւելուիա:

ԿԺ Դու տէր յաւիտեան կաս, և յիշատակ
 քո ազգէ մինչև յազգ: Դու յարուցեալ
 զըթաացիս ՚ի վերայ սիօնի, ժամանակ ըթա-
 յոյ նորա հասեալ է ժամ:

Փ Աւելուիա: Խոստովան եղէց քեզ տի բո-
 լորով սրտիւ իմով, առաջի հրեշտակաց սող-
 մոս ասացից քեզ: Օ, ի լուար զբանս բե-
 րանոյ իմոյ, երկիրպագից ՚ի տաճար սբ քո, և
 խոստովան եղէց անուան քու՛մ, վասն ողոր-
 մելի և ճշմարտուն քոյ:

Փառք և երկրպագութիւն այժմ և միշտ
աւելուիա:

Աւելուիա. աւելուիա. աւելուիա:

Այսօր է գոր առար տէր. եկայք ցնծաս. պկ
ցուք և ուրախ եղիցուք 'ի սմա: Ի տեառնէ
եղև այս. և է սքանչելի առաջի աչաց մերոց:

Աւելուիա: Տէր ուկայցէ 'ի խորանի քում փ
կամ ուկ բնակեացի 'ի լեառըն սբ քո: Ար փայ
ամբիծ. գործէ զարդարուն. և խօսի զճշմար
տուն 'ի սրտի իւրում:

Փառք և երկրպագութիւն այժմ և միշտ
աւելուիա:

Աւելուիա. աւելուիա. աւելուիա:

Ուրախ եղէ ես ոյք ասէին ցիս, 'ի տուն դ
տեառն երթիցուք մեք: Հասեալ կային ոտք
մեր առ դրունս քո երուսաղէմ:

Աւելուիա: Այսօր է ինձ զճայն օրհնուն քոյ. փ
և պատմել զմի սքանչելիս քո: Տէր սիրեցի ըս
կայելուն տան քոյ. և զտեղի յարկի փառաց
քոյ:

Փառք և երկրպագութիւն այժմ և միշտ
աւելուիա:

Աւելուիա, աւելուիա, աւելուիա:

24 Տէր ո՞վ կ'ոցցէ 'ի խորանի քում. կամ
ով բնակեացի 'ի լեառըն սուրբ քո: Որ գնայ
անբիծ, գործէ դարդարուն, և խօսի զճշ-
մարտուն 'ի սրտի իւրում:

Քի Աւելուիա: Մեծ է տր և օրհնեալ է յոյժ.
'ի քաղաք մի մերոյ 'ի լեառ սբ նր: Հաս-
տարմատ ցընծունք ցնծացէ մմ երկիր. լե-
րինք ոիօնի՝ կողմանք հիւսիսոյ՝ 'ի քաղաք
Թադաւորի մեծի:

Փառք և երկրպագութիւն այժմ և միշտ
աւելուիա:

Աւելուիա 'ի տօնի Հրէշատհապէտաց:

Աւելուիա, աւելուիա, աւելուիա:

Ուրար՝ զհրեշտակս իւր յողիս, և ըզպաշ-
տօնեացս իւր 'ի հօւր կիզելոյ: Հաստատեալ
զերկիր 'ի վերայ հաստատուն իւրոյ. զի մի
ոստանեացի յաւիտեան:

Քի Աւելուիա: Օրհնեցէք զտէր յերկիրս
օրհնեցէք զնա 'ի բարձանց: Օրհնեցէք զնա

ամ հրեշտակք նորա. օրհնեցէ՛ք զնա ամ
զօրութիւք նորա:

Փառք և երկրպագութիւն. այժմ և միշտ
ալ էլ լինա:

Դսմբ հրեշտակաց օրհնենք ըզքեզ
քրիստո՛ս ալ էլ լինա՛մ. մարդկանք
սխալ գլխաւորսն քեզ. ալ էլ լինա՛մ:

Դարձեալ

Երկինք և երկիր՝ գոհանա՛ն ըզքե՛ն թ
տէ՛ր. ա՛րարա՛ծք ամ քե՛զ երկր՝ րպագա՛-
նենք. և՞ հրեշտակք ՚ի բարձո՛ւնս ա՛ղա՛ղակե՛ն
և ասենք. ո՛ղորմեա՛մ դո՛ւ ստեղծե՛ր, մի՛ կորո՛ւ
սանե՛ր:

Երկինք երկնից, ջուրք որ ՚ի վերոյ քան տղ
զերկնս. օրհնեցէ՛ք զանո՛ւնը՛ն տեանն:

Օ՛րհնա՛ ա՛սաց. և եղեն, հրամայեաց և
հա՛ստատեցա՛ն. և՞ հրեշտակք ՚ի բար:

Երկինք և երկիր հանապազ զքեզ գովեն ի
թա՛ղմու՛ր փա՛ռաց. սերովքէք և քերով-
քէք ՚ի խոնա՛րհ ունելով ըզդէ՛սս ի՛նչ
եա՛նց. և մի՛աձայն բարբառովս ա՛ղա՛ղակեն և
ասենք. ս թ. ս թ. ս թ. տէ՛ր զօ՛րութեա՛նց:

ԱՆԵՆՈՒԹԻՄ ԳՆԱԿԱՐԻՄ ԵՄԻՆՈՒԹԻՄ:

ԱՆԵՆՈՒԹԻՄ, ԱՆԵՆՈՒԹԻՄ, ԱՆԵՆՈՒԹԻՄ:

ՄԺ Բարձր առնեմք զքեզ տէր, զի ընկաւ
լար զիս. և ոչ ուրախ արարեր զթշնամին
իմ յիս: Տէր ան իմ կարգացի առ քեզ և
բժշկեցեր զիս. տր հաներ ՚ի դժոխոց զանձն
իմ. փրկեցեր զիս յայնցանէ. որք իջանեն
՚ի գուբ:

Փ ԱՆԵՆՈՒԹԻՄ: Ահա՛ն զիս ՚ի գբոյ տառապա-
պանոց, ՚ի կաւոյ և ՚ի տըղմոց: Հաստատեալ
՚ի վր վիմի գոտս իմ. և ուղղեաց զգնացս իմ:
Փառք և երկրպագութիւն, այժմ և միշտ:
ԱՆԵՆՈՒԹԻՄ:

ԱՆԵՆՈՒԹԻՄ ԾԱՌԿԱԿԱՅԵԼԻՄ ՈՂԳՈՏԵՄ:

ԱՆԵՆՈՒԹԻՄ, ԱՆԵՆՈՒԹԻՄ, ԱՆԵՆՈՒԹԻՄ:

ՄԿ Տէր ան մեր երևեցաւ մեզ, արարէք
տօնս ուրախութիւն կանխաւ, մինչև յանկիւնս
սեղանոց: Ա՛ճ իմ ես դու, և խոստովան եզէց
քեզ. ան իմ ես դու և բարձր արարից զքեզ:

Փ ԱՆԵՆՈՒԹԻՄ: Ա երկնք յիծապեն առաջի մն
զի գայ և հասեալէ տր ՚ի դռանէ զերկիւր:

Պատուէ զաշխարհս արդարունք. և զժողովուրդս
 իւր ուղղութիւն:

Փառք և երկրպագութիւն. այժմ և միշտ:
 ալիւրիա:

Աւելիւրիա մահաց Ամէն շաբաթուոյ:

Ալիւրիա. ալիւրիա. ալիւրիա:

() ի նա ստաց և եղեն. հրամայեաց և հաս բշ
 տատեցան: Կարգեաց զնոսա յաւիտեան
 սահման եդ որք ոչ անցանեն:

Ալիւրիա: Ի սկզբանէ տէր վհիմունս փ
 երկրի հաստատեցեր. և գործք ձեռաց քոյ
 երկինք են: Կոբա կորընչին. և դու կաս և
 մնաս յաւիտեան:

Փառք և երկրպագութիւն. այժմ և միշտ:
 ալիւրիա:

Ալիւրիա. ալիւրիա. ալիւրիա:

Կոցցէ դշխոյ ընդ աջմէ քումմէ. ի հանդշ
 դերձս ոսկեհունս զարդարել և պաճուճել:
 Ի ուր դուստր և տէս. խոնարհեցո՛ւ վունկն քո.
 մոռա՛ զժողովուրդք քո և գոռոն հօր քոյ. զե
 ցանկացաւ թագաւոր գեղոյ քոյ:

Մի Ալէլուիա: Տարցին թագաւորի կուսանք
զհետ նորա. և զընկերս նորա տարցին նմա:
Ածցին ցնծութ և ուրախութ. և տարցին 'ի
տաճար թագաւորի. և փոխանակ հարց քոց
եղիցին որդիք բո:

Փառք և երկրպագութիւն. այժմ. և միշտ:
ալէլուիա:

—
Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

ԴԶ Որ ուտէր զհաց իմ. յաճախեաց առնել
ինձ զխաբէութի: Այլ դու տէր ողորմիս ինձ
և կանգնեալ զիս. և ես հատուցից նոցա:

Մի Ալէլուիա: Խորհեցան և խօսեցան զչա-
րութի. և դապիրատութի 'ի բարձունս խորհե-
ցան: Աղին յերկինս զբերանս իւրեանց. և
զլեզուս իւրեանց ածէին զերկրաւ:

Փառք և երկրպագութիւն. այժմ. և միշտ:
ալէլուիա:

—
Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

ԵԶ Աւագից սրբութ զձեռս իմ. և շուրջ ե-
ղէր զոեղանով քո տէր: Տէր սիրեցի զվայել
չափ տան քոց. և դռնդ յարկի փառաց քոց:

Մի Ալէլուիա: Պատրաստ տրարեք առաջի իմ
զանգան. ական յանգիման ընդ չափ իմոց: Օծեք

իւղով զգլուխ իմ. քաժակ քո որպէս անա-
պուկ արբեցոյց զիս:

Փառք և երկրպագութի. այժմ և միշտ:
ալէլուիա, էրէ:

—

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Օ, արթեալ աղեղն քո. զնետս կապարճից ուր
քոյ արբեցուցեր. զգետս ցրուեցեր. զերկիր
դողացուցեր 'ի սաստկուէ անձրևի, որք ան-
ցանեն ընդ սա: Անդունդք աղաղակեցին մե-
ծապէս. լոյս փայլման արեգականն արգելաւ.
և ծագումն լուսնին դադարեցաւ:

Ալէլուիա: Մատնեցայ և ոչ երանէի. աչք փ
իմ տկարացան յաղքատութի: Աղաղակեցի
առ տէր զօրհանապազ. և համբարձի առ
քեզ ըղձեռս իմ:

Փառք և երկրպագութի. այժմ և միշտ:
ալէլուիա:

—

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Եղին զիս 'ի զբի 'ի ներքնումն. 'ի խա-
ւարի և 'ի ստուերըս մահու: Յիս հաստա-
տեցաւ սրտմտութի քո. զիմ զբօսանս քո ա-
ծեր 'ի վերայ իմ:

Ալէլուիա: Եղէ ես որպէս մարդ առանց փ

օղնականի. և 'ի մեռեալս ազատ: Արպէս վի-
րաւորս որ ք ննջեն 'ի գերեզմանի:

Փառք և երկրպագութի. այժմ և միշտ
ալէլուիա:

Յայլ օրհնակէ է այս:

Ինքն 'ի գերեզմանի գընաց և 'ի տապա-
նի տըքնեցաւ: Քաղցրացան նմա խիճք հե-
ղեղատի. և ըզհետ նր նմ. մարդ գընասցէ:

Փառք և երկրպագութի. այժմ և միշտ
ալէլուիա:

Աւելու. Պայծառակէրպաւնէանն Քրիստոսի, որ տո՛ւ
Վարդապետ:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Կիր Քո են երկինք, և քո է երկիր. դաշ-
խարհ լրիւ իւրով դու հաստատեցեր: Օհիւ-
սիս և զհարաւ դու արարեր թափօր և հեթ-
մոն յանուն քո ցընծասցեն:

Մի Ալէլուիա: Բարձրուիք լերանց նորա են.
նորա է ծով և նա արար զնա. և ղցամաք
ձեռք նորա ըստեղծին: Ակայք երկիրպագ-
ցութ նրմա. անկցութ և լացցութ առաջի

տեառն արարչին մերոյ:

Փառք և երկրպագութիւն, այժմ և միշտ:
աւելուիա:

Աւելուիա. աւելուիա. աւելուիա:

Բարձրուիք լերանց նորա են. և քէ քէ ծով. քէ
և նա արար զնա. և զցամաք ձեռք նորա
ըստեղծին: Սովսէս և ահարօն եղիցունք նո-
րա. սամուէլ ընդ այնոսիկ որք կարգան զա-
նուն նորա:

Աւելուիա: Երինք ցընծասցեն սուաքի քի
տեառն. վի դայ. և հասեալ է տէր ՚ի դա-
տել զերկիր: Դատէ զաշխարհս արդարութե.
և զժողովուրդս իւր ուղղութե:

Փառք և երկրպագութիւն, այժմ և միշտ:
աւելուիա, երեւ:

Աւելուիա. աւելուիա. աւելուիա:

Ի ձեռս նորա են մի տիեզերք երկրի. և քէ
բարձրուիք լերանց նորա են: Նորա է ծով
և նա արար զնա և զցամաք ձեռք նորա
ըստեղծին:

Աւելուիա: Երինք որպէս մի հալեացին քի
յերեսաց տեառն. յերեսաց տեառն մի եր-
կիր: Պատմեցեն երկիրք զարդարուի նորա

և տեսցեն ամենայն ժողովուրդք զփառըս
հորա:

Փառք և երկրպագութիւն այժմ և միշտ
աւելիսիա:

Կարգաւորութիւն հասարակաց աղօլէից անաւորա-
 ճանուն. որ հասարէ 'ի դէմ որդւոյն ան. որ էրիւ-
 ցաւ իւղաբէրեցի:

Երաք առաւօտու ողորմութիւն քով ցնծա-
 ցաք և ուրախ եղաք զամ աւուրս կե-
 նաց մերոց:

Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն՝ յորս խո-
 նարհ արարեր զմեզ, և ամացն յորս տեսաք
 զչարչարանս:

Հայեան տէր զծառայս քո և 'ի գործս ձե-
 ոաց քոց, և առաջնորդեան որդւոց նոցա. ե-
 ղիցի լոյս տեսան ան 'ի վարայ մեր:

Չգործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա 'ի մեզ
 տէր. և զգործս ձեռաց մերոց յաջողեան մեզ:
 Փառք հօր և որդւոց և հոգւոյն:

Եւ ևս խաղաղութիւն զտէր աղաչեսցուք:

Օրհնուի և փառք հօր և որդւոց և հոգ-
 ւոյն սրբոյ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս
 յաւիտենից. ամէն:

Օրհնութիւն էրից Տանգանյն Ղափիէլի:

4 Օրհնեալ ես տէր ամ հարցն մերոյ, օրհնեալ փառաւորեալ անուն քո յաւիտեան:

Յիրաւունս անցուցեր զայս ամ ընդ մեզ. արդար ես դու տէր և ամ. գործք քո ճշմարիտ են:

Ճանաչարհք քո ուղիղ են, և ամ դատաստանք քո արդար են:

Դատաստան արդարուն ածեր 'ի վր մեր լս ամի, զոր ինչ ածեր 'ի վր մեր և բաղաքի սրբոյ հարցն մերոց երուսաղէմի:

Արդարունք և յիրաւի ածեր զայս ամ. 'ի վր մեր վասն մեղաց մերոց:

Անօրինեցաք և յանցեաք ապստամբ լինել 'ի քէն, մեղաք յամի և պատուիրանաց քոց մեք ոչ անսացաք:

Ոչ պահեցաք և ոչ արարաք ընդ պատուիրեցեր դու մեզ, զի զբարիս գտցուք մեք 'ի քէն:

Արդ՝ զամ գոր արարեր և զոր ինչ ածեր 'ի վր մեր, արդար դատաստանաւ արարեր:

Ստանեցեր զմեզ 'ի ձեռս թ շնամեաց մերոց, անօրինաց խստաց և ապստամբողաց:

Ի ձեռս թագաւորի անօրինի և չարի քան
զմմ' երկիր, մատնեցեր զմեզ:

Եւ արդ' ոչ զոյ մեզ ժամբ քանալ զբերանս
մեր, զի ամօթ և նախատինք եղաք ծառա-
յից քոց պաշտօնէից:

Եւ մի' մատներ զմեզ իսպառ վստանան
քո, մի' ցրեր զուխտս քո, և մի' 'ի բայեայ
առն'ր զողորմուիս քո 'ի մէնջ:

Վստաքահամու սիրելոյ քո, իսահակայ
ծառայի քո, և իսրայէլի սրբոյ քո:

Խոստացար նոցա և ասացեր բաղմացուցից
զգաւակ ձեր ոմ զաստեղս երկնից բազմութ
և որպէս զաւազ առ եզր ծովու:

Եւ արդ' տէր' նռաղեցաք մեր քան զմմ'
ազգս, և մեք տառապեալ յմմ' երկրի այսօր
վասն մեղաց մերոց:

Ոչ զոյ 'ի ժամանակի յայսմիկ իշխան մար
գարէ և առաջնորդ, ոչ ողջակէզք պատա-
լագաց, ոչ խունկք օրինաց, և ոչ տեղի պա-
տարագս մատուցանելոյ առաջի քո, և զողոր
մութի գտանել 'ի քէն:

Եւ անձամբք խոնարհեալ և հոգւով
տառապանաց ընդունելի լիցուք մեք որպէ
զողջակէզս խայոց և զուարակաց, և որպէս
բիւրաւորս գառանց պարարտաց:

Այնպէս ընդունելի լինին պատարագք մեր
այսօր առաջի քո, զի կատարեալ գայուք
զկնի քո, և չիք ամօթ յուսացելոցս 'ի քեզ:

Եւ արդ՝ գամք զհետ քո ամ սրտիւք մե-
րովք, երկնչիմք 'ի քէն և խնդրեմք զերեսս
քո, տէր մի՛ յամօթ առնելը զմեզ:

Այլ արա՛ առ մեզ ըստ հեզուք քում, և
ըստ բազում ողորմունք քում, փրկեա՛ զմեզ
վասն սքանչելեաց քոց տէր, և փառաւորեա-
ցի անուն քո յաւիտեան:

Յամօթ լինին ամքեան, որ չարչարեն ըզ-
ծառայս քո, ամաչեցեալ լինին բռնութիւք
նոցա և ամ գորութիւք նոցա խորտակեցին:

Եւ ծանիցեն զի դու ես ալ մեծ միայն, որ
փառաւորեալդ ես 'ի վր ամ տիեզերաց:

Օրհնեալ ես դու տէր մեծ հարցն մերոց,
գովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեան:

Եւ օրհնեալ է անուն սք փառաց քոց,
գովեալ և:

Օրհնեալ ես 'ի տաճարի փառաց սրբունք
քո, գովեալ և:

Օրհնեալ ես 'ի վերայ աթոռոյ արքայունք
քո, գովեալ և:

Օրհնեալ ես որ նստիս 'ի քրովքէս և
հայիս յանդունդս գովեալ և:

Օրհնեալ ես 'ի վերայ հաստատուե երկ-
նից գովեալ և:

Օրհնեցէ՛ք իմ գործք տեառն զտէր. օրհ-
նեցէ՛ք և բարձր արարէ՛ք զնա յաւիտեան:

Օրհնեցէ՛ք երկինք զտէր. օրհնե:

Օրհնեցէ՛ք հրեշտակք տեառն, և ջուրք որ
'ի վերայ երկնից զտէր. օրհ:

Օրհնեցէ՛ք զօրուիք տեառն, արեգակն և
լուսին զտէր. օրհ:

Օրհնեցէ՛ք աստեղք երկնից՝ անձրևք և
ցօղք զտէր. օրհ:

Օրհնեցէ՛ք իմ հողմք հուր և ջեր զտէր
օրհ:

Օրհնեցէ՛ք ցուրտ և տօթ, ցօղ և ձիւնա
բեր զտէր. օրհ:

Օրհնեցէ՛ք սառն և պարզ, եղեամբն և ձիւն
զտէր. օրհ:

Օրհնեցէ՛ք տիւք և գիշերք, լոյս և խա-
ւար զտէր. օրհ:

Օրհնեցէ՛ք ամսք և փայլատակունք և
երկիր զտէր. օրհ:

Օրհնեցէ՛ք լերինք բլուրք, և իմ բոցք
երկրի զտէր. օրհ:

Օրհնեցէ՛ք աղբիւրք ծովք և գետք ըղ-
տէր. օրհ:

Օրհնեցէ՛ք հէտք և ամ կայտառք, որ ՚ի
ջուրս, և թաշուէք երկնից զտէր. օրհն:

Օրհնեցէ՛ք գազանք և անասունք, և որ-
դիք մարդկան զտէր. օրհն:

Օրհնեցէ՛ իորայէլ զտէր. օրհնեսցէ՛ և
բարձր արասցէ զնա յաւիտեան:

Օրհնեցէ՛ք քահանայք զտէր. օրհն:

Օրհնեցէ՛ք ծառայք տեառն զտէր. օրհն:

Օրհնեցէ՛ք անձինք, և շունչք արդարոց
զտէր. օրհն:

Օրհնեցէ՛ք սուրբք և խոնարհք սրտիւք
զտէր. օրհն:

Օրհնեցէ՛ք անանիա ազարիա և միսայէլ
զտէր. օրհն:

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն:

Մաղլանս:

Օրհնեցէ՛ք ամ արարածք զարարիչն ա-
րարածոյ, զտէրն տերանց, զթագաւորն թա-
գաւորաց զամեն աստուծոյ: Օրհնեցէ՛ք գո-
վեցէ՛ք՝ բարեբանեցէ՛ք. զի քաւցր է, զի
յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Ամենն որքոյ Յարութեանն Քրիստոսի.

Ար եկիր ՚ի փրկուի տիեզերաց թագաւն ի
 ւոր յաւիտենից քրիստոս. ըզքեզ փառաւած
 ւորեմք անհարցըն մերոց: Յանձն առեր
 ըզհարչարանն իսկա՛մաւորապէս. և ըզմա՛հ
 ճաշակեցեր փափոցն մեր. զքեզ փառաւ: Արն-
 քեցա՛ր զի՛մո՛վ ՚ի գերեզմանի. և լո՛ւծեր
 ըզկնի՛ք մահո՛ւ յանցանա՛ց. զքեզ: Բզտէր զ
 օրհնեցէ՞ք բարձր արարէ՛ք ըզնա յաւիտե-
 նաւ: Օ, յարուցեալն ի մեռելոց քս անձ.
 ո՛ր ըզմա՛հ խա՛փա՞նեա՛ց յարութիւն՝ իւ-
 րո՞վ. բարձր: Օ, ըսքանչեւ Յարութիւնըն
 քի՛ւ քոյ. անձ. ժողո՞վ. զքեզ բարեբանելով.
 բարձր:

Ամենն որքոյ Հրէշապաշտութեան:

Երեսկի՛զ բն հա՛յր. անաջին յոյս ա՛ն. ի
 ճառե՛լի. որ ՚ի լուսոյ յոյս ներգործեալ զի
 զի՛մանա՛լից զոյս՝ կան. ըզքեզ օրհնե՛մք
 անձ հա՛րցըն մերոց: Ա՛նակիցըզ հօր. ՚ի
 լուսոյ յոյս ծագումն որդի. որ արարեր ՚ի
 ստշտոն փառայ բոց զհրեղինայըն զօրս.
 ըզքեզ: Ի՞հօրէ՛ք բըղխումն փառակից որդ

ւոյ հոգիդ անեղ. որ ըստեղծեր 'ի հոգիս կու-
 տարեալ զհոգեղինացն դասս. ըլլեն լ:
 Գ ի՛նչ տէ՛ր օրհնեցէ՛մք բա՛րձր ա՛րա՛րէ՛: Բ
 ք զնա յաւիտեա՛ս: Երկնային զըւար-
 թունք հրեշտակք և հրեշտակապետք. վե-
 րին սկտուիք բա՛րձր ա՛րա՛րէ՛: Գ Դ ք ը՛զ
 հայրն երկնաւոր: Ամօրճոց բազմուիք՝ իշ-
 խանուիք զօրուիք. անմահ տէրուիք. բա՛րձր
 ա՛րա՛րէ՛: Գ Դ ք զբրիստո՛ս թա՛գա՛ւո՛ւն:
 Վ եյթեան սերովքէք քառակերպեան քե-
 րովքէր. աթոռք անեղին. բա՛րձր ա՛րա՛-
 րէ՛: Գ Դ ք զհոգին ճըշմարիտ:

Ամեն սրբոյ Սարգսրէից:

Տ Ո՛ր ընդ հոգեղէ՛ն բնուի մե՛րոյ խառ-
 զձ նեցիւր ը՛զ բա՛նակա՛ն հոգի՛ս. ո՛ւնել զօ-
 րուի ընդունելոյ. գնճային և զհոգւոր ըլլ-
 շնորհս իջեալ 'ի վերուստ. օրհնեալ տէր
 ամրճ հա՛ւըցն ը՛մե՛րոյ: Որ շնորհեցեր մա-
 քուր հոգւոց յիսրայէլի զհոգի մարգարէսն.
 որով ծանուցեր յառաջագոյն. բազմապա-
 տիկ օրինակօք զանճառելի խորհուրդ բո-
 մարդեղունի օրհնեալ: Որ զանեղ գոյիդ լի-
 նելուի իբրև գեղեալ տեսութիւն. յառաջնոր-

դռան միտըս նոցա. տըպաւորեալ հոգիդ
 ըլկերպարան իրին գերազոյն հրաշիւք 'ի վեր
 քան ըզբան. օրհ: Բլտէր օրհնեցէք բարձր
 արարէք ըզնա յաւիտեան: Բնդ աւետաւորսն դ
 յառաջագոյն փրկուէ մերոյ. ծափս հարէք
 եկեղեցիք հեթանոսաց աղաղակելով. ըզտէր
 օրհ: Բնդ տեսանողաց մարգարէից հինն իս
 րայէլի. քահանայք նորոյ ուխտիս ըստպատ
 ւորք. ըզտէր:

Կանոն Ապաշխարութեան:

Ա'ր հայիս քաղցրուք յա՛րարածըս հ
 քո՛ հայր ամենակա՛լ. օ՛րհնեալ ես ան՛ը ծա՛ծ
 հարցըն մերոց: Ար իջեր 'ի փլրկել վարա
 րածըս քո՛ որդիդ միածին. օրհ: Ար խնամես
 տեսչութիւնդ զարարածըս քո հոգիդ ճշմարիտ:
 օրհ: Բլտէր Ամենայն գործըք քո՛ ըզբեղ ք
 օրհնեն: Ար յոչընչէ գոյացուցեր գերկինս և
 գերկիր. յիշեա՛ զմեզ տէր մարդասիրութե՛լդ
 քո. ամեն: Ար անդադար փառաբանիս 'ի քո
 յարարածոց. ընկալ զաղաչանըս ուրբ եկե
 ղեցւոյ քո. ամենայն:

Կանոն Համօրէն Մանկեաց:

Տ Եւակից բանդ հօր և հօգւոյն. որ իջիւր 'ի
աձ յերկնից 'ի փրկուի ազգի մարդկան.
 Խնդ հարցըն մերոց: Ար պահեցեր յաղթօղ
 ըզճըզնուի սրբոց առաքելոցն. այսօր և մեր
 ընդ նոսին ցընծուք օրհնեմք ըզքեզ. Խնդ:
 Ար առաւել բարձրացեալդ ես յաւիտենից.
 այսօր ընդ դասս վըկայից քոյ բարեբա-
 նեմք ըզքեզ. Խնդ: Բզտէր օրհնեցէք բար-
 ձըր արարէք ըջնա յաւիտեան: Ար ընտ-
 րեաց զերանելի առաքեալսն և նոքօք որ-
 սաց 'ի հաւատոս ըփտիեզերը քս. բար: Արք
 ըզխաւար կռասրաշոռուհցըն վանեցին և ըզ-
 ւոյս գիտուի ընդհանուր յերկիր ծաւալեցին.
 ընդ նոսին բար:

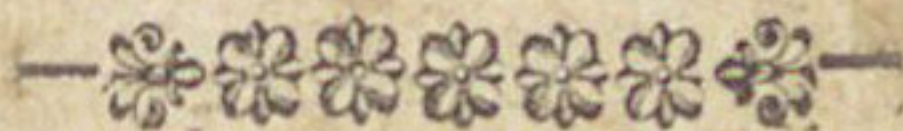
Կանոն Համօրէն Մանկեաց 'ի Քրիստոս:

Տ () օրհնեալ ես դու քս. որ յարեարդ 'ի
աձ մեռելոց ողորմած և կոխեցեր ըզմահ. տէր
 Խնդ հարցըն մերոց: Ար մահկանայուացս
 կեանքդ ես. զհօգիս նընջեցիւոց մեր ընկալ
 տէր: Օ, որս փոխեցեր յաշխարհըն կենդա-
 նեաց. հանգըստեան արժանաւորեան. տէր:
 Բզտէր օրհնեցէք. և բարձր արարէք ըզ-

նո յաւիտեան: Եւ ցէք Որ գալոցն է զօրուք
բազմաւ. ազդեմամբ ձայնի կենագործէ ըզ-
նընջեցեալսն. զտէր օրհ: Եւ ցէք Աղաչեմք
ըզքեզ բարերար. հանգո՛ւ զհոգիս ծառայից
քոյ ընդ սուրբըս քո. օրհնեսցուք և բարձր
արասցուք զանուն քո յաւիտեան:

Կանոն համօրէն Սարախրոսաց:

Ըզքեզ արդար և ուղիղ դատաւոր ՚ի Տ
մէջ սրբոց քոց բարեբանիս. հարցըն մերոց ձ
անձ օրհնեալ ես յաւիտեան: Ըզքեզ որ ՚ի
հնոցն իջեր ապաւէն խոնարհեալ ՚ի գունդս
մարտիրոսաց գովիս. հարցըն: Ըզքեզ որ ա-
հաւոր թագաւոր յաւիտենից. այսօր ընդ դա
սըս վրկայից քոց բարեբանեմք. հարցն:
Ըզտէր օրհնեցէք. բարձր արարէք ըզնա դ
յաւիտեան: Անբաւելին երկնից և հրեղինաց
հաճեցաւ ընտրել իւր զինաւորս. բա: Ուս-
տի և մեք հաւատացեալքըս քրիստոսի առ-
տուծոյ. ընդ նոսին խընդրելով ըզթողուի
մեզաց մերոց բարձր արարէք ըզ:

Քարոզ Կէնի Հորդին:

Եկեալքս ամենեքեան 'ի սուրբ կաթողի-
կէ և առօրեւական եկեղեցի, աղաչեսցուք
զմիածին որդին մայր, զտէրն մեր և զփրկիչն
յս քս: Որ էջ փառօք հօր 'ի մէջ հնոցին.
և փրկեաց զերիս մանկունսն 'ի քաղդէաց-
ւոց անտի: Լուսաւոր և սուրբ պահեսցէ ըզ-
միտս մեր. զի մի' երբէք խաբիցուք մեք 'ի
մեղաց և 'ի ցանկուէ աշխարհի: Այլ ար-
ժանի եղիցուք պահել զպատուիրանս նորա.
առնուլ զպատկ' լուսոյ և կենաց 'ի յանձինս
մեր: Օր խոստացաւ սիրելեաց իւրոց ճշ-
մարիտն մօտ յս քս տը մեր կեցո՛ւ և ողորմեա՛:
Տէր ողորմեա՛: Էրեցա:

Մայրսն էն-բողիւղ, և այլոց հէրա-ման ամենից:

Հոր՝ յաղթող՝ սքանչելագործ, սուրբ
մեծի յարուեն քի մայ մերոյ վայելէ փառք
իշխանուի և պատիւ, այժմ և միշտ և յա-
ւիտեանս յսւրբանից:

Մաղլանի Մարտիրոսաց:

Յօղեա՛ տէր զցօղ բարերար ողորմուէ
 քոյ 'ի մեղուցեալ անձինս մեր. շիջո՛ զբոց
 հնոցի հանցանաց մերոց. և վրկեա՛ զմեզ 'ի
 յաւիտենական հրոյն: Արա՛ արժանի ընդ ե-
 րիս սք մանկուսնս՝ և ընդ երանելի սք վը-
 կայսն՝ օրհնել զբեզ և գովել, և բեզ գո-
 հուի և փառս մատուցանել հօր և որդւոյ
 և հօգւոյն սրբոյ, այժմ և միշտ և յաւիտե-
 անս յաւիտենից:

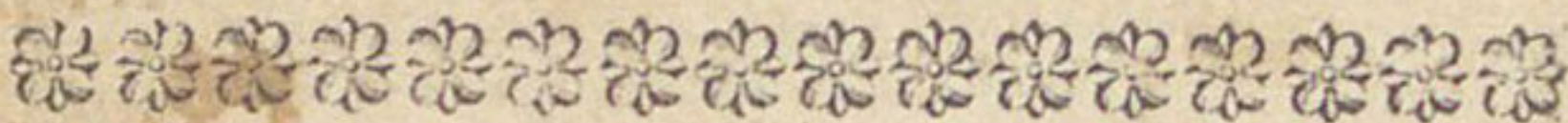
Մաղլանի պահոց:

Յօղեա՛ տէր զցօղ բարերար ողորմուէ
 քոյ 'ի մեղուցեալ անձինս մեր. շիջո՛ զբոց
 հնոցի յանցանաց մերոց. և վրկեա՛ զմեզ 'ի
 յաւիտենական հրոյն: Արա՛ արժանի ընդ ե-
 րիս սք մանկուսնս՝ և ընդ երանելի սք վը-
 կայսն՝ օրհնել զբեզ՝ գովել և ասել:

Աստուած քաւեա՛ զիս մեղաւորիս:

Աստուած քաւեա՛ զիս մեղաւորիս:

Աստուած քաւեա՛ զիս մեղաւորիս 'ի մեղաց
 և կեցո՛:

Եւ Գ Մարիամն ապրուածացի

4 Մեծացուցէ անձն իմ վտէր և ցնծաց-
ցէ հոգի իմ, աստուծով փրկչաւ իմով:

Այց արար 'ի վերայ խոնարհուէ աղախնոյ
իւրոյ, այսուհետեւ երանիցեն ինձ ամ ազգք:

Արար ընդ իս մեծամեծս հզօրն և սուրբ
է անուն նորա:

Աղորժուի արար ազգաց յազգս երկիւղա-
ծաց իւրոց, արար զօրով թաղկաւ իւրով:

Ցրուեաց զամբարտաւանս 'ի մտաց սրտից
և քակեաց զհզօրս յաթոռոց:

Օ խոնարհս բարձրացոյց՝ զկարօտս ելից
բարուք, և զմեծատունս արձակեաց ունայնս:

Պաշտպանեաց խորայէլի ծառայի իւրոյ,
յիշելով զողորժուի իւր:

Արպէս խօսեցաւ առ հարսն մեր՝ ընդ տե-
րահամու և զաւակի նորա յաւիտեան:

—

Օրհնողքն Օստաթայի հօրն Յովհաննու
Պրահ ին:

Օրհնեալ տէր ամ խորայէլի որ յայց ել
և արար փրկուի ժողովրդեան իւրոյ:

Յարոց մեզ եղջիւր փրկուիթի 'ի տանէ

բաւթի ծառայի իւրոյ, որպէս խօսեցաւ բե-
րանովք սրբոցն որ յաւիտենիյ մարգարէքն
էին:

Փրկուի 'ի թշնամեաց մերոց, և 'ի ձեռաց
ամ. ատելեաց մերոց:

Անել ողորմուի առ հարսն մեր, և յիշել
զկտակարանս սրբուի իւրոյ:

Երդումն զոր երդուաւ աբրահամու հօր
մերոյ, տալ մեզ առանց երկիւղի զփրկուի
'ի թշնամեաց մերոց:

Պաշտել վնա սրբուք և արդարուք ա-
ռաջի նորա, զամ. աւուրս կենաց մերոց:

Եւ դու մանուկ մարգարէ բարձրելոյն կո-
չեցիր, գնասցես առաջի տեառն պատրաս-
տել զճանապարհս նորա:

Տալ զգիտուի փրկուի Ժողովրդեան իւրոյ,
'ի թողուի ամ. մեղաց մերոց:

Վասն զթոյ ողորմուի տեառն ւոյ մերոյ
որով երևեցաւ մեզ արեգակն 'ի բարձանց,
լուսաւոր առնել զխաւար մեր:

Ծագել լոյս 'ի վերայ այսօցիկ, որ նստէ-
սք 'ի խաւարի և 'ի ստուերս մահու, ուղ-
լ գոտս մեր 'ի ճանապարհս խաղաղուի,

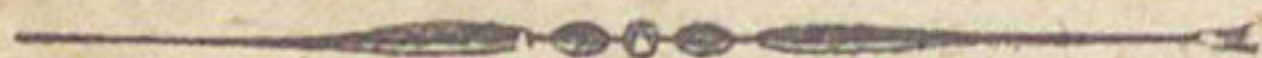

Առջիկ Սեփոքի ճեղուկացի:

Երբ արձակեալ զճառայս քո տէր ըստ
բանի քու՛մ 'ի խաղաղուլի, զի տեսին աչք
իմ զփրկուլի քո՛ զոր պատրաստեցիր առա-
ջի ամենայն ժողովրդոց:

Եւ այս յայտնեցար հեթանոսաց, և փառք
ժողովրդեան քու՛մ իսրայէլի:

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն:

Մանճառ փառա՛ց խո՛նարհեցա՛ր 'ի մեր
աճ բը՛նոլթիւր՝ս. բա՛նդ արժ և՛ մա՛րմնայա՛ր
'ի՛ սը՛րբոյ կո՛ւսէ՛ն: Եւ ճնար 'ի սուրբ
կուսէ՛ անապական մարմնով, ըղբեզ անդա-
դար բարեբանեալ, մեծացուցանեմք: Այ-
սօր զեկեալդ 'ի փրկուլթի ազգի մարդկան,
միաբանութիւնս քեան, մեծացուցանեմք:

Մայր և կոյս աղախին քի, որ բարեխօսդ
դէ ես միշտ աշխարհի. քեզ երանեն իմ ազիւք:

Մաքուր աղանի և հարսն երկնից մարիամ
տաճար և աթոռ իմ բանին, քեզ երանեն:
Քե հաճեցան իմանալիքն ընդ հողեղէնքս,
և քե մերձեցաք 'ի փայտն կենաց, քեզ:

Անարատ կոյս անձամբ մարիամ սըրբուհի մ
և մայր քի. յարգանքի տարար զանտանլին 78
ամենեցուն. օրհնութիւն ըզքեզ անձամ-
բուցանեմք: Այլ քեզ երկնային դուռն զոր
ետեան եղեկիկէլ. և արսն զոր ծանեալ պե-
դէօն. սերովքէ հողիկէն վեհադոյն քերովքէ
ից. օրհ: Արիս խորհուրդըս որակալիս 'ի քեզ
աեսանի անձամբ. յըզուի անսերմական ծը-
նունդ անարատ. կուսութիւն յետ ծննդեան
մընալով անապական. օրհ:

Այլ քեզ երեւալ դուռն առ եղեկիկէլիւ մ
ը մարգարէիւ. ընդ որ ոչ ոք էանց եթէ ան
ոչ ան միայն. անձամբ կոյս. օրհնութիւն մեծա-
բուցանեմք: Այլ քեզ որ 'ի մօրենւոջն առ
մովսէսիւ ըմարգարէիւ. ըզնոր խորհուրդ կու
սի յայտնեցեր մարդկան ազգի. օրհ: Այլ քեզ
որ 'ի հօրէ անժամանակապէս և 'ի մօրէ ան
թարգմանաբար. 'ի ժամանակի ծննդեան 'ի
բոլորից փըրկուե յայտնեցար որդի բարձրե
լոյն. օրհ:

Այսօր ընոր ժողովուրդք. ցընծայէք ընդ մ
գալուստ հողոյն սրբոյ. մեծաբուցանելով ձա
գելող ըն 'ի հօրէ: Այսօր ցընծան առաքեալ
քն. զարդարեալք 'ի շնորհաց հողոյն սրբոյ.

մե: Այսօր ցընծացան առաքեալքն. գարդա-
րեալքն էլ չնորհաց հոգւոյն սրբոյ. մե:
Այսօր ըզուարճացան արարածք. ճշշտօրիտ
գալըստեամբ հոգւոյն սրբոյ. մե:

Մ Յորուցելոյն ՚ի մեռելոց բնակարան մայր
ած և կոյս. որ ըզնընջեցեալսըն յադամայ կե-
նադործէ անապական. վքեղ մեծացուցա-
նեմք որ օրհնեալդ ես ՚ի կոնոյս: Արարո-
ղին երկնի և երկրի հղեր տաճար և առա-
գաստ. որ ըզնընջեցեալսըն մեր հրեղէն նո-
րոգէ. վքեղ մեծա: Արակրողին տրեգերաց
արբուցեր ըզքո սուրբ ըզկաթն. որ ըզ-
նընջեցեալսըն մեր վերլուսին նորոգէ. ըզ-
քեղ մեծա:

Մ Ու գաւետիս հոգւոյն ՚ի հրեղէն ՚ի հրեշ-
տակէն ընկալար ուրախ լեր բերկրեալդ
տէր ընդ քեզ մօրիամ. անհաշոսացեալ
Անսկիզբն բանըն հաճեցաւ առնուլ մար-
դեղուքն ըսկիզբն ՚ի կուսէդ. քրիստոս անը-
թագաւորն յաւիտենից: Աղաչեմք ըզքեզ
անըծածին. առ քրիստոս բորեխօսեալ վըր-
կել ըզթողովուրդս իւր. գոր պընեաց ար-
եամքն իւրով:

Քարոյն զհին Մեծապետացն:

Սուրբ զածածինն՝ և զամ սբս բարեխօս
արասցուք առ հայր ՚ի յերկինս. զի կամե-
ցաւ ողորմեսցի՝ և զթացեալ կեցուսցէ զա-
լարածս իւր. ամենակալ տէր անմեղ կն:

Ազգէս Սարգիստայ և Պահայ:

Ընկալ տէր զաղաչանս մեր բարեխօսուք
սուրբ անածնին անարատ ծնող ի միածնի որդե-
ւոյ քոյ. և աղաչանօք ամ սրբոց քոյ. և որոց
այսօր է յիշատակ: Եւ որ մեզ տէր, և ողոր-
մեա՛. ներեալ քաւեալ և թող զմեզս մեր: Ար-
ժանաւորեալ գոհուի՛ փառաւորել ընդ քեզ ընդ
որդւոյ և ընդ սրբոյ հոգւոյդ. այժմ և միշտ:

Քարոյն զհին Մեծապետացն հիւսիսէն առաջ:
Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա:

Ստան սուրբ տեղւոյս շինուի, և բարե-
կարգուի զտէր աղա:

Ստան ժողովրդեանս՝ որք մտանեն ընդ
շրունս սրբոյ եկեղեցւոյ զտէր:

Ստան ընդունելոյ զպաղատանս սոցա ըստ
մեծի ողորմուի իւրում զտէր:

Եւ ևս: Օհանձինս: Ողորմեաց:

ՊՈՒ ԵՍ ԹԱՊԱՆՈՐ յԱԼԻՄԵԱՆՍ յԱԼԻ-
տենից քս ան մեր: և քեզ ընդ հօր և հոգ-
ւոյդ սրբոյ վայելէ փառք իշխանուի և սլա-
տիւ. այժմ և միշտ և յալիմեանս յալի-
տենից:

ԵՐԳ Ի-ՀԱՔԷՐԵՅ ԱՄՄԱՐԱՆԻՆ:

ԵՂԻՅԻ ա՜մ անուրն տեա՜ռն օրհնեալ
'ի յայսր՝մ հե՛տէ՛մ՝ ա՜մ օ՜. մի՜նչ և 'ի
յա՛ն:՝ ա՜մ Լիտեա՛մ՝ մ:՝ ա՜մ մմ՛մ՝ն:

Օ՛րհնեցէ՛ք մանկունք ը՛ղտէր: և օ՛րհնե-
ցէ՛ք զս՛նոհա՛ն և տեա՜ռն:

ԵՂԻՅԻ՝ անուն տեառն օրհնեալ յա՛յսր՝մ
հե՛տէ՛ մի՛նչ և 'ի յահա՛մ Լիտեա՜ն:

Յա՛րեւելի՛ց մի՛նչ 'ի մուտն ա՛րեւո՛ւ օրհ-
նեա՜ն և ա՜նո՛ւն տեառն. 'ի յա՛յսրմ հե՛-
տէ՛մ՝ ա՜մ:

Փա՛ռք և՞ երկրպաղուի՛ հօ՛ր և՞ ո՛րդւոյ
և՞ սըրբոհա՛ն յ հոգւո՛յ. և այժմ և՞ միշտ
և յալիմեանս յալիտե՛նս իհա՛յ ա՜մ մէն: 'ի
յայսրմ հետէ՛մ՝ մի՛նչ և 'ի յա՛լիտեա՜ն:

Աւետարանի ըստ Մատթէոսի:

Եւ յերեկոյի շաբաթուն՝ յորում լուսանայր միաշաբաթին, եկն մարիամ մագդաղենացի, և միւս մարիամն տեսանել զդերեզմանն: Եւ ահա շաբթուն մի՛ եղև. զի հրեշտակ աւետն լծեալ յերկնից՝ մատուցեալ ՚ի բոց թաւալեցոյց զվէճն ՚ի դրոց անտի, և նստէր ՚ի վր ՚նր և էր տեսիլ ՚նր իբրև զփայլակն, և հանդերձ նսրա սախտակ իբրև զձիւն: Եւ յահէ անտի նորա խռովեցան պահապանքն, և եղեն իբրև զմեռեալս: Պատասխանի ետ հրեշտակն՝ և ասէ ցկանայսն. մի՛ երկնչիք դուք, գիտեմք զի զյս զխաչելեալն խնդրէք, չէ՛ աստ, քանզի յարեաւ, ոմա ասացն. եկայք տեսէ՛ք գտեղին ուր կայր: Եւ վաղ վաղակի երթայք ասացէ՛ք աշակերտացն ՚նր՝ թէ յարեաւ, և ահա յառաջանայ քան զձեզ ՚ի դալիլեայ, անդ տեսանիցէք զնա. ահա ասացի ձեզ: Եւ ելեալ վաղ վաղակի ՚ի գերեզմանէ անտի տհիւ և խնդուք բազմաւ՝ ընթանային պատմել աշակերտացն: Եւ ահա պատահեաց նոցա յս՝ և ասէ. ողջ էք: և նոքա մատուցեալ կալան զոտս ՚նր և երկիրպաղին նմա: Յայնժամ

ասէ ցնս յս. մի՛ երկնչիք, երթ ա՛յք ասոցէ՛ք
 եղբարցն իմոց՝ զի երթ իցեն ՚ի գաւիլեայ, և
 անդ տեսցեն զիս: Իբրեւ նոքա գնացին, ահա
 ոմանք ՚ի զօրականացն եկին ՚ի քաղաքն՝ և
 պատմեցին քահանայապետիցն զմամ որ ինչ
 եղևն: Եւ նոքա ժողովել հաղերձ ծերովքն
 խորհուրդ առեալ՝ արծաթ յոյժ ետուն զօրա-
 կանացն, և ասեն. առաջիք՝ եթէ աշակերտ
 քըն նր եկեալ ՚ի գիշերի գողացան զնա՝ մինչ
 մեք ՚ի քուն հաք: Եւ եթէ լուր լիցի այդ
 առ գատաւորն, մեք հաճեսցուք զնա՝ և զձեզ
 անհողա արասցուք: Եւ նոյա առել զարծաթն
 արարին ոմ ուսանն, և եւ համ բաւա այս ՚ի
 հրէից մինչև ցայսօր:

Իսկ մետաքսն աշակերտքն գնացին ՚ի գա-
 ւիլեայ ՚ի լեառնն՝ ուր ժամադիր եղև նոցա
 յս: Իբրեւ տեսին զնա, երկիրպագին նմա, և
 ոմանք յերկուայան: Եւ մատուցեալ յս խո-
 սեցաւ ընդ նս՝ և ասէ. տուաւ ինձ մամ իշ-
 խանուի յիրկինս և յիրկի. ոմ առաքեաց
 զիս հայր, և ես առաքեմ զձեզ: Գնացէ՛ք
 սցուհեաւ՝ աշակերտեցէ՛ք զմամ հեծմնոս
 մկրտեցէ՛ք զնս յանուն Հոր՝ և Արդւոյ՝ և
 Հոգւոյն որբոյ: Աւուրէ՛ք նոցա պահել զմամ
 որ ինչ պատուիրեցի ձեզ, և ահաւսսիկ ես

ընդ ձեզ եմ գում աւուրս, մինչև 'ի կա-
տարած աշխարհի:

Աւետարան ըստ Սարգիսի:

Եւ իբրև երեկոյ եղև ջանալ ի ուրբաթ
էր՝ որ 'ի շաբաթն մտանէր, եկեալ յովսէի
որ յարիմաթեայն էր՝ այր պարկեշտ նախա-
րար, որ և ինքն իսկ ակն ունէր արքայուհե
այ. համարձակեցաւ՝ եմուտ առ պիղատոս, և
խնդրեաց զվարմինն յնի: Եւ պիղատոս զար-
մայաւ թէ այնչափ վաղ մեռաւ, և կոչեցել
առ ինքն զհարիւրապետն, եհարց զնա և ա-
սէ՝ թէ արդարև այնչափ վաղ մեռաւ: Եւ
իբրև ստուգեաց 'ի հարիւրապետէ անտի,
շնորհեաց զվարմինն յովսէիայ: Եւ յովսէի
զնեաց կտաւ և իջուցեալ զնա պատեաց
կտաւովն, և եղ 'ի գերեզմանի, զոր էր փոր-
եալ 'ի վիմէ, և թաւալեցոյց վէմ մի 'ի դուռն
գերեզմանին: Իսկ մարիամ մագդաղենացի՝ և
մարիամ յակովբայ՝ և յովսեայ, տեսին զտե-
ղին ուր եղաւ: Եւ իբրև անց շաբաթն, մա-
րիամ մագդաղենացի՝ և մարիամ յակովբայ և
սողովմէ՝ չոգան պատրաստեցին խունկս, զի
եկեացեն օճցեն զնա.

Եւ ընդ առաւելոս միաշաբաթուն զան 'ի
 գերեզմանն ընդ արեւագալն, և ասէին ցմիմե-
 անս, ո՞վ թաւալեցուցէ մեզ զվէճն 'ի գը-
 րանց գերեզմանին: Եւ հայեցեալ տեսին՝ զի
 թաւալեցուցեալ էր զվէճն 'ի գերեզմանէն.
 քանզի էր մեծ յոյժ: Եւ մտեալ 'ի ներքս
 'ի գերեզմանն՝ տեսին երիշասարդ մի զի
 նստէր ընդ աջմէ կողմանէ՝ զգեցեալ պատ-
 մուճան սպիտակ, և զարհուրեցան: Եւ նա
 ասէ ցնս. մի՛ երկնչիք, զյս խնդրէք զնա-
 զովրեցի զխաչելեալն՝ յարեալ՝ չէ աստ. ա-
 հաւադիկ տեղին՝ ուր եղին զնա: Եւ եր-
 թայք սասցէք ցաշակերտս նորա՝ և ցպետ-
 րոս, եթէ ասա յառաջագոյն երթայ քան ըզ-
 ձեզ 'ի գալիլեա, անդ տեսանիցէք զնա՝ ո՞վ
 ասացն ձեզ: Եւ իբրեւ յուան՝ ելին և փա-
 խեան 'ի գերեզմանէն, քանզի զասի հարեալ
 էին, և ոչ ումիք ինչ ասացին, զի երկնչէին

Եւ Երան քաղ Գ. Եւ Երան

Եւ ասա այր մի անուն յովսէփ, որ էր
 նախարար՝ այր բարեգործ և արդար. սա չէր
 միաբանեալ ընդ խորհուրդս և ընդ 'գործս

նոցա, յարիմաթեայ քաղաքէ հրէից, որ և
 ինքն իսկ տկնուէր արքայուէ մյ: Աս մա-
 տուցեալ առ պիղատոս՝ խնդրեայ զմարմինն
 յի. և իջուցեալ գնա պատեայ պատառա-
 կալաւ, և եդ ՚ի կռածոյ գերեզմանին. ուր
 չէր բնաւ զոք եդեալ: Եւ օրն էր ուրբաթ
 և շաբաթ լուսանայր: Եւ երթացին զհետ
 նր կանայք՝ որ եկեալ էին ընդ նմա ՚ի գա-
 լիլեէ. տեսին զգերեզմանն, և ոմ եդաւ մար-
 մինն նր: Պարձան, և պատրաստեցին խուկո
 և իւղս. և ՚ի շաբաթուն հանդարտեցին վս
 պատուիրանին:

Բայց ՚ի միաշաբաթուն վաղ քաջ ընդ ա-
 ռաւօտն եկին ՚ի գերեզմանն. բերին զխուկոն
 զոր պատրաստեցին. և այլ կանայք ընդ նս.
 և դոին զվէն թաւալեցուցեալ ՚ի գերեզ-
 մանէ անտի: Եւ մտեալ ՚ի ներքս՝ ոչ գտին
 զմարմինն տեառն յի: Եւ եղև ընդ հիանալն
 նոցա վսն այնորիկ, և ահա արք երկու հա-
 սին առ նս ՚ի հանդերձս լուսաւորս: Եւ իբ-
 րև զսհի հարան, և խոնարհեցուցին զերեսս
 իւրեանց յերկիր, ասեն ցնս. զի խնդրէք
 զկենդանին ընդ մեռեալս: Չէ՛ աստ՝ այլ
 յարեաւ. յիշեցէ՛ք՝ ոմ խօսեց ու ընդ ձեզ
 մինչ էրն ՚ի գալիլեայ, և ասէր թէ պարտ

է որդւոյ մարդոյ մտանիլ 'ի ձեռս մարդոց
մեղաւորաց, և 'ի խաչ ելանել՝ և յերբորդ
աւուր յառնել: Եւ յիշեցին զբանսն 'ի:
Եւ դարձան պատմեցին պաշտօնս մետառա-
նիցն, և այլոցն ումենեցոցն: Եւ էին մարիամ
մագդաղենայի և յովհաննա և մարիամ յա-
կովբայ, և այլք ընդ նս՝ որ պատմեցին զայս
առաքելոցն: Եւ երևեցան առաջի նոցա շաղ
փաղ փաւի բանքն նոցա՝ և չհաւատային նոցա:
Բայց սկստրոս յարուցեալ ընթացաւ 'ի գե-
րեզմանն, և հայեցեալ տեսանէ զկտաւսն լոկ
զի կային. և զնաց ընդ միտս զարմացեալ,
թէ զինչ եղև:

Եւ իսկ ըստ Յովհաննոս:

Յետ այսորիկ աղաչեաց զպիղատոս յով-
սէփ, որ յարիմաթեայ էր աշակերտ յի 'ի
ծառուկ՝ վասն ահին հրէից, զի բարձցէ ըզ
մարմինն յի: և հրամայեայ պիղատոս. եկն և
եբարձ զնա: Եկն և նիկողիմոս՝ որ եկելն էր
առ յս 'ի գիշերի դառաջինն. և եբեր զմուռս
խառն ընդ հալուէս՝ իբրև լրտես հարիւր:
Եւ ին զմարմինն յի, և պատեցին կտաւովք՝
խնկովք հանդերձ, ոպ օրէն էր հրէից պատել:

Եւ էր 'ի տեղւոջն յորում. խաչեցաւ՝ պարտէղ. և 'ի պարտիղի անդ գերեզմանն նոր, յորում ոչ ոք երբէք եղեալ: Անդ վասն ուրբաթուն հրէից՝ զի մօտ էր գերեզմանն եղին զյիսուս:

Եւ 'ի միաշաբաթոցն մարիամ մագդաղենացի գայ առաւօտուն ընդ արշալոյսն 'ի գերեզման անդր, և տեսանէ զվէճն բարձեալ 'ի դրաց գերեզմանին: Ապա ընթանայ և գայ առ սիմովն պետրոս և առ միւս աշակերտն զոր սիրէրն յս, և ասէ ցնոսա. բարձցին ըզտէր 'ի գերեզմանէ անտի, և ոչ գիտեմ ուր եղին դնա: Եւ պետրոս և միւս աշակերտն և գային 'ի գերեզմանն: Ընթանային երկօքեան 'ի միասին. և միւս աշակերտն յառաջեաց ընթացաւ վաղադոյն քան զպետրոս և եկն նախ 'ի գերեզմանն: Եւ խոնարհեալ տեսանէ՝ զի կային անդ կտաւքն, բայց 'ի ներքս ոչ եմուտ: Եկն և սիմովն պետրոս՝ որ գայրն զկնի նորա. և եմուտ 'ի գերեզմանն, և տեսանէ զկտաւսն՝ զի կային անդ, և վարչամակն որ էր 'ի գլուխ նր՝ ոչ ընդ այլ կտաւսն կայ, այլ ուրոյն ծալեալ 'ի մի կողմն: Յայնժամ եմուտ և միւս աշակերտն, որ եկեալն էր յառաջագոյն 'ի գերեզմանն, ետես

և հաւատաց. զի չեւե'ս գիտէին զդիրս թէ
 պարտ է նմա 'ի մեռելոց յառնել: Չոգան
 դարձեալ առ միմեանս աշակերտքն: Տայց
 մարիամ կայր արտաքոյ գերեզմանին՝ և լայր
 և մինչդեռ լայր՝ խոնարհեցաւ 'ի գերեզմանն
 և տեսանէ երկուս հրեշտակս 'ի սպիտակս,
 զի նստէին մի 'ի սնարից և մի յանոտից՝
 ուր կայր մարմինն յի: Եւ նոքա ասեն ցն.՝
 կի'ն դու զի' լաս: ասէ ցնոսա. զի բարձին
 զտէրն իմ 'ի գերեզմանէ անտի, և ոչ գիտեմ.
 ուր եղին զնա: Օայս իբրեւ ասաց, դարձաւ
 'ի թիկունս կոյս, և տեսանէ զյս զի կայր.
 և ոչ գիտէր թէ յս իցէ: Եւ ասէ ցնա յս. կի'ն
 դու՝ զի' լաս, զո՞ խնդրես: նմա պոպկէս թուե-
 ցաւ՝ թէ պարտիպանն իցէ, ասէ ցնա. տէ՛ր
 եթէ դու բարձեր զնա՝ ասա՛ ինձ ուր եղիր
 զնա, զի ես առից զնա: Եւ ասէ ցնա յս. մարի-
 ամ: և նա դարձաւ, և ասէ ցնա եբրայեցերէն.
 րաբունի, որ թարգմանի՝ վարդապետ: Եւ ասէ
 ցնա յս. մի մերձե'նար յիս, զի չեւե'ս ելել էմ
 առ հայր իմ. այլ երթ դու առ եղբարսն իմ,
 և ասա՛ ցն. ելանեմ ես առ հայրն իմ և առ հայր
 ձեր, անձն իմ՝ և անձ ձեր: Քայ մարիամ մաղղա
 դենացի՝ և պատմէ աշակերտացն, եթէ ետեո
 նա զտէր, և գայս ինչ ասաց ցնա:

Եւ Գ զհի Ի-դաբէրից ձաւապանի:

Փառք յարուե՛ք քոյ տէ՛ր. ո՛չ դադարեցայց քս օրհնել ըզքեզ զամ անուրս կենդանուե՞ք իմո՛յ:

Փառք յարուե՛ք քոյ տէ՛ր. ո՛չ դադարեցայց յս գովել ըզքեզ զամ անուրս կենդանուե՞ք իմո՛յ:

Ե՛ս ո՛չ դադարեցայց փըրկի՛չ փառաւորել ըզքե՛զ զամ անուրս կենդանուե՞ք իմո՛յ:

Եւ Գ աղուհայե հիւսակէիցն. երեցո հրէնէս. եւ շէտիմն բարձր տաս:

Օ ա՛մ մենայն տա՛մ՝ զբա՛ւրըս կե՛նսա՛մ զ. ճ ց ի՛բ մոց ե՛բբմ՝ աս ո՛չ դադարեցիդ օրհնել ըզքեզ քս փըրկիչդ ա՛մ շխտ՝ րհի՛մս մ՛ս՝ մա:

Օ ա՛մ մենայն տա՛մ:

Ի գիշերի՛ս համբա՛րձէք: ըզանուրս ձե՛ք՝ ի սըրբո՛ւնի. եւ՝ օ՛րհնեցէ՛ք ըդտէ՛ր:

Ե՛ս օրհնեցէ՛ս քս ամ. ծառայք տեառն ըզտէ՛ր ի սըրբո՛ւնի. եւ՝ օ՛րհնեցէ՛ք ըզտէ՛ր:

Գալտաւան ողորոմեան:

Դա՛սք լո՛ւսեղէ՛քն զըւա՛րթնո՛ցն սպասէին մեծի՛ն գա՛լըստեա՛նըն տեա՛ռն: Ե՛ւ

երգէ՛ի՛ն երգ նո՛ր օ՛րհնեալ է՛ քո սո՛ւրբ
դա՛ւո՛ւ Լսադ:

Լուսապայծառ հրեշտակըն նըստելով ՚ի գտ
կե՛նստատ՛ւ գերե՛զմա՛ն Նի՛ն: Եւ աւետէր
կանանցն յարեաւ արծ:

Համբարձէ՛ք իշխանք ըզդրունս ձեր ՚ի հմ
փեր: Եւ գայ սըտանէ փառօք ՚ի փառս:

Իջեալ հոգին յառաքեալսն. և հրեղինաց հզօ
ղ ընտրեալսն անկէզ ՚ի սուրբ վերնատուն:

Եւ հանգեաւ նոքօք յազգըս մարդկան զանա-
զան լեզուաց բաժանմամբ:

Յընծայ թաքօր հերմ՝ սնիւ. և առաքելքն վր
՚ի հայրական ձայնէն թըմբեալք: Եւ կեն-
դանեօց և մեռելոց տէր ծանուցին ըզքեզ
մովսէս և հեղիաս:

Եւ յսօր եկեալ կամաւ տէրն ՚ի խաչ. և իւջ
տարածեաց զբազուկս իւր ՚ի նմա:

Հոյլք հողեղէնք ընդ հովիւսն քարոզէին ծն
՚ի յանբանից մըսուր զբանըն բազմեալ:
Եւ մօղքն ստտեղբըն գուշտկեալ մատու-
ցին զընծայսն խորհրդոյ:

Քառասորեաց տղայ և տէրն օրինադիր սն
անօինաբօր եկն ՚ի տաճարն: Եւ սիմէօն զըզ-
ուէր զըրկօքն. և յօրինաց կապից լուծուեցաւ
հայցէր ՚ի կեանս աւետարանի:

Քարոշ շէնի Ի-զաքէլից ա-հաարանին, և Լազոյն:

Օղորձապետալ քս մեծաւ ուրախութեամբ
տեսք յարուե տեառն մերոյ և փրկչին յի քի
Որ եղև պտուղ և անդրանիկ մամ ննջեցելոց.
խորտակեաց զդրունս դժոխոց. և ելոյժ ըզ-
բռնուի մահու. և ետ յոյս հաստատուե վե-
րըստին նորոգման կենդանուե մամ մարդ-
կան: Խորեացուք հաւատով ՚ի փրկչն մեր
մէ յէ քէ. զի զմեզ արժանի արացէ յա-
րուե իւրոյ. կերպարանակից առնել զմար-
մին խոնարհուե մերոյ ըստ նմանուե մարմ-
նոյ փառաց իւրոց: Վս զի զայս խոտապաւ
զմեծ և վանճառելի շնորհս պարգևել սիրել-
եաց իւրոյ ճշմարիտն մծ յս քս տէր մեր.
կեցո՛ւ և ողորմեա՛:

աղ Վմենակեցոյց ճշմարիտ՝ սք մեծի յարուեն
քի մյ մերոյ, վայելէ փառք իշխանութի և
պատիւ. այժմ. և:

Եւ տի փոխ

Ողորմեա՛ ինձ մծ ըստ մեծի ողորմութե
քում. ըստ բազում գթութե քում բաւեա՛
զանօրէնութիս իմ:

Եւ առեւ լուսն զիս յանօրէնութիւնս իմէ. և
'ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս:

Չանօրէնութիւնս իմ եւ ինձէն դիտեմ, և
մեղք իմ առաջի իմ եւ յիմ ժամ:

Քեզ միայն մեղաց տէր, և չար առաջի քո
արարի:

Որպէս արդար եղեցիս 'ի բանս քո, և
յաղթօղ 'ի դատել գաս:

Եւ անօրէնութիւնս յղացաւ, և 'ի մեղս ծնաւ զիս
մայր իմ:

Դու տէր զճշմարտութիւնս քեզ, զանյայտս
և զծածկեալս իմաստութիւնս քով յայտնեցեր ինձ:

Յօդեալս յիս մշտեալ և սուրբ եղէց, լուսն
և քան զձիւնս սպիտակ եղէց:

Եւ սեւի՛ արա ինձ զցնծութիւնս և զուրախութիւնս,
և ցնծասցեն ոսկերք իմ տառապեալք:

Դարձո՛ զերեսո քո 'ի մեղաց իմոց, և զիմ
անօրէնութիւնս իմ քաւեալս յինէն:

Արտ սուրբ հաստատեալս յիս անձ, և հոգի
ուղիղ նորոգեալ 'ի փորի իմում:

Մի՛ ընկենուր զիս տէր յերեսաց քոց և
զհոգի քո սուրբ մի՛ հաներ յինէն:

Տուր ինձ ցնծութիւն փրկութեան և հոգւով պե-
տութեան քոյ հաստատեալս զիս:

Ուսուցից անօրինայ զճանապարհս քո, և
ամբարիշտք առ քեզ դարձյին:

Փրկեա՛ զիս յարեմէ անձ անձ փրկուե՛ իմոյ,
ցնծացէ լեզու իմ՝ յարդարուե՛ քում:

Տէր ելժէ շրթունս իմ բանաս, բերան
իմ երգեսցէ զօրհնութիւն քո:

Թէ կամեցեալ էիր պատարագս մատու-
ցանէաք. բայց դու ընդ ողջակէս իսկ ոչ
հաճեցար:

Պատարագ այ հողի խոնարհ, զսիրտ սք և
զհողի խոնարհ անձ ոչ արհամարհէ:

Բարի՛ արա տէր կամօք քովք սիօնի, և
շինեցին պարիսպքն երուսաղէմի:

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս ար-
դարուե՛, յորժամ ուխտից պատարագս հան-
ցեն ՚ի սեղան քո զուարակս:

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն:

Քանզի որ ՚ի հօրէ իջեալ մարմնացար ՚ի
անկուտէն, խաչեցար կամաւ հօր վասըն մեր
ոգմեղս ըսպասեր, սուրբ անձ ողորմեա՛ մեզ:
Որ յարարածօց ես անբովանդակելի ՚ի խա-
չաւիպատին բռեւելով զմահ կոխեցեր, սուրբ:
Որ ՚ի նախնուքն զանկեալն ՚ի ծառայութի մա-

հու. պատուական մարմնով և արեալքերէ քո
ազատեցեր. սուրբ:

Ար 'ի հրեղէն դօրաց երկնից փառաբանիս ո
ւրծ. որով գերկնային անապական ւնծային դձ
ըզ շնորհս հեղեր յորդիս աղամայ. աղաչանօք
սոցա ողորմեա՛ մեզ ւրծ: Արեւելով հողեղի-
նացս անհիւժականքն 'ի ձեւ մարմնոյ. որք և
ծանուցին մարգարէիցն. ըզ խորհուրդէ քո դա-
ւ ըստեանդ բազմապատիկ տեսիւամբ օրինա-
կելով. աղաչա: Անճառելի տնօրէնուերդ քո
աւետաբերք առաքեցան. գաբրիէլ և միքա-
յէլ. անմարմնական դասուքն իւրեանց յերկ-
րի սպասաւորելով. աղաչա:

Ար աւետաւոր քու՛մ. դաւ ըստեանդ առա- ո
քեցեր յաշխարհ ըզուրբ մարգարէսն. և ե- դձ
կեալ խոնարհութեամբ նոր օրինօք զթե-
րին լըցեր 'ի գիրս օրինայ և մարգարէից:
Բարեխօսուք սոցա՛ քս ողորմեա՛ մեզ: Ար կո-
չեցեր մարգարէիւք յառաջագոյն զհեթա-
նոսս քեզ նոր ժողովուրդ. և ըզդուստըր
սիովնի ղեկեղեցի հեթանոսաց հարսըն սիրե-
լի անմահ փեսային. բարե: Ար ըզ փառըս
տաճարիս դոր շինեցեր շինողդ էից 'ի վերայ
վիմին. բարձրագոյն քան դադաջինն. և գերա-
զորդ վայելչուք տեսանողքըն ծանուցին ի-
սաստիւք հոգւոյն. բարեխօ:

Եւ այլ բազում ողորմ. խոստովանիմ առ քեզ
 աճ որպէս ցանառակ որդին. թող ինձ ըզմեզս
 իմ. և ողորմեա: Տէ՛ր որ գըթայտը 'ի կի-
 նըն քանանացի. գըթան և յիս 'ի մեղաւորս.
 և սղ: Տէ՛ր որ դարձուցեր ըզմաքսաւորն 'ի
 գիտուի ճըշմարտուի. դարձն և զիս ըզմո-
 լորեալս. և ող:

Եւ Տէ՛ր որ գըթուիլդ քո զառար հեղեր
 աճ յերկնից 'ի մէջ սրբոց առաքելոց քոց. ա-
 դաչանօք սոցա ողորմեա: Ար 'ի ձեռն սոցա
 սըփաւեցան շնորհք հոգւոյդ, սըրբոյ ընդ ան-
 երկիր. աղա: Ար սոքօք լուսաւորեցեր մը-
 կըրտուք աւագանին գեկեղնցի քո սք աղա:

Ար ստեղծմամբ ըստ պատկերի քո տէր
 աճ պատուեցեր ըզմեզ. ընկալ և այժմ. ըզ-
 նընջեցեալոն 'ի քեզ ուղիղ հաւատով. ըստ
 մեծի քում ողորմուի: Ար շնորհօք սք հո-
 գւոյն լուսաւորեցեր. յիշատակի իւրեանց ըզ
 հոգիս նոցա ընկալ մարդասէր. ըստ մե: Արք
 հողորդեցան մարմնոյ և արեան քո տէր. հան-
 գն զհոգիս նոցա ընդ սուրբըս քո քս անձ.
 քանզի գիտք սուրբ արեան քո են:

Ժողովեալքս 'ի յիշատակ սրբոց քոց քս.
 աճ ողորմեք ըզքեզ. սոցա բարեխօսուք ողոր-
 մեա: Արկըրպագեմք առաջի բիմի քո քս.

տոս. ընկալ քո զըթուլքդ զաղաչանքս մեր.
սոցա: Օգրս հոգւով և մարմնով ոմ զան-
մարմին. անարատ ՚ի գալուստ քո պահեսցես
մարդասէր փրկիչ. սոցա:

Քարոզ զհին Աղորմեային:

Ներպագեմք քեզ տէր անձ մեր՝ ան-
գեալքս ընդ երկարուի դիշերիս. և կան խնլքս
՚ի տեղոջ խոստովանուի. մատուցանեմք զա-
ռաւօտու աղօցս մեր: Օքեզ տէր օրհնեմք
և փառաւորեմք, և զքէն տէր գոհանամք.
որ արժանի արարեր զգիշերս խաղաղութի
անցուցանել և հասանիլ ՚ի ժամ. առաւօտու:
Արժանաւորեա՛ զմեզ տէր անձառ խոստմանց
քոց. զոր խոստացար սիրելեաց քոց ճշմարի-
տըդ անձ՝ յս քս տէր մեր. կեցո՛ և ողորմեա՛:
Ողորմեա՛ց մեզ տէր անձ մեր ըստ մեծի ողոր-
մուի քում. ասացուք ամքեան միաբանուիք:
Տէր ողորմեա՛. տէր ողորմեա՛. տէր ողորմեա՛:

Մաղեանք Յարութեան:

Ողորմած՝ գթած՝ ճշմարիտ՝ սուրբ մեծի
յարուժեանն քրիստոսի առուծոյ մերոյ,
վայելէ փառք իշխանութիւն և սլաութիւն
այժմ և:

Մողլանի Գահոյ:

Ողորմութիւնք և գլխութիւնք քով. իմը մեղ տէր
 և ողորմեա՛. ներեա՛ քաւեա՛ և թո՛ղ զմեզս մեր:
 Արժանաւորեա՛ գոհութիւնք փառաւորել զհայր
 և զորդի և զսուրբ հոգիդ. այժմ և միշտ:

Մողլանի Մարտիրոսոյ:

Տարեխօսութիւնք և աղօթիւք սբց մարտիրո-
 սացն, որոց այսօր է յիշատակ՝ և միմ. սբց
 քոյ. իմը մեղ տէր և ողորմեա՛. ներեա՛ քա-
 ւեա՛ և թո՛ղ ըզմեզս մեր: Արժանաւորեա՛ գո-
 հութիւնք փառաւորել զհայր և զորդի և:

Աւելի-իս աւելի-իս:

() Երհնեցէ՛ք զտէր յերկնից. օրհնեցէ՛ք
 զնա ՚ի բարձանց:

() Երհնեցէ՛ք զնա միմ հրեշտակք նր. օրհ-
 ցէ՛ք զնա միմ զօրութիւք նորա:

() Երհնեցէ՛ք զնա արեգակն և լուսին. օրհ-
 նեցէ՛ք զնա միմ աստեղք և լոյս:

() Երհնեցէ՛ք զնա երկինք երկնից. և ջուրք
 որ ՚ի վերոյ քան զերկինս, օրհնեցէ՛ք զանուն
 տեառն:

Օ՛րհ նա առաջ՝ և եղեն, հրաժայեաց՝ և
հաստատեցան:

Կացոյց զնոսա յաւիտեանս յաւիտենից.
սահման եղ՝ և ոչ անյանեն:

Օրհնեցէ՛ք զտէր յերկրէ՝ վիշապք և թմ
խորք:

Հօւր և կտրկուտ՝ ձիւն և սառն՝ հողմ և
մրրիկք, որք առնէք զբան նորա:

Լերինք՝ և թմ բարձունք՝ ծառք ստղա-
բերք և թմ վայրք:

Պատգանք՝ և թմ անասունք. սողունք և
թմ թռչունք թւաւորք:

Թագաւորք երկրի և զօրք իւրեանց. իշ-
խանք և թմ դատաւորք երկրի:

Երիտասարդք և կուսանք, ծերք և տղայք՝
օրհնեցէ՛ք զանուն տեառն:

Բարձրացաւ անուն նորա միայն. խոստովա
նուի նմա յերկինս և յերկրի:

Բարձր առնէ տր գեղջիւր ժողովրդեան
իւրոյ. օրհնուի նմա յթմ սբց նր. յորդուցն
խորայէի ժողովոյն՝ որ մերձ է առ տէր:

Օրհնեցէ՛ք զտէր յօրհնուի ՚ի նոր. օրհ-
նուի նմա յեկեղեցիս սրբոց:

Ուրախացի խորայէլ յարարիչ իւր. որդիք
սինի ցնծացեն ՚ի թագաւորի իւրեանց:

Օրհնեայեն զանուն նր օրհնուք. սաղմոսիւք և օրհնուք սաղմոս երգեսցեն սմա:

Հաճի տր ընդ ժողովուրդ իւր սուրբ. և բարձր սունէ զհեզս ՚ի վրկուէ:

Պարծեսցին սուրբքն փառօք. և ցնծայեն ՚ի հանդիսո իւրեանց. և բարձր արասցեն զմծ բերանօք իւրեանց:

Սուր երկոայրի ետ ՚ի ձաւսնոցա, սունուլ զհատուցուծն հեթանոսաց, ՚ի յանդիմանուի մմ ժողովրդոց:

՚Ի կապիւ զթագաւորս նոցա կապանօք. զգորովարս նոցա ձեռնակապօք երկաթեօք:

Մանել նոցա դաւաւատանս ըստ գրոց և փառք այս են մմ սրբոց նորա:

Օրհնեցէք զմծ ՚ի սրբուէ նր. օրհնեցէք զնա ՚ի հաստատուէ գօրուէ նորա:

Օրհնեցէք զնա ՚ի զօրուէ նորա. օրհնեցէք զնա ՚ի բազում մեծուէ նորա:

Օրհնեցէք զնա ՚ի ձայն օրհնուէ. օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք և օրհնուք:

Օրհնեցէք զնա ցնծուք գովեցէք զնա ուրախուք:

Օրհնեցէք զնա ՚ի բոնս քաղցր. գովեցէք զնա ՚ի բարբառ յսելի:

Օրհնեցէք զնա ՚ի ձայն փոհուէ մմ հոգիք օրհնեցէք զտէր:

Փառք հօր և որդւոց և հոգւոյն:

միտս՝ և զխորհուրդս իւրեանց երկիւղիւ ըդ
քով սըբքով. և դասակիցք եղեն հոգե-
ղինաց երկնաւոր գուարթնոցն. աղանչեմք:
հա՛րեխօսողք սըբքուհւոյ անճաճնին. Խաչն:

Քորոշ Հայրապետաց, և Վարդապետաց:

Սուաջնորդք եղեն մեզ ուղիղ գնացիւք՝ ի
շաւիղս արքայուն երկնից. մեծապայծառ ջա-
հիւ՝ հաւատով և սիրով իւրեանց, ծագեսցին
զլոյս անգիտուն ի սիրտըս մեր. աղանչեմք:

Պահպանուք խորհրդոց բանից և գործոց
մերոց, սրբուք փառաւորել վամենամբ զեր-
րորդուն, զհայր և զորդի և զսբ հոգին յա-
ւիտեանս ամէն. աղանչեմք:

Քորոշ Սարգիստաց, և Ղզնուորաց:

Սղձգնունի սրբոց մարտիրոսացն բարե-
խօս ունիմք առ բարերար որդիդ Խ. զի շը-
նորհեսցես աշխարհի ղանշարժ զխաղաղուն.
և պահեսցես հաստատուն սուրբ զեկեղեցի,
հաստատեալ ի վերայ հիման առաքելոց և
մարգարէից. աղանչեմք:

ԲՆԴՆԵՐԻ ԱՐԲՈՅ ԺԱՐԱԽՐՈՒՄՆԸ ԲԱՐԵԽՈՒ
ՈՒՆԻՄՔ ՍԵՐԵՐՈՐ ՈՐԴԻՂ ԽԵՂԻ ԽԱՊՈՒ
ՂՍԱՑԻՆ ԽԱՌՎԱԼԻՔ. ԴԱՂԱՐԻՍԳԻՆ ԵՐԶԱԿ-
ՄՈՒՆՔ ԹՐՆԱՄԵԱՅ. ՄԻԿԵՍՅԻ ՈՒՆՐ ԵՎ ԱՐԴԱ-
ՐԱԼԻ Ի ԵՐԿՐԻ. ԱՂԱՅԻՄՔ:

ԵՂԱՅԱՆՈՔ ԱՐԲՈՅ ԺԱՐԱԽՐՈՒՄՆԸ ՄԵՐ, ՈՐԲ
ՃԻՆԵՑԱՆ ՎԱՍՆ ԱՆՈՒԱՆԸՂՔ ԲՈՒՄՔ ԱՐԲՈՅ. ՆԱՅ-
ԵԱՅ ԵՐԿՐԱՍՊԱԼԻ ԺԱՂԱՎԵԼՈՅԱ. Ե ՇՈՐՀԵԱՎ
ՄԵՂԱՅ ՂԹՈՂԱԼԻ. Ե ՀԱՆ ՄԱՍՆ Ե ԲԱԺԻՆ Ե
ԱՈՒՐԲԱ ՄԱՄ. ԱՂԱՅԻՄՔ:

ԵՂԱՅԱՆՈՔ ԱՐԲՈՅ ՄԱՐԽԱՄՔ ՆԱՀԱՄԱԿԵԱԼ
ՎԻԱՅԻՅՆ ՄԵՐ, ՈՐԲ ՎԱՆՃԻՆԱ ԻԼԵԿԱՆԳ ՄԱ-
ՃԱՐ ՄԱՐԵՐԵԳԻՆ ՀՈՂՈՅՂՔ ԲՈՒՄՔ ԱՐԲՈՅ. ԱՄՐ-
ՎԵԵԱՎ ԵՐԿՐԻ ՄԵՐՈՒՄՔ ՂՔԱՂԳՐԱԽԱՐՆ ՕՂ. Ե
ՂՂՈՒՍՐՃԱԼԻ ԸՂՔՈՅԱ. ՍԵ Ի ԸՂԱՄՆ ԼԻՆԻԼ
ՄԱՄ ՀԱՐԿԱԼՈՐ ԱԽՈՅԻՅ ՄԵՐՈՅ. ԱՂԱՅԻՄՔ:

ԲԱՐԵԽՈՒՄՈՒՄ ԱՐԲՈՒՆԸՄ ԽԺԱԾՆԻՆ, Ե ԵՐՎ-
ՀԱՆՆՈՒ ԿԱՐԱՎԵԼԻՆ, ԱՐԲՈՅՆ ՄԱԿԻԱՆՆՈՍԻ ՆԱ
ԽԱՎԿԱՅԻՆ, Ե ՍԵՅ ՄԱՍՔԵԼՈՅ ՄԱՐԳԱՐԵԼԻՅ Ե
ՄԱՐԱԽՐՈՒՄԱՅ, Ե ԱՐԲՈՅՆ ԳՐԻԳՈՐԻ ՄԵՐՈՅ ԼՈՒ-
ՍԱԼՈՐՀԻՆ: ԲԱՐԵԽՈՒՄԱԼԻ Ե ԱՂՈԹԻԼՔ (ԱՅՈՒ ՄԱ-
ՊՈՒՄ) ՈՐՈՅ ԵՅԱՐԵ Ե ԵԻՇԱՊԱԿ: ԵՎ ՄԱՄ ՍԵՅ
ՔՈՅ ՄԵՐ՝ ՈՐԲ ՄԻԱՑԱՆ Ի ՍԵՐ ԽԺՈՒԹԵՐԸ
ՔՈՅ՝ ԵԻՇԱՎ ՂՀՈՂԻ ՆՆՃԵԳԵԼՈՅ ՄԵՐՈՅ, Ե ԱՅՅ
ԱՐԱՎ Ի ԲՈՒՄՔ ՎԱԼԸՄԱԿ ԵՂ. ԱՂԱՅԻՄՔ:

Եւ ես առաւել զյորդորուքս սիրոյ, եւ
 զգործըս բարեաց պարսկել մեզ խնդրեմք:
 Օ, անձինս: Ողորմեաց:

Քարսի ճեղքէմն ի խորհուրդս, եւ լեռնաց, եւ փոխ
 ճան ուղիք անցանք, եւ Տէրուն ընդ աստուծոյն:

Այր սուրբ սքանչելի լուսոյն. որ զամեն
 ամ. յաւիտենից յորովայնի բովմ կրեցեր. եւ
 ցընծուի աշխարհի ծընար զբանն անձ. ա-
 զաչեմք:

Այր սուրբ բարեխօսեալ:

Աղաչեալ վասն մեր դառ ՚ի քէն զմարմ-
 նացեալն անձ. որ խոնարհեցաւ ՚ի հայրական
 ծոցոյ. հաւ մարմին ըստ մարդկային բընուես
 առնել խաղաղուի յերկինս եւ յերկրի. աղա:

Աղաչեալ: Ներել մեզ անտես առնել զյան
 ցանըս մեր. եւ տալ օգնականուի ընդդիմա-
 կաց լինիլ հակառակամարտիցն ՚ի պատերազ-
 մի. աղաչեմք:

Աղաչեալ: Օ, ի յուսոյն պատերազմունք. դա
 դարեսցին յարձակմունք թշնամեաց. տնկեսցի
 սէր եւ արդարուի ՚ի յերկրի. աղաչեմք:

Աղաչեալ: Աճեցեուցանել յերկրի մերում
 զբաղցր բշխումն աղբերաց. զառատ պլտ-

դաբերուի բուսող և տընկոց. առ ՚ի դուռը-
ճալի լինիլ ամ. հարկաւոր պիտոյից մերոց
աղաչեմք:

Աղաչեա՛: Օ, ի միաբանեսցէ զեկեղեցի իւր
սբ. շինեալ ՚ի վերայ հիման առաքելոց և
մարգարէից. պահել անարատ մինչև յօր ե-
րևելոյ դալըստեան իւրոյ. աղաչեմք:

Աղաչեա՛ վասն մեր սրբուհի զմիածին քո
զորդին. և վասն հոգւոցն հանգուցելոց՝ ըն-
դունիլ յարքայունն երկնից. և տալ մասն
և բաժին ընդ սուրբս ամ. աղաչեմք:

Յիշեա՛ տէր և ողորմեա՛:

Եւ ևս առաւել զյորդորումն սիրոյ և ըզ
գործըս բարեաց պարգևել մեզ խընդրեմք:

Տո՛ւր մե՞զ տէ՛ր աստը՛ւած:

Օ, անձինս մեր և ըզ միմեանս տեառն:

Քեզ անառնըդ յանձն եղիցուք:

Ողորմեաց մեզ տէր ամ մեր ըստ մե:

Տէր ողորմեա՛. տէր ողորմեա՛. լո՛ւր տէր և
ողորմեա՛:

Քարոյ Պահոյ:

Փառաւորեսցուք զամենակալն ամ զհայր
տեառն մերոյ յի քի, գոհանալով զնմանէ՝ ոյ

պահեաց զմեզ խաղաղութի՛ն գիշերիս յայսմիկ։
 Եւ առաջնորդեաց մեզ ՚ի խաւարէ՛ն ՚ի լոյս.
 ՚ի մահուանէ՛ն ՚ի կեանս. յապօկանութի՛ն յանա-
 պակասութի. յանգիտութի՛ն ՚ի գիտութի ճշմար-
 տութի իւրոյ։ Աղաչեսցուք եւ խնդրեսցուք ՚ի
 նմանէ, զի զերկարութի տունջեանս խաղաղութի
 եւ ամ՝ մտադիւր զուարթութի արասցէ անցու
 ցանել ՚ի մէնջ։ Եւ պարսպեալ պահեսցէ 4
 զԺողովուրդս իւր ամօային զօրութն. որ ՚ի վր
 ամի բարեբարութն իւրով իշխանութի ունի։
 Ամենակալ տէր ամ մեր. կեցո՛ւ եւ ողոր։ Օ, ա-
 ռաւօտս լուսոյ եւ զաւաջակայ օրս խաղաղութի
 անցուցանել հաւատով ՚ի տեառնէ խնդրես-
 ցուք։ Օ, հրեշտակ խաղաղութի պահապան։
 Օ, քաւութի եւ զԺողովի յանցանաց։ Օ, քի
 խաչին մեծ եւ կարօղ զօրութի։ Եւ եւ միայ։
 Օ, անձինս։ Ողորմեաց։

Աշօ՛ւտ։

Գոհանամք զքէն տէր ամ մեր. որ երե-
 ւելի լուսով քով զուարճացուցեր դամ ա-
 բարածս քո. իսկ իմանալի լուսով պատու ի
 բանաց քոյ՝ զամենեսեան լուսաւորեցեր լի
 հաւատապետս ՚ի քեզ։ Օ, օրացո՛ւ եւ մեզ տր

'ի պահպանուի պատուիրանաց քոց' 'ի տուն-
 ջեանս յայսմիկ և յսմ ժամանակի: Որպէս
 զի լուսաւորեալ ժոռք՝ միշտ զհաճոյս քո
 արասցուք. և հանդերձեալ բարեացդ հաս-
 ցուք ընդ ամ սուրբս քո: Շնորհօք և ժար
 դասիրուք տեառնդ մերոյ և փրկչիդ յի բն.
 որում լայել է փառք իշխանսւնի և պատիւ.
 այժմ և միշտ և:

Խաղաղութիւն և հեղեղութիւն:

Խաղաղութի մեր և կեանք՝ որ 'ի հօրէ ա-
 ռաքեցար՝ միածին որդի Խ. տէր մեր և փրկ
 կիչ յս քս: Տո՛ւր մեզ զխաղաղութի քո՝ զոր
 շնորհեցեր սրբոյ քոց առաքելոց. փչմամբ
 քո 'ի նոսա զկենդանացուցիչ և զամենազօր
 հոգիդ քո սուրբ: Որպէս զի և մեք խաղա-
 դացեալք յսմ աշխարհական սահեցմամբ
 Լիցուք տաճար և բնակարան անճային շնոր-
 հացդ. և գոհանալով փառաւորեսցուք ըբեզ
 ընդ հօր և սուրբ հոգւոյդ քրիստոս աստ-
 ուած մեր. այժ և միշտ և յաւիտեանս յա-
 լիտենից:

Եւ ասի ասորք տոհմաց ըստ պատշաճի:
Յաւոր Եւթեայ, Շահաբէն եւ Թաւառ-Բէն
զոյս տոհմ:

Առ Էրբ աստուած. սքեւ եւ հըզօր. սքեւ
եւ անմահ. որ յայտնեցար վասն մեր. որոք
մեա՛ մեզ:

Քառանկօրեայ Գալուսթէնն Քրիստոսի, եւ Շաղհա-
յարդին:

Առ Էրբ աստուած. որ եկիր եւ դալոյ ես.
որոք մեա՛ մեզ:

Արթաւա Մադնու-Բէնն Գեշերին:

Առ Էրբ աստուած. որ մատնեցար վասն մեր.
որոք մեա՛ մեզ:

Արթաւա Ճաշուն. եւ յաճնայն ասիցի որքոյ, խա-
չի եւ էկեղեցւոյ, այլ եւ յաւորս որակոյ:

Առ Էրբ աստուած. որ խաչեցար վասն մեր.
որոք մեա՛ մեզ:

Արթաւա Էրեկոյն, եւ շաբաթաւ Գեշերին:

Առ Էրբ ամ. որ թաղեցար վասն մեր. ո-
րոք մեա՛ մեզ:

Օգտակի եւ անհաշի յարուսեան հիւրանից:

Աւրբ աստուած. որ յարեար 'ի մեռելոց
վասն մեր ողորմեան մեզ:

Համբարձման Քրիստոսի:

Աւրբ աստուած. որ համբարձար փառօք
առ հայր. ողորմեան մեզ:

Գալստեան Հոգւոյն սրբոյ:

Աւրբ աստուած. որ եկիր և հանգեար յա
ռաքեալսն. ողորմեան մեզ:

Վարդապետան:

Աւրբ աստուած. որ յայտներար 'ի թա-
քօր լերինն. ողորմեան մեզ:

Փրկման սուրբ Աստուծոցն:

Աւրբ աստուած. որ եկիր 'ի փոխուցն ժօր
քոյ և կուսի. ողորմեան մեզ:

Թանձալի աստուծոյ աստուծոյ:

Փառաւորեալ և օրհնեալ միշտ սբ կոյս
ւնձածին վարիամ մայր քի, վատն զաղաչանս
մեր՝ ողորմեայ քոյ և քոյ մերոյ:

Սուղեան:

Փրկել զմեզ 'ի փորձուց և յիմ. վտան-
գից մերոյ:

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա:

Երգ Վասն լսելի լինելոյ տեառն քոյ ձայնի ա-

դաշանայ մերոց՝ բարեխօսուք սուրբ-ածած-
նին: Աւ իջանելոյ ՚ի վերայ մեր ողորմուի և
վթուի տեառն ոյ: Ամենակալ տէր ան մեր.
կեցո՛ւ և ողորմեա՛:

(Օրհնութիւն և փառք հօր և որդ.

քհ

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Աւ ասի աստու չայնիւ յաւուր հիւրահէի յառաջ-
ընթաց աւետարանին:

Աղիցի անուն տեառն օրհնեալ, յայսմ կց
հետէ մինչև յաւիտեա՛ն:

(Օրհնեցէք մանկունք վտէր. և:

սղ

Տեո՛ւ ՚ի թիւն 277:

Յաւուրս հիւրահէից ասի ընթերցեալ լինի Աւե-
տարան բժշկութեան: Աւ ՚ի ասոն արեւմտահայոց
Աստու եւ Գերս եւ Աւետարանս ըստ զուգահէն:

Աւետարան ըստ Ստեփանոսի:

Աւ ելեալ անտի յի գնաց ՚ի կողմանս
տիւրոսի և սիդոնի: և ահա կին մի քանանա-
ցի ՚ի սահմանաց անտի նոցա ելեալ, աղաղա-
կէր և ասէր. ողորմեաց ինձ տէր որդի դաւ
թի, դուստր իմ չարաչար այսահարի. Աւ

նա ոչ ետ նմա պատասխանի. և ժառույցէլ
 աշտկերաքն նորա՝ աղաչէին զնա և ասէին.
 արձակեա՛ զնա զի աղաղակէ զհետ մեր: Նա
 պատասխանի ետ և ասէ. ոչ ուրեք առա-
 քեցայ՝ եթէ ոչ առ ոչխարս կորուսեալս
 տանն խրայէլի: Եւ նա ժառուցեալ երկիր-
 պաղանէր նմա և ասէր. տէր՝ օգնեա՛ ինձ
 Պատասխանի ետ նմա և ասէ. ոչէ բարւոք
 առնուլ զհաց մանկանց՝ և արկանել շանյս
 և նա ասէ. այո՛ տէր, քանզի և շունք կե-
 րակրին ՚ի փշրանաց անկելոց ՚ի սեղանոյ տո՛մ
 իւրեանց: Յայնժամ պատասխանի ետ նմա յս
 և ասէ. ո՞վ կին դու՝ մեծ են հաւատք քո՝
 եղիցի քեզ որպէս և կամիս: և բժշկեցաւ
 դուստր ՚ի ՚ի նմին ժամու:

Եւստորոն՝ Ըստ Սարգսի:

Եւ ելեալ միւսանգամ ՚ի սահմանայն
 աիւրոսի և սիդոֆի, և եկն ՚ի ծովեզրն դա-
 լիլեցւոյ ՚ի մէջ սահմանացն ՚ի դեկապօլիս:
 Եւ բերին առաջի նորա խուլ մի և համբ.
 և աղաչէին՝ զի ձեռն դիցէ ՚ի վր ՚ի: Եւ
 առեալ զնա մեկուսի յամբ բռնէ անտի, ալի
 զմատուռս իւր ընդ ականջս ՚ի և եթոք
 անդր. և կալաւ զլիցուէ նր. հայեցաւ յ'

կինս՝ յողոց եհան՝ և տսէ. ե'փրաթայ՝ որ է
բացի'ր: Եւ նոյն ժամայն բացան լսելիք նր,
և յուճան կապանք լեզուի նր. և խօսէր ու
ղիղ: Եւ պատուիրեաց նոցա՝ զի մի՛ ումեք
ստիյին. և որչափ նա պատուիրէր նոցա, նո-
քա ևս առաւել քարոզէին. և ևս քան զևս
դարձանային և ասէին. զիմ' ինչ բարւոք գոր-
ծեաց սա, զի խլից լսել տայ՝ և համերց
խօսել:

Աւետարանի քառ Գլուխս:

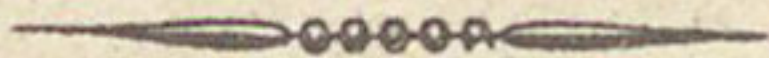
Եւ եղև 'ի վաղիւն մինչ իջանէին նոքա
'ի լեռնէ անտի, ընդ առջ եղև նմա ժողո-
վուրդ բազում: Եւ ահա այր մի 'ի ժողովըր
դէնէ անտի աղաղակեաց և ասէ. վարդապետ
աղաչեմ՝ զքեզ հայեաց յորդի իմ, զի միա
մ'ր է ինձ: Եւ ահա այս հարկանի 'ի նմա, և
յանկարծ գոչէ՝ և վարկուցանէ զնա և թա-
ւալեցուցանէ և փրփրեցուցանէ, և հազիւ
մեկնի 'ի նմանէ խորտակեալ զնա. և աղաչե-
ցի զաշակերտսն քո զի հանցեն զնա, և ոչ՝
կարացին: Վստասխանի ետ յն և ասէ. ով
ազգ անհաւատ և թիւր, մինչև յերբ եղէց
ընդ ձեզ՝ և անսայցեմ ձեզ. մատո՛ այսր զոր
դին քո. Եւ մինչդեռ մատչէր, վարկոյց զնա

դեն՝ և շարժեալ: Ստուեաց յս նոյն պղծոյ,
 և բժշկեաց ըմբոսւկն. և ետ գնա պհայր
 իւր: և զար լանային ամբքեան ՚ի վերայ մե-
 ծամեհացն աստուծոյ:

Աւետարան ըստ Յովհաննու:

Եկն դորձեալ ՚ի կանա գալիւեացւոյ՝
 ուր արար զԶուրն գինի. և անդ էր թաղա-
 ւորագն մի, որոյ որդի նր հիւանդ կայր ՚ի
 կափառնայում: Նա իբրեւ լուաւ եթէ յս ե-
 կեալէ ՚ի հրէաստանէ ՚ի գալիւեայ. եկն առ
 նա՝ և աղօչէր, զի իջցէ և բժշկեսցէ զոր-
 դի նորա. քանզի մերձ էր ՚ի մեռաւել: Ասէ
 ցնա. թող ուրաղն. տէ՛ր՝ է՛ջ մինչչեւ մեռ-
 եալ իցէ մանուկն իմ: Ասէ ցնա յս. երթ
 որդին քո կենդանի է: և հաւատաց այրն բա-
 նին՝ զոր առայ նմա յս, և գնալ: Աւ մինչ-
 դեռ իջանէր, ընդ առաջ եղէն նմա ճառայքն
 նորա. աւետիս ետուն և ասեն, թէ մանուկն
 նորա կենդանի է: Հորցսնէր ցնոսս վամն
 ժամուն՝ յորում ապաքինեաց: և ասեն ցնա.
 երէկ յիշտեցորդ ժամու եթող զնա ջերմե-
 Վիտայ հայրն նր՝ եթէ յայնմ ժամու յո-
 րում առացն ցնա յս՝ թէ որդին քո կենդա-
 նի է. և հաւատաց ի՛քն և ամ տուն իւր:

Օ այս դարձեալ երկրորդ նշանս արար յս
եկեալ 'ի հրէաստանէ 'ի գալիլեա:

Եւ զ ասորից ասուի միաշաբաթին, եւ 'ի խորհուրդ
արարչութեանն, եւ 'ի յարութեանն քրիստոսի:

Արաստեղծեալ բանն յանէից իսկըզկեր
բանէ զերկինս երկնից. եւ զերկնային զօրս
անվարմնոց իմանալեացըն զըլարթնոց. եւ ըզ
գալի տարերց քառից հակառակաց միաբա
նից. որով յաւէտ փառաբանի երրորդութին
անճառելի:

Երեքսրբեան մի տէրուի միով բնուի մեծ
ուի. լոյսն որ անեղ արարչական ասաց լի
նել լոյս եղական. զոր եւ ծագեաց յօրն առա
ջին միաշաբաթ կիւրակէին. որով յաւէտ փա
ռաբանի երրորդութինն անճառելի:

Բաբունորէն բացատրեսցուք ըզծածկեալ
խորհուրդըն ծանիցուք. զի լոյսն անտես ի
մանալի մաքուր հոգւոց տեսանելի. 'ի սոյն
ծագեաց միաշաբաթ մեզ յարուի սուրբ. ճա
ռագայթ. եկայք փրկեալք ընդ զըլարթ
նոյն տուք օրհնուի յարուցելոյն:

Ահա զի սիրով խոնարհեցար 'ի փրկութի
մեր մարմնացար. նովին մահնալն իսկեցար 'ի

գործեցման մահու եղար. այսօր յարեար փա-
ռար 'ի հրեշտակաց քարոզեցար. եկայք:

Արեւեցար խըկաքերիցն յողջոյն կենացն
ուրախալից. եւ 'ի լերինն գալիլեայ առաքե-
լոց մետասանից. տրժանացո՛ղ զմեզ ընդ նոսին
դ. քիչ տեսանել յօրըն վերջին. եկայք:

Սիմօն որդիք զարթիք հարսին լուսոյ
տուք աւետիք. եթէ փեսայն քո յարուցեալ
յող թեաց մահու իշխանութիւն. դայ պըսակէ
ըզքիչ փառօք եւ ընդ առաջ պըճնել զար-
դուք. երգեա երգ նոր յարուցելոյն նընջե-
ցելոյ կենաց պըտղոյն:

Քարոզ հեւրահէից, եւ այլոց հեւրահայն հոհից.

Խնդրեացուք հաւատալ միաբանութիւն 'ի
տեսունէ՝ զի ողորմուե՛ղ շնորհս իւր արաս-
ցէ 'ի վերայ մեր: Տէրն ամենակալն կեցու-
ցէ՛ եւ ողորմեսցի: Ահո՛ տէր:

Տէր ողորմեա՛. էրէս:

Աղօթք:

Քաւմ ամենափօր եւ հրաշալի յարութեդ
քս փառ մեր՝ երկիրպատգանեն զօրք հրեշտա-
կաց. զի դու միայն ունիս զանմահութիւն բնա-
կեալդ 'ի լոյս անմատոյց: Աւ միք հողեղէն

արարածքս՝ խոնարհեալք երկիւղիւ երկիր-
պագանեմք. գսուրք և զհրաշալի և զյաղ
թօղ զյարուլիդ քո օրհնեմք և փառաւո-
րեմք: Եւ ընդ երկնային զօրսն մատուցա-
նեմք դօրհնուի և զփառս՝ ընդ հօր և ընդ
սրբոյ հոգւոյդ. այժմ՝ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն,

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս. ամէն:
Հայր մեր որ յերկինս ես:

Քարոզ յոգևոյն ի Լաթօյ Էլմիէն:

Եւ ևս խաղաղուեմ ըզտէր աղաչեսցուք: Եւ
Տէ՛ր ո՛ղորդ մեա՛ն:

Վա՛սն ի վերո՛ւստ խաղաղուեմ և սր
փըրկուեմ անձո՛նց մերոց. ըզտէր աղաչես-
ցու՛ք: Տէ՛ր ո՛ղորդ մեա՛ն:

Ողորմեաց մեզ տէր անձ մեր. ըստ մեծի ուր
ողորմուեմ քսւմ. առասցուք ամենեքեան միա
բանուք: Տէր ողորմեա՛. տէր ողորմեա՛. տէր ողորմեա՛:

Օրհնուի և փառք հօր և որդւոյ և հոգ քհ
ւոյն սրբոյ. այժմ՝ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից:

Ամէն: Ա՛լ է՛լ ո՛ւրիշ. ա՛լ է՛լ ո՛ւրիշ. Գոյ
ա՛լ է՛լ ո՛ւրիշ:

Օրհնեացի և պահպանեացի և նախախնա-
մեալ պահեացի՝ արևելեան կողմ աշխարհիս,
և հայրապետուի հայոց, այս նշանաւ սուրբ
խաչիւս և սուրբ աւետարանաւս, և աւուրս
շնորհիւ, անուամբ հօր և որդւոյ և հոգւոյն
սրբոյ. այժմ և:

Եւ դարձոցանէն զէրէսս յարեմուսս

ԴԱՎ ՄԷՆ: ԱՆԷԼՈՒԽԱ. աՆԷԼՈՒԽԱ. աՆԷԼՈՒԽԱ:

ՓՏ Օրհնեացի և պահպանեացի և նախախնա-
մեալ պահեացի՝ արևմտեան կողմ աշխարհիս
և թագաւորութիւն քրիստոնէից, այս նշանաւ
սուրբ խա:

Եւ շրջելով դարձան ՚ի հարաւ:

ԴԱՎ ՄԷՆ: ԱՆԷԼՈՒԽԱ. աՆԷԼՈՒԽԱ. աՆԷԼՈՒԽԱ:

ՓՏ Օրհնեացի և պահպանեացի և նախախնա-
մեալ պահեացի՝ հարաւային կողմ աշխարհիս,
երկիրս անդաստանս և պտղաբերութիւն տարոյս,
այս նշանաւ սուրբ խաչիւս և:

Եւ դարձան դէպ ՚ի հիւսիս:

ԴԱՎ ՄԷՆ: ԱՆԷԼՈՒԽԱ. աՆԷԼՈՒԽԱ. աՆԷԼՈՒԽԱ:

ՓՏ Օրհնեացի և պահպանեացի և նախախնա-
մեալ պահեացի՝ հիւսիսային կողմ աշխարհիս,
մանքս անապատս քաղաքս և գիւղս, և բնա-
կեալ ժողովուրդս ՚ի սմա, այս նշանաւ ս:

ԴԱՎ ՄԷՆ:

Եւ դառնան ՚ի բէժն. եւ քան զարջէալ:
 Օրհնուի եւ վառք հօր եւ որդւոյ:

—
 ք

Քարոյ Թափօրի եւ Խաչի:

Սուրբ խաչիւս աղաչեսցուք զտէր. զի սո
 վառ վրկեսցէ զմեզ ՚ի մեղաց եւ կեցուցէ շը
 նորհիւ ողորձուե իւրոյ: Ամենակալ տէր ան
 մեր. կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛:

Առջի:

Պահպանեա՛ զմեզ քս ան մեր՝ ընդ հովա-
 նեաւ սուրբ եւ պատուական խաչիւդ քով ՚ի
 խաղօղուե. վրկեա՛ յերևելի եւ աներևոյթ
 թշնամւոյն: Արժանաւորեա՛ դոհուք վառա-
 ւորեյ. զքեզ ընդ հօր եւ ընդ սրբոյ հոգւոյդ
 այժմ՝ եւ:

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս. ամէն:
 Հայր մեր որ յերկինս ես:

Իսկ այլ առաւրտ յէր Սուրբ Խաչի խաչի, եւ Քարո-
 յի, ասի հաղթող ՚ի թիւ:

() րհնեցէ՛ք մանկաւնք զտէր. եւ օրհնե-
 ցէ՛ք զանուն տեառն:

Եղիցի անուն ան օրհնել, յայսմ հետէ մին
 չեւ յաւիտեան:

Յորեւելից մինչև 'ի մուտս արևու՝ օրհ-
է անուն տեսան.

Բարձր է 'ի վերայ ամ' ազգաց տէր.
և յերկիսս են փառք նորա:

Ա՛լ է որպէս տէր ամ մեր 'ի բարձունս
բնակեալ. և զխոնարհս տեսանէ յերկիսս
և յերկրի:

Յարուցանէ զաղբատս յերկրէ. և բարձր
առնէ զոռապետս յաղբեաց:

Կատուցանէ զնոսա իշխանս՝ ընդ իշխանս
Ժողովրդեան իւրոց:

Բնակեցուցանէ զամուլն 'ի տան ուրախա-
տ, որպէս մայր որդւովք բերկրեալք:
Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն:

Այլ ի՞նչն աւու՝ ը հօտ ը նտրեալ, զո՛ր հո-
տովիւն քա՛ջ թո՛ղեալ յե՛րկի՛նս. և եկ-
դիւ եա՛լ 'ի խընդի՛նս մեզ մո՛լօրե՛լօցս. որով
լըցեա՛լ զթիւ հո՛րիւրօ՛ցդ. արար ո՛ւ-
րախուլի՛ 'ի յերկի՛սս ե՛րկաւ՛ո՛րս՝ցդ. ա-
ղաչե՛մք ըզձե՛զ բո՛րի՛խս լերօ՛ւք առ տ՛ր
վասընք աւուր՞ մե՛ղսց մե՛րօ՞յ: Տեսանօղք
անտեսիս. խորհրդածուք խորոյն աստուծոյ.
սրք իջեալ ընդ միածնին սղաաւորել տնո՛ւ.

րէնուենն. ՚ի ծննդեանն աւետաւորք հովուա
 ցըն. և կանանցըն իւղաբերից կենաց քարոզք
 ըզկենդանուոյն. աղ: Պահապտնք աշխարհի.
 քանակըք տեսուն շուրջ գերկիւղածովք. քա
 րեկամք ազգի մարդկան միջնորդք աստու
 և յարուեն. միքայել և գաբրիէլ մեծք. որ
 կայք առաջի ամենասուրբ երրորդուենն. աղ:

Մ. յսօր ցընծայ գուարճացեալ եկեղեցի հե մկ
 թանոսաց. տօնելով զյիշատակ մեծի նա- դկ
 հապետին և հօրըն հաւատոյ աբրահամու.
 օրհնեցէք մանկունք սիւմնի զհայրըն լուսոյ
 անլուելի: Մ. յսօր նոր իտրայէլ կոչեցեալ մար
 գարէիւքն առ մծ. տօնեալ ցնծուք ըզտօն հո
 վուացն իտրայէլին առաջնոյ. գովելով ըզդը
 լուխ անկեան երկուց որմոց յարմարուեթե:
 Մ. յսօր ՚ի զլուխըն լերանց տուն ւոյ հաստա
 տեալ. որ և յաւէտ առողիս յամսոյ հոգ
 ւոյն մծաբուղիս առատահոս անձրեօք. բա
 րեբանեալ զաղբիւրըն կենաց զարբուցանողըն
 ծարաւեաց:

Օ. առաւօտու գօրհներգուիրս մարդասի- մկ
 րուրդ բո ընկալ թագաւոր փառաց. և ըզմծ
 մանկունս եկեղեցւոյ քո պահեալ ՚ի խաղաղուեն:
 Ար տեսողդ ես խոնարհաց յերկնից ՚ի յեր
 կիր. և տըւող ողորմուեթե ազգի մարդկան:

ըզման. Բնդ սէրովքէսըն սըրբասաց համա-
 ճայնեալ քեզ երգեմք. երեքսրբեան տէրունի
 խնայեալ քաղցրութ յարարած լու քո. և զման:
Մկ Աշակերտք քի. և առ ամ տիեզերս ա-
 ակաւքեալըք բարեխօսեցէք առ տէր վասըն
 մեր: Արք առիք ըզպատուէր. բարուելան-
 երկիւղ ըզբանըն կեսաց յաշխարհի. բարե:
 Արք արժանի եղէք տեսանել մարմնով զուր-
 դին ան յայտնապէս. բա:

Մկ Բզգգնութի սրբոց քոց քն տօնելով այսօր
 աճ ընդ զօրս անմարմնոցն. քեզ երգեմք սնլը-
 ռելի զօրհնաբանութի: Մերկացեալք ըզմարդ-
 կային տրկարուն ըզգեստ. հաւաստոյ վառել
 ըզգեստութ յաղթեալք հակառակամարտիցն
 ՚ի պատերազմի: Մըլըլութեալք ընդ քի հեղ
 մամբ սրեան ՚ի մահ. անմեռն գոլով հըրա-
 շակերտք՝ շինեալք ՚ի վայելչութի սուրբ ար-
 քայունն:

Քարոզ դէնի Մանկանցն:

Ասն խաղաղուն ամ աշխարհի, և հաս-
 տատուն սրբոյ եկեղեցւոյ, գտէր աղուչեացութ:
 Առաջութ ամենեքեան միաբանութ:

Տէր ողորմեա. էջէ:

Աղօթք:

Առերբ ես տէր ԹՃ մեր հօր և փառա-
 ւորեալ. որ նստիս 'ի կառս բրովբէականս և
 լոյս ծագես յարարածս քո: Առաւելորեալ ըլ-
 մեզ տէր 'ի ժամ առաւօտուն. որպէս զի 'ի
 ծագել լուսոյ տունջեանս՝ ծագեսցի առ մեզ
 զուժ մարդասիրուն քոյ: Հեռացո՛ 'ի մէջ
 տէր զխաբէունի սատանայի. և զբռնութի
 նորա խորտակեալ աղօթիւք և բարեխօսուի
 ամ սրբոց: Արա՛ և գերկինս պաղաքերս 'ի
 սնունդս ծառայից քոց: Յորոց հանապազ
 փառաւորեալ գովի ամենասուրբ երրորդուն.
 այժմ և միշտ և:

Յաւուրս արուհայից ասի ասէ՛ Տէր ամենա-
 կալ, և յէս նորս՝ Տանից իմոց, և յայլ հաւուրս
 արուհայ թայն՝ Տանից իմոցն. զորս գրածեն 252
 էրէմ: Իսկ 'ի Կօնս սրբոց Աստուծոս այս ասի:

Արեցի՛ զի լուիցէ տէր զձայն աղօթից
 իմոց. զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առիս և
 ես յաւուրս իմ կարգացի առ նա:

Շրջեցան զինք երկունք մահու և վիշտք
 դժոխոց դտին զիս:

Օհնեզուլի և զանձկուլի գտի, և զանունսն
կարգացի:

Ա՛ տէր՝ փրկեա՛ զանձն իմ՝ ողորմած ան-
մեք ողորմի և սրահէ զտղայս տէր:

Եւ խոնարհ եղէ՛ և տրի կեցոյց զիս. դա՛րձ
անձն իմ՝ ՚ի հանգիստ քո. զի տրի օգնեաց քեզ:

Փրկեաց զանձն իմ՝ ՚ի մահուանէ, զաշս
իմ յարտաւանգ, և զոտս իմ՝ ՚ի գայթակ-
ղուէ. յաջոյ եղէց առաջի տեառն յերկրին
կենդանեաց:

Հաւատացի զոր և խօսեցայ, և եւ խոնարհ
եղէ յոյժ:

Եւ ասացի ՚ի զարմանալ իմում, թէ ամ
մարդ սուտ է:

Օհ՛ նչ տաց տրիտուր տեառն ընդ ան-
պոր և եւ ինձ:

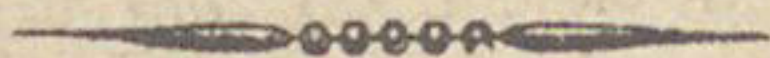
Օբաժակ փրկուե՛ ընկալայց, և զանուն
տեառն կարգացից:

Օտղօթս իմ՝ տեառն տաց՝ դռաջի ամ
Ժողովրդեան նորա:

Պատուական է առաջի տեառն մահ սրբոյ
իւրոյ. ո՛ տէր եւ ծառայ քո եմ, ծառայ և
որդի աղախնոյ:

Հոտեր զկապանս իմ քեզ մատուցից
պատարագ օրհնուե՛, և զանունսն կարգացի:

Տեպեն ասեւ ի ք իմ և ամաչեացեն. զի
դու տի օգնեցիր ինձ, և մխիթարեցեր զիս:
Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ:

Մարկէոս ՚ի ասեւ ամենայն սրբոյ:

Քրիստոս ամ մեր՝ վասն խաչի քո սխա-
ռականի վխաղաղուի քո տո՛ւր մեզ տէր:

Վասն սրբուհւոյ ամ ամենին, և յովհաննէ և
կարապետին, և սբ յն ստնփաննոսի նախավկայ
ին, զխաղաղուի քո տո՛ւր մեզ տէր:

Վասն սրբոց քոց առաքելոց, մարգարէ-
ից, վարդապետաց, մարտիրոսաց, հայրապե-
տաց, Ճգնաւորաց, կուսանաց, միանձանց, և
երկնային զօրացն, վխաղաղուի քո տո՛ւր մեզ
տէր:

Եւ վասն նախկին լուսաւորչոյն մերոց
Թադէոսի և Բարդղիմէոսի, և սրբոյն գրե-
գորի մերոյ լուսաւորչին, և սրբոց յակոբէնց
երջանիկ առաքելոցն, և սբ յն յակոբայ մըծ-
բընայ հայրապետին, մարուգէի Ճգնաւորին, և
մեւ իսոսի եպիսկոպոսին և զհորգսոյ զօրա-
վարին:

Բարեխօսութիւն Յիշատակաւ և աղօթիւք
սրբոյն (այս ամեն) որոց այսօր է յիշատակ:

Օ աղօթիս իմ տեառն տաց առաջի ամ
 ժողովրդեան նորա. 'ի դաւիթս տան տեառն,
 և 'ի մէջ քո երուսաղէմ:

Օրհնեցէք զտէր ամ ազինք. գովեցէք
 զնա ամ ժողովուրդք:

Օ օրասցի ողորմուի նք 'ի վերայ մեր. և
 ճշմարտուի տեառն մնացէ յաւիտեան:

Ա՛ճ յանուան քում կեցո՛ւ զիս, և 'ի զօ-
 րուե քում իրաւ արա՛ ինձ:

Ա՛ճ լո՛ւր աղօթից իմոց, ո՛ւնկնդիր բանից
 բերանոյ իմոյ:

Օտարք յարեան 'ի վերայ իմ, և հօրք
 խնդրեցին զանձն իմ, և ո՛չ համարեցան ըղ-
 քեզ ամ առաջի իւրեանց:

Ա՛հա՛ ամ օգնական իմ, և տէր ընդունօղ
 հոգւոյ իմոյ:

'ի դարձուցանել զչարն 'ի թշնամիս իմ,
 ճշմարտութե քով սատակեա՛ւ վնասա:

Ես կամօք իմովք պատարագս մատուցից
 քեզ. և խոստովան եղէց անուան քում տէր,
 զի բարի է:

Յիմ նեղուէ իմ մէ փրկեցեր զիս, և 'ի
 թշնամիս իմ ետես ակն իմ:

Տո՛ւր զօրութի ծառայի քո. կեցո՛ւ զորդի աղօթիս
 նոյ քո. և արա՛ առիս նշան բարութի:

Այն թէ դու ան համիս զանօրէնուի. և ոչ
բնակին առ քեզ չարք, և անօրէնք մի՛ բնա
կեցին առաջի աչաց քոց:

Եւ տեցիր զայնօսիկ, ոյք գործեն զանօրէ-
նութի. կորուսանես զամենեւեան ոյք խօսին
զսուտ:

Օյայր արիւնահեղ և զնենգաւոր պիղծ առ
նես դու տի. այլ ես ըստ բազում ողորմուե
քում մաից 'ի տուն քո. և երկիրպագից 'ի
տաճար սուրբ քո երկիւղիւ քո:

Տէր առաջնորդեա՛ ինձ յարդարուե քում.
մասն թշնամեաց իմոց՝ ուղիղ արա՛ առաջի
իմ՝ զճանապարհս քո:

Օ՛ի ոչ դոյ 'ի բերանս նոցա ճշմարտուի.
և սիրտք նոցա նանրեալք են:

Այ՛ գերեզման բաց են կոկորդք նոցա. և
լեզուք իւրեանց նենգաւորք եղեն:

Իստեա՛ վնասա անձ՝ զի անկցին 'ի խոր-
հրդոյ սրտից իւրեանց. ըստ բազում ամբա
լըշտուե նոցա մերժեա՛ վնասա. զի դառնա-
ցուցին զքեզ:

Աւրախ լիցին ամենեքեան՝ ոյք յուսացել
են 'ի քեզ. յաւիտեան ցնծասցեն. և բընա-
կեսցիս դու 'ի նոսա:

Պարտեոյին 'ի քեզ սիրելիք անուան քո,
զի օրհնեսցես դու զարդարն. տէր ոմ զինու
հաճութ քո պատկեցեր զնոսա:

Եղաք առաւօտու օղորմութ քով. ցնծա-
քաք և ուրախ եղաք զմմ' աւուրս կենաց
մերոց:

Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն. յորս
խնարհ արարեր զմեզ, և ամացն' յորս տե-
տաք զչարչարանս:

Հայեա' տէր 'ի ծառայս քո և 'ի գործս
ձեռաց քոց, և առաջնորդեա' որդւոց նոցա.
եղիցի լոյս տեառն ւոյ 'ի վերաց մեր:

Օգործս ձեռաց մերոց ուղի'դ արա 'ի մեզ
տէր. և զգործս ձեռաց մերոց յաջողեա' մեզ

'ի խորոց կարգացի առ քեզ տէր' տէր':
լուր ձայնի իմում:

Ելիցին ահանջք քո 'ի լսել զձայն աղ-
թից իմոց:

Թէ զանօրէնութիս իմ քննես տէր' տէր,
իսկ ո' կարէ կալ առաջի քո. զի 'ի քէն է
քաւութի

Վասն անուան քո համբերի տէր. համ-
բեր անձն իմ բանի քում. յուսացաւ անձն
իմ 'ի տէր:

'ի պահէ առաւօտու մինչև յերեկոյ. 'ի

պաշէ առաւօտու՝ յուսացաւ խորայել 'ի տր'։

'ի տնառնէ է ողորմուի բազում. 'ի նմա-
նէ է փրկուի, և նա փրկեաց զխորայել յամ,
նեղուից նորա։

Լսելի՛ արա ինձ առաւօտու վողորմուիս
քո. զի ես 'ի քեզ տէր յուսացայ։

Յոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր և գնացից. զի
առ քեզ տէր համբարձի գանձն իմ։

Փրկեա՛ զիս 'ի թշնամեաց իմոց տր զի
զքեզ ապաւէն ինձ արարի։

Ուսո՛ ինձ առնել զկաձս քո. զի դու ես
առաւօտած իմ։

Հողի քո բարի՛ առաջնորդեսցէ ինձ յեր
կիր ուղիղ։

Վասն անուան քո տէր՝ կեցուսցես զիս,
արդարութ քով հանցես 'ի նեղուի գանձն իմ։

Ողորմութ քով սատակեա՛ զթշնամիս իմ.
և կորո՛ գամ՝ նեղիչս անձին իմոյ, զի ես ծա-
ռայ քո եմ։

Ա՛ճ յանուան քում կեցո՛ զիս, և 'ի զօ-
րորուե՛ քում իրա՛ւ արա ինձ։

Ա՛ճ լուր աղօթից իմոց, ո՛ւնկնդիր բանից
բերանոյ իմոյ։

Օտարք յարեան 'ի վերայ իմ, և հզօրք
խնդրեցին գանձն իմ, և ո՛չ համարեցան ըզ
քեզ ամ առաջի իւրեանց։

Ահա մօտ օգնական իմ, և տէր ընդունող
հոգւոյ իմոյ:

Ի դարձուցանել զչարն ի թշնամիս իմ,
ճշմօրտութիւն քով սատակեալ գնուա:

Եւ կամօք իմովք պատարագս մատուցից
քեզ. և խոստովան եղէց անուան քում ալ
դի բարի է:

Յամ. նեղուհ իմմէ փրկեցեր զիս, և ի
թշնամիս իմ ետես ական իմ:

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ:

Եւ զ անոն իւրոն զան իւրոն իւրոն իւրոն իւրոն
 իւրոն իւրոն, եւ զան իւրոն իւրոն իւրոն իւրոն:

Եւ զանոն իւրոն իւրոն իւրոն իւրոն իւրոն
 իւրոն իւրոն աւուր սկըզբան. ըզջո՛ւրսն ի
 ջուրըն բաժանեաց հաստատուք պարունա-
 կեաց, որով զաշխարհս հողեղինաց անջըրպե-
 տեաց ի հրեղինաց. ընդ նոսին որդիք լու-
 սոյ տուք օրհնուի երբեակ լուսոյ:

Բազմաչեաց հոյլք քրովքէից երեքսըրբ-
 եանըդ սրովքէից. աթոռք անեղ անճուներն
 համազոյ երրորդուն՝ բարեխօս լերուք առ
 տէր վասըն մանկանց եկեղեցւոյ. ընդ.

Վերագոյն իշխանուիք և անփոփոխ միշտ
 տէրուիք. անյաղ թեւի սբ զօրուիք ի յա-
 րարչին փառատրուի. աղաչեցէք զտէրն ո-
 զորմած անտես չառնել զգործս ձեռացն. ընդ:

Բասք անմարմնոյն պետուեց հրեշտակա-
 պետք բարձրուեց. հոգիք հրեղէնք և սպա-
 սաւորք հրեշտակաց զինուորուիք. մաղ-
 թեցէք զտէրըն տերանց վասըն մարդկան
 երկնաւորաց. ընդ:

Երկնաւորաց դասուց վերնոց օրհն ք անից

քոյ չլլարթնոց. քաղցրասցին առ քեզ զլ-
թած որ վաւրն մեր ձայն միտ թանաց. զորս
և տայցես մեզ պահապան յայսմ հետէ մինչ
'ի վախճան. ընդ:

Օրուհց և տէրուհց իշխանուհց և պե-
տութից. և ամ անուանելոց որ 'ի յերկնս
պաղատանօք. ընկալ քս ուրախութիւն զմեզ յօր
մահու և յարուի. ընդ նոսի՞ն օրհնել հոգ-
ւով ըզքեզ ընդ հօր փառա՞տրե՞լո՞վ:

Եւ զ լաոն էրրորդի առաջ արարչութեան, և լաոն
էրրորդի դարուն, և 'ի Յովհաննէս Ներսէս:

42 Լսական բանն որ ընդ հօր արարչակից
և համազօր. յերրորդ աւուր զջուրսն զա-
տոյց ըզբոյսս և գտունկս բըղխեցոյց. իսկ
'ի յերրորդ դարուն դարձեալ զջուրսն հե-
ղեղ ցամաքեցոյց. զնոյ տապանաւն իւր ապ-
րեցոյց ըզկենդանեաց սեռս աճեցոյց. տուք
օրհնութի անճառ լուսոյն հօր և որդւոյ և սբ
հոգւոյն:

Ինդ ծառոց երկրի վգալեաց տընկեաց և
գտունկս իմանալեաց. զհեղեղ մեղացըն ցա-
ծուցեալ զդասս արդարոց բազմացուցեալ:

յորոց և մի՞նչ 'ի ծնունդս կանանց միջնորդ
շնորհաց և օրինաց, տուք:

Քաղաւորին երկնից զինուոր արքայուն
աւետաւոր. խընդրեա դընել ելս 'ի սըրտի
առ 'ի հովտէս տըքամականէ. յուխտեալ տե
ղին տէրսւնակոն 'ի խօստացեալն որդւոց
մարդկան, տուք:

Քառանդին հօր ըսպտաւոր և յարգանտէ
երկրպագող. կարապետ և մըկըրտիչ այնմ
որ մեղաց մերոց քաւիչ. լեր բարեխօս առ
նոյն գըլթած ջընջել ըզգիր մեր յանցանաց
տուք:

'ի հօրէ լոյս ծագեցար մեռալ բնուիս կեն-
դանարար. առաքեցեր յառաջընթաց սուրբ
զյովհաննէս քարոյ կենաց. սորին հայց-
մամբն տմենակալ ըզպազատանըս մեր ըն-
կալ, տուք:

Լուսաշաւիղ յերկինս ելին հողանիւթ եայ
սուրբ հրեշտակին. արժանացն ըղմեզ նորին
նեղ և անձուկ ճանապարհին. զի հետեօղ
գոլով նորին հօր քո վերին օթեվանին. և
երգեսցուք ընդ երջանկացն որդւոց լուսոյ
քեզ երգ փառա՛ց:

Եւ զի վասն շարքորդի առաւել արարչաւթեանն, եւ վասն
շարքորդի դարուն, եւ վասն առեւելոյ տարուածաւ
նիւն:

72 **Խ**աւարն անգոյ եւ սկըզբնածին հալա-
ծեցաւ յօրն առաջին. լոյսն այն պայծառ յօր
չորրորդին յարեգական նիւթ հաւաքեալ,
լուսինն 'ի տիպ լուսոյ ստեղծեալ եւ աստե-
ղոյ պարք յօրինեալ. որով օրհնի ստեղծօղն
էից 'ի բանաւոր պաշտօնէից:

Պատկեալ խորհուրդըն ծանուցաւ չոր-
րորդ դարուն իսահակաւ. 'ի չորրորդ օր
դարձեալ հրեշտակն եւ զաւետիսըն կուսա-
կան, թէ լոյսն որ ոչ բովանդակի 'ի բէն
մարմնով պարունակի. յոր օրհնեցայք աղգ
երկրածինք տուք օրհնուի պըտոյ կուսին:

Կուսի նախնոյ մօրն եւայի յաւմէ ագամըն
հին պարտի, բարձօն անէծքըն տըրտմական
քո սուրբ ծնընդեամբ կոյս մարիամ. աղա-
ջեա՛ դքս միածինն թողուլ ըղմեղս որդւոյ
նոցին. յոր:

Հարսն ընծայեալ յերկրէ յերկինս յոր համ
բառնամք առ քեզ զհոգիս. յոր լսելոյ քո զա-
ւետիս խնդրեա՛ լինել մեզ լսելիս. զձայն ա-
ւետեայ քո միածնին եթէ եկայք օրհնեալք
հօր իմ. յոր:

Չայնիւ առ քեզ տէր պաղատիմք և ա-
ռաջի քո անկանիմք. աղաչանօք անձնին
շիջո՛ւ ՚ի մէջ ըզբոց հնոցին. տո՛ւր արտա-
ռօք զմեղս ջիջել և վերստին զմեզ նորո-
գել: յոր:

Վեկավար ճարտարապետ անցեր ընդ ծով
կենցաղս անհետ. վերաբերեա՛լ ընդ պետրոսի
զմեզ ՚ի յալեաց մեղաց ծովէս. պաղատանօք
գերագունին անապական քում. ծնողին. յոր
օրհնելոյք ազգ երկրածինք տուք օրհնուի
պըտղ յ կո՛ւսի՛ն:

Եւք զանն հինգերորդի աւուր արարչութեանն, և
զանն հինգերորդի դարուն. և ՚ի սբ առաքելուն չի:

Ու առաջայթեալ բանն ՚ի հօրէ յօր հինգ եշ
երորդըն հրամայէ. բըղխեալ ՚ի ջրոց սեռք
կայտառաց և թեաւորս օգնականաց. իսկ ՚ի
Դարուն հինգ մըկըրտին յամպն և ՚ի ծովն
խորայել հին. տացուք հրաշից ներգործողին
պատիւ և փառք անեղ բանին,

Մաքրապէս օրինակի առաքելոցըն բի, որք
՚ի ծովն տիբերական ՚ի յերկնայինսըն կոչե

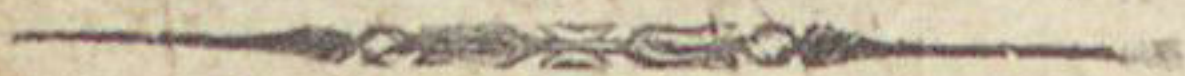
ցան. անցին ընդ ծով աշխարհական և 'ի
հոգին վերադարձան. տա:

Յուրախաւիոն անգրուական 'ի հարսանիոն
անապական. զձեզ տուաքեաց հայրըն փառաց
հրաւիրատուք տըրտմականաց. սուրբ հար-
սանեացն այն հայցեցէք ընդ ձեզ լինել
մեզ պարակից, տա:

Նորդիւք տիեզերաց 'ի նախահօրըն յան-
դանաց. նորափետուր զարդարեցիք զեկեղե-
ցիս հեթանոսաց. պաշտօտեցէք առ նոյն գթած
դմել նորոգել 'ի հոյ մեղաց. տա:

Շինող էիցըս համայնիդ արարածոց 'ի յան
գոյից. նոյն շինեցեր զեկեղեցի վեմդ 'ի վր
վիմին բանի. ընդ եդետլ հիմունս 'ի նոր սի-
օն զմեզ յօդեալ շինմամբ 'ի նոյն. տա:

Աւրախապաւ գնացիւք գետոց քաղաք 'ի
քէն շինեալ յս. յորմէ վտակք շնորհաց հո-
սենս պոգիս մարդկան առօգանեն. արբո՛ւ և մեզ
'ի ջրոյն կենաց հայցմամբ հօգւոյն մատըռուա-
կաց. վի բանաւոր երկիրըս պտղաբերի 'ի
փառս քո:

Լորդ Վանն վեցերորդ աւուր արարչութեանն, և Վանն
վեցերորդի դարուն, և 'ի խաշելութեանն արիւորութիւն:

Շահանդուրժեալ բնութ քարւոյն ունիլ ուր
վայն զանաւառ բարին, այլ ստեղծեալ մարդ
յիւր պատկերին 'ի վեցերորդն առաւօտին.
և 'ի յերրորդ ժամ զկողածինն 'ի յօգնութի
ետ հողածնին. զորս 'ի դրս խտին եղ վայելել
բայց 'ի պտղոյն մահու արգել:

Պապանձեալ առ դատողին յետ յանցա-
նացն ադաւլնն հին. զկինն պաւաճառ եղեալ
խաբմանն և կինն զօժնն դաւաճան. որով
երկիրս այս անկեալ փուշ և տատասկ 'ի սմա
բուսաւ. վճիռ մահու մարդոյն տըւաւ դառ-
նալ 'ի հող ուստի ստեղծաւ:

Զընջել փութայր հայրնն փառաց ըզգիւր
պարտեաց մեր յանցանաց. որով զվեցաւ
որդին գըթած 'ի վեց դարուն զմարմին մե-
ղաց. հօր հաճութ 'ի մահ խաչին եկն կա-
մաւ 'ի յուրբաթին. գառն զենաւ 'ի հին զատ
կին փոխան գառանցն օրինակին:

Ռահիւ լուսոյ պատուիրանին արդարուն
ճանապարհին. բարձրանալով քո 'ի խաչին
բարձրացուցեր զմեզ 'ի յերկինս. քո անպա-
տումս խոնարհութեալ և կամաւոր խաչելութն.

հաշտեալ ընդ մեզ տէր գթուք և թող ըզ
մեզս ողորմուք:

Ասկալիդ սերսկէից և ահաւորըդ բրով-
բէիյ. խոնարհեցար 'ի չարչարանս չարչարե-
լի բնուք մարդկոն. 'ի խաչին զմեղըս սպա-
ներ և զդատենիք մահու լուծեր. հաշ,

Վեհագոյն բնուեց էից և արարելըդ բո-
լորից. յորժամ ծագես զխաչիդ նըշան 'ի
գսլըստեան քո միւսանգամ. զերկրպագուս
այժմ հաւատով լուսաւորեալ նորին լուսով.
զի համաձայն խաչազգեցիցն ըզբեզ օրհ-
նեմք յաւիտենից:

Եւզ լաոն Էօլեհերորդի առաջ արարչաւեանն, և
լաոն Էօլեհերորդի դարուն, և 'ի խորհուրդ հան-
գրութեանն:

ՉԲ Տէրն յետ ստեղծման արարածոց հան-
գեաւ յեօթն օրն 'ի գործոց. այն որ հան-
դիստ աշխատելոց և կամքըն գործ է եղել լոյ.
ուստի և մեզ յոյս հաստատուն ետ հանգըս-
տեամբըն շաբաթուն. թէ աստ գործել ըզ-
գործս մի անդ է հանգչել ընդ մի:

Բաբունաբար վարդապետիմք յօրինակէ
տեառըն խրատիմք. որ 'ի յերկրորդ արար-

չուեն յիտ կատարման տնօրէնուեն. յեթ-
ներորդ օր հանգստեան իջեալ մարմնով 'ի
գերեզման. զկապեալ հոգիսըն վերացեաց զա-
նանց հանգիստըն պատրաստեաց:

Տողդ որ 'ի քոյդ կողէ ցօղեալ բժշկեսցէ
ըղհանգուցեալսն. իջցէ 'ի հող մահու սոյիս և
բուսուցէ յօրն վերջին. կենդանարար ձայ-
ն'ւդ քո կոչեալ զնոսա 'ի կեանս քո. և դատե-
ցո՛ ընդ արդարոցն երգել քեզ փառս ընդ
զըւարթսոցն:

Իիւծեալ զբնուիս կենաց ունօղ դարձոյց
յանցանքն 'ի մահու հող. իսկ անմահիդ մե-
ռելուի շնորհեաց դարձեալ զանմահուի. զորս
են ընդ քեզ թաղեալ մահսւամբ աւագանիս
մըկըրտուք. յարո՛ ընդ քեզ քոյին փառօք
արեգական նման լուսով:

Փայլին արդարքն յարքայուեն և ճըգնա-
ւորքն 'ի հանգստեանն. մարտիրոսքըն պաակին
և կուսանաց լապտերք վառին. դասեցո՛ տրի-
լնոսին որք զքեզ ան խոստովանին. աղ' ըուք
մի՛ դատեսցին այլ զթուք քո քաւեսցին:

Վո՛ անպատում. խոնարհուք որ թաղեցար
մեռելուք. և յարուցեր որդւոց մարդկան որք
հաւատով 'ի քեզ անկա՛, յարո՛ և զմեզ արդա-
րուք և զանջեցիլսն ողորմուք. զի կենդանեացս
բերանով տային քեզ փառս յի հօր հովուով:

Մարգարէս պահոյ՝ յէս Արարչահանին:

Խաչ քո եղիցի մեզ ապաւեն տը յս.
յորժամ. երեւիս փառօք հօր ընդ ամսս լու-
սաւորս: Յայնժամ մեք մի' ամաչեսցուք յու-
սացեալքս 'ի քեզ. այլ զօրութ քով մեծաւ
բերկրեսցուք ընդ աջմէ քումմէ՝ ոպ զորդիս
լուսոյ և որդիս տունջեան:

Քարոյ:

Աղաչեսցուք զամենակալն ւնձ, զի պահ-
պանեսցէ զժողովուրդս իւր ընդ հովանեալ
սք և պատուական խաչիւն իւրով 'ի խաղա-
ղուէ: Ամենակալ տը ւնձ մեր. կեցո՛ւ և ողորմեա՛

Առջեւ պահոյ:

(Քնեա՛ մեզ տը. օգնեա՛ մէզ ւնձ փրկիչ
մեր՝ վս մեծի փառաց անուանդ քո. տը փլըր-
կեա՛ զմեզ, և քուեա՛ զմեղս մեր վս անուան քոյ
սք: Պարսպել պահեա՛ զառ 'ի քեզ պապաւինել
և զյուսացել ժողովուրդս քո՝ ը հովանեալ սք
և պատուական խաչիւդ քով 'ի խաղաղուէ:
Փրկեա՛ յերեւելի և յաներևոյթ թշնամւոյս:
Արժանաւորեա՛ քահուք փառաւորել զքեզ
ընդ հօր և ընդ սրբոյ հոգւոյդ, այժմ:

Յիշեա՛ տէր զպաշտօնեայս քո:

Բարերար և բազում ողորմ ապաւում:

(Օրհնեալ տէր մեր յս քս. սմէս:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

Կարգաւորուելէն հասարակաց ազօնից արեւագալի
 քանակն. որ հասարկի 'ի դէմ հոգւոյն որքոյ, այլն 'ի
 դէմ յարուսեալն չի, և Էսեման աշակերտացն:

Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ յաւիտեան.
 զի յառաջ քան դարեւ է անուն նորա:
 'ի նա օրհնեացին ամ ազգք երկրի, և ամ
 ազինք երանիցեն նմա:

Օրհնեալ տէր ամ իսրայէլի որ առնէ
 սքանչելիս միայն. և օրհնեալ է անուն սբ
 փառաց նորա յաւիտեան. Լցցի փառօք նր
 ամ երկիր. եղիցի եղիցի:

Փառք հօր և որդւոյ և:

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղաչես:

Օրհնութիւն և փառք հօր և:

Եւք արեւագալի:

Յարեւելից մինչ 'ի մո'ւտս. 'ի հի'ւսիս
 սոյ և 'ի հարաւոյ ամ ազգ և ազի'նք.
 յօ'րհնո'ւի' նոր օրհնեցէք զա'րարի' չս ա'րամ
 րա'ծո'ց. որ ծա'գեա'ց ըզլոյս արե'գա'
 կա'սն այսօր յշխա'րս:

Նկեղեցի'ք արդարո'ց. փառաբանի'ք

ամենայն լրբ Կրթորդոմ թիւն. յառաւօտըս
 լո՛ւսո՛յ զա՛ռա՛ւօտ խաղաղո՛ւն քո՛ գո՛վեցէ՛ք
 ընդ հօր և՛ հո՛գւո՛յն. որ ծագեա՛ց ըւլոյս
 գիտութե՞ն իւր յ'ի՛մե՞զ:

Յորդորակ:

Յա՛րեւի՛կց յարեւո՛տս մանկու՛նք ոիօ-
 նի՛մ. օ՛րհնեցէ՛ք միշտ ա՛նդա՛դա՛ր ըզծա-
 գօ՛ղ ըն լուսո՛յ:

Եկեղեցիք արդարո՛յ և փառա՛բա՛նի՛չք
 բա՛րեբա՛սեցէ՛ք որ ե՛տ զի՛մաստը՛ս լո՛ւսոյ

Քարոզ:

Յարեւելից մինչև ՚ի մուտս արևու ընդ
 Թմ տեղիս քրիստոնէութե, ուր և կարդան
 զանուն տեսուն սրբուք՝ տէր աղօթիւք նո-
 ցա և բարեխօսուք մեզ ողորմեսցի: Աւստիւք
 զԹմ աղաչեսցուք. զի նա փրկեսցէ զմեզ ՚ի
 մեղաց և ՚ի ցանկութե աշխարհի: Բնկալցե՛
 զուխաս և զխնդրուածս սրտից մերոց. և ար-
 ժանի արասցէ մեզ հաւաստոց և սլատուիրա-
 նաց իւրոց ը Թմ սքս իւր: Ամենակալ տէր
 Թմ մեր կեցո՛ւ և ողոր: Օ՛ առաւօտս լուսոյ և
 զառաջիկայ օրս խաղաղութե անցուցանել՝ հաւ-
 աւտով ՚ի մեկ խնդրեսցուք: Օ՛ հրեշտակ: Ը. Օ՛
 քաւութի: Օ՛ սք յ: Եւ ևս: Օ՛ անձինս: Ողորմեսց

Մ. ԴՈՒՆՔ:

Սարկեւելից մինչև 'ի մուտս արևու օրհ
 նել ես տր. վս զի թագաւոր քաղցր ես. և
 անուն քո ասեղէ ընդ ամ տիեզերս: Քաղց
 րասցին սաղմոսերսովիք մեր ուռաջի քոյ. եւ
 ցեն իրաւունք յարդարուէ քուսմէ 'ի տէա
 րուիս մեր, և իսառաւորեսցի ամենասուրբ ա
 նուն քո: Եւ մեք արժանի' եղիցուք կալ 'ի
 պատուիրանի քում. և քեզ երգել զօրհնովի
 և զիսառա հօր և որդւոյ և հոգւոյդ սրբոյ.
 այժմ' և միշտ և:

Խաղաղութիւն ամենեւոր:

Մ. Ծ մշտնջենաւոր' ամ յաւիտենական. որ
 'ի ստորին աշխարհս լոյս ծաղեցար' և լուսա
 ւորեցիր զմեզ 'ի խաւարային մեղաց մերոց:
 Որ վասն մեր 'ի չափաւորովի եկիր տնչափդ
 աստուած. և հեղեալ ծաւալեցիր զշնորհս
 հոգւոյդ սրբոյ յարարածս քո: Մ. յժմ' և յա
 յիտեանս ժամանակաց բարեբանեալ ես ա
 մենամեծդ ամ, ընդ հօր և ամենասուրբ հոգ
 ւոյդ. այժմ. և:

Լ զաղակեցէ՛ք առ տէր մմ. երկիր. ծա-
ռայեցէ՛ք տեառն ուրախուլք:

Մտէ՛ք առաջի նորա ցիծուք. ծոններուք
զի նա է տէր մծ մէր:

Նա արար գմէղ, և ոչ մեք էաք. մեք
ժողովուրդք և խաշն արօտի նորա:

Մտէ՛ք ընդ դրունս նորա խոստովանուք
և օրհնուք ՚ի յարկս նորա:

Խոստովան եղերուք տեառն, և օրհնեցէ՛ք
դանուն նորա:

Քողցր է տէր, յաւիտեանէ ողորմուի նո-
րա. ազգէ մինչև յազգէ ճշմարտուի նորա:
Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ:

Եւ:

Ո ըզնաւո՛ւրք ա՛ստուծո՛յ. և ժա՛ռան-
դո՛րդք ե՛րկսի՛ց ա՛րքայո՛ւնն. ո՛ւրք փոխա՛-
նակեա՛լ ըք զանցաւո՛րս առի՛ք զա՛նա՛նցը՛ն
բա՛րո՛ւնն. բա՛րեխօ՛սե՛ցէ՛ք ա՛ռ տէ՛ր վա-
սը՛ն մա՛նկա՛սց ե՛կե՛ղե՛ցւո՞յ:

Նա՛հա՛տա՛կք պա՛նծա՛լի՛ք. և սի՛րե-
ցեալք ՚ի յե՛րկնա՛ւո՛ր հօ՛րէ՛ն. ո՛ւրք մը-
կըրտե՛ցայք ընդ քի՛ արեա՛մք ձե՛րո՛վ ՚ի
մա՛հ խա՛չի՛ն. բա՛րեխօ՛:

Մա'րտիրո' ^մաք ցա'նկա'յ ի'ք, և' օ'թե-
վա'նք հ'գւո'յն ճը'շմա'րոտո'ւթե'ն. ո' ^մրք
յա'ղթե'ցի'ք հոգւո'վ կա'րեա'ց և' ցա'ն-
կո'ւթե'. բա'րեխօ':

Գ.ո'ւ'ի' ի' ^մք ա'շխա'րհի'. և' բա'ղձալ ի'ք
վե'րնո'ցը'ն պե'տո'ւե'ց'. ո' ^մրք ե'րանո'ւե'
մատի'ն հասի'ք քան զա'մե'նա'յն ո'րդի'ս մա'րդ
կո'ն. բա'րեխօ':

Կա'մաւո' ^մք սլա'տա'րա'դք. մանկու'նք տի'
օ, և' կա'տա'րեա'լք ի'մա'ստո'ւք. ո' ^մրք
փ'սա'նա'կ կաթի'ն տրբի'ք զգի'նի'ն զմա'յ
լե'ցո'ւցի'չ. բա'րեխօ':

Յորդորակ:

Ճը'գնաւո'րք ճը'շմա'րի'տք վը'կայք
քի'. բարեխօ'սեցէ'ք ա'ռ տէ'ր վա'սն ան-
ձա'նց մերօ'ց:

Նահատա'կք կե'նդանի'ք սիրօղք քի'.
որք չարչա'րեցա'յք մա'րմնօ'վ վա'սն ան-
ուա'նըն տեա'ռն:

Մարտիրոսըք ցանկալիք մարդկան ըղձա-
լիք. հայցեցէ'ք 'ի սուրբ հոգւոյն տալ մեզ
ըզբարիս:

Դովե'լիք վերնոյ դասուք. պարծանք աշ-
խարհի. խնդրեցէ'ք զխաղաղու'ի տալ ի կի'ղեցւոյ:

Կամաւոր ո՞ր պատարագք հաստիտւ ման-
կունք. հայցեցէք ընդիլ և մեզ ձեզ պատկա-
կից:

Մաշնէ:

Աղաչեմք ողորմեաց տէր բարերար. ա-
ղաչեմք ողորմեաց. վասն աղօթից սրբոց
Ճգնաւորացն՝ աղաչեմք ողորմեաց:

Քարոզ:

Սուրբ Ճգնաւորօքն աղաչեսցուք զտէր.
որք զչարսն պարտեցին, նեղուեցն համբե-
րեցին: Առնեղէն և երկնային անթառամ
պաւկայն արժանի եղեն: Աղօթիւք նոցա և
բարեխոսուք մեզ ողորմեացի: Ամենակալ տ՞
մծ մեր. կեցո՛ւ և ողորմեա՛ւ:

Աղօթ:

Սուրբ ես տ՞ր և ՚ի սքս հանգուցեալ. և
մեք սք վկայիւքս աղաչեմք զքեզ. բարեխո-
սուք սք մծածնին՝ և աղաչանօք մամ սրբոց
քոց. մի՛ մերժեր զմեզ յողորմուէ՛քում. այլ
կեցո՛ւ զմեզ աղօթիւք սոցին. զի դու ես բա-
րամ ողորմ մծ. և քեզ լայնէ փառք իշ-
խանուի և պատիւ. այժմ և:

Յիշեա՛ւ տէր զպաշտօնեայս քս:

Բարերար և բազում ողորմ աստուած:

Սաղմոս. 62:

ՏՆՏ Ծ ան իմ, ես առ քեզ առաւօտ առ-
նեմ. ծարաւեաց առ քեզ հոգի լմ.
քանի՞ պատիկ ևս և մարմին իմ:

Որպէս երկիր անապատ և անջուր, ուր
ոչ գոյ 'ի նմա ճանապարհ:

Մ. յսմա 'ի սբս երեւցայց քեզ, տեսանել
ինձ զգորովի քո և զփառս քո:

Վ. ս գ ի լաւ է ինձ ողորմովի քո քան ըզ-
կեանս իմ. և շրթունք իմ գովեսցեն զքեզ:

Մ. յսմ օրհնեցից զքեզ 'ի կեանս իմ, և
յանուհի քո համբարձից դձեռս իմ:

Ու 'ի ճարպոյ պարարտուէ լցցի անձն
իմ, շրթամբք մնծուի օրհնեսցէ զքեզ բե-
րան իմ:

Օ. ի թէ յիշէ զքեզ յանկողնի իմում, ք
առաւօտս կանխեալ խօսէի ընդ քեզ:

Օ. ի եղեր իմ օգնակ սն, 'ի հովանի թեոյ
քոյ մնծայայց:

Եկն զկնի քո անձն իմ. և զիս ընկալաւ
աջ քո. և նք 'ի նանիր խնդրեցին պանձն իմ:

Մտցեն 'ի ներքոյ անդնդոյ երկրի, մատ-
նեցին 'ի ձեռս սրոյ, և բաժնիք սղուխուց
եղ իցին:

Թաղաւոր յուսացաւ 'ի տէր. գովեսցին

մամբ քեան՝ ոյք երդնուն նովաւ. խցցին բի-
րանք այնոցիկ՝ ոյք խօսէին զանիրաւունի:

Ահա մեծ աղօթից իմոյ յաղաչել ինձ առ
քեզ. յերկիւղէ թշնամւոյն փրկեա՛ զանձն իմ:

Մածկեցես զիս ՚ի դժոխոց չարաց. ՚ի
բազումէ՛ ոյք գործեն զանօրէնունի:

Այք սրեցին ոմա սուսեր զլիւզուս իւրեանց,
լարեցին զաղեղունս իւրեանց յիրս դառնունի:

Զգիւ՛ ՚ի դադտնիս այնոցիկ՝ ոյք ուղիղ են
սրտիւք. յանկարծակի ձգեացեն ՚ի նոսա, և
մի՛ երկիցեն:

Այք զօրացուցին յանձինս իւրեանց լու-
բանս չարուն. խորհեցան թագուցանել ինձ
որոգայթ, և ասացին ոչ տեսանէ զայո տի:

Քանչոյն զանօրէնունի, պատրաստեցան ՚ի
քննել զքննուի:

Մատիցէ այր ՚ի խորուծի՛ սրտի իւրոյ, և
բարձր եղիցի մեծ:

Նաեւ աղայոց եղևն վերք նոցա. տկարա-
ցան ՚ի նոսա լեզուք նոցա, և խռովեցան ս-
մենեքեան՝ ոյք հայէին ընդ նոսա:

Երկեաւ մամբ մարդ. ՚ի պատմել զգործս
մի, և զարարածս նորա ՚ի միտ աւին:

Աւրախ եղիցի արդար ՚ի տէր, և յուսաս-
ցի ՚ի նա. նովաւ գովեսցին մամբեան, ոյք ու-
ղիղ են սրտիւք:

Եր4,

Ճ/Մ

Լոյս արարիչ լուսոյ առաջին լոյս.
 Բնակեալ է ի լոյս յանմատոյց հայր երկ-
 նաւոր. ի դասուց լուսեղինացն օրհնեալ.
 ի ծագել լուսոյ առաւօտորս. ծագեալ ի
 մեր ըդ լոյս քո իմանալի.

Լոյս ի լուսոյ ծագումն արեգակն ար-
 դար. անձառ ճընո՛ւնդ հօր որդի. յառաջ
 քան զարե անուն քո գովեալ ընդ հօր. ի
 ծագել:

Լոյս ի հօրէ՛ բըղխումն աղբիւր բա-
 րուն. հոգի՛դ սք օյ. մանկունք եկեղեցւոյ
 ընդ հրեշքակս զքե՛զ բարեբանե՛ն. ի ծա:

Լոյս երբեակ ե՛մի անբաժա՛նելի սք
 երրորդուն. զքեզ ընդ երկնայսոցն երկրա
 ճինքըս մի՛շտ փառաւորեմք. ի ծագել:

Յորդորակ:

Անեղա՛նելիդ օ՛ծ հայր սմենակա՛լ.
 ընկալ զաղաշա՛նըս մեր քոյ պաշտօ՛-
 նէ՛րց:

Ի՛ հօրէ՛ ծագումն անձառ արեգակն ար-
 դար. ծագեալ ի յանձինըս մեր զլոյսդ ո-
 ղ ըմբռնեմ.

Ի՛ հօրէ՛ բըղխեալ հոգի՛ աղբիւր բա-

բուհ. լուսով քո վ լըցո՞ւ ը վմե՞զ յայո՞մ.
 ԽԱՍԼՈՒԹԱՆ:

Երեք անձինք և մի բնուի, մի անձուծի.
 զքեզ խոստովանիմք յաւէ՞տ սբ երրորդուի:

Մարկէոս:

Լուսովդ քո քս մոխեան լուսաւորեցաք.
 և ՚ի ոք խաչ քո փրկիչ հաւատացեալ քս
 ապաւինեցաք: Լուր մեզ անձ փրկիչ մեր.
 տուր մեզ զխաղաղուի քո, և արա՛ առ մեզ,
 զողորմուի քոյ մարդասէր տէր:

Քարոյ:

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա:

Փաւաւորեցուք զամենակալն անձ՝ ոք
 ծաղեացի յոյս ԽԱՍԼՈՒԹԱՆ յարարածս իւր.
 ծաղեցէ՛ և այժմ՝ զառապ ողորմուի իւր ՚ի
 վեր յ փառաբանչաց անուան իւրոյ: ամենա-
 կալ տէր անձ մեր. կեցո՛ւ և:

Լեւոն:

ԽԱՍԼՈՒԹԱՆ աղօթս և զբանտուր պաշ-
 տօնս՝ ընկալ ամենակալ ամենամեծդ անձ ՚ի
 քո անապական և յերկնային խորանսդ: Օ՞հ
 զեւ առ մեզ զարդարուե՛ և զխաւատութի

զյոյս քո. արա՛ զմեզ որդիս լուսոյ և որդիս
տունջեան. որպէս զի ՚ի գալ աւուրս երկիւ
դ՝ ծուլք վարեացուք զկեանս մեր. և առանց
պայծակողւն կատարեսցուք: Օ՛րդու ես
օգտական և փրկիչ մեր. և քեզ վայելէ փառք
իշխանաւթիւն և:

Ստեփան. 22:

Տէր հովուեացէ զիս. և ինձ ինչ ոչ պա-
կասեացի:

՚Ի վայրի տալարւոջ՝ անդ բնակեցոյց զիս.
և առ ջուրս հանգստեան սնոյց զիս:

Դարձոյց զանձն իմ առիս. և առաջնորդե-
այ ինձ ՚ի Ճանապարհս արդարուն վս առ-
ուան լւրոյ:

Թէպէտ և գնացից ես ՚ի մէջ ոտուերաց
մահու, ոչ երկեայց ՚ի չարէ զի դու տէր
ընդիս ես:

Յուպ քո և գաւազան՝ նոքա մսիթարեա-
ցեն զիս:

Պատրաստ արարեր առաջի իմ զանդան՝
սկն յանդիման նեղչաց իմոց:

() ծեր իւղով զգլուիս իմ. բաժակ քո ու
անապակ արբեցոյց զիս:

Աղորմութի քո տէր զհետ իմ եկեացէ՝
զմամ աւուրս կենաց իմոց. բնակել իւձ 'ի
տան տեառն ընդ երկայն աւուրս:

Յոյ՛ ինձ ճանապարհ՝ յոր և գնացից. զի
առ քեզ տէր համբարձի զանձն իմ:

Փրկեա՛ զիս 'ի թշնամեաց իմոց տէր. զի
զքեզ ապաւէն ինձ արարի:

Ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո. զի դու ես
մեծ իմ:

Հոգի քո բարի՛ առաջնորդեսցէ ինձ 'ի
յերկիր ուղիղ:

Վասն անուան քո տէր կեցուցես զիս.
արդարութ քով հանցես 'ի նեղուհ զանձն իմ:

Աղորմութ քով սատակեա՛ զթշնամիս իմ
և կորո՛ զմամ նեղիչս անձին իմոց զի ես ծա-
ռայ քո եմ:

Ը՛ծ մեր ապաւէն և գորուի՛ օգնացան 'ի
վր նեղուեց, որք դտին զմեզ յոյժ:

Վս այսորիկ ո՛չ երկիցուք մեք 'ի խռովել
երկրի. 'ի փոփոխել լերանց 'ի սիրտս ծովու

Գոչեցին և խռովեցան ջուրք նոցա. խռո-
վեցան լերինք 'ի դորուհ նորա:

Գնացք գետոց ուրախ առնեն զքաղաքն
մյ. և սք արար զյարկս իւր բարձրեալն:

Ը՛ծ 'ի մէջ նոցա, և նորս մի՛ սասանեսցին

օգնեսցէ նոցա ան ՚ի վաղորդենէ մինչև ՚ի
վաղորդեան:

Խառվեցան հեթանոսք, և խոնարհեցան
Թագաւորութիք. ետ զձայն իւր քարձրեալն՝ և
խառվեցաւ երկիր:

Տէր զօրութեց ընդ մեզ. ընդունելի է մեր
ան յակոբայ:

Եկայք և տեսէք զգործս ան, որ արար
զնշանս և զարուեստս ՚ի վերայ երկրի:

Եհար զպատերազմ ՚ի ծագաց մինչև ՚ի ծագս
երկրի, զաղեղունս վշրեաց, զզէնս խորտա-
կեաց, և զասպարս այրեաց հրով:

Կանխեցէք և ծաներո՛ւք, զի ես եմ ան.
քարձր եղէց ՚ի հեթանոսս, և քարձրացայց
՚ի վերայ երկրի:

Տէր զօրութեց ընդ մեզ. ընդունելի է մեր
ան յակոբայ:

Ան յօգնել ինձ նայեաց. և տէր յընկե-
րել ինձ փութա՛մ:

Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին, ոյք խընդ-
րէին զանձն իմ. դարձցին յետս և ամաչես-
ցեն, ոյք խորհէին ինձ չար:

Դարձցին առ ժամայն ամաչեցեալք, ոյք
ասէին ինձ վա՛շ վա՛շ:

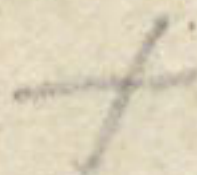
Յնծասցեն և ուրախ լիցին ՚ի քեզ ամենե
քեան, ոյք խնդրեն զքեզ տէր:

Ասացեն յամ ժամ, մեծ է ամ. և ոյք
սիրեն ց փրկւելիս քո:

Ես աղքատ և տնտեկ եմ, ամ օգնեալ ինձ
օգնական և փրկիչ իմ ես. և դու տէր իմ.
մի՛ յամենար:

Տւր զօրուի ծառայի քո. կեցո՛ գորդի տ-
ղախնոյ քո. և արա՛ տախ նշան բարուի:

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն. զի
դու տէր օգնեցեր ինձ, և մխիթարեցեր զիս
փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ:

Եւ:

Տա՛նա՛մ, պա՛րհ. և՛ ճը՛ շը՛մա բ բ բ-
տո՞ւմ լծի. և՛ կեա՛նք քրի՛ստո՞ս. ա-
ռա՞ն ջնորդեա՛լ հոգւո՛ց մերո՞ց. յերկրէ՛-
ելա՞նե՛լ յե՛րկի՞սս:

Դա՛մ. մ. մ. մ. լուրն կե՛նա՞նց մըտի՛:
ց յի՛ստո՞ւս. մո՞յժ և՞ ըզմե՛զ ա՞ռ
հա՛յր քո՛ և հոգի՛ երգե՛լ մի՛շտ ը զփա՞ռ:

Յորդորակ:

Տա՛նապա՛րհ բարի քո՞ և ճշմարտուի՛.
առաջնորդ հոգւոց մերո՞ց յերկրէ՛ ի յերկի՛սս

Դու լուրն կե՛նա՞նց մտից յո՞ւ. ամ ճը՛ շը՛մա ըի՛տ
մոյժ ը զմե՛զ առ հայրըդ քո՞. հոգւովդ սքի՛:

Մարդիկ:

Տէր ուղղեա՛ ղ գացս մեր 'ի Ճանապարհս
խաղաղուե՛ն. տէր ուղղեա՛ և առաջնորդեա՛ հոգ-
ւոց մերոց և մի՛ հաւատացելոց՝ գնալ յարդա-
րուե՛ն Ճանապարհս և 'ի կեանսն յաւիտենից:

Քարոզ:

Ազատեցուք զամենակալն մեծ՝ զի յ' ջո-
ղեալ ուղղեացէ զՃանապարհս ծառայից իւ-
րոց 'ի բարի և 'ի խաղաղութի: Ամենակալ տէր
մեծ մեր. կեցո՛ և ողորմեա՛:

Աղօթք:

Առաջնորդ կենաց և պարգեւիչ խաղաղուե՛ն
քս մեծ մեր. առաջնորդեա՛ մեզ գնալ 'ի Ճա-
նապարհս քո արդարուե՛ն. և խաղաղութի ժա-
մանել 'ի նաւահանգիստն կենաց և փրկուե՛ն
շնորհօք ողորմուե՛ն քոյ. զի դու ես օգնական
և փրկիչ մեր. և քեզ վայելէ փառք իշխա-
նութի և պատիւ. այժմ. և միշտ և:

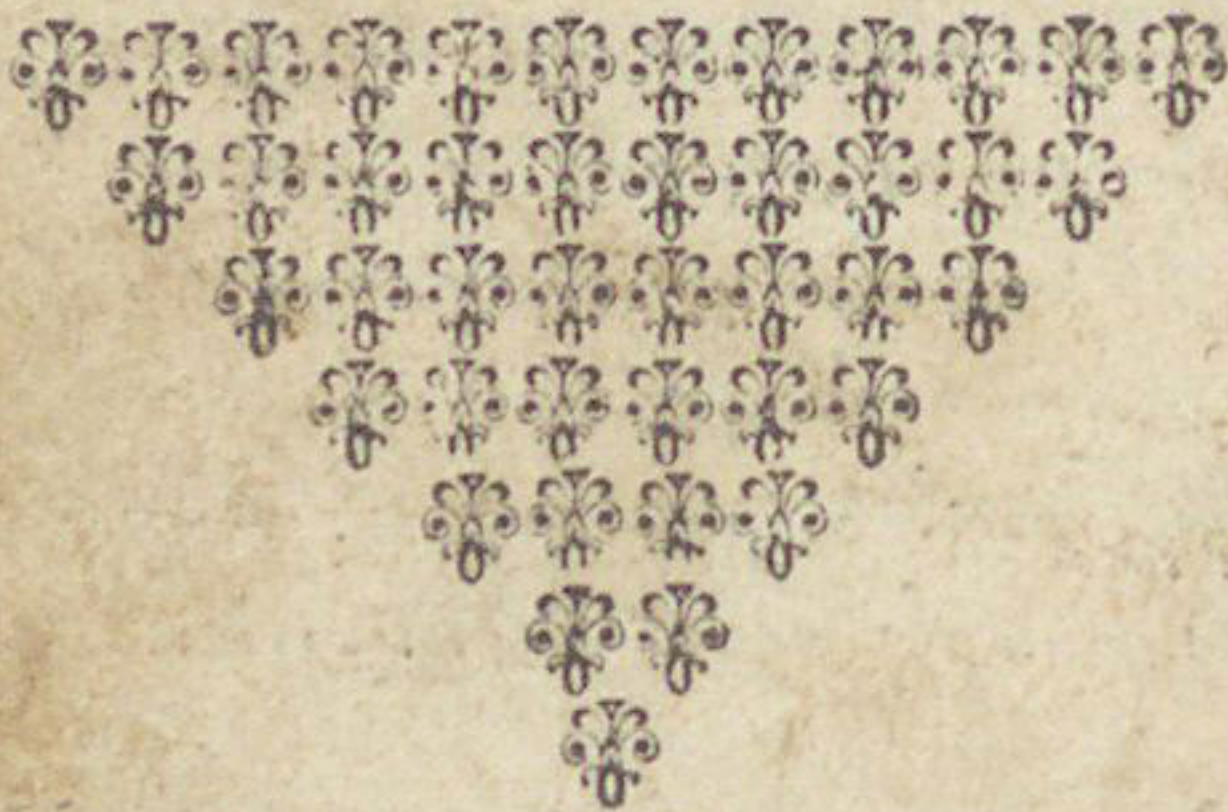
Աղօթք աւուրցող պահոց. յորս ասի ո՛չ լինի:

() Ընկեալ ես տէր մեծ փրկիչ մեր՝ որ
յոմս ժամ ընդ մեզ ես, և ո՛չ երբէք թո-
ղուս 'ի ձեռանէ քուսմէ զայնոսիկ՝ որք հա-

ևստուլ և Ճշմարտութիւն կորդան առ քեզ
 Աղաչեմք և խնդրեմք 'ի քէս տէր, Ճանա-
 ցարհորդակից լեր ծառայից բոց քոյին վե-
 րակայութեաբդ՝ պահելով 'ի խաղաղութիւն
 և առաջնորդեա՛ մեզ միւսանգամ խաղաղութիւն
 և խնդութիւն հասանիլ յիւրաքանչիւր 'ի բնո-
 կութիւնս 'ի քրիստոս յիսուս 'ի տէր մեր
 Արում վայելէ փառք իշխանութիւն և պա-
 տիւ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտե-
 նից, ամէն:

Օրհնեալ տէր մեր յս քս. ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

Կարգաւորուիլեն հասարակաց տղօնից երրորդ ժա-
նուն. այ հասարկ ՚ի դէժն իջնան հագւոյն արեւոյ, եւ
՚ի դէժն Դաւթաճօրն ճաշահան, եւ տղաւորուիլեն չորս:

Օրհնեալ հոգիդ սուրբ աստուած Ճշմա-
րիտ. ամէն:

Սաղմոս. 50:

Աղորմեա՛ ինձ աստ մեծի ողորմութի
քում. ըստ բազում գթութե քում քաւեա՛
շանօրէնութիւն իմ:

Մաւաւել լուա՛ զիս յանօրէնութիւն իմէ, եւ
՚ի մեղաց լմոց սուրբ արա՛ զիս:

Օ՛, անօրէնութիւն իմ ես ինձէն դիտեմ, եւ
մեղք իմ առաջի իմ են յոմ ժամ:

Քեզ միայն մեղաց տէր, եւ չար առաջի քո
արարի:

Արպէս արդար եղիցիս ՚ի բանս քո, եւ
յաղթօղ ՚ի դատել դաս:

Անօրէնութիւն յղացաւ, եւ ՚ի մեղս ճնաւ զիս
մայր իմ:

Դու տէր գճշմարտութի սիրեցէր, զառ-

յայտաւ և զճաճկեալս իմաստուքս քով յայտ-
նեցիր ինձ:

Յօրեա՛ յիս լշտկաւ և սուրբ եղէց լուա՛ և
քան զձիւն սպիտակ եղէց:

Լսե՛լի՛ արա ինձ զցնծուի և զուրախուի
և ցնծասցեն ոսկերք իմ տառապեալք:

Դարձո՛ գերեսս քո ՚ի մեղաց իմոց. և զիմ
անօրէնութիս իմ քաւեա՛ յինէն:

Սիրտ սուրբ հաստատեա՛ յիս անձ, և հի-
գի ուղիղ նորոգեա՛ ՚ի փորի իմում:

Սի՛ ընկենուր զիս տէր յերեսաց քոց, և
զհոգի քո սուրբ մի՛ հաներ յինէն:

Տո՛ւր ինձ ցնծուի փրկուի քոյ, և հոգւով
պիտուի քոյ հաստատեա՛ զիս:

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո, և
ամբարիշտք առ քեզ դարձցին:

Փրկեա՛ զիս յօրենէ անձ անձ փրկուի իմոյ՝
ցնծասցէ լեզու իմ յարդարուի քում:

Տէր եթէ զշրթունս իմ բանաս, բերան
իմ երդեացէ զօրհնութիս քո:

Թէ կամեցեալ էիր պատարագս մատու-
ցանէաք. բայց դու ընդ ողջակէզս իսկ ոչ
հաճեցար:

Պատարագ միջ հոգի խոնարհ, զսիրտ սք և
զհոգի խոնարհ անձ ոչ արհամարհէ:

Բարի՛ արա տէր կամօք քովք սիօնի, և
շինեացին պարիսպքն երուսաղէմի:

Յայնժամ հաճեացիս ընդ պատարագս ար
դարուն. յորժամ ուխտից պատարագս հան-
ցեն 'ի սեղան քո զուարակս:

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ:

Արգ երբորդի ժամու առաւրձն՝ զէնի ողորմեայիս:

Օրհնեմք ըզքե՜զ հայր անըսկիզ բն
էից էակ 'ի յանգոյից. բարձեր ձեռօք նիւթ
'ի հողոյ և ստեղծեր մարդ 'ի պատկեր քո.
Վզըլուխն ոտից խոնարհեցաւ զի զպատուի-
րան. քո մոռացաւ. դարձեալ ասեմք ստնա-
ռակին թէ հայր մեղայ քեզ 'ի յերկի՜նս:

Արկնաւորացն անքըննելի եղեր մարդ-
կան տեսանելի. զգեցար պատկեր հողեղինի
պատկերըդ հօր անփոխելի. ելեր յերրորդ
ժամ. 'ի խաչին վայն աղամայ նախաստեղծին.
ընդ աւագակին քում խաչակցին արժանացո՛ւ
ըզմեզ դրախտի՜ն:

Թափաւո՜ր թաղաւորաց առատաբուղխ
հողի շնորհաց. ժողովելոցն 'ի վերնատանն ա-
ռաքելոցն երկոտաասն. 'ի հրոյ լեզուս երևե-
ցար հողիս նոցա վերանըստար. լուր յանուն քո
ժողովելոցս էջ և առ մեզ յերրորդ ժամո՜ւս:

Յամ ժամու աղաչոնք իմ այս են, 'ի մե-
ղաց իմոց սուրբ արամ զիս տէր. և յօրոս-
րէս պահեա՛ զծառսս քո մարդաստէր տէր:

Եւ ևս խաղաղուի զտէր աղաչեսցուք. ըն-
կալ զեցո՛ և ողորմեա՛:

(**Օ**րհնութիւն և փառք հօր և:

Քառն Տէջ պահոցն 'ի Յովհաննու-Մանդակո-հանոյ
ասացեալ:

Միաբան ամենեքեան գոհացարո՛ւք ըզ-
մարդասիրէն մյ և զփրկէն մերմէ յէ բէ:
որ ազատեաց զազգս մարդկան 'ի դատա-
պարտութէ անիծիցն. և եբարձ զմեղս աշխար-
հի 'ի ժամուս յայսմիկ խաչիւն իւրով. և
շնորհեաց առատապէս զպարդւս հողոցն ո՛ր
երանելի առաքելոցն: Խնդրեսցաւք հաւա-
տով զի զմէզ վամենեսեան՝ արասցէ հաղորդո՞-
մեծամեծաց և մեծային բարեացն այնոցիկ. ա-
ղիթիւք և բարեխօսուք մամ սրբոց. որք աստ
և ընդ մամ տիեզերս: Արպէս զի անարատ
վարդւք, և ճշմարիտ առաքինուք կացեալք
ըստ կամաց նորա յայսմ աշխարհիս, զմասն
և զվիճակ ժառանգուի ընկալցուք ընդ մամ
սուրբս նորա. զբնակուի յաւիտենական և

երկնային խորանացն: Օգր խոստացաւ սի-
րել եաց իւրոց ճշմարիտն ամ յս քս. տէր
մեր կեցո՛ւ և ողորմեա՛:

Օ՛ ժամս և զառաջիկայ օրս խաղաղութե՛ք
անյուշոնել հաւատով ՚ի տեառնէ խնդրեա-
ցուք: Օհրեշտակ խաղաղուե՛: Օքաւութի՛:
Օսրբոյ խաչին: Եւ ևս միաբան: Օանձինս
Ողորմեաց:

Երօթ:

Որ ՚ի քրովբէական և յանպատում հան-
գույնեալ ես յաթոռ. և այցելու ես միշտ ա-
րարածոց քոյ: Որ և ՚ի ժամուս յայսմիկ հե-
լեր յերանելի առաքեալսն զշնորհս հոգւոյդ
սրբոյ: Դու տէր յառաջակայ ժամուս՝ և
յաւէտ մինչև ՚ի կենցաղոյս աւարտումն՝ տալա-
ւորեալ միացո՛ զմեզ ընդ ամ բարեգործուե՛
յորդորմունս. և խոստացելոց բարեացդ հա-
ղորդս լինիլ զմեզ արժանի արա՛. տէր մեր
և փրկիչ յս քս: Որ ես օրհնեալ ընդ հօր և
ընդ սրբոյ հոգւոյդ, այժմ և միշտ և:

Խաղաղութիւն մեղեցուհի:

Որ էիր յառաջ քան զյաւիտեանս բանդ
ամ. հակից հօր և արարչակից սուրբ հոգւոյդ:

Որ և գնախատետեղծին պատուիրանադանցուի
 պտղոյն ճաշակման՝ նշանաւ ամենայաղթ խա-
 չիւքո՛ր ի ժամուս յայսմիկ ենթադրեալ՝ ի
 կենդանուի փոխեցեր. և զանօրէնուիս մեր ի
 նմա բւեռեալ՝ կեանք անասական, և նորո-
 գումն կենաց յուսացելոց ի քեզ խոստացար:
 Որոց մասնաւորիլ և զմէզ արժանի՛ արա տր
 մեր յս քս. որ ես օրհնեալ ընդ հօր և ընդ
 սրբոյ հոգւոյդ, այժմ և միշտ և:

Աղ Տէր անօրհնեալ. օրհնեալ է տէր զօր-
 հանապազ:

Եւ մեր՝ անօրհնարար. և նա փրկեացէ
 զմեզ:

Տէր անօրհնեալ. օրհնեալ տէր զօրհա-
 նապազ, առաջնորդեացէ մեզ անօրհնեալ
 մեր:

Քարոզ:

Խնդրեսցուք հաւատով ի տեառնէ վասն
 ճանապարհորդաց հարց և եղբարց մերոց,
 որք ընդ ծով և ընդ ցամաք գնասցեն. ոմ
 զի առաջնորդեացէ նոցա, խաղաղութիւն պահեա
 ցէ, և տարեալ հասուցէ յիւրաքանչիւր տե
 ղիս տէր անօրհնեալ: Վասն զի նա ինքն է ա-
 ռաջնորդ կենաց, և յոյս փրկուի. որ յաջո-

դէ ծառայից իւրոց խաղաղութեամբ հառա-
նիլ 'ի նաւահանգիստն կենաց և փրկութիւն:
Ամենակալ տէր անմեղ մեր կեցո՛ւ և ողորմեա՛ն:

Աղօթքս

Առաջնորդեա՛ մեզ տէր անմեղ մեր, և ուսո՛ւ
մեզ գնալ 'ի ճանապարհս քո արդարութիւն, սլա-
հեա՛ն 'ի խաղաղութեան մեր, և զգնացս
'ի հաճոյս քո. ժամանեցո՛ւ զհոգեւոր և զմարմ.
նաւոր ընթացս ծառայից քոյ անարատ ճա-
նապարհաւդ յաւիտենական 'ի կեանսդ: Շը-
նորհօք միաճնի քոյ տեառն մերոյ և փրկչին
յիսուսի քրիստոսի. որ եղև մեզ առաջնորդ
կենաց և յոյս փրկութիւն: Բնդ որում օրհ-
նեալ ես հայր ամենակալ հանդերձ կենդա-
նարար և աղատիչ սուրբ հոգւովդ, այժմ և
միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Յիշեա՛ տէր զպաշտօնեայս քո:

Բարերար և բազում ողորմ անձ:

Սաղմոս. 22:

Տէր հովուեսցէ զիս. և ինձ ինչ ո՛չ պա-
կասեսցի:

'Ի վայրի տալարւոջ՝ անդ բնակեցոյց զիս.
և առ ջուրս հանգստեանս սնոյց զիս:

Դարձոյց զանձն իմ առիւ. և առաջնորդեաց ինձ 'ի Ճանապարհս արդարուն վս առաւան իւրոյ:

Թէպէտ և գնացից ես 'ի մէջ ասուերաց մահու, ոչ երկեաց 'ի չարէ զի դու տէր ընդիս ես:

Տուալ քո և գաւազան նոքա մխիթարեացեն զիս:

Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսեղան՝ ակն յանդիման նեղչաց իմոյ:

Օծեր իւղով զգլուխ իմ. բաժակ քո ոմ անսպակ արբեցոյց զիս:

Ողորմութի քո տէր զհեա իմ եկեացէ՝ զմի աւուրս կենաց իմոյ. բնակիլ ինձ 'ի տան տեառն ընդ երկայն աւուրս:

Տոյց ինձ Ճանապարհ՝ յոր և գնացից. զի առ քեզ տէր համբարձի զանձն իմ:

Փրկեա՛ զիս 'ի թշնամեաց իմոց տէր. զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի:

Ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո. զի դու ես անձ իմ:

Հոգի քո բարի՝ առաջնորդեացէ ինձ 'ի յերկիր ուղիղ:

Վասն անուան քո տէր կեցուոցես զիս. արդարուն քով հանցես 'ի նեղուէ զանձն իմ:

Աղորմութիւնք քով սատակեալ զթշնամիս իմ
 և կորո՛ղ զամբ նեղիչս անձին իմոյ զի ես ծա-
 աայ քո եմ:

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ:

Քարոզ:

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա:

Քո հաբանելով աղաչեսցուք զբարերար
 հոգին ամ, և խնդրեսցուք զողորմուի ՚ի նը-
 մանէ. զի անցուոցէ ՚ի մէնջ զցասումն պա-
 տուհասի յանցանաց մերոյ բարերարութիւն
 իւրով: Ամենակալ տր ամ մեր. կեցո՛ւ և:

Աղօթիչ:

Եւ աղաղութք քով հոգիդ ոք ամ ճշմարիտ
 որ ՚ի վեր է քան զամբ միտս և զխորհուրդս,
 մխլթարեալ զանձինս ծառայից քոց՝ ընդու-
 նելով զողորմանս մեր, անցո՛ւ ՚ի մէնջ զցա-
 սումն պատուհասի յանցանաց մերոց բարե-
 րարութիւն քով: Ներեալ և լո՛ւր մեզ, բաւեալ
 և թո՛ղ գմեղս մեր, արժանաւորեալ գոհութիւն
 փառաւորել զքեզ ընդ հօր և ընդ որդւոյն
 միածնի, այժմ և:

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս. ամէն:

Հայր մեր որ յիսկինս ես:

Աստուծոյ խնայման հասարակաց տղայից լէւեռորդ խա-
նութիւն. որ հասարակ ՚ի դէմ հօր ան, այլ ՚ի դէմ
չարչարանաց եւ խաչելութեան որդւոյն ան:

(Օրհնեալ հոգիդ սուրբ աստուած ճշմար-
տիւ. ամէն:

Սաղմոս 50:

Աղորմեա՛ ինձ անձ ըստ մեծի ողորմութեան
քում. ըստ բազում գթութեան քում քաւեա՛
զանօրէնութիւն իմ:

Եւ աւել լուա՛ դիս յանօրէնութիւն իմ, եւ
այլ: Եւ ՚ի լիւն 283

Փառք հօր եւ որդւոյ եւ հոգւոյն սրբոյ:

Աստուծոյ խնայման:

Տես՛ տալարեցա՛ լոյսն արեւուն ՚ի վեցերորդ
ժամ ուրբաթուն. ծանոց թէ լոյսն ա-
րարչական նշանաւորոյց զլոյսն եղական. կա-
խեալ ըզբեզ մերկ ՚ի խաչին բողով տուե-
րաւ ծածկէին. հերքեա՛ ՚ի մէջ ըզծան-
րութի շրջող դիւրին մէջօրէի:

Չա՛նքրութի մա՛րտ այսոյն չարի որ յայտմ.

Ժամուս պատերազմի. դողեալ հողուց մեր
 հի բքեացի քո նշանաւ սրբոյ խաչին. ճըշմար-
 տուի քո ճառագայթ զառ 'ի յերկնից ան-
 կեալ փայլակն. մերժեալ 'ի մէջ հալածեա-
 ցէ և զմեզ լուսով քո փառեացէ:

Յ. յի միջօրեա յառնջեան ժամուս վայել
 չական տչաց մարմնոյս. նետիւք զաղտնեաց
 մի' խօցեացուք 'ի խաւարէն որ 'ի ծածուկ.
 շուրջանակի բանակեացեն ըզմեօք բանակըք
 հրեշտակաց. որք պարակից մեզ լինելով ըշ-
 քեզ ընդ հօր փառատրելով:

Մարտն:

Յիմ ժամուս սղաչանք իմ այս են 'ի մե
 դաց իմոց սուրբ ա:

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա:

Օրհնութիւն և փառք հօր և:

Քարոյ Տէջի պահպան:

Երթուն մտօք և անգբօս խորհրդով
 կայցո՛ւք միաբան յաղօթս առաջի տեառն մե
 րոյ և փրկչին յի քիւ Հաւատով խնդրեսցուք
 'ի նմանէ զհրեշտակ խաղաղուի պահապան
 անձանց մերոց. որ եկեալ բանակեացէ շուրջ

Գմեօք, և աներկիւղ պահեսցէ Գմեղ յամ
 հրեղէն նետից սատանայի, որ թռչի 'ի տուէ.
 յիրաց խաւարային գնացից՝ 'ի գայթակղուէ
 դիւրին 'ի հասարակ աւուր: Յորմէ զգու-
 շուք պահելով աղօթիւք և բարեխօսուք ամ
 սրբոց, շնորհեսցէ՝ մեզ մարդասէրն Թժ կեալ
 առաքինուք 'ի փրկուի անձանց մերոց, 'ի սլա-
 տիւ և 'ի փառս կենդանացուցիչ անուան իւ-
 րոյ: Յոյս հաղորդուե ընկալցուք 'ի յայտ-
 նուե միածնի որդւոյ՝ Իյ, կերպարանակից առ
 նել զմարմին խոնարհուք մերոյ՝ ըստ նշմա-
 նուե մարմնոյ փառաց իւրոյ: Վ, ք զի գայս
 խոտապաւ սիրելեաց իւրոյ ճշմարիտն Թժ
 յս քս տէր մեր կեցո՛ւ և ողորմեա՛ւ: Օ, ժամս
 և զառսջիկայ օրս խողաղութք անցուցանել
 հաւատով 'ի տեսունէ խնդրեսցուք: Օ, հրեշ-
 տակ: Օ, քաւուի: Օ, սրբոյ: Եւ ևս: Օ, ան-
 ձինս: Ողորմեաց:

Նշո՞ւնք:

() գեցո՛ւ մեզ տէր Թժ մեր զէն արդարուե
 Գրուոր և յաղթօղ լինիլ ընդդէմ սա-
 տանայական պատերազմաց. և զամ հրեղէն
 նետս նք շիջուցանելով՝ անկասկած լեցուք
 յիրաց խաւարային գնացից՝ 'ի գայթակղուէ

դիւրին 'ի հասարակ աւուր: Եւ զգոստացելք
վայելչակոն տունջիսմբո՝ առաքինուք կաց-
ցուք 'ի փրկուի անձանց մերոց. 'ի պատիւ եւ
'ի փառս սբյ երրորդունդ, այժմ եւ միշտ եւ:

Խաղաղութիւն ամենեւեմ:

Նրկնաւոր խաղաղութդ քով պարսպեալ
պահեա՛ գանձինս մեր տէր զօրունց: Աս զի
դու ես ան խաղաղութ, եւ բաց 'ի բէն գայլ
ոք ոչ գիտեմք. եւ վանունքո ամենագոր՝ կար
դամք յօգնականուի անձանց մերոց: Նայեա՛
յերկրպագուիս մեր. եւ ուսո՛ մեզ առնել զար
դաիուի ճշմարտութ: Եւ գոհաւք փառաւորես-
ցուք զհայր եւ զորդի եւ զսբ հոգիդ, այժմ եւ:

Տէր՝ մի՛ յիշեր զմեղս մեր զառաջինս. վաղ սղ
վաղեացէ առ մեզ ողորմուի բո տէր. զի աղ
քառացաք յոյժ:

() զնեա՛ մեզ ան փրկիչ մեր՝ վասն փառաց
անուան քոյ:

Տէր փրկեա՛ զմեզ եւ բաւեա՛ զմեղս մեր վս
անուան քոյ:

Քաղաք:

Աս հիւանդաց եւ անձ. վշտացելոց՝ սղա-
չեացուք զփրկիչն մեր բս. զի ողորմեսցի ը
մեծի ողորմութիւն իւրում. եւ բժշկեսցէ զսխառ

և զհիւանդուլիս հոգւոց և մարմնոց ծառայ-
ից իւրոց. և կատարեալ առողջութիւն հասուս-
ցէ զամենեւեան 'ի մշտնջենաւոր և յանսխտ
կեանս: Որ առաքեցաւ 'ի հօրէ 'ի բժշկուլի
ազգի մարդկան՝ միածին որդէն Խ. տէր մեր
և փրկիչ Ես քս. կեցո՛ւ և:

Նշո՛ւ:

Քարատեա՛ զցաւս և բժշկեա՛ զհիւան-
դուլիս 'ի ժողովրդենէ քումմէ տէր Խծ մեր.
և շնորհեա՛ ամենեցուն զկատարեալ առող-
ջութիւն նշանաւ ամենայն ժ խաչիւ քով. որով
բարձեր զտկարուլի ազգի մարդկան, և դա-
տապարտեցեր զթշնամին կենաց և փրկուե՛
մերոյ: Դու ես կեանք մեր և փրկուլի՝ բարե-
րար և բազում ողորմ Խծ. որ միայն կարող
ես թողուլ զմեղս՝ և մերժել դսխտս և ըզ-
հիւանդուլիս 'ի մէջ, որում յայտնի են պէտք
կարեաց մերոյ. պարգեւիչդ բարեաց՝ պար-
դեւեա՛ զառտտ ողորմութիւն քո՝ 'ի վրա արարա-
ծոց քոյ՝ ըստ իւրաքանչիւր սխտոյից. յորոց
հանապաղ փառաւորեալ զովի ամենասուրբ
երրոյ բուլիդ, այժմ՝ և:

Յիշեա՛ տէր զպաշտօնեայս քո:

Բարեբար և բազում ողորմ աստուած:

Սաղմոս. 40:

Երանի որ խորհի զաղբատն և գտնանկն
յաւուր չարի փրկէ զնա տէր:

Տէր փրկէ զնա և կեցուցանէ, երանելի
առնէ զնա 'ի վերայ երկրի, և ոչ մատնէ զնա
'ի ձեռս թշնամեաց իւրոց:

Տէր օգնական է նմա 'ի մահիճս ցաւոց
իւրոց, զմմ' անկողինս նորա դարձուցանէ 'ի
հիւանդուէ նորա:

Ես ասացի տէր, ողորմեա՛ ինձ. բժշկեա՛
զանձն իմ ես մեղայ քեզ:

Որ բնակեալն է յօգնուի բարձրելոյն, ընդ
հովանեաւ մյ յերկինս հանգիցէ:

Ես ասացէ տեառն ընդունի օղ իմ ես, ապաւէն
իմ մօ՛ճ, և ես յօւսամ. 'ի նա:

Ես փրկեացէ վ իս յորողայթ է որսողին և
'ի բանիցն 'ի խռովուէ:

'Ի թիկնամէջս իւր ընկաւցի զքեզ. 'ի
հովանի թւոց նորա յօւսասցիտ:

Որպէս զէն շուրջ եղիցի զքե՛զ՝ ճշմար-
տութիւն նորա:

Ոչ երկեցես դու յերկիւղէ գիշերի, և ոչ
'ի նեախ՝ որ թռչի 'ի տուէ:

Յիսէ որ շրջի 'ի խաւարի, 'ի դայժակդու է
դիւրին 'ի հասարակ աւուր:

Անկցին 'ի կողմանէ քուսմէ հազարք, և
բիւրք ընդ աջմէ քուսմէ. և առ քեզ ինչ
ոչ մերձեացին:

Եայց միայն աշօք քովք հայեսցիս դու. և
զհատուցուցի մեղաւորաց տեսես. զի դու
տէր յոյս իմ ես:

Օքարձրեալն արարեր քեզ ապուէն. զի
ոչ հասցեն առ քեզ չարք, և տանջանք մի
մերձեացին 'ի յարկս քո:

Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է վա քո, 'ի
պահել զքեզ յիմ ճանապարհս քո:

'Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ. զի
մի՛ երբէք հարցես զքարի զոտն քո:

'Ի վերայ իժից և քարբից գնացես դու.
և առ ոտն կոխեսցես գաւիւծն և զվիշապն

Քանզի յիս յուսացաւ, և վրկեցից զնա.
հովանի եղէց նմա, զի ծանեաւ զանուն իմ:

Կորդասցէ առիս՝ և ես լուսյց նմա. և առ
նմա եղէց 'ի նեղուծ:

Փրկեցից և փառաւոր արարիցց զնա. երբ
կայն աւուրբք լցուցից, և ցուցից նմա ըզ
փրկուի իմ.

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ:

Քարոզ:

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա:

Խնդրեսցուք հաւատով ՚ի հօրէ վս քա-
ւուի մեղոց և թողուի յանց մասց, փո կելոյ
դմեզ ՚ի վշտաւ և ՚ի նեղուից, իջանելոյ ՚ի վր
մեր ողորմուի և գթուի տեառն ւոյ ամենա-
կալին. կեյո և ողորմես:

Միջոց:

Շայր գթուից և ւնծ ւնմ մխիթարուից.
որ մխիթարես զմեզ յւնմ նեղութի մերում.
ի՞նչ և այժմ ձայնի պաղատանաց ճառայից
քոյ՝ ընդունելով զաղաչանս մեր. անցո՛ ՚ի
մէնջ զցասումն պատուհասի յանցանաց մե-
րոց բարերարութ. քով: Ներեա՛ և ի՞նչ մեզ
քաւեա՛ և թո՛ղ զմեզս մեր. արժանաւորեա՛
գոհութ. փառաւորել զքեզ ընդ ուղիւց և
ընդ ուր չհոգւոյդ, այժմ և միշտ և:

(**Օ**րհնեսալ տէր մեր յիսուս քրիստոս՝ ամեն:

Շայր մեր որ յերկինս ես:

Արարեալսն Հասարակաց տղօնից իննէրորդ ժա-
նոն. որ հասարի 'ի դէմ որդւոյն ան, այլեւ հազ-
արանն՝ և բանական հոգւոյն անհրահան:

Օրհնեալ հոգիդ սուրբ աստուած Քչմա-
րիտ. ամէն:

Սաղմոս. 50:

Որ որմեալ ինձ ան ըստ մեծի ողորմութեան
քում. ըստ բազում գթութեան քում քաւեալ
զանօրէնութիւն իմ:

Առաւել լուսի գիտ յանօրէնութիւն իմէ, և
այլն: Ինն 'ի Բն 283

Փսալմ. հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ:

Եւք իննէրորդ ժանոն:

Չարչարակցեալ քեզ տիւ լուոյ երեք
ժամու խաւարելոյ. պայծառացեալ յիններով
դին 'ի դիպ լըրման մահու ստուերին. ջո-
հդ լուոյ մեծապայծառ աւանդեցիր զհո-
ղիդ առ հայր. ռահիւ կըցորդ քեզ 'ի յեր-
կինս ըզմեզ ուղղեալ հոգւով քոյի՛ն:

Անդարամետըք սարսեցին զկապեալ

հոգիսն արձուկեցին. վէմք 'ի վիմէդ պատա-
ռեցան 'ի տապանաց մեռեալք յարեան. տա-
րերք երկրի տատանէին և աշխարհի սիւնք
դողային. ըս մէալ քս առ քեզ պաղատեսցուք
զի ընդ արդարսնն դասեսցուք:

Յո՛ւնիք յայժամ ըսքանչելիս և այժմ
մեզ ողորմեսցիս. լիւծեալ բնուիս քեռ ողջ-
ցաւ շնորհեա՛ և մեզ լինել անցաւ. փոխան
մահու քո կենարար կեցո՛ զմեզ տէր բարե-
րար. քեզ պաղատիմք աւագակին յիշեա՛ ըզ
մեզ յօրն ահագին:

Մօղէանք:

Ամ ժամու աղաչանք իմ այս են, 'ի մե-
զաց իմոց սուրբ ա:

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր:

Օրհնութիւն և փառք հօր և:

Քարոզ Տէջի պահոյն:

Սուրբ սրտիւ և հաստատուն հաւատով
կայցուք միաբան յաղօթս առաջի տեառն
մերոյ և փրկչին յի քի, յիշելով զմեծամեծս
նորա զանչափ շնորհս, զ համ բերուի կենսա-
տու խաչին, և զ հեղումն աղատեսցուցիչ ար-

եան նորա, և զսոցին նմանա՝ որ յայսմ ժա-
 մու վասն մեր մեղաւորացս կրեաց նա: Եւ
 մեք զայս Թմ. զմտաւ ածելով՝ սրբեսցուք
 ՚ի մեղաց զխորհուրդս՝ զբանս՝ և զգործս
 մեր. կաաարեսցուք զսրբութի անձանց մերոց
 ահիւ Թյ: Մի՛ յապաղիցուք խոստովան լի-
 նիլ նմա զմեղս մեր և խնդրել զթողութի
 մեյոց մերոց. զի մի՛ կորիցիմք անապաշխար՝
 զյաւիտենական կորուստն: Այլ մինչդեռ
 ժամանակս ՚ի ձեռս է, գործեսցուք զբարիս
 ՚ի կեանս յայսօսիկ, օրինակ վարուց մերոց
 ունելով զԹմ սուրբս և զյաղթօղ նահա-
 տակսն. որք միանգամ ՚ի սկզբանէ հաճոյ
 եղեն տեառն և փրկչին բոլորեցունց: Արոց
 աղօթիւք և բարեխօսուքն՝ շնորհեսցէ մեզ
 մարդասէրն Թմ՝ զհաճոյսն իւր և զօգուտն
 մեր խորհիլ միշտ և առնել, և անպատղամ
 սրբաբան հաղորդս գտանիլ: Օ, որ խոստա-
 ցաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն Թմ՝ յիսուս
 քրիստոս տէր մեր, կեցո՛ւ և ողորմեա՛ւ: Ը, Օ,
 ժամս և զառաջակայ օրս խաղա: Օ, հիւշ-
 տակ: Օ, բաւուի: Օ, սրբոյ: Եւ ևս: Օ, ան-
 ձինս: Աղսրմեաց:

Լ. ԳՐԻԳՈՐ

Տէր զօրուեց՝ որ կամաւոր մահուամբ
քով ՚ի ժամուս յայսմիկ կենդանացուցեր ըզ
մեզ ՚ի մեռելուէ մեղաց մերոց. և բեւեռեցեր
զկնիք դատապարտութե մերոյ ՚ի խաչին. և
շնորհեցեր ազատուի ազգի մարդկան ՚ի ծա
ռայուէ ապականուե՝ յազատութի փառաց՝
հեղմամբ արեան քոյ որբոյ: Բնկալ և այժմ
զաղաչանս մեր. և յաջողեա՛ մեզ՝ ուղիղ հա
ւատով և առաքինասէր վարուք՝ կեալ յայսմ
աշխարհիս, և արժանաւոր լինիլ յաւիտենա
կան և երկնային ուրախուեցն ընդ ամ սբս
քո: Եւ դոհանալով փառաւորել զքեզ ընդ
հօր և որբոյ հոգւոյդ. այժմ և միշտ և յա
ւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Խաղաղութիւն տե՛ղեցուին:

Բազում ողորմ իմծ և հաստիչ խաղաղուե՛
հաստատեա՛ զանձինս մեր քոյով խաղաղութեդ.
որով ունիս յիւրաքաաչիւր կարգի զմմ ա
րարածս քո՝ ուղիղ հրամանաւդ մատակարա
րելով. վասն զի՝ այդ իսկ է կամք քո՝ խա
ղաղական և հոգւոր սիրով կալ մեզ առ մի
մեանս, և սպասել արթուն մտօք յայտնուե
միածնիդ Խի և փրկչիդ մերոյ յի բի: Արուամ:

արժանաւորք եղիցուք հանդիպիլ ամսուվք
 ընդ առաջ տեառն յօդս. զուարթ երես կայ-
 ցուք յաջմէ քուսմէ ընդ սուրբս և ընդ սի-
 րելիս անուանդ քո սրբոյ. և ժառանգեացուք
 զպատրաստեալն 'ի սկզբանէ աշխարհի սբց
 քոյ զսրբայուլիդ: Եւ ընդ նոսին գոհանալով
 փառաւորեսցուք զքեզ ընդ հօր և ամենա-
 սրբոյ հօգւոյդ. այժմ և միշտ և:

սղ Տէր մի՛ ժառանգեր զմէզ իսպառ վս անուանդ
 քուսմ սրբոյ. մի՛ ցրեր զուխտս քո. և մի՛ 'ի
 բացեայ առներ զողորմուլիս քո 'ի մէջ:

Վս աբրահամու սիրելոյ քոյ, իսահակայ
 ծառայի քոյ և իսրայէլի սրբոյ քոյ:

Տէր մի՛ ժառանգեր զմէզ իսպառ վս անուանդ
 քուսմ սրբոյ. մի՛ ցրեր զուխտս քո և մի՛ 'ի
 բացեայ առներ զողորմուլիս քո 'ի մէջ:

Եւք աւետիս Ներսէսի:

Իսահակայեանն աբրահամու հայցմամբ ըն-
 կալ տէր զաղուչանս: Եւ ծառային քուսմ սա-
 հակայ խընդրուածովք 'ի մէջ զթա: Բնա-
 տեսին իսրայէլի: Անով սըրբոյն 'ի մէջ
 խնայեա: Արեքսրբեան երիւք սոցին: Ար-
 բեա զհոգի զմիտս և զմարմին:

Քարոյ:

Մաղաչեսցուք զկենսատու փրկիչն մեր քս՝
որ կամաւոր խաչելուքն իւրով զարարածս
փրկեաց. և հեղմամբ արեան իւրոյ՝ զթո-
ղուի շնորհեաց յուսացելոց իւրոյ: Ամենա-
կալ տէրւած մեր. կեցո՛ւ և ողորմեա՛:

Մշտն:

Մեկեալ առաջի քոյ բարերար և բա-
զում ողորմ լի՛ւ՛ աղաչեմք քո՛ւ սրտիւք մե-
րով ք և խնդրեմք զգթուի՛ն 'ի քէն. որպէս
խոստացար ծառայից քոց և լսացեր՝ զքո՛մ
զոր ինչ խնդրիցէք հաւատով յանուն որդ-
ւոյ 'ի հօրէ, տացի ձեզ: Շնորհեա՛ւ և այժմ՝
հաւատացելոցս 'ի քեզ՝ և կատարեա՛ 'ի բա-
րի զխնդրուածս մեր. զի 'ի քեզ եմք ապա-
ւինեալ: Եւ քո առատ ողորմութիւն մխիթա-
րեա՛ զմեզ 'ի կեանս յայսօրիկ. և առաջնոր-
դեալ հասո՛ յանձառ երկնից արքայուհիդ, 'ի
փառաւորուի և 'ի պատիւ ամենասուրբ եր-
րորդունդ. այժմ և միշտ և:

Յիշեա՛ տէր զսլոշութենայս քո:

Բարերար և բազում ող րմ աստուած:

Սաղմոս. 114

Սիրեցի՝ զի լուսիցէ տէր զձայն աղօթից
իմոց. զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առիս, և
ես յաւուրս իմ կարդացի առ նա:

Շրջեցան զին և երկունք մահու. և վիշտք
դժոխոց գաին զիս:

Օնեղունի և զանձկունի գտի, և զանուն տն
կարդացի:

Ո՞ տէր՝ փրկեա՛ զանձն իմ. ողորմած ան
մեր ողորմի՛ և պահէ զտղայս տէր:

Ես խոնարհ եղէ՛ և տր կեցոյց զիս. դա՛րձ
անձն իմ. ՚ի հանգիստ քո. զի տէր օգնեաց
քեզ:

Փրկեաց զանձն իմ ՚ի մահուանէ, զաչս իմ
յարտասուաց. և զոտս իմ ՚ի գայթակղուէ,
հաճոյ եղէց առաջի տեառն յերկրին կեն
դանեաց:

Հաւատացի զոր և խօսեցայ, և եռ խոնարհ
եղէ յոյժ:

Ես ասացի ՚ի զարմանալ իմում, թէ ան
մարդ սուտ է:

Օ՛հնչ տաց տրիտուր տեառն ընդ ան
գոր և ետ ինձ:

Օքաժակ փրկուն ընկալայց, և վանուն
տեառն կարդացից:

Օսղոթս իմ տեառն տայ՝ առաջի ամ
ժողովրդեան նորա:

Պատուական է առաջի տեառն մահ սրբոց
իւրոց. ո՞ տէր ես ծառայ քո եմ, ծառայ և
որդի աղախնոյ քոյ:

Հատեր զկապանս իմ. քեզ մատուցից
պատարագ օրհնուն, և վանուն տեառն կար
դացից:

Օսղոթս իմ տեառն տայ առաջի ամ
ժողովրդեան նորա. ՚ի գաւիթս տան տեառն
և ՚ի մէջ քո երուսաղէմ:

Օրհնեցէ՛ք զտէր ամ ապ ինք. գովեցէ՛ք
դնա ամ ժողովուրդք:

Օօրասցի՛ ողորմուի նորա ՚ի վերայ մէր.
և ճշմարտուի տեառն մնասցէ յաւիտեան,
փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ:

Շարահան Տէրոհէաց և Մարտիրոսոց:

Ա՛ր ստեղծմամբ ըստ պատկերի քո՝ տէ՛ր ան
պատուեցեր ըզմե՛զ. ընկալ և՛ այժմ ըզ-
նընջեցեալսն ՚ի քե՛զ ուղի՛ղ հաւտառով.
ըստ մեծի՛ քո՛ւմ ո՛ղորմունի՛ն: Ա՛ր շնորհօք

սուրբ հոգւոյն լո՛ւսաւորեցի՛ր. յի՛շոտա՛կի
 խերեան՝ց զհոգի՛ս նոցա՝ ընկալ՝ մա՛րդատէ՛ր.
 ը՛ստ մե: Ա՛րք հաղորդեցա՛ն մարմնո՛յ և՛ ա-
 րեան քո տէր. հանգո՛ զհոգիս նոցա՝ ընդ սքըս
 քո քս ինձ. քանզի գինք սք արեան քո եւ:
 Միայն օրհնեալդ ՚ի կանայս. մայր և միշտ
 կոյս և իմանալի լոյս. ծընօղ ալարչին մերոյ
 տեղադար բարեբանեացուք:

ՍԿ Ա՛րարի՛չ ինձ և ը՛տեղծի՛չ ա՛զդի մարդ
 կա՛ն. մի՛ անտե՛ս առնե՛ր ըզնընջեցեալսն
 մեր. այլ հանգո՛ զհոգիս նոցա՝ ընդ սքըս
 քո: Արդիդ միածին յարուլի տիեզերաց. մի
 անտես առ: Հոգիդ ճըշմարիտ մխլթարիչ
 սգաւորաց. մի՛ անտես առ: Հոգւոյ ըզքե հո-
 վանացեալ միայն սըրբուհի. ծընար ըզբանն
 ինձ գանձառելոյ հօր ծընունդ. և յայտնե-
 դաւ միուլի երրորդուն:

ԸԾ Ա՛ր կո՛չե՛ցեր առ քեզ տէ՛ր ըզտիե՛ցե՛րս
 ինձ. ընկալ՝ ըզմե՛ր ը՛զնընջեցեա՛լսն ՚ի՛ Կող
 հայրապետի՛ն ա՛բրահամ՝ Լ. ո՛ղորմա՛ծ տ՛ր
 փըրկի՛չ և՛ բարերա՛ր: Ար թողուհց ես տը
 ւօղ ինձ. թող ըզմեղս մեր նընջեցելոցն. կա-
 րօղ յամի և հլօր. ողոր: Ար լուսատու ես
 տիեզերաց քս ինձ. լուսաւորեա՛ և ըզմեր
 ըզնընջեցեալսն լուսով երանաւէտ զըւարթ:

նոցն. որոր: Յոյս մեր և առաւելն մայր ան
և կոյս սուրբ. որ հուր անձուէն ոչ բոցակի
դեաց զքո սուրբ զորովայն. բարեխօսեալ առ
տէր վասըն մերոյ փրկուէ:

Ար որդիդ ես և բանդ արծ. և հաւատա. բկ
բակից ընդ հօր յէուէ. առ քեզ կարդամք
մարդասէր. հանգո՛ւ զհոգիս նընջեցելոց մեր
ընդ սուրբս քո: Ար իջեր յերկնից վասն
մեր. զառաջինն առեր զյանցանսն աղաւայ.
մերով բնուք բարձեր 'ի վերայ խաչին անա-
րատ ձեռօք. հանգո: Ար լուծեր զիշխանուի
մահու. կամաւորական մահուամբ քո քս.
բանաւորաց զաղաչանս առաջի քո հեղեալ
մաղժեմք. հանգո: Տիրուհի անարատ մայր
տեառն և կոյս մարիամ. բրովբէական ա-
թոռ ըզքեզ տեսաք 'ի յերկրի. բարեխօսեալ
առ տէր վասն մերոյ փրկուէ:

Մայր բա՛րեգո՛ւ թ ո՛ր գը՛ծ արար 'ի յագգս զձ
որդւոց մարդկան. ա՛ռաքե՛ցեր ըղմիսձի՛նդ
'ի վը՛րկուի՛. յիշեա՛լ զհո՛գիս նընջեցե՛լոց մե-
րոյ. և հանգո՛ւ ընդ սո՛ւրբս քո: Արդիդ միա-
ծին որ յարեարդ 'ի մեռելոց. 'ի միւսանգամ
գալստեանն քո յարուի մեզ խոտացար. յիշ-
ե՛ղիդ ճշմարիտ միսիթարիչ սղաւորաց. ա-

դաշանօք սուրբ անճաճին և անքոյ սրբոյ.
 յիշ: Ի բարեխօսուի փութացիր մեզ սուրբ
 անճաճին. առ ի փրկել ըզժողովուրդս ի մե-
 դաց և յապականուի:

գկ Յանըսկըզ բնա՛կա՛ն ծոցոյ հօր խոնարհեալ
 բանըդ մարմնա՛ցա՛ր ի կուսէ՛ն վս՛ըն փըր-
 կութի մերոյ. ա՛ղա՛չեմք ը՛զքե՛ղ. զն՛ընջե՛-
 ցեալոն մեր ի՛ քե՛զ ուղի՛ղ հաւատո՛վ. յի-
 շեա՛մ տէ՛ր յորժամ՝ դա՛ս թա՛գաւորո՛ւ-
 թիւրդ քո՛: Անխաւակալ բաղցրութի ուրդի մի
 հաճեցար բառնալ զմեզս աշխարհի քո խա-
 չելութն. աղա, Աստուծոյական մահուամբ քո
 չուծեր զերկունս մահու. և արժանի արարեր
 թողուի յանցանաց քաւիչ քո արեալք. աղ:
 Այ փոխանակ մեղաւորաց զմեռանիլ յանձն
 առեր. իջանելով ի դժոխս փրկեցեր ի մեզ
 սոսիւր բանտէն զգերեալսն. աղ: Տարեբա-
 նեմք զանչափ քո գճարդասիրութի. որ երե-
 քօրեայ յարուցեալ զկենդանուի պարպե-
 ցել աշխարհի աղ: Մաքուր և անբիծ կոյս
 յետ ծննդեան. որ մարմնով ծնար զարձակողս
 ի կապից մահու. բարեխօս լեր վս անձաւց
 մերոյ. փրկել ի սպառնալեաց գեհենոյն:

դձ Յորժամ հարկա՛նի փո՛ղ դա՛լը տոեա՛ն
 քո՛ տէ՛ր. յայնժամ դա՛րհու՛րեալ դո՛ղա՛ն

արարա՞ծք 'ի յահէ՞քո՞ւմմէ՞. սղաչե՞մք
 ըզքեղ փրկիչ. հանգո՞ւ և զմեր զննջեցեալսն
 ընդ սքընքո՞ւ որ միայնդ ես բա՞զո՞ւմ
 ողորմ: Յահաբեկ լուսոյ ծագման քո տէր,
 ցնծուն դասք առաքինեացն 'ի վերայ լուսե-
 ղէն ամպոյն. սղաչեմք: Անօխակալ բազմա
 գ. և թ ողորմած տէր մի՛ անտես առներ զմե-
 ղուցեալքս յահագին աւուրն. որ մի: Ար իջեր
 'ի յերկնից և վարձնացաւ 'ի սուրբ կուսէն
 անճառելի քոյին ծննդեամբդ. և զիս մի՛
 սնտես առներ. այլ պահեա՛ պատուական և
 սուրբ խաչիւ քո:

Ար թագաւորդ ես յաւիտենի՛ց քս անճգի
 ընկալ ըզծառայս քո՞ 'ի բարի. եւ շնոր
 հեա՛ 'ի յաջակողմեա՞ն քում դասի՛լ: Ար
 ունիս իշխանուի վահու և կենաց. հանգո՞ ըզ
 հոգիս քոյ ծառայից. և: Յորժամ կարգի ք
 թող տէրուիդ քո. և հաստատի ատենն դա
 տառտանին. յայնժամ խնայեա՛ 'ի ծառայս քո
 և: Ամենօրհնեալ անճառայր վարիամ. քերով
 բէական աթող արարչին մերոյ տնօրէնուե
 ղոր երանեն ամ ազինք հանասլազ:

Մոռլեանք:

Հողուցն հանգուցելոց քս ամ' արա հան-
գիստ և ողորմուի. և մեզ մեղաւորացս' շնոր
հեա' զթողուի յանցանաց:

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր ազաչես:

Քարոզ:

Ասան հանգուցեալ հողուցն աղաչես-
ցուք զփրկիչն մեր քս' զի վնասա ընդ ար-
դարսն դասեսցէ. և զմեզ կեցուցէ շնորհիւ
ողորմուի իւրոյ: Ամենակալ տէր ամ' մեր.
կեցո՛ւ և ողորմեա՛:

Տէր ողորմեա՛: Էրեցա:

Աղօթք:

Բս որդի մյ աննխակալ և բարեգութ
գթա՛ քո արարչական սիրովդ 'ի հոգիս հան-
դուցեալ ծառայից քոց: Յիշեա՛ յաւուր մե-
ծի գալստեան արքայուն քոյ: Արա՛ արժանի
ողորմուի՛ քաւուն և թողուն մեղաց: Դա-
սաւորեալ պայծառացո՛ ընդ սուրբս քո յա-
ջակողմեան դասուն: Օ՛հ դու ես տէր և ա-
րարիչ ամենեցուն դատաւոր կենդանեաց և

մեռելոց: Եւ քեզ վայելէ փառք իշխանուի
 և պատիւ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յա
 ւիտենից. ամէն:

() րհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս. ամէն:

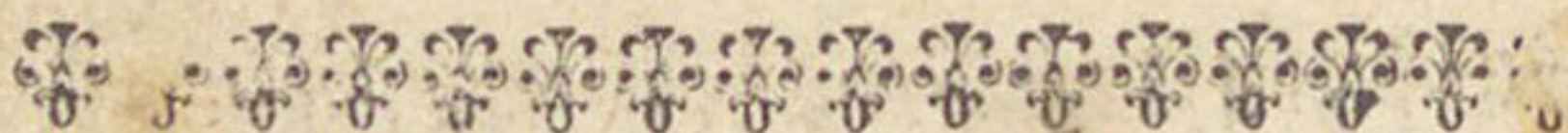
Հայր մեր որ յերկինս ես:

Մաղձանք:

() ստղմոսերգուիս և զաղաչանս ընկալցի
 մարդասէրն մժ, 'ի հաճոյս բարերար կամաց
 իւրոց. մեր մեղացն և բազում յանցանացն
 թողուի շնորհեսցէ. 'ի չարեաց փրկեսցէ. 'ի
 մեղաց պահեսցէ. և նմա փառք յաւիտեանս
 ամէն:

() րհնեալ թագաւորուին հօր և որդւոյ
 և հոգւոյն սրբոյ, այժմ և միշտ և յաւիտե
 անս յաւիտենից. ամէն:

Եւ ասի խաճաճաւս ըստ հարգի առաջի պահոյ, եւ
 ասիսից ասիւնաւսիս, եւ ամենայն որքոյն:

Կ Եւ ի հօրէ առաքեցար փրկիչ եւ մարմ-
բ քնացար ի սրբոյ կուսէն. որ վասն մեր ի
գ յերկնից իջեր եւ լուսաւորեցեր զաիեզերս:
ե Քառադոգուի քո տո՛ւր մեզ տէր, որ խա-
 դոգուեց ես թագաւոր. զխառնադուի եւ զո-
 դորմուի որ յամի ես դու կարօղ մարդա-
 սէր:

Դ Ար ըստ ամ միտս անցուցանես, զխառն-
ու քո ամ տո՛ւր մեզ հանապազ՝ քեզ
 աղաչեմք:

Կ Միաճին որդի եւ բանդ ամ եւ անմահ
 էուի, որ յանձն առեր մարմնանալ ի սրբուհ-
 ւոյ ամածնէն եւ ի միշտ կուսէն. անփոփո-
 խելիդ մարդ եղեալ խաչեցար քս ամ մեր.
 մահաւամբ զմահ կոխեցեր. մինդ ի սրբոյ
 երրորդուէն՝ փառաւորակից ընդ հօր եւ սբ
 հոգւոյն՝ կեցո՛ զմեզ:

Ծ Աստուածաճին անհարսնացեալ՝ զբանն
 անսկիզբն յղացար եւ զամեն անիմանալի
 ծնար. զանսլարս զրիւլէն ի զիրկս քո բար-

բեր. նմա անդադար բարեխօսեա՛ վասն ան-
ձանց մերոց:

Ա՛ծածին զքեզ խոստովանեալ երկրպա՛ծն
զէ եկեղեցի ուղղափառաց. քանզի՛ ուր քե-
րովքէքն բազմաչեայք և ահա՛ զհրո՛մ իւթք
և վեցթ և եանս սիրովքէքն նայել ո՛չ իշխէին
կրեցեր անսերմնապէս զանապականութիւնն ՚ի
յարգանդի ըստ որպէս աղախին զսէր. և
ծնար որպէս զմարդ զմծն բոլորից զմարմնա-
ցեալն առ ՚ի քէն զանճառ զբանն ՚ի փրկուի
աշխարհի և կեանք անձանց մերոց:

Ա՛ղաչեմք զքեզ սուրբ կոյս մարիամ մծա՛ծն
ծին՝ բարձրելոյն զօրութիւն հովանաւորեալ և
սուրբ հոգւոյն եկաւորութիւն լուսաւորեալ, որ
զմմ գոյուեց ստեղծիչն յղացեալ ծնար ան-
ճառապէս. մարմնացելոյն առ ՚ի քէն բարեխօ-
սեա՛ կեցուցանել զանձինս մեր:

Օ՛րուհին այսօր սիմէոն՝ հոգւոյն զայր ՚ի սէն
տաճարն՝ երևելով քերովքէիցն վեհագոյն. զի ի
որոց թեօքն սաւառնեալ ո՛չ իշխէին հայիլ առ
՚ի յահեզ փառացն, սա ՚ի գիրկս իւր բարձ-
եալ համբուրէր համարձակապէս և զգուէր
որպէս զմանուկ. և աղոթել վ հայցէր « Ե-
ձակիլ ՚ի խաղաղութիւն:

Ա՛նակզ բնական բանդ մծ ՚ի վերջին ա- սն

Լ Եւրա յանձն առեր | ինիլ մարդ 'ի կուռն
 առ և տրարիչդ յաւիտենից՝ փակեցար ընդ Ժա-
 աջ մանակաւ. սուրբ տէր սրբուհի և անկորոտ
 մաքրուհի. եկիր 'ի տաճարն քառասնօրեայ,
 զօրինացն կատարեցեր զարդարուի: Օր
 բարձեալ սիմէօնի զանպարագրելիդ 'ի գիրկս
 իւր հայցէր, որ արձակիչդ ես կապելոյ՝ ար-
 ձակեա՛ զիս 'ի խաղաղուի: Ասա՛ որոյ՝ ընդ
 ծերունւոյն սիմէօնի վերագոչեմք առ քեզ
 տէր, սբ՝ սբ՝ սբ՝ տէր զօրուհի, լի են եր-
 կինք և երկիր փառօք բովք 'ի փրկուի մեզ
 քս մծ փառք քեզ:

ԴԿ. Օղաջարու ննջուցն՝ որպէս կանխագէտ
 յառաջ ասէիր: որ և 'ի բեթանիա յառա-
 ջէիր՝ Օ՛ի յարուսցես զսիրելին քո: Արդ՝
 և մէք գոչելով ասեմք, օրհնեալ որ դաս 'ի
 չարչարանս կամաւ հօր՝ 'ի փրկուի անձանց
 մերոց:

ԴԶ. Յորժամ՝ եկեալ կենարարդ 'ի գերեզմանն
 դազարու. յորժամ՝ եկեալ կենարարդ 'ի գե-
 րեզմանն դազարու. աւետաւոր ձայնիւդ աղա
 դակէիր ասելով՝ զա՛յարէ՛ արի՛ ե՛կ արուար: Իսկ
 մեռեալն 'ի գերեզմանէն յարեաւ. և
 նոյն ինքդ զանմահուի պարգևսդ ետուր սի-
 րելոյդ, և մծային ձայնիւդ 'ի գերեզմանէն

կոչեցեր: Այս որոյ և մանկունք եբրայերէնոց
 ուսումը օրհնէին զանմահ թողաւորունիդ քո:
 Բնդ նորին և մեք ասեմք, ո՞վսանայ՝ օրհ-
 նեալ է գործատ քո՝ օրհնուի՝ ի բարձունս,
 օրհնեալ որ գալոցդ ես անուամբ տեառն:

Յնժա՛ երուսաղէմ և զարդարեա՛ զաւա-ծդ
 զմատ քո սիօն. քանզի՛ ահա թագաւոր քո
 քս նստեալ ՚ի յաւանակի նորոյ՝ հեզուի ցու-
 ցանելով զայ մտանէ յաւագաստ քո: և մեք
 աղաղակեմք, ո՞վսանայ օրհնեալ եկեալ ՚ի
 յանուն տեառն, որ ունի հմէծ զողորմուի:

Քս յարեալ ՚ի մեռելոց. մահուամբ ըզ յս
 մահ կոխեաց. և յարուքն իւրով մեզ զկեանս
 պարգեւեաց. նմա փառք յաւիտեանս, ամէն:

Բհաւոր և սքանչելի է խորհուրդ փր-յի
 կուէ մերոյ. որ անսկիզբն ՚ի հօրէ անճառա-
 բար մարմնացաւ ՚ի կուսէն. խաչի համբե-
 լելով և կամաւոր մահուամբն իւրով զկեն-
 դանուէ մեզ պարգեւեաց շնորհս:

Քանզի յարեալ ՚ի մեռելոց քս իմ յա. յի
 լիտենից՝ արարիչ և յարուի ազգի մարդկան,
 զոր օրհնեն անդադար զինուորուիք հրեշտա-
 կաց և իմ զուարթունք երկնից: Բնդ որո
 գոչելով ասեմք փառք սոսկալի յարուէ քո
 տէր:

ՏԵ Հիացան վերնական բազմուիքն տեսանե-
լով զքեզ 'ի հրեղէն կառս բազմեալ՝ սար-
սեալ ասէին. ո՞վ է սա որ դիմեալ գայ յե-
դովմայ. և եկեալ մտանէ փառօք 'ի փառս.
տէր փառք քեզ:

ՏԺ Որ յանպատում աթոռ նստիս և յան-
մարմնոցն վերօրհնիս, անհասանելի բռնող փոփո-
'ի յերկրի երևեցար ճշմարիտ մարդ. դոնօ-
րէնուէն կատարեալ զխորհուրդ, խաչի և
մահու համբերեցեր. և զհրաշալիս զյարու-
թիւղքս ցուցեր հզօր պարուք. այսօր համ-
բարձար փառօք 'ի յերկինս և զկուսածին
մարմինդ քո հրաշափառապէս լուսազարդե-
ցեր. զոր տեսեալ եսայիսս՝ նախաձայնեալ
ասէր, ո՞վ է սա որ դիմեալ գայ յերկրէ:
Հեցեալ պետուից երկնից գոչէին առ միմե-
անս, համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր 'ի
վեր. և մտցէ թագաւոր փառաց: Արդ՝ ո՞ր
յամի կարողդ ես և հզօր, շնորհեալ և մեզ
հանդիպիլ քեզ ամպովք 'ի միւսանգամ քո
գայատեանդ. որ միայնդ ես մարդասէր:

ՏԳ Աճ զքեզ խոստովանիմք զքե հոգիդ և
երկիրպագանեմք. որ ես պատճառ կենդան-
նուէ եղելոցս և խաղաղարար աշխարհի. որ
զտգիտուի աշակերտացն բազում զիտուլթի

լցեր. և 'ի հրեղէն լիզուս բաժանեալ ան-
ճառելեօք ցուցար իոցա. աղաղակեմք տէր
խնայեալ և կեցո՛ղմեզ:

Այսօր 'ի հրեղէն լիզուս բաժանեալ հան. քչ
զետր յառաքեալսն՝ լուսաւորելով զնոսա. և
այժմ՝ աղաչեմք զքեզ սբ հոգիդ ան, որ ես
պատճառ կենդանութե՛ն եղիլոց և խաղաղա-
րար աշխատհի, խնայեալ և կեցո՛ղմեզ:

Վս որոյ և մեք զհոգիդ սբ ան ընդ հօր
և ընդ որդւոյ միասնակոն խոստովանիմք. և
հայցեմք մեզ 'ի վերնատուօղէդ զհոգւորա-
կան խաղաղուիդ. տէր փառք քեզ:

Երեւի տէրդ այսօր աշակերտացն 'ի թա-վր
բօրական լիրինն. և աշակերտացդ զարհուր-
եալք աղաղակէին տսելով. արասցուք երիս
տաղաւարս՝ մի տեառնդ, և մի մօսիսի և մի
եղիայի: Արդ՝ և մեք բանաւոր հօտքս եր-
գեմք ընդ քո ճշմարիտ վկայիդ. առաքեալ
'ի մեզ զլոյս քո շնորհացդ 'ի քոյ միւսան-
գամ դալստեանդ և կեցո՛ղմեզ:

Առաջի պատուական ամենայաղթ խաչի խա-
քոյ անկանիմք երկրպագելով և խնդրեմք
զթողուի յանցանաց մերօց. քանզի սովաւ
բարձիւր դդատապարտուի ազգի ժարդկան:
Եւ այժմ վս սրբոյ անային քոյ նշանի՝ շնոր

հեա՛ զերկնային զխաղաղութիւնդ ամենայն
աշխարհի:

Էջ Տէր մեր և փրկիչ յս քս, որ աղօթիւք
մի և միջնորդուք բազմաչարչար վկային քոյ և
ած հօրն մերոյ սրբոյն գրիգորի լուսաւորչին,
նի մեծաւ փառօք և բազմուք գօրացդ լուսե-
ղինաց իջեր յերկնից՝ ՚ի դաշտն արարատ-
եան, ՚ի յայիւլուի փոքու հօսիդ քոյ ազգիս
հայոց՝ և ՚ի ցուցումն յատկականի սիրոյդ և
մեծի ողորմուիդ. և ոսկեռումք բաղխեցիր
զխորս անդնդոց, և հալածեցեր զգոհոյս
ս անդարամետականաց. ուր և լուսաձև յօրին
մամք հրաշակերտեցեր զմայր աթոռն մեր
զսք Էջմիածին. և արարեր զնս շտեմարտն
անսպառելի շնորհացդ անճայնոց՝ ՚ի լինել
ծնօղ՝ դաստիարակ և կատարելագործիչ ամ
եկեղեցեացս հայաստանեայց: Աւգ՝ պահեա
զնա անարատ, հաստատուն և անաղօտ, ՚ի
պայծառագարդութի եկեղեցեացս մերոյ և
մանկանցս սօցին մինչև ՚ի կատարած աշ-
խարհի. յորոյ միշտ փառաւորի ամենասուրբ
անուն քո յաւիտեանս յաւիտենից, ամէն:

Եկ Օխաղաղութի շնորհեա՛ եկեղեցւոյ քում
սրբոյ, զխաղաղութի և զանշարժութի ՚ի թըշ-
նամեաց պատերազմէ. և հաստատեա՛ ՚ի մի

Հաւատ զ կաթուղիկէ եկեղեցի. զքեզ խոս-
տովանիմք տէր և ԾԺ կեցո՛վմեզ:

Օ, յառաջընթացուի քո և զկարապետուի յօ
մայ բանին խափանել կարծելով՝ որ 'ի ձեռն
կնոջն գնախաւստեղծն 'ի դրոշմէն արտօքս
ընկէց: Նո՛ւ և այժմ զհաօգիտաւ անօրէնութիւն
բորբոքեալ. և բազմելոյն հերօդիայ՝ զկա-
քաւս ոտից աղջկանն հաճեցոյ՝ զի գ.բոյժ
հատուց զգլուխ որ զամենեցուն ձեռնադրե-
ցեր զգլուխն քս: Ն.յլ դու որ յանապատէ
բարբառոյ ձայն, գոչեա՛ն որում ձեռնադրեցեր
պարգևել զխաղաղուի և գմեծ գողորմուի:

Յնձա՛ն այսօր ցնձա՛ն և զուարճացի՛ր կաթուղի
ղիկէ եկեղեցի սք՝ յիշատակաւ որբոյն ստե-
աաննոսի նախափայլն քի վկայեցելոյ հօր:
Որ աղօթիւք բանայր զերկինս գոր փակեաց
աղամ, և հրեշտակաւերպ տեսեամք տեսա-
նէր զկերպարանն հօր 'ի կերպի աղամսց
նատեալ 'ի յաթու փառաց: Որ զբոյժուի
քարանցն որպէս զծաղիկս հաւաքելով՝ բոլո-
րէր պաակս փոխանակ փշոյն և եղէգանն: Եւ
զսարսիւրսս կան արիւնն իւր խառնէր ընդ
փրկական արեանն քի հոսեցելոյն 'ի կողէն.
Պ.ս որոյ՝ զերազանցեալ 'ի փառս առաւել
քան զամ սուրբս՝ հայցէ և վս մեր 'ի վեր-

հաստուղէն զպարդեա կենաց անվախճանից
 և զմեծ ողորմութիւն:

Ը Յիւրովայնէ ընտրեալ սուրբն ստեփաննոս
 յիւրովայնէ ընտրեալ սուրբն ստեփաննոս.
 վկայ ճշմարիտ առաքելական բարոզութեցն
 որ 'ի վերայ անօրէն բարձգողայն աղօթէր
 առ քս մեծէ ասելով՝ մի՛ համարիր սոցա
 դայս մեղս: Արդ՝ 'ի ձեռն սորին բարեխօսութեն
 շնորհեա՛ մեզ տէր զմեծ քո ողորմութիւն:

Լու Յնծայ այսօր ցնծայ և զուարճանայ եկե-
 սա դեցի սուրբ՝ ասնելով մեծաւ հանդիսիւ ըղ-
 հանրատենչ յիշատակս քո՝ ո՛վ գերազանց-
 եալդ 'ի հարս սբ հայրասլետ և լուսաւորիչ
 տօնս թորդոմայ սուրբդ գրիգորիոս: Ար քոյ-
 ու լանտանելի չարչարանօքդ զաշխարհս մմ.
 հիացուցիր: Անօրինակ ճգնութ զհրեղէնմն
 զարմացուցիր. որք և գունդ գունդ յերկնից
 'ի յերկիր խոնարհեալ՝ 'ի տես հանդիսի նա-
 հատակութդ փութային: Եւ անհամեմատ համ-
 բերութդ զգոռոգայեալ արքայն իւրական
 զօրօքն ընդ ոտիւքդ նուաճեցեր: Եւ մեծա-
 հաճոյ աղօթիւքդ զկուրացեալ միտս նոցին
 լուսաւորեցեր և տեւտարանին քի՛ պաշտօս-
 եայս արարեր: Բնդ նմին և զուգոս հայ
 նորդ հոգեւոր ծննդեամբ 'ի լոյս մեծգիտութե

ածեր: Վասն որոյ և յատկապէս լուսափայ-
լեցար 'ի մէջ ամ սրբոց, և զառաքելականն
ընկալար զաթոռ և զպատիւ, և ընդ նոսին
պսակեցար 'ի քէ Խ: Արդ՝ ով հայր մեր և
լուսաւորիչ հոգւոց մերոց. աղուչեմք զքեզ
միաբան ուխտիւք եկեղեցւոյ քոյ, զի յաւուրս
հրաշալւոյ տօնի քոյ՝ յատկապէս բարեխօսի-
ցես առ քս ամն մեր, զի դիկեղեցիս և ըզ-
մնացորդս ժողովրդեան քոյ պահեսցէ 'ի խա-
ղաղուե՛ փրկելով 'ի հոգւոր և մարմնաւոր
թշնամեաց. զի և մեք միշտ զյիշատակս քո
կատարելով փառաւորեոցուք զհայր և զոր-
դի և զսուրբ հոգին յաւիտեանս ամէն:

Գեիգոր սուրբ քահանայապետ՝ որ զհա- լու
ւատս ուսուցեր և զբանակս դիւան հալոս ա
ծեցեր. մարդկան ուսուցեր քարոզել զեր-
րորդուին, պսակեցար յարքայուես. արդ բա-
րեխօս իր առ տէր վասն մեր:

Առաքեալք և վկայք քի Խ՝ ամենակալ առ
հոգւոյն զօրուքն զսմենեանն ընդհանուր յոր
դէպրուի կենաց կոչելով, միտանական սուրբ
երրորդուին յորդորեցին երգել զփառս 'ի
յաւիտեան, ամէն:

Այսօր ահաւոր ձայնք որոտման հնչեցին որ
յերկնից 'ի յերկիր՝ կոչելով յորդէպրուի թի

զ մեզ վերնոյն սիօնի, հաստատուիքն հաւա-
տոյ և պարծանքն եկեղեցւոյ. որք ցողով ար-
եան իւրեանց մաքրեցին զտիեզերս յանօրէն
կռապաշտուհից. և միշտ հայցեն 'ի քէ ըզ-
ք սուղի տօնողացս անուան իւրեանց: Ա'րդ՝
մողթանօք սոցա տէր՝ խնայեա՛ 'ի փրկեալ
քո ժողովուրդս որ միայնդ ես մարդասէր:

մր Տէր որ հիմնեցուցեր զեկեղ' ցի քո 'ի վր'
վիմի հաւատոյ, և կարգեցեր 'ի սմա սուա-
քեալս և մարգարէս, հովիւս և վարդապետս
առ 'ի հաստատուի սրբոց. և ճգնուք վկայից
զթշնամին սորա վանեցեր. 'ի խաղաղութե
զսա պահեա՛ իմ յորպէս մարդասէր:

հայ Օ հայրապետականն զարդարեցեր աթոռ
'ի յերկրի, առաքելական առեր զպատիւ
յերկնուստ՝ ծառայ քի. ով երանելիդ 'ի
հարս սք հայրապետ: Քնզի՛ քո վարդապե-
տուհիդ սերմունք՝ բարեպաշտուհ բուսողցին
հասկս, ուրախուհ պտուղ հատուցանելով և
հաւատացելոցս փրկուի շնորհելով, վասն ո-
րոյ բարեխօսեա՛ առ տէր վասն անձանց մե-
րոյ:

թգ Առպէս յետ իմասէր թագաւորին խորայն
լի եղեկիս՝ յարոյց իմ զյովսէ՝ որ զմ
կռապաշտութիւն 'ի բաց ընկէց, որպէս և

Գ Բարեպաշտն կոստանդինոս, որ զարիօսի
 զմոլուքն խաղանեաց. և զմեծն թէոդոս յա-
 րոյց անձային նախանձուն վառեալ ընդդէմ
 այնոցիկ որք զսուրբ հոգին հայհոյէին: Արդ
 ով անարեալ և ուղղափառ սուրբ թագա-
 ւոր՝ աղաչեալ զտէր 'ի փրկել զմեզ 'ի յար-
 դապաշտ հայհոյութեան. զի և միք տօնեացուք
 Գ յիշատակս քո՝ խնդրելով 'ի քէ զհաշտութի
 և զմեծ զողորմութի:

Որպէս յստ անձանց թագաւորին իս- թագ-
 րայէլի՝ եղեկիա՝ յարոյց ան զյովսէ՝ որ զմեծ
 կռապաշտութիւն հնոյ ժողովրդեանն 'ի բաց
 ընկէց, որպէս և 'ի նորոժա յարոյց զանդրա-
 նիկն թագաւորաց Գ Բարեպաշտն աբգարիոս
 որ 'ի հեռաստանէ ծանեալ զերկնաւոր թա-
 գաւորն Գ քս. և եղև քարոզ անունն նր ընդ
 ծագս տիեզերաց: Յետ նորին և զմեծն տըր-
 դատիոս, որ իսպառ հալածեաց զդիւտմով
 կռապաշտութիւն յաշխարհէս հայաստանեայց.
 և զարդարեաց ճշմարիտ և ուղղափառ հա-
 ւատով: Արդ ով անարեալ և բարեպաշտ
 սուրբ թագաւոր՝ աղաչեալ զտէր, 'ի փրկել
 զմեզ յանօրէն բռնաւորաց. զի և միք տօ-
 նելով զյիշատակս քո՝ խնդրեացուք 'ի

քրիստոսէ զխաղաղութիւն և զմեծ պողոտ-
մութիւն:

Մա 'Ի տաճարի սրբոց և յիշատակի սրբոց
մարտիրոսաց՝ 'ի ձեռն համբաւնալով աղա-
չեմք. բարեխօսութիւնս սոցո և աղօթիւք ըզ-
կենդանութիւն մեր խաղաղացո՛ւ մեծ որպէս մար-
դասէր:

Ճդ Ղգնաւորք քի, որք տանջանաց անօրինացն
համբերեցիք և զմոլութի կռոյն խախտեցիք.
դաւաւորեալք ընդ հրեշտակս 'ի յերկինս.
որք ունիք զհամարձակութի 'ի քէ՛ բարեխօ-
սեցէ՛ք կեցուցանել դանձինս մեր՝ զձեզ ա-
ռաչեմք:

Հռ Ար ծագեցան մեզ յարեւմտից որպէս զա-
իբրեպոսկն, և լուսաւորեցին համանդամայն զաշ-
խարհս հայատառնեայց. վարդապետն զխա-
ւարն անգիտութի կռապաշտութի. և լուսաւո-
րեցին գեամ հոգի հաւատով մեծգիտութի: Սո-
ցո բարեխօսութիւնս քս մեծ՝ պարգևեալ աշխարհ
հի բռւմ զխաղաղութի, և սնձանց մերոց ըզ-
մեղաց թողութի, որպէս մարդոսէր տէր:

Գայ Օյաղ թանակ ձեր զհանդէս զուարճ-
ցեալ տօնէ եկեղեցի տուրք. քանզի սրբւմ
ստայացք զկուտութի. և 'ի մարմնի գանձալի
նոյն ցոցիք զհանդէս:

Հարսնացեալք թի երկնաւոր փեսային կու
դասերք վերին սիօնի. խնդրեցէք ՚ի քէւզ
հաշտուի և զմեծ զողորմուի:

Յաշխարհական ՚ի ճակատամարտին, յ² վր
խարհական ՚ի ճակատամարտին և ՚ի մեծ պա
տ' ըստ վրին ընդդիմամարտեալ լինէր անօրի
նացն պատերազմ: Իսկ ելունելի նահատակ
քըն՝ զմուրժի անօրինացն խափանեցին և
յաղթող գտան. քանզի որոց ստացեալ էր
զմեծային զօրութի, ոչ ժուժկալ էր նոցա մարմ
նաւորական պատերազմ: Այդ 4^ա մեծ՝ սո
ցա բարեխօսուլն խնայեալ ՚ի մեզ և ողոր
մեան:

Օրական և վկայ ճշմարիտ՝ քաջ նահապ է
տակդ թի սուրբդ (Լէոդորոս). որ փոխանակեալ
ցեր զմարմինդ ընդ հողւոյդ քուժ՝ փրկանս որ
և ոչ ածելի զմտաւ զոպառնալիսն ոնօրէն այ
բռնաւորացն: Այլ վերին ազդեցութն գիտե
լով զայրեցումն հողոց նոցա, վասն այնորիկ
չուցեր զտաճար կռոյն և անարգեցեր զպաշ
տամունս նոցա: Այդ ՚ի յաղթող պատե
րազմի տօնագոցս դօր նահատակութի քո, բա
րեխօսեալ առ տէր զմ անձանց մերոց:

Գնալով փառաց քոց ՚ի փառս կաթողի
կէ 1 կեղեցի քո քս մեծապէս պայծառանայ.

քանզի թագաւորեալքն 'ի քէն դիմեալք 'ի
յերկինս, 'ի սեքեստիայ նահատակին 'ի յա-
մօթ և 'ի քարընկէց յերեսս քանսարկուին:
Որք և քաջալէրէին զմիմեանս, զի մի' լու-
ծեալ ոք բողանեօք անցաւորիս պակասեսցի
այլ դողալով առաքինաբար՝ զինքն ըղեր-
ձեալ 'ի յանիւս իմօսցին գոհուցն հոլովիցի
աղաղակելով առ քս: Արդ՝ սոցա բարձխո-
սուքն՝ ընկալ և դորդէպրուի ժողովոյս մերոյ
'ի յոյս սիրողաց քոց՝ տէր փառք քեզ:

Եր
իւ
մի
Որ 'ի վերայ քերովբէին հանգչիս և 'ի
գօրայն հրեղինաց օրհնաբանիս, իջեր 'ի
բաբելօն և փրկեցեր զերիս մանկուսնս 'ի
հրոյն բռնուէ: Որք աղաղակելով գոչէին
երգ նոր. միմ գործք օրհնեցէք և բարձր ա-
րարէք: Թագաւոր փառաց և արարիչ բոլո-
րից, որ մարդասիրապէս զթացար 'ի սուրբ
մանկուսնս և փրկեցեր 'ի բորբոքեալ բո-
ցոյն. որք անարգեցին զբռնուի թագաւորին
և շիջուցին զգօրուծի հրոյն. ընդ նոսին և
մեք քեզ վերագոչեմք, փրկեալ զմեզ 'ի հրոյն
յաւիտեանից: Օ, ի դու միայն ես բազմագուլթ
տէր՝ քեզ յաւիտեանս ամէն:

Հրշ
Օ, որ օրհնեն անլուելի ձայնիւ իմանալի
գօրուիք՝ երկնաւոր նահապետուծիք. հրշ-

տակք և հրեշտակապետք, աստուծոք և տէրուիք
 իշխանուիք և պետուիք, սերովբէք և քե-
 րովբէք՝ և մէք օրհնեսցուք զնոյն ամենապի-
 երրորդուն և զմի անձուն:

Այսօր երկրաւորս եկեղեցւոյ քահանայա-
 պետուի ցնծայ հրաշափառապէս՝ զերկնաւոր
 քահանայապետուեցող կատարելով զսոնախըմ-
 բուն տօնս: և ընդ անմարմնականաց և հո-
 գեղինաց դասուցդ՝ և մեր մարմնականքս և
 հողեղէնքս համաձայնեալ փառաւորեմք ըլ-
 փառաւորեցեալն ՚ի ձէնջ: Արդ՝ ով սուրբ
 պարբիէլ և միջայէլ մեծ հրեշտակապետք
 բարձրելոյն, և թմ զինուորութիք երկնից,
 օրք կայք միշտ առաջի աստուծոյ անձնի,
 անդադար բարեխօս լերուք վասն մեր առ-
 տէր, վերաբերել զմեզ զամենեւեան ընդ
 ձեզ յերկնից արքայուն, և միաձայն բար-
 բառով երգել զփառս:

Բարեխօսուք սրբուհւոյ անձնին, սրբոյն թմ
 յօհաննու կարապետին, սրբոյն ստեփաննոսիսկ
 նախավկային, և սրբոյն գրիգորի մերոյ լուսա-
 ւորչին, և սրբոյ առաքելոյ և մարգարէից,
 հայրապետաց և վարդապետաց, մարտիրոսաց
 և թագաւորաց, ճգնաւորաց և կուսանաց,
 նահատակաց և միանձանց, և ձ Դ օրք ոյ ք ոյ

հնայ և նորոց, յայտից և աշխատից, որոց
այսօր է յիշատակ, զխաղաղուի և զերկնային
ողորմութիւն քո պարգևեա՛ մեզ մարդասէր
տէր:

Քարոզ:

Եւ ևս խաղաղութիւն զտէր աղաչեցուք.
ընկալ կեցո՛ւ և ողորմեա՛:

Օրհնութիւն և փառք հօր և որդւոյ և
հոգւոյն սրբոյ. այժմ և մշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Խրատի՝ Աւետիք, Օհնդեան Տեառնընդհանուրն,
 Վարդապետն, Վերադարձան, և ան ասիւն Աճառ-
 նին՝ ճաշու հոխն այս է:

Մեծացուսցէ անձն իմ. և այն, 178

Աղահայն, Օսկանապետն, Հոգւոյ Գալստէան,
 Խաչի, Լէւոնեցւոյ, և ան Արարիկեց՝ ճաշու հոխն
 այս է:

ՏԻ Թագաւորեաց վայելչուի վրեցաւ, ըզ-
 վրեցաւ տէր զօրուի ընդ մէջ իւր հաճ:

Հաստատեաց զաշխարհ զի մի՛ սասանեսցի
 պատրաստ է աթոռ քո ՚ի սկզբանէ յաւի-
 տեանս դու ես

Ամբարձան գետք տէր, և ամբարձին գետք
 զձայնս իւրեանց. և յարիցեն գետք ՚ի գնացս
 իւրեանց:

՚ի ձայնէ ջուրց բազմաց, սքանչելի եղեն
 զբօսանք ծովու:

Սքանչելի ես դու տէր ՚ի բարձունս, վկայ-
 ութնց քոյ մի ք յոյժ հաւատարմաք:

Տան քում վայելէ սրբուի տէր՝ ընդ եր-
 կացն աւուրու:

Փառք հօր և որդւդ և հղւոյնս պիբց:

Օգտակէն ինչե՛ր 'ի Հոգւոյդաշուստե՛ն՝ այս է ճա-
շուս ինքե՛ն:

Պոգնա՛ն երուսաղէմ՝ զտէր:
Եւ օրհնեա՛ն զաստուած քո սիօն:
Օ, ի գորացոյց գնիգս դրանց քոց, և օրհ-
նեաց գորդիս քո 'ի քեզ,
Ո՛ր եղ զոահմանս քո 'ի խաղաղութի, պատ-
րաստութի ցորենոյ լցոյց զքեզ:
Աւաքէ՛ զբան իւր յերկիր, վազվազ ըն-
թանան պատգամք նորա:
Դնէ՛ զձիւն սրպէս զասր, և զմէգ որպէս
փռչի ցանեաց:
Արկանէ՛ զսառն որպէս պատառս, առաջի
ցրտոյ նորա ո՞ր կարէ կեալ:
Աւաքէ՛ զբան իւր և հալէ՛ զնոսա, շը-
չեացեն հողմք և գնացեն ջուրք:
Պատմէ՛ զբան իւր յակոբայ, զարդարութի
և զիրաւունս իսրայէլի:
Ո՛չ այսպէս արար իմ, ազգաց տէր, և
զդատաստանս իւր ո՛չ յայտնեաց նոցա:

—

Ահեհայն Աբեոյ Թոմից՝ ճաշուս ինքե՛ն այս է:
Աիրեցի՛ զի լուիցէ տէր պճայն աղօթից
իմոց: Խաղէ՛ն որպէս 'ի Լէւի, 306:

բստոյ ձայնիւ փառաւորելով Վքս: Այսօր
 հոմաձայնեալ որդիք սիովնի երկնայնոյ. տօ-
 նիւ զուարճանան որդւոց անդրանկաց վերին
 սիովնի. սըր: Այսօր դասք անմարմնոցն երգս
 առեալ պարեն ընդ մարդկան. ցերգս հոգե-
 ւորս յանմահ փեսային յառագաստ. սըր:

Մարգարէից

Ճ **Ն**առագայթ անձառ լուսոյ անքըննելի
 ած տէրուի. յառաջագոյն հրաշացուցեր զտեսա-
 դութի մարգարէիս. իջանելով 'ի ստորինս
 անձային տնօրէնուք: Արք զտաճար հաւատոյ
 հիմնեցուցին շնորհօք սուրբ հոգւոյն. յոր ե-
 մուտ բանն ան եօթնարփեան ճառագայթիւք
 իջս: Երևեցաւ յաշխարհի ճշմարիտ մար-
 դիդուք. զոր բարոգեցին մեզ հրաւիրողքըն
 համագոյ հօր և հոգւոյն, լուսաւորելով ըլ-
 տիեզերս անձային տնօրէնուք:

Ահայն չարէշաբալի որահոյ եւ ուսեաց:

44 **Փ**առաքանուի առաքեմք քեզ հայր երկ-
 նաւոր. յիշեա՛ զնըջեցեալսն մեր. և հանգ-
 ընդ սբս քո: Ար հակկցդ ես հօր և հոգւոյ
 որդիդ միածին. յիշ: Ար փառակկցդ ես հօր
 որդւոյ հոգիդ ճշմարիտ. յիշ:

Հին Հաբեմե աստուծոյ

Ար սիրողդ էք արարչին արարածոց քի մկ
սուրբ առաքեալք. բարիխօսեցէք առ տէր
վասն մեր: Ար քարողդ էք ընդհանուր տիե-
զերաց. քի սբ առա: Ար պսակդ էք ամ ե-
կեղեցեաց. քի սուրբ առա:

Ար անսկիզ բն յեօւհ եկիր աշխարհ. մարմ ճ
նացար 'ի կուսէն յաղագս մերոյ պարտեաց. դէկ
հանգո՞ւն զնրնջեցեալսն մեր, Ար 'ի հօրէ ու
լուսոյ լոյս ծաղեցար մեզ և կեանք. միածին
որդի հօր համագոյակից. հանգո: Ար 'ի վերդ
ես քան զմիտս և զխորհուրդս. և խաչի
համբերեալ փրկեցեր զտիեզերս. հան:

Հաբեմե աստուծոյ յարուստ ուրբէս ո՛չ հօնեացին՝ Ար-
հո-շաբեմե, Արեւշաբեմե, Հին Հաբեմե զայս տա:

Քրիստոս մըծ, յիշեա՛ զնրնջեցեալսն 'ի զ
սբ անուանդ քո: Քզգինս արեան քո տէր.
յիշեա՛ և հանգո՛ ընդ սբլոս քո: Աւ 'ի միւ-
ստնդամ քո գալըստեանն. ըզնրնջեցեալսն
մեր. յիշ:

Ար յանէից տսեղծող գո՞ւն ից արար. ճ
հակեց հօր բանդ մըծ. թողուի շնորհեա՛ նրն դէկ
ջեցելոց քոց ծառայից. յորժաժ գաս դա. ուր

տել. զոր անարատ ձեռքս ստեղծեր: Ար'ի
հօրէ առաքեցար. և մարմնացար 'ի սբ կու-
սէն. թողուի: Ար'ի խաչին անշնչացար. ըզ-
մահու լուծեր զիշխանուի. թողուի: Ար սլը-
սակիչդ ես բոց սրբոց. և անվախճան բար-
եաց բաշխող. թողուի:

Մարտիրոսաց:

44 **Ն**ըզնաւորըք ճըշմարիտք և վկայք քի.
որք զչարչարանս և զմահ յանձն առիք վս
տեռն. զձեզ ունիմք բարեխօս առ քս վս
անձոնց մերոց: Քանչի հեղմամբ արեան ձե-
րոյ պայծառացան սբ եկեղեցիք. և զըստուե
րամած խաւար կռապաշտուեիլն բարձիք. ըզ-
ձեզ: Արկնային զօրքն իջեալ 'ի պատիւ պա-
տարազի մահուան ձերոյ. և ըզպըսակս ա-
նադական առ բերելով 'ի հօրէ լուսոյ. ըզ-
ձեզ:

Աւետեաց:

44 **Ա**ճածին խորան լուսոյ անվայրամիակ արի-
ւոյն կենաց. որ եղեր արեւելք արեգականն
արդարուի. և նստելոցս 'ի խաւարի՝ լոյս ծա-
գեցեր. վասն որոյ ամենեքեան ըզբեզ միշտ
մեծացուցանեմք: Անապական տաճար. և

ժորենի անկիզելի. որ զանշէջ հուր անձուքն
 'ի քեզ տարեալ կրեցեր. որով բնուես կիզ-
 եալ շիջաւ կրից բոց. վասն որոյ. կենդանի
 տապանակ կտակարանաց նորոյ ուխտիս. որով
 ել ք յերկիր աւետեաց հորդեալ. հոգւով 'ի
 քեզ տալաւորեալ բանին. վասն որոյ:

Ծանօթանի:

Այլ զանձանն. օրհնուք մեծացուցանեմք զձ
 Աւտաւոր հրեշտակն աւետարանէր. զստեալ
 փրկիչն 'ի սրբոց կուսէն: Ասէ ուրախ լիւր
 բերկրեալդ. քանզի տէր տերանց է 'ի քեզ:

Տառնիւրաւացի:

Անըսկիզ բըն բանն յանըսկզ բնական 'ի գի
 հօրէ. և սկզ բնաւորեալ 'ի կուսէն մարմնոյ
 զգեցմամբ. բովանդակելով յորովայնի. և
 ընդ հօր գոլով. և սահմանեալ ժամանակաւ
 ծնեալ էինի. անձ և մօրդ: Մըտեալ ընդ
 օրինօք անհիւծականէն հողանիւծ գոլով.
 զի զհողածնեալ քս հօրն ընծայեացէ. անձոր-
 դին որ 'ի ծոց հօր. տղայ քաւարնօրեայ բաւ-
 նի 'ի զիրկըս ծերութեան. և յայտնապէս ծա-
 նուցանի աս: Վասն որոյ և սիմէն պընծայր
 հոգւքն աղօղակէր 'ի տաճարին. արդ արձա-

կեն զժառայս քո տէր ըստ բանի քում 'ի
խաղաղութի. զի ընդհանուր տեսի զփրկողդ.
աստը:

Ծաղկապարհի:

ԴԿ Անսկիդ բն բանն հօր որ 'ի վերայ քերով-
բէիցն հանգչի. այսօր 'ի վերայ յաւանակի
նորոյ նստեալ, օրհնեալ արքայ եկեալ ան-
յաղթելի թագաւոր: Յաւաջ քան զյաւի-
տեանս որդին որ 'ի վերայ քառակերպիցն
բաղմի. այսօր 'ի ծերոց և 'ի տղայոց փա-
ռատրեցաւ. օրհ: Եկայք նոր ժողովուրդք ը
անվարմնոցն դատս բողժուեն. դստ հնչմամբ ք
երգով քաղցր ձայնիւ փառատրեսցուք. օրհ:

Օտարի:

ՄԸ Սարեւա քս 'ի մեռելոց ալէլուիա: Ե-
կայք ժողովուրդք. երգեցէք տեսուն ալէ-
լուիա: Յարուցելոյն 'ի մեռելոց ալէլուիա:
որ զաշխարհս թւսաւորեաց ալէլուիա:

Համբարհմի:

ՄԸ Որ համբարձաւն այսօր եօժային իշխա-
նուք 'ի հսրական 'ի կառս սղատաւորելով
'ի հրեշտակական դասուցն. որք նուագէին

տոելով. համբարձէք իշխանք Վդրունըս
 ձեր 'ի վեր. և մտցէ թագաւոր փառաց: Հիա
 ցան վերնական իշխանութիւն և սոսկալի ձայ-
 նիւ. աղաղակէին առ միմեանս. ով է սա թա-
 գաւոր փառաց. եկեալ մարտի վ և ոչ անշե-
 լի զօրութիւն. համ: Ազանակէին վերնական պե-
 տութիւն հրաշալի ձայնիւ երգէին երգնոր ա-
 տելով. սա ինքն է թագաւոր փառաց. փրկ-
 կիչ աշխարհի և ազատիչ ազգի մարդկան.
 համ:

Հոգոյ Հայտնեան

Որ 'ի հարաշարժ 'ի յաղբերէն յառաջ բձ
 բղխեալ անհատաբար 'ի յորդուոյ տիրապէս
 քի հոգին այսօր. 'ի յերկնից սառաիկ հեղեւ.
 'ի դասս առաքելոցն լցուցիչ բոլորից. ըզը
 նա օրհնեսցուք երկրպագելով: Աս յանըս-
 կիզքն և 'ի միշտ 'ի յէն. նոյնագոյ բնութիւն
 անորիշ բաժանմամբ 'ի յորդուոյ. արարչա-
 կից քի հոգին այսօր. հրով բաժանեալ լե-
 զուս. քարոզ իցն. 'ի լոյս ածեալ զազգս մարդ-
 կան բաժանմամբ պէսպէս շնորհաց ըզընա
 Աս 'ի վերայ ջուրոյն գլով զոյացոյց զարա-
 րածս. անանջրպետեան 'ի հօրէ և յորդուոյ.
 իշխանութից քի հոգին այսօր, վերածնաաց: Գ.

պէս ամ. Տրոյ կենդանւոյ բշխեալ յերուս
ղէմ. ըղբնա.

Վարդապետութիւն:

ԳԿ Աւրախացիք պսակ կուսից տիրամայր այ-
սօր որդին քո. զհայրենի փայլեաց ըզփառա
նմա յաւէժ յանձն արա զանձինս մեր.
Հմա մօշխէս և հեղիառ սպասեն յանուն նր.
ցնծան թաքօր և հերմոն. նմա: Եսայիաս ըզ
քեզ թեթեւ ամպ ետես. և ըհայր յամպոյն
զքո զորդին իւր դաւանեաց. նմա:

Փոխման Մարտաշահութիւն:

ԲԸ Մնթառամ ծաղիկ անդառապարտ շառա-
ւիղ. վերաբուսեալ յարմատոյն յեսսեայ ըզ-
քեզ եսայիաս կանխաւ վերադոչեաց. եօթ-
նարփին շնորհաց հողոյն ընդունարան լգոլ.
ամծածին և կոյս. զքեզ ըմեծացուցանեմք:
Համեղաւազակ պտղոյն բանաւոր ըբարունակ
յորմէ կթեցաւ մեզ ողկոյզն անսպառ յու-
րախուլի տրտմեցելոց. ՚ի ճոշակմանէ ծառոյն
գիտուն. որբուհի անարատ ամբեան. զքեզ:
Քողցրաւարեալ ՚ի մարմնի անարատ ը վա-
րուք. այսօր յառաքելոյն ամփոփեալ վերին
անշահելութիւն վերափոխեցար յարքայութի.

որդւոյ քո և ԽԵՐԵՆԻ ԲԵՐԵՆԻ ԲԵՐԵՆԻ ԲԵՐԵՆԻ
վանդաւորս, զքեզ:

Խաչի:

Յաղթող և պար օրհնուի միշտ 'ի բար դի
ձունս երգեսցուք. թագաւորին քի հաւատա-
ցեալ ժողովուրդք: Ար եկն 'ի լուսաւորել
զընտրեալ սբ զեկեղեցի. և պսակեալ սբ
խաչին. նմա զվառս երգեսցուք: Այսօր և
մեք տօնեսցուք զնաւակաւորս սբ խաչին. և
փրկողին մատուցուք. փառք և պատիւ յա-
ւիտեան:

Տաղանդին:

Ար 'ի սկզբանէ իմաստուք հաստատեցեր ու
զեկեղեցի հօր իմաստուի, պոր նախանշկաւ
տեսուք նշանակեալ մովսէս խորանաւն երկ-
նասանդոյն 'ի սինա լերին. լուսաւորելով վա-
ռօքն ԽԵՐԵՆԻ: Ար զխորհուրդ անապական տնօ-
րէնուիդ քո 'ի սրբոյ կուսէն. տաւաւորելով
տապանակն ԽԵՐԵՆԻ ուխտին կտակորանաց բա-
նիդ ԽԵՐԵՆԻ. վառաց անեղիդ տեղի հանգստեան:
Ար 'ի կեանս վերադարձի բնուի դարձմամբ
յորդանանու օրինակեցեր. և զբռնուի մահու

և դժոխոց կործանմամբն երիքովի, տապա-
նակաւ խաչին հրաշագործեալ նոր խրայէլի.
օրհնուի քեզ տէր երգեսցեն մանկունք:

Եկեղեցւոյ:

ՂԺ Ար հաստատեցեր բանիւ, զեկեղեցի քո
քն. 'ի վերայ առաքելական վիմի. երգել 'ի
սմա զերդս հոգեւորս: Կանգնեալ 'ի սմա սե-
ղան սրբուհ. բաշխէ զմարմին իւր և զար-
իւն, և տայ 'ի սեանէ մեզ նորոգուի. 'ի թո-
ղուի մեղաց մերոց: Իջեալ հոգւոյն սբ.յ. տղաւ-
նակերպ երեւմամբ. 'ի վերայ մաքնոց և ար-
եան մն. 'ի բժշկուի հոգւոց մերոց:

Հայրապետաց:

ՂԺ Այսօր երկնայնոցն ընդ մեզ. տօնախըմ.
պիլով զյիշատակ սբ վարդապետացն. որք
լուսաւորեցին զհաւատոց մանկունս. և ընդ
հրեշտակացն դատս վերակօրոցեցան: Այսօր
առաքելոց և մարգարէիցն դատք. տօնակից
գլով դատեր վրին սիփեի. 'ի յիշատակի սբ
վարդապետացն որք զիմանտից նոցին զխո-
րոց յայտնեցին զխորհուրդ: Այսօր քահա-
նայք և պաշտօնայք սբ եկեղեցւոյ. վերա-
պատուեն զյիշատակ սբ վարդապետացն.
որով զարդարեցան երկնային շնորհօքն. երգեմ
ընդ նոսին զփառս յաւիտեան:

Սուրբ Թոմ, սուրբ և հոգի, սուրբ և ան-
մահ: Եւ յիշխումս զամբողջութիւնս: Եւ զիսկիւնս:

Եւ ևս խաղաղութիւն զտէր աղաչեսցուք:

Քարոզ:

Մի խաղաղութիւն Թոմ, աշխարհի, և հաստա-
տութիւն սրբոց եկեղեցւոց, զոքիւն աղաչեսցուք:

Մի Թոմ սուրբ և ուղղափառ եպիսկոպոս-
տայ, զտէր աղաչեսցուք:

Մի հայրապետին մերոց տեառն (այս անուանի)
կենաց և փրկութեան հոգւոց նորին, զտէր աղա:

Մի վարդապետաց՝ քահանայից՝ սարգսւա
գաց՝ դպրաց՝ և Թոմ ուխտի մանկանց եկեղեց
ւոց, զտէր աղա:

Մի բարեպաշտ թաղաւորաց՝ և Թոմասէր
իշխանաց, զօրավարաց՝ և զօրաց նոցին, ըզ-
տէր աղա:

Մի հոգւոցն: Եւ ևս միա: Օ, անձինս: Ողոր-
մեաց:

Մատենի:

() Ի ողորմած և մարդասէր ես Թոմ զո-
ւրբ և բոլր վայելի փառք իշխանութիւն
և պատիւ. այժմ և:

Սաղմոս ճաշու՝ ոչ ասի յիմանցն, յառաջն լերէ՛ք զիս: զի յիմանցն ՚ի հոգւոյ զաշուսիմն ճծ զիս սաղմոս, դառնի լճաբնոցի: Եւ ասէն զիս լերջն՝ երէ՛ք աշուտ աստ՛:

Երանեալ է այր որ ոչ գնաց ՚ի խոր: ալէլուիայ. ալէլուիայ. ալէլուիայ:

Տէր զի բազում նդեն նեղիւք իմ: ալէ՛:

Համբարձման՝ ճաշու սաղմոս հոգորդ:

Համբարձաւ ամօ օրհնութիւն. և տէր մեր ձայնիւ փողոյ:

Ծափս հարէք ամ՝ հեթանոսք, աղաղակեցէ՛ք առ ամօ ՚ի ձայն ցնծուե: և այլն:

Ընկերացուածս ՚ի գործոց աստուծոց:

Եյնպէս պաշտեմ զհայրենի ամօն. հաւա տացեալ ամի՛ որ ինչ յօրէնս և ՚ի մարգարէս գրեալ է: Ունիմ յոյս առ ամօ. որում և դոքա իսկ ականունին՝ թէ յարուի լինելոց է արդարոց և մեղաւորաց: Յորում և ես իսկ ճգնիմ, անխիղճ միտս ունել առ ամօ և առ մարդիկ յամօ ժամ: ՚ի բազում ամաց ողորմուիս եկի առնել յազգի իմ. և ետու պատարագիս. որովք գտին զիս սրբեալ ՚ի տաճարին:

Հագայ Գալստէան՝ Ճաշու սաղմոս հարստ:

Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ 'իյեր
դիր ուղիղ:

Տէր լուր աղօթից իմոց: և այլն որպէս 'ի
Լիւն, 18

Տաղանդէն՝ Ճաշու սաղմոս հարստ:

Արի տէր 'ի հանգիստ քո՝ դու և տապա-
հակ կտակի սրբուհ քո:

Յիշեա՛ տէր զդաւիթ, և զւամբ հեզուսթի
նորա: և այլն:

Վարդապետէն՝ Ճաշու սաղմոս:

Տէր ով կացցէ 'ի խորանի քում, կամ կիր
ով բնակեսցէ 'ի լեառն սուրբ քո:

Ար գնաց անբիծ գործէ զորդարուի, խօսի
զճշմարտուի 'ի սրտի իւրում:

Ար ոչ նենգաւորեաց լեզուաւ իւրով, և բշ
չար ընկերի իւրում՝ ոչ արար:

Նախատինս 'ի մերձաւորաց նա ոչ առնու.
արհամարհեալ է առաջի նր չարագործն:

Օրկիւղածս մն փառաւոր առնէ. որ երդ. ոչ
նու ընդ ընկերի իւրում. և ոչ ստէ,

Օտրծաթ իւր 'ի վարձու ոչ տայ և կա-
շառս 'ի վր իրաւանց ոչ առնու. որ գայտարտու-
ցէ՝ նա մի՛ սասանեսցի յաւիտեան:

Ա իրախիման Աճառիկն՝ ճաշուսս հարսու հարսու:

Արի՛ տէր՝ ի հանդիստ քո՛ դու և տապա-
նակ կտակի սրբուհ քո:

Յիշեա՛ տէր զդաւիթ և: և այլն որոշու ՚ի
ԹԻՆ, 345:

Առաջ խաչին՝ ճաշուսս հարսու հարսու:

Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց, և
ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց:

Ի կարդալ իմում լուար իւճ: և այլն

Շողակունին և այլոց եկեղեցեաց քոն՝ ճաշուսս
հարսու հարսու:

Աճ հիմունս էարկ նմա յաւիտեան, ընկա-
լաք իմ զողորմութիւն քո ՚ի մեջ ժողովրդեան քոյ:

Անճ է տէր, և օրհնեալ է յոյժ ՚ի քո
ղաք իմ մերոյ, ՚ի լեառն սուրբ նորա: և այլն:

Աւետարանի Աճառիկն՝ ճաշուսս հարսու հարսու:

Տէր տացէ զբան, ոյք աւետարանին զօ-
րութիւն բազմաւ:

Յարիցէ իմ և ցրուեսցին իմ թշնամիք
նր, փախիցեն ատելիք նորա յերաւոյն նր:

Ծանոթեանն Քրի՛ ճաշուսս հարսու հարսու:

Տէր ասաց զիս՝ որդի իմ ես դու, և ես

այսօր ծնայ զքեզ:

Բնդէ՞ր խռովեցան հեթանոսք. և ժողո-
վուրդք խորհեցան 'ի սնոտիս: և այլն:

Քառասորէաց գալստէանն Քնի Ճաշու սաղ հղորդ:

Տեսին ամ ծագք երկրի զվերկուլի ւոյ մերոյ:

Օրհնեցէ՛ք զտէր յօրհնուլի նոր. զի սքան-
չելիս արար:

Մէծն ողորձեանն որ է 'Ծաղկաղարդին՝ Ճաշու սաղ-
հոս հղորդ:

Լերինք ցնծապեն առաջի տեառն զի դայ
զի հասեալ է տէր 'ի դատել գերկեր:

Օրհնեցէ՛ք զտէր յօրհնուլի նոր. զի: և այլն
որպէս 'ի Հերոյ:

Հասարակաց հիւրանէլոյ՝ Ճաշու սաղհոս:

Քեզ վայել է օրհնութի ամ 'ի սիօն. և
քեզ տային աղօթք երուսողէմ:

Լուր աղօթից իմոց, զի առ քեզ ամ
մարմին եկեացէ:

Բանք անօրինաց դօրոցան 'ի վերայ մեր.
և զամբարշտութիս մեր դու բաւեացես:

Երանի դոր ընտրեցեր և ընկալար. և բնա
կեցին 'ի գաւիթս քո:

Եցուք մեք 'ի բարուէ տան քո. սի է
տաճար քո՝ որանչելի արդար քո:

Եւ զոր մեղ ամբ փրկիչ մեր, յոյս ամ Ծա-
ղայ երկրի, և որ 'ի ծով հեռի:

Ո պատրաստէ զլերինս զօրութիւն խրով:
և զգիտեալ է զօրութի:

Ո խառնեցուցանէ զմեծութի ճովու, և ըլ-
ձայն ալեաց նորա ցածուցանէ:

Խառնեցան հեթանոսք, և երկիցեն բնա-
կի: ք երկրի 'ի նշանաց քոյ:

Յելս առաւօտու՝ ընդ երեկոյս զուարճաւ
ցին. հայեցար յերկիր՝ արբեցուցեր զնա, և
բազորմ արարեր զմեծութի նորա:

Գետն մի լի եղև ջուրք. պատրաստ արա-
րեր զկերակուր նր, զի այսմ է պատրաստութի:

Օսկոս նորա արբուցեր, և բազում ա-
րարեր պարմտիս նորա:

'ի ցօղել նր զուարթ եղիցի բոյս նորա.
օրհնեացի պսակ տարւոյ քաղցրութի քոյ:

Դաշտք քո լցցին պարտրտութի. պարտր-
տացին գեղեցկութիւնք անապատի:

Բլուրք զյնծութի զգեցցին, և զգեցցին
խոյք մաքեաց:

Հովիտք բուսում արասցեն զցորեան. ա-
ղաղակեսցեն և օրհնեացեն:

Հրէշառիւտեաց՝ ճաշու սողնոս կտրի:

Ո արար զհրէշատակս իւր յօգիս, և ըզ-
պաշտօնեացս իւր 'ի հուր կիզելոյ:

Օրհնեա՛ անձն իմ՝ զտէր. տէր ԹԺ ԼԻ
միժ եղեր յոյժ: և այլն:

Առաքելոյ և Մարգարէի՝ ճաշու սաղմոս հղորդ:

Ընդ ԹԺ երկիր ել բարբառ նոցա, և մին
չև ՚ի ծագս աշխարհի են խօսք նոցա:

Երկինք պատմեն զփառս ԹԺ, և զսրարածս
ձեռաց ՚ն պատմէ հաստատուի: և այլն:

Հայրապետոյ և Վարդապետոյ՝ ճաշու սաղ հղորդ:

Քահանայք քո զգեցցին զարդարութի. և
սուրբք քո ցնծալով ցնծասցեն:

Յիշեա՛ տէր զդաւիթ, և զԹԺ հեզութի
նորա:

Որպէս երդուաւ տեառն. և ուխտս եղ ԹԺ
յակոբայ: և այլն:

Համօրէն Մարտիրոսոյ՝ ճաշու սաղմոս հղորդ:

Պատուական է առաջի տեառն մահ սրբոց
իւրոց. ո՞ր տէր ես ծառայ քո եմ, ծառայ և
որդի աղախնոյ քո:

Հաւատացի զոր և խօսեցայ: և այլն որպէս
ի ԲԵՆ, 306

Յահաննու աստուծոյն 'ի հաճութեանս ի հէտս աստուծոյն
Լիւիւսյն է ընկերացումս: 4. 7:

Սիրելիք՝ սիրեսցուք զմիմեանս, զի սէր
յայ է. և ամ որ սիրէ՝ յայ է ծնեալ՝ և
ճանաչէ զամ: Եւ որ ոչն սիրէ՝ ոչ ճանաչէ
զամ, զի ամ սէր է: Եւ զի յայսմ երևե-
ցաւ սէրն այ 'ի մեզ, զի զորդին իւր միա-
ծին առաքեաց յաշխարհ, զի եղիցուք նո-
վաւ կենդանիք: Յայսմ է սէրն. ոչ զի մէք
սիրեցաք զամ՝ այլ զի նա սիրեաց զմեզ, և
առաքեաց զորդին իւր 'ի քաւուի մեղաց մե-
րոց: Սիրելիք՝ եթէ ամ այնպէս սիրեաց ըզ-
մեզ, ապա և մէք պարտիմք զմիմեանս սի-
րել: Օ, ամ ուրուք երբեք չիք տեսեալ. ե-
թէ սիրեսցուք զմիմեանս՝ ամ 'ի մեզ բնա-
կէ, և սէր նորա 'ի մեզ կատարեալ է: Այ-
սուիկ գիտեմք, եթէ մէք 'ի նմա բնակեալ
եմք՝ և նա 'ի մեզ, զի 'ի հոգւոյն իւրմէ ետ
մեզ: Եւ մէք տեսաք՝ և վկայեմք զի հայր
առաքեաց զորդին իւր փրկիչ աշխարհի: Ար-
դք խոստովանեսցի՝ եթէ յս է որդի այ, ամ
'ի նմա բնակէ՝ և նա յամ: Եւ մէք հաւա-
տացաք՝ և ծանօտք զսէրն այ՝ զոր ունի առ
մեզ: Ա՜ճ սէր է, և որ կայ 'ի սէրն բընա-

կեալ է յամ, և ամ 'ի նմա բնակէ: յայս-
կատարեալ է սէրն նորա 'ի մեզ. զի հա-
մարձակուի ունիցիմք յաւուրն դատաւանի:
զի որպէս և նայն է' նոյնպէս և մեք եմք
յաշխարհի յայօմիկ: Երկիւղ ոչ գոյ 'ի սէր
այլ սէրն կատարեալ 'ի բաց միժէ գեր-
կիւղն. զի երկիւղ ընդ տանջանօք է. իսկ
որ երկնչին, չէ' կատարեալ 'ի սէրն: Սեք
սիրեսցո՛ւք զամ, վասն զի նա նախ սիրեաց
զմեզ, Եթէ ոք ասիցէ' եթէ սիրեմք զամ,
և զեզբայր իւր ատիցէ, սուտ է. որ ոչ սի-
րէ դեզբայր իւր՝ զոր տեսանէ, զամ զոր
ոչն ետես՝ զիա՛րդ կարիցէ սիրել: Եւ զայս
պատուէր ունիմք առ 'ի նմանէ, զի որ սի-
րէ զամ՝ սիրէ նա և զեզբայր իւր:

Սէուդիս՝ Ճաշու յիմանցն զհնի գործոցն, 'ի չարէս-
շաբաթէն սկսեալ:

Գոփեա՛ երուսաղէմ զտէր:

Եւ օրհնեա՛ զամ քո սի'օն: Խաչն 'ի Բե-ն, 72

332:

Բարձր արարէք զտէր ամ մեր. երկի'րպաեշ
զէք պատուանդանի ոտից նորա՝ զի սուրբ է:

ՏԵ Թաղսուորեաց, բարկացան ժողովուրդք

որ նստիս 'ի քրովբէս, սասանեցառ երկիր: և
այլն:

1 Եւ Տեսին ամ ծագք երկրի զփրկուի:

2 Օրհնեցէք զտէր: որպէս 'ի Լեւի, 347:

2 Եւ ողորմեա՛ մեզ և օրհնեա՛ զմեզ. երևե
ցո՛ղերեսս քո 'ի մեզ՝ և ողորմեա՛ մեզ:

Ճանաչել յերկրի զճանապարհս քո, յա-
զինս ամ զփրկուիս քո: և այլն:

4 Եւ Քեզ վայելէ օրհնութի: և այլն որպէս 'ի
Լեւի, 347:

5 Քեզ վայելէ օրհնութի ամ 'ի սիօն: և այլն
որպէս 'ի վերայ:

7 Տէր որպէս զինու ճաճուք քով պսակե-
ցեր զմեզ:

Կ Բանից իմոց ո՛ւն: և այլն 'ի Լեւի, 252:

Բնութեանի յերկրորդ ծաղկաշարի: 63, 1:

Բնութեանի յերկրորդ ծաղկաշարի:

Իսկ այս ով է որ գիմեալ գայ յեդովմայ
կ որմբութիւն ձորձոց իւրոց 'ի բոսորայ
գեղեցիկ պատմութեան և բուն զօրութիւն
լա խոսիմ զարդարութի և իրաւունս փրկուին:
Այսան է՛ր կարմիր են ձորձք քո. և հան-
դերձք քո իբրեւ հնձսնահարի լիոյ հնձանի

կոխելոյ Զնձան հարի միայն, և 'ի հեթանո-
սաց ոչ ոք էր ընդիս: Կոխեցի զնոսա սրտ-
մտուք՝ և ճմլեցի զնոսա բարկուք՝ և իջուցի
յերկիր. և զմե՛հ հանդերձս իմ, թաթաւեցի:
Օ, ի հասեալ էր 'ի վերայ նոցա օր հատուց-
ման. և ամ փրկուե՛ն եկեալ հասեալ: Զայե-
ցայ՝ և ոչ ոք էր որ օգնէր. զմտաւ ածի՝ և
ոչ ոք էր որ 'ի թիկունս հասանէր. փրկեաց
զնոսա բ'սջուկ իմ և սրտմտուի իմ միայն
վղէմ կալաւ: Կոխեցի զնոսա բարկուք ի-
մով. և զենի զնոսա սրտմտուք իմով. և ի-
ջուցի զնոսա յերկիր:

Ս'եռեղի՝ հաշու շաբաթապահոյ, նախ քան զգիրէս:

Երբայուի քո արքայուի իմ յաւիտենից. բ2
և տէրուի քո ազգէ մինչև յազգ:

Հաւատարիմ է աէր յիմ բանս իւր, և ի
արդար է յիմ գործս իւր:

Երկիրպագից 'ի տաճար սուրբ ք' երկիւ- դ2
ղիւ քո տէր:

Պարծեացին 'ի քեզ սիրելիք անուան քո, ի
վ ի օրհնեացես դու զարդարն.

Կեցողճառայս քո մեծ իմ, որ' ի քեզ յուսացայ: դ2

Ողորմա՛ս ինձ տէր, զի առ քեզ աղողո՛ւ ի
կեցի զօրհանապաղ:

Ե Բայ ձր արարէք զտէր ամ մեր, երկիրս
զէք պատուանդանի ոտից նորա՝ զի սուրբ է:

Փ Տը թագաւորեաց, բարկացան ժողովուրդք
որ նստիս ՚ի քրովքէս, սասանեցաւ երկիր:

Ս Տեսին ամ ծագք երկրի զփրկուի մյ մե-
րոյ:

Փ Օրհնեցէք զտէր յօրհնուի նոր, զի ըս-
քանչեւ իս արար:

Մեհեր՝ ճաշու աղցից:

Բ Բարձո՛ զիս տէր ՚ի մեղաց իմոց, և գում,
անօրէնուիս իմ քաւեա՛ յինէն:

Փ Աղորմեա՛ ինձ ամ ըստ մեծի ողորմութե
քում. ըստ բազում զթուե քում քաւեա
գանրօրէնուիս իմ:

Դ Երանի՛ ամենեցուն՝ ոյք երկնչին ՚ի տեառնէ,
և գնան ՚ի ճանապարհս նորա:

Փ Օ՛վաստակս ձեռաց քոյ կերիցես, երանի
է քեզ, և բարի եղիցի:

Դ Մի՛ թողուր զիս տէր ամ իմ, և մի՛ ՚ի
բայեայ առնիր յինէն, հայեայ յօգնել ինձ
տէր փրկուե իմոյ:

Փ Տէր առաջի բո է ամ ցանկութի իմ, և
հեծուի իմ ՚ի քէն ո՛չ ծածկեցու:

Ե Մի՛ ընկենուր զիս տէր ՚ի ժամայնակի

Տերուհ. 'ի պակասիլ զօրուհ իմոյ մի' թո-
ղուր զիս:

'ի քեզ տէր յուսացայ, մի' ամաչեցից յա փ-
ւիտեան. յարդարուհ քում փրկեա' և ապրե-
ցո' զիս:

Մերձեսցին խնդրուածք իմ' առաջի քո ուր-
աք. ըստ բանի քում իմաստունն արա' զիս:

Չայնի իմում լուր տէր' ըստ ողորմութե փ-
քում. և յիրաւունս քո կեցո' զիս:

Մեռիս' ճաշու Յարուհիս:

Մենայն երկիր երկիրպագցեն քեզ. և աճ-
սաղմոս ասացեն քեզ:

Ղաղակեցէ'ք առ ան ամ' երկիր. սաղմոս
ասացէ'ք անուան նորա. և տո'ւք զփառս օրհ-
նուհ նորա:

Մե'ծ արարէք զտէր ան մեր. և բարձրակ
արասցուք զանուն նորա 'ի միասին:

Օրհնեցից զտէր յիմ ժամ, յիմ ժամ.
օրհնուի նորա 'ի բերան իմ:

Օրհնեցէ'ք զտէր յօրհնուի նոր:

Օրհնեցէ'ք զտէր ամ' երկեր. օրհնեցէ'ք բճ-
զտէր և օրհնեցէ'ք զանուն նորա:

Օրհնեցէ'ք զան մեր. օրհնեցէ'ք և սաղ. բկ
մոս ասացէ'ք անուան մի:

Տէր մօ օրհնեալ. օրհնեալ է տէր զօր-
հանապաղ:

43 Մ'նծ է տէր, և մեծ է զօրուի նորա. ի-
մաստուէն նորա ոչ գոյ բաւ:

(Օրհնեցէ՛ք զտէր՝ զի բարի է սաղմոս. մի
մերում՝ քաղցր եղիցի օրհնուի

44 Սաղմոս ասացէ՛ք մի մերում, սաղմոս աս-
ացէ՛ք թագաւորին մերում. սաղմոս ասացէ՛ք:

Ծափս հարէ՛ք մի. հեթանոսք, աղաղա-
կեցէ՛ք առ մօ՝ ՚ի ձայն ցնծուէն

45 Սուրբ է տաճար քո սքանչելի արդա-
րութեամբ բ:

46 Քեզ վայել է օրհնուի աստուած ՚ի սիօն.
և քեզ տացին աղօթք յերուսաղէմ:

47 Այսօր է զոր արար տէր, եկայք ցնծա-
ցուք և ուրախ եղիցուք ՚ի սմա:

48 Խոստովան եղերուք տեառն. զի բարի է
զի յաւիտեան է օղորմուի նորա:

Մեռելի՛ք Առ ցնց կե-բաղէնց:

Ո՛ւխտս դիք և կատարեցէ՛ք մին աստուծոյ
մերոյ միջեան որք շուրջ էք զնովաւ:

Յայտնի է ՚ի հրէաստանի աստուած, և
յիսրայէլ մեծ է անուն նորա:

Մարգարիտ Տէճի ուրբաթու ճաշուէն:

Եւրոպայի սուրբ. 34:

Յարեան 'ի վերայ իմ վկայք չարաց. և
գոր ինչ ոչ գիտէի հարցանէին ցիս:

Դատեան տէր պայնօսիկ՝ ոյք դատեն զիս.
մարտիր ընդ պայնօսիկ, որք մարտնչին ընդիս:

Եւրոպայի սուրբ. 37:

Եւ 'ի տանջանս պատրաստ եմ. և ցաւք
իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ:

Տէր մի՛ սրտմտութք քով յանդիմաներ զիս.
և մի՛ բարկութք քով խրատեր զիս:

Եւրոպայի սուրբ. 49:

Ստանէր տեսանել զնանրուի, խօսէր 'ի
որտի իւրում. և ժողովէր զանօրէնութի յանձն
իւր:

Երանի որ խորհի զաղքատն և զտնայնիս.
յաւուր չարի փրկէ զնա տէր:

Եւրոպայի սուրբ. 21:

Բաժանեցին զհանդերձս իմ 'ի մէջ իւրեանց
և 'ի վր պատմութեանի իւրոյ վիճակս արկա-
նէին:

Լ՛ծ ած իմ՝ նայեաց առիս. ընդէ՞ր թողեր
զիս. հեռի եղէ ՚ի փրկուէ իմմէ՝ վասն բա-
նից յանցանաց իմոց՝

Հեղեղորդ սաղմոս. 30:

՚Ի ձեռս բո յանձ առնեմ՝ զհոգի իմ՝

՚Ի քեզ տէր յուսացայ, մի՛ ամաչեցից յա-
ւիտեան. յարդարուե՛ր բոլմ փրկեա՛ւ և ապ-
րեցո՛ւ զիս:

Վեղեղորդ սաղմոս. 68

Լսողն ՚ի կերակուր ինձ շեղի. և ծարաւ
իմ արբուցին ինձ քացախ:

Վեցո՛ւ զիս ած, զի հասին ջուրք յանձն
իմ. ընկալայ ես ՚ի խորս անդնդոց, ուր ո՛չ
գոյ ինձ հանգիստ:

Լալեղորդ սաղմոս. 87

Եղէ ես որսէս ժարդ առանց օգնակա-
նի, և ՚ի մեռեալս ազատ:

Տէր առտուած փրկուե՛ր իմոյ, ՚ի տուէ կար
դոցի և գիշերի առաջի բո:

Ուղեղորդ սաղմոս. 101

Ացեցաւ ոսկր իմ ՚ի մարմին իմ. նմանե-
ցայ ես հուալստան անապրտի:

Տէր լո՛ւր աղօթից իմոյ. աղաղակ իմ՝ առ
քեզ եկեացէ. և մի՛ դարձուցաներ զերեսս
քո յինէն:

Պօղոսի առաքելոյն 'ի Խիսկէոսի առաջին Քաղնոյն է
լինելոցոսմէս:

Պօղոս առաքեալ յի քի՛ ըստ հրամանի
փրկչին մերոյ Խի՛ և քի յի յուսոյն մերոյ.
տիմոթեայ որդւոյ սիրելւոյ հաւատովք, շը-
նորհք որորմուի խաղաղուի յի հօրէ և 'ի
տեառնէ մեզմէ յի քի: Որպէս աղաչեցի ըզ-
քեզ կալ յեփեսոս՝ մինչ երթային 'ի մակե-
դոնիս. զի պատուէր տայես ունեց չլինել
օտարութեանս, և չհայել յառապելս և 'ի
տոհմաթիւս անչափս, որ մանաւանդ խնդիրս
յուզին, և ոչ պանտեսութի Խի հաւատովք:
Քանզի դուքս պատուիրանին սէր է, 'ի քի
որտէ՛ և 'ի մտաց բարեաց՝ և յանկեղծաւոր
հաւատոց: Յորոց ոմանք վրիպեցան՝ խոտոր
եալք յունայնուի բանից: Ասմին լինել վալ
դապետք օրինաց, ինքեանք ոչ իմանան զինչ
խօսին՝ և ոչ վասն որոց պնդեալն են: Վի-
տեմք՝ եթէ բարւոք են օրէնք՝ եթէ ոք
զնոսա օրինօքն կրեսցէ: Բայց դայս դիտա-
ցէ՛ զի 'ի վերայ արդարոց օրէնք ոչ կան,
այլ 'ի վերայ տնօրինաց և անհնաւզանդից՝ ամ
բարշտաց և մեղաւորաց՝ անորբոց և սղծոց,
չհայր և զ'այր անարդողաց, մարդասպանաց,

Յիշեա՛ տէր զգթուլիս քո, և զողորմուլիս դձ
քո՝ որք են յաւիտենից:

Օ մեղս մանկուէ իմոյ՝ և զանգիտուէ իմոյ կմ
մի՛ յիշեր. այլ յիշեա՛ զիս տէր ըստ ողոր-
մուէ քում՝ վստն քաղցրուէ քոյ. զի քաղ-
ցըր և ուղիղ ես:

Տէր ողորմուլի քո յաւիտեան. զգործս ձե. դկ
ռազ քոց մի՛ անտես առներ:

Օ մեղս մանկուէ իմոյ: Կրկէ՛ս ՚ի վէրոյ: կմ

Աղաղակեցի առ քեզ տի՛ և ասացի, դու կմ
ես յոյս և բաժին իմ յերկրին կենդանեաց:

Աւելուեայ՝ շաբաթապահայ: Արհո՛ւ-շաբաթի, Արեւ-
շաբաթի և Հինգշաբաթի՝ էրբ աճ եւ դկ լէնի՛
զայստուիչ աստ: Իսկ էլէ՛ յայլ ճայնեց՝ զեւթեանցն
աստ:

Ակայք ցնծապցուք ՚ի տէր, աղաղակես. բշ-
ցուք առ աստուած փրկիչ մեր:

Արգեցէ՛ք տեառն երգ նոր, երգեցէ՛ք ան զշ-
ում երկիր. երգեցէ՛ք տեառն և բարձր արա-
րէ՛ք սանուն նորա:

Բարձր արարից զընտրեալն ՚ի ժողովրդ- դշ
դենէ իմմէ. դառ զդպւիթ ծառայ իմ, և եւ-
դով սրբով իմով օծի զնա:

Անշուտ աղօթք Անբախտից:

Աղաղակեցէք առ տէր մօմ երկիր. ծառայեցէ՛ք տե. սոն ուրախուք:

Ստէ՛ք առաջի նորա ցնծութեամբ. ծառ

Օփոխն լման ասան:

Անշուտ ճաշու Յարութեան ըստ հայնի:

Առ յարուցեալ գթասցիս 'ի վր սիօնի. ժամանակ գթալոյ նորա հասեալ է ժամ:

Կմ թափաւոր մեծ 'ի վերայ մօմ երկրի մօմ է. սողմոս ասացէք նմա իմաստուք:

Այ Օրհնեցէ՛ք զտէր յօրհնուի նոր. օրհնուի նմա յեկեղեցիս սրբոյ:

Բձ Ծափս հարէք մօմ հեթանոսք, աղաղակեցէ՛ք առ մօմ 'ի ձայն ցնծուի:

Կմ Ա՛ճ դու դալձեալ կեցուցես զմեզ. և ժողովուրդ քո ուրախ եղիցի 'ի քեզ:

Բկ Անի՛ տէր մօմ իմ 'ի հրամանս քո՝ զոք պատուիրեցեր. և ժողովք ժողովրդոյ շուրջ եղիցին զքե. վասն այսորիկ 'ի բարձունս դարձ տէր:

Բձ Աւրախ եղև իսրայէլ յարարիչ իւր. որդիք սիօնի ցնծասցեն 'ի թաղաւորն իւրեանց:

Գկ Ակայք և տեսէ՛ք զգօրծս մյ, ոմ զի ահեղ են խորհրդով քան զմօմ որդւոյ մարդկան:

Հաճեցար տէր ընդ երկիր քո, և դար. դձ
 ճուղեր զգերուի յակոբայ:

Յարեաւ ամ և ցրուեցան ամ թշնամիք դկ
 նր, փախիցեն ատելիք նր յերեսաց նր:

Օ, աստիճան:

Հասեալ կային ոտք մեր առ դրուսա քո եւ
 րուսաղ Էմ:

Աւելոյս Օ, աստիճան յարուսեան յիսկայ ճաշու աւ
 ւելարանին:

Օ, աստիճան կիրակի:

Գոփեալ երուսաղ Էմ զտր. և օրհնեալ զամ
 քո սիօն: և այլն որպէս ՚ի Լեւի, 332:

Գոփեալ երուսաղ Էմ զտէր: և այլն որպէս ԷԶ
 ՚ի Լեւի:

Տէր ՚ի գորուե քում ուրախ եղիցի թաւ ԳԶ
 դաւորն. ՚ի փրկուի քում ցնծացէ յոյժ: և այլն:

Քեզ վայելէ օրհնուի ամ ՚ի սիօն: և այլն ԴԶ
 որպէս ՚ի Լեւի, 347:

Տէր ո՞վ կսցցէ ՚ի խորանի քում, և այլն: ԵԶ

Տէր թագաւորեաց՝ վայելչուի: և այլն որպէս
 որպէս ՚ի Լեւի, 341:

Յիծացէք առ աստուած, օղնական է մեր շէ
 աղաղակեցէք առ աստուած յակոբայ:

Ահաք սողմա: և ոտք օրհնութիւն առ լ-

մա՛ս ասացէ՛ր նմա՛ ՚ի ձայն քաղցրութեան:

Փո՛ղ հոգեք ՚ի գլուխս ասաց, յաւուր
նշանաւորի տօրեկանաց մերոց:

Հրաման է այս իսրայէլի, և իրաւունք են
աստուծոյ յակոբայ:

Վկայուին յովսէփու՝ զոր եղ ընդ նմա՛.
որպէս ելանէր նա յերկրէն եգիպտացւոց,
լեզու զոր ոչ գիտէր՝ լուաւ:

՚Ի բաց արար ՚ի բեռանց զթիկունս նր՛.
և զձեռս նորա յորթ և ՚ի թի ծառայելոյ:

՚Ի նեղութե կարգացեր առիտ՝ և փրկեցի
զքեզ. լուայ քեզ ՚ի գաղտնութե մըրկին, և
փորձեցի զքեզ ՚ի վերայ ջուրցն հակառա-
կութե:

Լո՛ւր ժողովուրդ իմ՝ և վկայեմ քեզ, և
իսրայէլ՝ թէ լուիցես ինձ:

Սի՛՛ ևս եղիցին քեզ անօրա ժամայնք. և
մի՛՛ երկիրադանիցես դու ան օտարի:

Եւ եմ տէր անքո՛՛ որ հանի զքեզ յերկ-
րէն եգիպտացւոց, բայց զբերան քո՛՛ և լցից
զդա:

Ժողովուրդ իմ՝ ոչ լուաւ ձայնի իմում, և
յիսրայէլ ինչ ոչ նայեցաւ:

Բարձի թողի զնոսա երթալ զհետ կա-
մաց որտից իւրեանց. զի գնացին նոքա ըստ
կախ անձանց իւրեանց,

Օ՛ր թէ ժողովրդեան իմոյ լուեալ էր ինձ,
կամ իսրայէլի զճանապարհս իմ գնացել էր:

Արպէս զոչինչ խոհարհ տրարել էր իմ ըզ-
թշնամիս նորա, և 'ի վերայ նեղչաց նորա
արկեալ էր զձեռն իմ:

Թշնամիք տեառն սաեցին նմա, և եղիցին
ժամանակք նոցա յաշխարհի:

Աերակրեաց զնոսա 'ի պարարտութեցորենոյ,
և 'ի վիմէ մեղք յադեցոյց նոցա:

Նոր հիւրահէին:

Գովեա՛ երուսաղէմ՝ զտէր. և օրհ: և այն
որպէս 'ի վերայ Տփշիւ զհամբարչուհի:

Աւելուայ: Համբարչուհի չի լսուի:

Համբարձէ՛ք իշխանք զդրունս ձեր 'ի
վեր. համբարձցին դրունք յաւիտենից, և
մտցէ թագաւոր փառաց:

Համբարձէ՛ք իշխանք զդրունս:

ուր

Համբարձէ՛ք իշխանք զդրունս:

ըբ

Համբարձէ՛ք իշխանք զդրունս:

կիր

Համբարձէ՛ք իշխանք զդրունս:

բշ

Համբարձէ՛ք իշխանք զդրունս:

դշ

72 Համբարձէ՛ք իշխանք զդրօնս:
Է2 Համբարձէ՛ք իշխանք զդրօնս:
ուր Համբարձէ՛ք իշխանք զդրօնս:
2Բ Համբարձէ՛ք իշխանք զդրօնս:

Աւելի-իայ. ճաշու- Հոգ-ոյն ուրոյ գալուստն:

Կր Աղօրժուք տեառն լի եղև երկիր, և բա-
 նիւ տեառն երկինք հաստատեցան. և հոգ-
 ւով բերանոյ նորա ամ զօրութիք նոցա:
Բ2 Եկայք ցնծասցուք ՚ի տէր, աղաղակեա-
 ցուք առ ամ փրկիչ մեր:
դ2 Երդեցէ՛ք տեառն երգ նոր, ծառայեցէ՛ք
 տեառն ուրախուք:
72 Վասն տնուան քո տր՝ կեցուցես զիս, ար-
 դարուք քով հանցես ՚ի նեղութի զանձն իմ:
Է2 Աղօրժեա՛ ինձ տր զի հիւանդ եմ ես. բժշ-
 կեա՛ զանձն իմ, զի խռովեցան ոիկերք իմ:
ուր Յիշեա՛ տէր զդաւիթ, և զամ. հեղութի
 նորա:
2Բ Յեկեղեցիս օրհնեցէ՛ք դմձ, և զտէր յաղ-
 բերացն խորայէլի:

Աւելի-իայ. Տաղմանիւն:

Արի տէր ՚ի հանգիստ քո՝ դու և տապա-
 նակ կտակի սրբութեան քո:

Աւելուիս ճաշու Վարդապետ-Քէման քնի, որ հոշ է
 Վարդապետ:

Վնայ լուսաւոր հովանի ի ինէր նոցա. ձայն կիւ
 եղև յանպոյն՝ որ ասէ, դա՛ է որդի իմ՝ սի-
 րելի ընդ որ հաճեցայ:

Բարձրուիք իերանց նր են. նր է ծով՝ և բշ
 նա արար զնա, և գցամաք ձեռք նր ստեղ-
 ծին: Եկայք երկիրպագոյնք նմա. անկոյուք և
 լացցուք առաջի տեառն արարչին մերոյ:

Քո են երկինք՝ և քո է երկիր զաշխարհս գշ
 Լրիւ իւրով դու հաստատեցեր, զհիւսիս և
 զհարաւ դու արարեր. թաքօր և հերմոն
 յանուն քո ցնծասցեն:

Աւելուիս ճաշու Վարդապետի խաչ է և էկեղեցւոյ:

Սիրեաց տէր ընդ սիօն և ընտրեաց բնաշէ
 կիւ ՚ի նմա. ասէ՝ այս է հանգիստ իմ յաւի-
 տեանս յաւիտեանից. ՚ի սմա բնակեցայց՝ զի
 հաճեցայ ընդ սա:

Տուր զօրուի ճառայի քո. կեցո՞ գորդի աղկիւ
 ականոյ քո. և արա առիս նշան բարութի:

Ետուր երկիւղածաց քոյ նշան, զի ապ-բշ
 բեացին յերեսաց աղեղան:

Սիրեաց տէր զսիօն. և ընտրեաց բնակիւ գշ
 ՚ի նմա:

72 Տէր սիրեցի զվայելչուի տան քո, և ըզ-
տեղի յարկի փառաց քոց:

Ե2 Ով սիրելիք են յարկք քո տէր զօրուեց
ցանկայ և փափազի անձն իմ՝ ՚ի գաւիթս քո
սիրտ իմ և մարմին իմ՝ ցնծաացէ առ ան-
կենդանի:

ուր Լատուր երկիւղածաց քոց նշան, զի ապ-
րեսցին յերեսաց աղեղան:

2Բ Որպէս փրկեցան սիրելիք քո. կեցո՛ւ աջով
քո, և լուր մեզ:

Եկ Հիմունք նորա ՚ի լեառն սուրբ նորա. սի-
րէ տէր զդրունս սիօնի առաւել քան զամ,
յարկսն յակոբայ:

Եկ փառաւորեալն խօսեցաւ վասն քո, ահաւա-
դիկ քաղաքդ մի:

Եկ Տէր ո՞վ կացցէ ՚ի խորանի քում. կամ
ո՞վ բնակեսցի ՚ի լեառն սուրբ քո:

Ար գնայ անբիծ գործէ զարդարուի խօսի
զճշմարտուի ՚ի սրտի իւրում:

Խ2 Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց. և
ետուր ուրախուի սրտից մերոց:

Մէջո-խոյ ճաշո- Վ Էրախոխման անգիտիկն իմն ա-
ռաւին:

ԿԵՐ Մ. յսօր ծնաւ որ ՚ի հօրէ յառաջ քան

դ յաւիտենականս որդին. որ է օծեալ տէր
'ի քաղաքի դաւթի: 'ի վայելչուի սրբոց քոց
յարգանդէ յառաջ քան զարիւսեակ ծնայ ըզ
քեզ:

Ուրա՛ր լեր բերկրեալ դ տէր ընդ քեզ. բշ
օրհնեալ ես դու 'ի կանայս. և օրհնեալ է
պտուղ որովայնի քո:

Ա՛րի՛ տէր 'ի հանդիստ քո, դու և տապա-դշ
նակ կտակի սրբունք քո:

Ա՛ւլ-ու-այս ճաշու- Ա՛ւլ-ու-այս անճաշի:

Ուրա՛խ լեր բերկրեալդ: որպէ՛ս 'ի վերայ:

Ա՛ւլ-ու-իայս ճաշու- Օ՛հնդեանն ըստ աւուրց:

Հոգին սուրբ եկեացէ 'ի քեզ. և զօրունի ճը
բարձրելոյն հովանասցի քեզ:

Այսօր ծնուաւ որ 'ի հօրէ: և այն որպէ՛ս 'ի վերայ մ

Հոգւով սրբով զօրացեալ սուրբ ստե- թ
փաննոս. և ընտրեալ յորովայնէ. ճշմարիտ
վկայ, սիրօղ և առաքել առաքողին. 'ի բրիս
տոսէ ընկալար զգուարթնոցն զսլսակ:

Կարապետն յովհաննէս զօրհուրեալ՝ 'ի յո գ
րովայնէ յորովայն երկրպագէր. սպասաւոր
եղև բանին մի. և լուեալ վահաւոր զձայնն՝
աղաղակէր ասելով, ահա գառն մի որ բուռ-
նայ զմէզս աշխարհի:

- Դ Որովն լեր բերկ: Խաչն որպէս 'ի վերայ:
 Ե Դու մանուկ՝ մարդարէ բարձրելոյն կո-
 չեաջիր. գնապիս տաաջի տեառն՝ պատրաստ-
 տել զճանապարհս նորա:
 Ղ Լհան զիս 'ի զբոյ տառապանաց, 'ի կա-
 ւոյ և 'ի տղմոյ: Հաստատեաց 'ի վերայ վճի
 զոտս իմ. և ուղղեաց զգնացս իմ:
 Կմ Դու ես քահանայ յաւիտեան ըստ կար-
 զին մելքիսեդեկի. և տր ընդ աջմէ քուսմէ:
 Զ Երդուաւ տէր դաւթի ճշմարտութ՝ և ոչ
 ստեաց նժա, 'ի պտղոյ որովայնի նորա նստու-
 ցանել յաթոռ նորա:
 Ը Ուրովն լեր բերկ: Խաչն որպէս 'ի վերայ:

Անշուտայ ճաշո- Քառասնորէայ Գալստեանն չսի 'ի
 աստճարն:

Տէր 'ի տաճար սուրբ իւրում. տէր յեր-
 կինս յաթոռ իւրում:

Սէճի ողորմեան ճաշուն:

Տէր ան մէր երկեցաւ մեզ. արարէք տօնս
 ուրախութե կանխաւ, մինչև յանկիւն սեղանոյ:

Անշուտայ ճաշո- Հրէշապետեաց:

Ողորմութ տեառն լի եղև երկիր, և բա-
 նիւ տեառն երկինք հաստատեցան. և հոգւով
 բերանոյ նորա ամ զօրութիւն նոցա:

Յովհաննոս — գլխաւորսն,

Դու մանուկ մարգարէս: որպէս 'ի վերայ:

Համօրէն Սարգսրէից:

Յեկեղեցիս օրհնեցէ՛ք զամ, և զտէր յաղ
բերացն խորայէլի.

Մեհայն Մարտէլայ:

Կայուցես զնոսա իշխանս ընդ ամ երկիր,
և յիշեացի անուն քո ընդ ամ ազգս ազգաց:

Ընդ ամ երկիր ել բարբառ նոցա, և մին
չև 'ի ծագս աշխարհի են խօսք նոցա: ։

Դաւիթ և Յակոբայ:

Յիշեա՛ տէր զդաւիթ, և զամ հեզուծի
նորա:

Նախահարցն:

Պատմէ զբան իւր յակօբայ զարդարուի
և զիրաւունս խորայէլի:

Դրեֆորի լաւասորչի:

Համբերելով համբերի տեառն, և նայե-
ցաւ առիտ. և յուսաւ աղօթից իմոց:

Հայրապետայ և Վարդապետայ:

Քահանայք քո զգեցցին զարդարուի. և սրբ
քո ցնծալով ցնծասցեն:

Ղգհուսորայ:

Երանելի են որք բնակեալ են 'ի տուն ամ
յաւիտեանս յաւիտենից օրհնեսցին զգիւղ:

Կուսանայ:

Կոցցէ դշխոյ ընդ աջմէ քուամէ՝ 'ի հան-
դերձոս ոսկեհոռոս զարդարեալ և պաճու-
ճեալ:

Տարցին թագաւորի կուսանք զհետ նորս
և զընկերս նորս տարցին նմա:

Թագաւորայ:

Տէր 'ի զօրուէ քում ուրախ եղիցի թա-
գաւորն, 'ի փրկուէ քում ցնծասցէ յոյժ:

Քառանկ' եւ ելիւց Բիւրուցի

Մնացաք մեք ընդ հուր և ընդ ջուր, և
հաներ զմեզ հանգիստ:

Մեծի հրեշտակաւ:

Պատրաստ արարեր առաջի իմ դսեղան՝ ա-
կըն յանդիման նեղչաց իմոց:

Այգուց:

Ընդ երեկոյս հանդիցեն լալիք, առաւօ-
տու եղիցի ուրախուի:

Ալեշտիայ ճաշու Սարգիստայ:

ՄԸ Տէր սիրէ զիրաւունս, և ոչ լը վայր հար-
կանէ զսուրբս իւր, այլ յաւիտեան պահէ
զնոսա:

ԿԻ Փրկուի արդարոց 'ի տեառնէ է. վերա-
կացու է նոցա 'ի ժամանակս նեղուէ:

Պարծեսցին սուրբքն փառօք՝ և ցնծաւ ալ
ցեն 'ի հանդիստ իւրեանց, և բարձր արաս-
ցեն ամբ բերանօք իւրեանց:

Եւ յս ծագեաց արդարոց, ուղղոց սրտից կմ
եղև ուրախուի:

Պարծեսցին սբքն փառօք և: որպէս 'ի վե- բձ
րոց:

Կարդացին արդարքն առ տէր, և տէր բկ
լուաւ նոցա. յամ' նեղուէ նոցա փրկեաց ըզ
նոսա:

Վասն ըո մեռանիմք զօրհանապաղ. հա- ղձ
մարեցաք որպէս զոչիսար 'ի զենումն:

Ուրախ լիցին ամբքեան՝ որք յուսացեալ լ
են 'ի քեզ. յաւիտեան ցնծայցեն, և բնա-
կեոցիս դու 'ի նոսա:

Արդարքն որպէս զարմաւենիս ծաղկեալ. ղձ
ցին. որպէս զմայրսն լիբանանու բազումք
եղ իցին:

Բազում նեղութիւնք են արդարոց. յա- ղկ
մնայնէ փրկէ զնոսա տէր: և պահէ պամե-
նայն ոսկերս նոցա: և մի 'ի նոցայնէ ոչ կո-
րիցէ:

Այս քննչանիսի Աւետարանն ըստ աղմուշոճի. և յե-
րոյ տակ Հոգեմեակն շնորհան:

Աւետարանն ըստ Սահմանի: 5. Լ:

Եւ տեսեալ զժողովուրդն՝ ել ՚ի լեառն
և իբրև նստաւ անդ՝ մատենան առ նա աշա-
կերտք հորտ. և բացեալ զբերան իւր ու-
սուցանէր զնոսա, և ասէր: Լրանի աղքա-
տաց հոգւով, զի նոցա է արքայուի երկնից:
Լրանի սգաւորաց, զի նոքա մխիթարեսցին:
Լրանի հեզոց, զի նք ժառանգեսցեն զերկիր
Լրանի որ քաղցեալ և ծարաւի իցեն ար-
դարուի, զի նոքա յագեսցին: Լրանի ողոր-
մածաց, զի նոքա ողորմուի գտցեն: Լրանի
այնոցիկ՝ որ սբ են սրտիւք, զի նոքա զմծ
տեսցեն: Լրանի խաղաղաւարաց, զի նոքա
որդիք մյ կոչեսցին: Լրանի որ հալածեալ
իցեն վասն արդարուի, զի նոցա է արքայուի
երկնից: Լրանի է ձեզ՝ յորժամ նախատի-
ցին զձեզ և հալածեսցեն, և ասիցեն զմմ
բն չար զձէնջ սուտ վասն իմ: Յնծացէք
և ուրախ լերուք, զի վարձք ձեր բազում
ես յերկինս. զի այսպէս հալածեցին զմար-
գարէսն որ յառաջ քան զձեզ էին:

Աւետարան ըստ Մարկոսի: 3. 13:

Եւ լանէ 'ի լեառն՝ և կոչէ առ ինքն զորս՝
ինքն կամեցաւ, և չորսն առ նա: Եւ արար
երկոտասանս՝ զի իցեն զնովաւ, և զի առա-
քեացէ զնոսա քարոզել. և ունիլ իշխանուի
բժշկելոյ զցաւս՝ և հանելոյ զդեմս: Եւ եդ
անունս սիմոնի՝ պետրոս. և յակոբու զեբեդե-
այ՝ և յովհաննու եղբորն յակովբայ, եդ
նոցա անուանս բաներեգես, որ է որդիք ու-
րոտման, և զանդրէաս, և զփիլիպսոս, և
զբարդուղիմէոս, և զմատթէոս զմօքսաւորն
և զթովմաս, և զյակովբոս ալփեայ, և
զթադէոս, և զսիմովն կանանացի, և զյուդա
իսկարիովոացի, որ և մատնեացն զնա:

Աւետարան ըստ Ղուկասոս. 14. 12:

Եւսէ և ցկոչնատէրն. յորժամ առնիցես
ճաշ կամ ընթրիս, մի՛ կոչեր զբարեկամս
քո, և մի՛ զեղբարս քո, և մի՛ զազգականս
քո, և մի՛ զդրացիս քո, և մի՛ զմեծամեծս.
Զի մի՛ և նոքա փոխարէն կոչեսցեն զքեզ,
և լինիցի քեզ հատուցումն: Եւ յորժամ
առնիցես ընդունելուի, կոչեա՛ զաղքատս և
զխեղս և զկաղս և զկոյրս: Եւ երանելի
լինիցիս. զի ոչ ունին փոխարէն հատուցա-

նելոյ քեզ. և հատուացի քեզ փոխարէն 'ի
յարուէն արդարոց: Իբրեւ լուսւա զայս ոմն 'ի
բազմականացն՝ ասէ ցնա. երանի՞ որ կերիցէ
ճաշ յարքայուէ մայ:

Աւետարան՝ ըստ Յովհաննու: 10. 11:

Եւ եւմ հովիւն քաջ. հովիւ քաջ զանձն
իւր դնէ 'ի վերայ ոչխարաց, Իսկ վարձկանն
որ ոչ է հովիւ, որոյ ոչ իւր են ոչխարքն.
Իբրեւ տեսանէ զգայլն զի գայ՝ թողու զոչ-
խարան և՛ վախչի. և գայլն յափշտակէ զնս և
ցրուէ. քանզի վարձկան է, և չէ փոյթ նմա
վասն ոչխարացն: Եւ եւմ հովիւն քաջ, և
ճանաչեմ զիման՝ և ճանաչիմ յիմոցն: Ոպ
գիտէ զիս հայր, գիտեմ և ես զհայր. և զանձն
իմ դնեմ 'ի վր ոչխարաց: Նոև՝ այլ ևս ոչ-
խարք են իմ, որ ոչ են յայսմ գաւթէ. և
զայն ևս պարտէ ինձ ածել այսր. և ձայնի
իմում լուիցեն, և եղիցին մի հօտ և մի հովիւ:

Փսաք քեզ տէր մեծ մեր:

Հանգանաի նշխանակումս

Հաւատամք 'ի մի մեծ հայրն ամենակալ
յսրաքիցն երկնի և երկրի. երեւելեաց և ան

բևութից: Եւ 'ի մի տէր յս քս որդին աս-
 ճնեալն յոյ հօրէ միածին. այսինքն յեւթ'է
 հօր: Եւ յոյ լոյս 'ի լուսոյ. ան ճշմարիտ
 յոյ ճշմարտէ: Ծնունդ ե ոչ արարած: Նոյն
 ինքն 'ի բնութի հօր. որով աս' ինչ եղև յեր-
 ւինս եւ 'ի վերայ երկրի. երևելիք ե անե-
 րևոյթք: Ար յաղապս մեր մարդկան, ե վս
 մերոյ փրկուե' իջեալ 'ի յերկնից' մարմնա-
 ցաւ, մարդացաւ, ծնաւ կատարելապէս 'ի մա-
 րիամայ սրբոյ կուսէն հագնոյն սրբով: Արով
 էաւ զմարմին, զհոգի, ե զմիտ. ե զամ' որ
 ինչ է 'ի մարդ. ճշմարտապէս ե ոչ կարծեօք:
 Չարչարեալ, խաչեալ, թաղեալ. յերրորդ
 աւուր յարուցեալ: Ելեալ 'ի յերկինս նովին
 մամնոյն նստաւ ընդ աջմէ հօր: Կալոյ է նո
 վին մարմնոյն ե փառօք հօր 'ի դատել ըլ
 կենդանիս ե զմեռեալս. որոյ թագաւորուն
 ոչ գոյ վախճան: Հաւատամք ե 'ի սբ հոգին
 յանեղն ե 'ի կատարեալն: Ար խօսեցաւ յօ-
 րէնս ե 'ի մարգարէս ե յաւետարանս: Ար
 էջն 'ի յորդանան. քարոյեաց զառքեալն.
 ե բնակեցաւ 'ի սուրբոն: Հաւատամք ե 'ի
 մի միայն ընդհանրական ե յառաքելական ե-
 կեղեցի: Ի մի մկրտութի, յաղաշխարութի. 'ի
 քուռութի ե 'ի թողութի մեղաց: Ի յսրուի Բե-

ռիւոյ. 'ի դատաստանն յաւիտենից. հոգւոյ
 և մորմնոց: Յարքայութիւն երկնից և 'ի կեանսն
 յաւիտենական: Եւ:

Սինչի ցառիւն էն հաւատոյ բռնի:

Իսկ որք ասեն՝ էր երբեմն, յորժամ ոչ!
 էր որդի. կամ էր երբեմն, յորժամ ոչ էր
 սուրբ հոգի. կամ թէ՛ յոչէից եղեն. կամ
 յայլ մէ հոլթ է ասեն լինիլ զորդին մի՛ և
 կամ զսուրբ հոգին: և թէ՛ փոփոխելիք են
 կամ այլայլելիք: զայնպիսիսն նգովէ՛ կա-
 թուղիկէ և առաքելական եգեղեցի:

'ի սրբոյ շուստ-որչէն մերմէ ասացեալ:

Իսկ մէք փառաւորեսցուք. որ յառաջ
 քան զյաւիտեանս. երկիրպառանելով սրբոյ
 երրորդութեն և միոյ մոծութեն հօր և որդւոյ և
 հոգւոյն սրբոյ, այժմ և:

Քարոյ:

Եւ ևս խաղաղութիւն զտէր աղաչեսցուք:

Եւ ևս հաւատով աղաչեսցուք և խնդ-
 րեսցուք 'ի տեառնէ մի և 'ի փրկչէն մերմէ
 յէքէ 'ի ժամուս սլաշտութեան և աղօթից:
 Օ, ի արժանի ընդունելալն արասցէ. լուիցէ

տէր ձայնի աղաչանաց մերոց: Բնկալցի ըզ
խնդրուածս սրտից մերոց. թողցէ զյան-
ցանս մեր. ողորմեսցի 'ի վերայ մեր: Աղօթք
մեր և խնդրուածք յամ ժամ մտցեն առա-
ջի մեծի տէրուի նորա: Եւ նա տուցէ մեզ
միաբան՝ միով հաւատով և արգարուի վաս-
տակիլ 'ի գործս բարեաց: Օ, ի ողորմուի ըզ
շնորհն իւր՝ արասցէ 'ի վր մեր տէրն ամե-
նակալ. կեցուցցէ և ողորմեսցի: Օ, ժամս և
յառաջակայ օրս խաղա: Օ, հրէշ: Օ, քաւուի:
Օ, սրբոյ: Եւ ևս: Օ, անձինս: Ողոր:

Աղօթք

Տէր մեր և փրկիչ յս քս. որ մեծդ ես
ողորմութեամբ և առատ պարգևօք բարերարուի
քո: Որ դու քոյին կամաւդ 'ի ժամուս յայս
միկ համբերեցիր չարչարանաց խաչի և մա-
հու՝ յաղագս մեղաց մերոց: Եւ պարգևեցիր
առատապէս զպարգևս հոգւոյդ սրբոյ երա-
նելի առաքելոցն: Հաղորդս արա՛ և մեզ
տէր աղաչեմք զքեզ՝ մօծային պարգևացդ.
թողութեմ մեղաց և ընդունելութեմ հոգւոյդ
որբոյ: Արպէս զի՝ արժանաւորք եղլոցութե
դ հօւք փառաւորել զքեզ. ընդ հօր և ընդ
սրբոյ հոգւոյդ, սոյժմ և:

Խաղաղութիւնն ամենեւեմն:

Խաղաղութիւնն քով քս փրկիչ մեր. որ 'ի վեր
է քան զամ միտս և զբանս. ամբայո՞ մեզ և
աներկիւղ պահեա՞ յամ շարէ: Հաւասարեա
զմէ և ընդ ճշմարիտ երկրպագուս քո. որք
հոգւով և ճշմարտութիւնքեզ երկիրպագանեն:
Վասն զի՝ ամենապիւր երրորդութիւն վայելեն
փառք իշխանութի և պատիւ, այժմ և:

Հայր մեր որ յերկինս ես սուրբ:

Դ. Վերայն սք. միայն տէր. յս քս 'ի փառս
աստուծոյ հօր. ամէն,

Քհ Օրհնեալ Հայր սք. ան ճշմարիտ. Վ. Թն:

Քհ Օրհնեալ Արդիդ սք. ան ճշմարիտ. Վ. Թն:

Քհ Օրհնեալ Հոգիդ սք. ան ճշմարիտ. Վ. Թն:

Քհ Օրհնութի և փառք հօր և:

Դ. Մայր սք. Արդիդ սք. Հոգիդ սք:

Քհ Օրհնութի հօր և որդւոյ և սք. յ հոգւոյն, այժմ,

Դ. Աղիւի անուն տեառն օրհնեալ՝ յայսմ հե-
տէ մինչև յուրիտեան: Էրեց՝ հրէմ:

Քհ Աստաբուհն օրինաց և մարգարէից դուեսքս
ան փրկիչ մեր. որ լցեր զամ հայրակամ տնօրէ
նութիւն քո լից և զմեզ հոգւովդ քով սրբով:

Սրկ Օրհնեցից գտէր յամ ժամ. յամ ժամ
օրհնութի նորա 'ի բերան իմ:

Քհ Օրհնեալք եղերուք 'ի շնորհաց սրբոյ հոգ-
ւոյն. երթայք խաղաղութիւն. և գտէր եղիցե
ընդ ձեզ և ընդ ամենեւեանդ ամէն:

Օրհնութիւնն անշունչ զան ճարձմանս հերահրոց,
և բնութեաց:

Պատրարէն զանան հայր, և զարդարէն հերա-
հրոս, և հանգիսիս իւրաքանչիւրոյ 'ի փէշիս իւր-
եանց. և գայ իշխանաւորն, համ խաղաղայն, և առ,
առջնոս հարգ:

Ազք ամենեցուն 'ի քեզ յուսան, և դու
տաս կերակուր նոցա 'ի ժամու:

Բարձր առնեմ զքեզ ԹՃ իմ և թագաւոր
ւոր իմ, և օրհնեմ զանուն քո յաւիտեան և
յաւիտեանս յաւիտենից:

Օ, օրհնապաղ օրհնեցից զքեզ, և զովե-
ցից զանուն քո յաւիտեան և յաւիտեանս յա-
ւիտենից:

Մեծ է տէր և օրհնեալ է յոյժ, և մե-
ծուի նորա ոչ գոյ չափ:

Ազգք և ազգք գովեսցեն զգործս քո, և
զգօրուիս քո պատմեսցեն:

Օ, մեծ վայելչուի փառաց սրբուն քո խօսեա-
լին, և զսքանչելիս քո պատմեսցեն:

Օ, զօրուի ահի քո ասասցեն, և զմեծուիս
քո պատմեսցեն:

Օ, յիշատակ բազում քաղցրուն քո բղխեա-
լին, և արդարուք քո ցնծասցեն 48

Գթած ողորմած է տէր, երկայնամիտ և
բազում ողորմ :

Քսղցր է տէր առ ամենեւեան, և գթուի
նորա 'ի վերայ ամ արարածոց իւրոց :

Խառնովան եղիցին առ քեզ տր ամ գործք
քո. և սքք քո օրհնեացեն զքեզ :

Օ խառն արքայուհի քո ասացեն, և զգո-
րուիս քո սխառնեացեն :

Ճանաչել որդւոց մարդկան զդորուիս քո
և զփառս մեծվայելչուհի արքայուհի քո :

Արքայուհի քո արքայուհի ամ յաւիտենից. և
տէրուհի քո ազգէ մինչև յազգ :

Հաւատարիմ է տէր յամբ բանս իւր, և
արդար է յամ գործս իւր :

Հաստատէ տէր դամենայն գայթակղեալս,
և կանգնէ դամենայն գլորեալս :

Աչք ամենեցուն 'ի քեզ յուսան, և դու
տաս կերակուր նոցա 'ի ժամու :

Տաս դու նոցա և կերակրին, բանաս ըզ-
ձ'ուն քո, և լցուցանես դամենեւեան քաղց-
րուք կամօք բովք :

Արդար է տէր յամ ճոնսդարհս իւր, և
սուրբ է յամ գործս իւր :

Սքք է տր առ ամսեան՝ ոյք կարգան առնա
սառնսն՝ ոյք կ'որդան առնսն ճշ կորսուիք :

Օ կամա երկիւղածաց իւրոց առնէ ալի, աղօ-
թիդ նոցա լոէ և կեցուցաւէ զնոսա:

Պսէ տէր զամենեւեան յիջ սիրեն զնա, և
զիմ մեղաւորս սատակէ տէր:

Օ օրհնուիս տեառն խօսեցի բերան լմ:
օրհնեցէ իմ կենդանի զանուն սուրբ նորա
յաւիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից:

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ:

Քահանայն:

Աղորմած գթած է տէր. կերակուր ապ
կրկնւածաց իւրոց:

Սարգաւազն հարող:

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա:

Մաղչեսցուք զամենակալն իմ՝ զի յւր
գեւեցէ մեզ կերակուր ուրախուի, և լցուցէ
գոհրտս մեր ՚ի լիութեան արարածոց իւրոց: Մ-
մենակալ տէր իմ մեր:

() օրհնեալ քս իմ մեր հոգևոր օրհնութիւն քհ
զ կերակուրս և զըմպելիս ծառայից քոց, և
շնորհեալ առողջութիւն հոգւոյ և մարմնոյ: Արա
զի կրօնաւորական սարկեշտութեամբ մայելելով
՚ի մարմնաւոր պիտոյիցս՝ անանց բարեացդ և
երկնից արքայութեդ հաղորդս լիցուք ընդ իմ:

սբս քո: Եւ գոհուի փառաւորեսցուք զքեզ
ընդ հօր և ամենասուրբ հոգւոյդ, այժմ եւ:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

Եւ օրհնող սէղանայն հաշով հանգունի՝ եւ մա-
քաւ զհացն քէհանէ ընդ պապականորայն, որք մաքն
մէր հան. համ զհէտ այնորիկ, որ պարտաւորն է ճաշուն
եւ նոյնս մա մեհնէսէմն, եւ մահ, Քաշակեցէք
խաղաղուք. եւ նստիմ 'ի ճաշն:

Իսկ էլէ քանականիս իցէն. համ անպարտաւորք,
նոսոյն թինն յեղբարց 'ի բարձրագոյն սէղանջ, եւ մա-
քաւ ընկենաւսուցու զգիրս անճայնն. եւ մեհնէսէմն
ունիին դիցէն ընկերցմանն՝ անճառանջ ճաշակմամբ:

Եւ էլէ որ ինդրէոցէ զլաճոմն ինչ պարտաւոր-
անոց, լաճցէն՝ որք հարօղն իցէն. եւ դարձեալ ճա-
շնոցին լաւելայն, եւ ո՛չ աղաղակաւ: Եւ յէտ յառ-
նելոյ 'ի սէղանայն, դարձեալ հացցէն 'ի սէղ իս իւր-
եանց: Եւ աստոցէ բաճանայն:

Քհ Տէր յս Լցաք 'ի բարուեց քոց:

Պա Տացցուք գոհուի տեառն մյ մերոյ:

Եւք տեառն 'ի վերայ երկիւղածաց իւրոյ
և ոյք յուսան յողորմուի նորա:

Փրկել 'ի մահուանէ զանձինս նոցա, և
կերակրել զնոսա 'ի սովու:

Միւսնք մեր համբերեացեն տեառն, զի
օղնական և պաշտպան մեր է:

Ի նա ուրախ եղիցին սիրտք մեր, և յա
նուն սուրբ նորա յուսասցուք:

Եղիցի ողորմուի քո տէր ՚ի վերայ մեր,
որպէս յուսացաք ՚ի քեզ:

Փառք հօր և սրբւոյ և հոգւոյն սրբոյ:

Կերակրիչ և ուրախարար տէր, փառք քեզ. քհ
Լցունցանօղ քս դոհանամք զքէն:

Եւ ևս խաղաղութեան վտէր աղա:

Պոհացարուք ՚ի վերայ Լիւնից պարգե-սրկ
ւաց տեառն մյ մերոյ Ար Կերակրէ զմեզ օր
ըստ օրէ առատապէս քաղցրութեամբ և ամօք իւ-
րովք: Օ՛ր հոգեւոր բարութեն և երկնից ար-
քայութեն հաղորդս արասցէ զճառայս իւր ըստ
ազնկալութե յուսոյն մերոյ:

Առջին:

Օհնեալ ես տէր մի՞նչ մեր՝ սր Կերա-
կրես զմեզ ՚ի մանկութե, և տաս Կերակուր
մի՞նչ մսեղաց. և ցո՛ ուրախութե և բերկրութե
զսիրտս մեր: Արպէս զի գամենայն բաւական
նուի ունիցիմք առաւելեալք ՚ի գործս բա-
րութեան ՚ի քրիստոս յիսուս ՚ի տէր մեր:
Արում վայելէ փառք իշխանութի և պատիւ
այժմ և:

Փառք քեզ տէր՝ փառք քեզ թաղա-
ւոր փառաց. որ ետուր մեզ կերակուր ու-
րախուհ. և լցուցեր զսիրտս մեր 'ի լիութե
ամենաբաւական ողորմութե քոյ. լցո՛ւ և այժմ
զմեզ հոգևորդ քով սրբով. որպէս զի զըտ-
ցութք առաջի քոյ հաճոյք, և մի՛ ամաչե-
ցեալք, զի դու գաս և հատուցանես իւրա-
քանչիւր ըստ գործս իւր. և քեզ վայելէ
փառք իշխանութի և պատիւ, այժմ և:

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս, ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

(կերողքս անձ որհնեոցէ. սպասաւորացն
և երախտաւորացն վարձա բարեաց պարգե-
ւեսցէ. և օրհնեսցէ զամենեւեան: Քս անձ որ
զմեզ կերակրեաց և լիացոյց, նմա փառք
յաւիտեանս, ամէն:

Աստուծոյ իշխան Համարակալ աշխարհի երեւոյն ժա-
նան. որ հասարի 'ի դէմ որդւոյն աստուծոյ, որ
էջ 'ի խաչէն եւ պատէալ պատարասեալաւ. Էրաւ 'ի
Գերեզմանի:

Ես առ ԹՃ կարգայի, և նա լուաւ ինձ
յերեկոյս 'ի վաղորդայն 'ի հասարակ աւուր:

Ապառի իմ իմոյ, և ակն ունէի կենարա-
րին. որ փրկէ պառայս իւր և կեցուցանէ:

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն ամէն:

Եւ ևս խաղաղուի գոհի աղա:

Օրհնուի և փառք հօր և.

Խաղաղութիւն տնեցոյն:

Ամէն. 85:

Անարհեցո՛ տէր գունկն քո և լուր
նձ. զէ աղքատ և տնանկ եմ ես:

Պահեա՛ զանձն իմ ուրբ տէր. և փրկի ա՛
ծառայս քո ԹՃ իմ. որ 'ի քեզ յուսեցայ:

Ողորմեա՛ ինձ տէր զի առ քեզ աղապա՛ս եմ:

ցի զորհանապաղ, ուրախ արտ զանձն ծառայի
քո, զի առ քեզ տէր համբարձի զանձն իմ:

Օ, ի դու տէր քաղցր և ուղիղ ես բա-
զում ողորմ առ ամենեւեան որք կարդան առ
քեզ:

Ո՛ւնկն դիր տէր աղօթից իմոյ, և նայեա
ի ձայն խնդրուածաց իմոյ:

Յաւուր նեղուի իմոյ կարդացի առ քեզ,
և լուար ինձ:

Ո՛չոք է նման քեզ յաստուածս տէր, և
ո՛չոք է որպէս զգործս քո:

Օ, ամ ազգս զոր արարեր՝ եկեացեն և եր-
կիրպագցեն առաջի քո, և փառաւոր արաս-
ցեն զանուն քո յաւիտեան:

Մեծ ես դու տէր և առնես սքանչելիս,
և դու միայն ես մեծ:

Առաջնորդեա՛ ինձ ՚ի Ճանապարհի քում,
և գնացից ՚ի Ճշմարտուի քում, և ուրախ ե-
ղիցի սիրտ նմ՝ երկնչիլ յանուանէ քումմէ:

Խառնութեան եղէց առ քեզ տէր մեծ իմ
բոլորով սրտիւ իմով. փառաւոր արարից
զանուն քո յաւիտեան:

Մեծ եղև ՚ի վերայ իմ ողորմուի քո տէր
և փրկեցեր զանձն իմ ՚ի դժոխոց ներքնոյ:

Ա՛ճ՝ անօրէնք յարեան ՚ի վերայ իմ, և

Ժողովք հզօրաց խնդրեցին դանձն իմ, և չ՛
համարեցան զքեզ ան առաջի իւրեանց:

Այլ դու տէր ան իմ՝ գթած ես և ողոր
մած. երկայնամիտ բազում ողորմ և ճշմարիտ
նայեալ առիս և ողորմեալ ինձ:

Տուր զօրովի ծառայի քո, կեցո՛ գորդի ա-
ղախնոյ քո, և արա՛ առիս նշան բարութե:

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն, զի
դու տէր օգնեցեր ինձ և մխիթարեցեր զիս:

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ:

Փառք քեզ ան՝ փառք քեզ. յաղագս ^{յապ}
ամենայնի տէր փառք քեզ:

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղաչէսցուք:

Օրհնուի և փառք հօր և որդւոյ և հոգ-
ւոյն սրբոյ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յա-
ւիտենից, և մէն:

Խաղաղութիւն ամենեւեցեալ:

Սաղմոս. 139:

Ապրեցո՛ զիս տէր՝ ի մարդոյ չարէ, յառ-
նէ անիրաւէ փրկեալ զիս:

Խորհեցան զանօրէնովի՝ ի սիւստ իւրեանց
զօր ան՝ պատրաստեցան ի պատերազմ:

Արեցին զլեզուս իւրեանց ուն զօձի, և
թոյնք իծից 'ի ներքոյ շրթանց նոցա:

Պսէնա՛ զիս տէր 'ի ձեռաց մեղաւորի, և
'ի ժորդոյ չարէ փրկէ զնա տէր:

Խորհեցան խափանել զգնացս իմ, թագու
ցին ամբարտաւանք որոգացթ ինձ:

Լարս ձգեցին որոգացթ ոտից իմոց, շուրջ
զշուրթք իմովք եդին ինձ զգացթակղուի:

Լուսցի տէր ան իմ ես դու, ունկն դիւր
տէր ձայնի աղօթից իմոց:

Տէր տէր զօրուի փրկուեթ ե իմոց, հոգանի
զլիսոյ իմոյ յաւուր պատերազմի:

Ա' մատներ զիս տէր 'ի ցանկուի մեղա
ւորաց, ոյք խորհեցան վան իմ՝ մի՛ ընդ
վայր հարկաներ զիս:

Օհ մի՛ երբէք բարձրացին, և խորհուրդք
նոցա մի՛ կատարեցին. վախճան կատարածի
նոցա վատասկ շրթանց իւրեանց ծածկեցէ
դուստ:

Լրկցես 'ի վերայնոցա զկայծակունս հրոյ
և կործանեցես զնոսա 'ի տառապանաց մի
կորացեն կեռլ:

Մորդոյ լեզուանոյ մի՛ յաջողեցի 'ի վր
երկրի. զայր մեղաւոր չարիք եւր որսացան
'ի կորուստ:

Բնէ՛ր խռովեցան հեթանոսք. և ժողո-
վուրդք խորհեցան 'ի սնոտիս:

Մեծացուցէ անձն իմ՝ զտէր. և իցնծաս. ի
ցէ հոգի իմ ան վրեժաւ իմով:

Օ, ի հայեցաւ 'ի խոնարհոյ. ի տղախնոյ իւ-
րոյ. ահա՛ յայսմ հեռէ երեսիցնն ինձ ամ ազգք:

Իջցէ որպէս զանձրեա 'ի վերայ գեղման, դ
որպէս ցօչ զի ցօղէ յերկիր:

Եւ զիրաւունս քո արքայի տունը, և քա-
ղարունիս քո որդեոյ թագաւորի:

Մեծոք Յարութեան:

Տէր կարօղ և հօօր. տէր կարօղ 'ի պա ս ձ
տերազմի:

Տեառն է երկիր ըրիւ իւրով. աշխարհ և
ամ բնակիչք նորա:

Եւ թու քո ամ յաւիտեանս յաւիտենից, գա ակ
ւազան ուղղուն՝ քաւազան արքայսն քո:

Բո խեաց սիրտ իմ զբան բարի. և ասեմ
զգործս իմ թագաւորի:

Տէր թագաւորեաց' ցնծացէ՛ երկիր. ու բձ
րախ եղիցիս կղզիք բաղուամք:

Եւ եւեցան փայլատակունք նո շա տիեզերաց.
ետես՝ և սառանեցաւ երկիր:

Եւ գեցէ՛ք տեառն երգ նոր մ Դ երկիր, Տ ս բն

ապիցէ՛ք տեառն ուրախութիւնք:

Ստէ՛ք առաջի նորա ցնծութիւն. ծաներութիւնք
զի նա է տէր մօծ մեր:

43 Եկայք և տեսէ՛ք զգործս մօյ, որ արար
ցնշանս և զարուեստս 'ի վերայ երկրի:

Ե՛՛ծ մեր ապաւեն և զօրութիւն. օգնական 'ի
վերայ նեղութեաց, որք գտին զմէ՛ւ յոյժ:

44 Ե՛՛ծ մեր յերկինս և յերկրի, զմօ՛մ զոր ինչ
կամեցաւ և արար:

Յերանելն իսրայէլի յեգիպտոսէ. տանն
յակոբայ 'ի ժողովրդենէ այլազգեաց:

45 Եղիցի ձեռն բո 'ի վերայ առն, աջ քո՝ 'ի
վերայ որդւոց մարդոց, զոր զօրացուցեր զնա
'ի քեզ:

Որ հովիւդ իսրայէլի՝ նայեա՛ց, որ առաջ-
նորդսս որպէս խաշին յովսէփու:

46 Ե՛՛ծ սաստուծոց տէր խօսեցաւ, և կոչեաց
զերկիր:

Յեղիցն արեգական մինչև 'ի մուտս արե-
ւոտ:

Մեծիւն Գալստեան:

Օւնեալ որ գաս յանառն տեառն. օրն-
եալ որ գալոց ես:

Տէր մօծ մեր երևեցաւ մէ՛ւ, արարէ՛ք տօնս

Եւ րախուէր կանխաւ, մինչեւ յանկիւնս տեղանոյ,
 Եւստ օրհնեցէք իմ ծառայք տեառն զսէր ի կղ
 Ո՛ր կայք ՚ի տան տեառն, եւ ՚ի գաւիթսսս
 մերոյ:

Մերեցի՛ զի լուեցէ տէր զձայն. ապօթ իւր Տիմ
 իմոյ:

Օ, ի խոնարհեցոյց զաւնկն իւր առիս, եւ ես
 յաւաւրս իմ կարգապի առ նա:

Մեռիւ Մարտիրոսոյ:

Եւ զիցի ողորմուի քո տէր ՚ի վերայ մերս
 որպէս յաւապաք ՚ի քեզ:

Տնծացէք արդարք ՚ի տէր. ուղղոց վայն-
 ի է օրհնուի:

Տէր սիրէ զիրաւունս եւ ոչ ընդ վայր ալ
 հարկանէ զսուրբս իւր:

Փրկուի արդարոց ՚ի տեառնէ է. վերակա
 ցու է նոցա ՚ի ժամանակս նեղուէ:

Աքանջելի է անձ ՚ի վերայ սրբոց իւրոց, բձ
 ան խորայելի:

Տէր ան օրհնեալ. օրհնեալ է տէր զօր-
 հանութեալ:

Օգնուի ինձ ՚ի տեառնէ եկեացէ, որ արար բկ
 զերկինս եւ տիրի:

Համբարձի զաչս իմ 'ի լերինս, առտի ե-
կեսցէ ինձ օգնուի:

ԳՃ Ա՛ճ փռաւորեալ է 'ի խորհուրդս սրբոց
իւրոց. մեծ և տհաւոր 'ի վերայ ասոցիկ ոյք
շուրջ են զնովաւ:

Խրատովոն եղիցին երկինք սքանչելեաց
քոց տէր, և ճշմարտունի քո յեկեղեցիս սբայ:

ԳԿ Սրեցից զքեզ՝ տէր զօրունի իմ. տը հաա
տատիչ իմ, ապուհն իմ և փրկիչ իմ:

Ա՛ճ օգնական իմ, և ես յուսամ 'ի նա՛
ապուհն իմ, եղջիւր փրկուե իմոյ՝ ընդու-
նելի իմ է:

ԴՃ Մարձ է տէր առ ամենեսեան, ոյք կար-
դան առ նա. առ ամենեսեան՝ ոյք կարդան
առ նա ճշմարտունի:

Օ կամս երկիւղածաց իւրոց առնէ տէր.
առ թից նոցս լսէ և կեցուցանէ զնոսա:

ԴԿ Արդարք' ոմ գարժաւենիս ծաղ կեսցին, ոմ
զմայրոս լիբսնաւսլ քսզումք եղիցին:

Տակեալ ք եղիցին 'ի տան տեառն, և 'ի դո-
ւիթս մոյ մերոյ ծաղ կեսցին:

Մեռելի Ապուշ Խարս-Քէան:

Ա՛Ճ Տէր լուիցէ ինձ 'ի կարդալ իմում առ նա:

Կ'ի կարդալ իմում լուսր իձ ամ ըստ
սրդարուն իմոյ:

Մի՛ ասացէ թշնամին թէ յաշ թեցի ալ
 նմա. երբ՝ նեղիչք իմ՝ չեմասցեն, թէ ես
 աստանեցայ:

Մինչև յե՛րբ դարձուցանես զերեսս քո
 յինէն. մինչև յե՛րբ բարձրանայ թշնամին՝ ի
 վերայ իմ. նայեա՛ւ և լո՛ւր ինձ տէր անձ իմ:

Բերան արդարոյ պատմէ զիմաստուի. և բձ
 լեզու նորա խօսեացի զխաւունս:

Մի՛ նախանձիր ընդ շարո. և մի՛ ընդ այ-
 նոսիկ՝ ոյք գործեն պանօրէնուի:

Քաղցրուի արարեր ընդ ծառայի քումս ալ, բլ
 ըստ բանի քում:

Քաղցր ես դու տէր, և քաղցրութ քոյ
 խրատեա՛ւ զիս:

Նայեա՛ւ և լո՛ւր ինձ տէր անձ իմ:

Մինչև յե՛րբ տէր՝ յոռանաս զիս իօպտո
 մինչև յե՛րբ դարձուցանես զերեսս քո յինէն:

Գթուիք քո բազում են տէր, ըստ իր
 անց քոյ կեցո՛ւ զիս:

Տես զխոնարհուի իմ. և փրկեա՛ւ զիս. զ
 զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ:

Ա՛ճ յօգնել ինձ նայեա՛ց. և տէր յընկե-
 րել ինձ փութա՛ւ:

Ա՛մաչեացեն և յամբ լիցիմ ոյք ի՛նչ
 ընդ զանձն իմ:

ԴԿ Լոր աս աղօթից իմց յողորհել ինձ առ
քեզ. յերկիւղէ թշնամւոյն փրկեալ զանձն իմ:
Օ սփեացես շիւս 'ի ժողովոց չարաց. 'ի
բաւժաւէ՛ ոյշ գործէն զանօրէնսդ:

Ի Տէճի Հիւզումբաւի:

Լուացից սրբուք զձեռս իմ. և շուրջ ե-
ղէց շեղանով քո տէր:

Տէր սիրեցի զվայելչուի տան քո, և ըզ-
տեղի յարկի փառաց քոց:

Ի Տէճի Ուրբաւո:

Ետուն 'ի կերակուր ինձ լեղի. և 'ի ծա-
րաւ իմ արբուցին ինձ բացախ:

Եղիցին սեղանք նոցա առաջի նոցա յորո-
ւայթ, 'ի հատուցումն և 'ի զայթակողի:

Ի ասիս սրբայ Խաչին:

Ետուր երկիւղսճաց քոց նշան, զի ապ-
րեացին յերեսաց աղօղան:

Արսէս փրկեցան սիրելիք քո. կեցո՛ւ աջով
քո և լոր մեղ:

Կարգ ուղեղեցեաց:

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ:

Արսէս խունկ առաջի քո տէր:

Համբարձումն ձեռաց իմոց:

Պատարագ երկիւղի.

Յապահի աստուածազնայնիս:

Աւղի՛ղ եղիցին աղօթք իմ որպէս խունկ
առաջի քո տէր. համբարձուին ձեռաց իմոց
պատարագ երեկոյի:

Տէր աղաղակեցի առ քեզ և լուր ինձ:

Նայեալոյ ՚ի ձայն խնդրուածաց իմոց, յա-
ղաղակել իմում՝ առ քեզ:

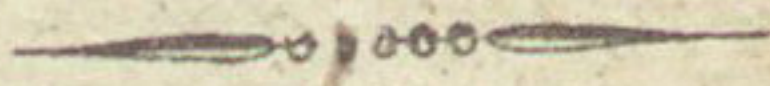
Ի Տէ՛ր Հիմզաբաբա:

Աւղի՛ղ եղիցին աղօթք իմ որպէս խունկ
առաջի քո տէր:

Օ երեկոյի աղօթս մեր ընկա՛լ տէր. և ըզ-
տարածուին ձեռաց մերոց:

Ի Տէ՛ր Աբբաբա:

Աւղի՛ղ եղիցին աղաչանք մեր որպէս
խա՛նկ առաջի քո տէր. համբարձուին ձեռաց
մերոց՝ պատարագ երեկոյի:

Քրոջ Հիւսիմամբից, և իմ աստուծոյ աշխատեալոց:

Եւստոցուք ամենեքեան միաբանութիւն.
տէր ողորմեա,

Այսան խաղաղութեւն մամ աշխարհի: և այլ.
որպէս ՚ի Բիւն, 217

Քաղաքի մօտ Սեբուս, և Սեբուս:

Եւ ևս խաղաղութեան զօշոր տնայեա:

Ազաչեսցուք զամենակայն անձ զայր ան
մերոյ յի. քի զԹագաւորն խաղաղութե յա-
ղազս խաղաղուի. և վասն միայնոյ սուրբ կա-
թուղկէ և առաքելական եկեղեցւոյ. զի
զբազում ամս խաղաղութե տայէ մեզ տէր
անձ մեր. և զԹագաւորս խաղաղարարս առա-
քեսցէ առ մեզ վասն մեծի սուրբ և ահա-
ւոր անուան իւրոյ, զպէտս գաւառաց, զզո-
րաւարս, զղօրագլուխս, զԺողովուրդս, ըզ-
մուտս, և զեւս մեր խաղաղութե պահեսցէ. և
զամ պատերազմունս թշնամւոյն խորտակեա-
լէ ՚ի մէջ. տէրն ամենակալ կեցուսցէ և
մեզ մեացի: Օ երեկս մերձեալ. և զառաջի-
կայ գիշերս խաղաղութե անցուցանել հաւատով
՚ի տեսանէ խնդրեսցուք: Օ հրեշտակ: Օ քա-
ղաքի: Օ սուրբոյ խա: Եւ ևս: Օ անձինս: Ողոր-
մայ:

Ապոստոլ:

Ինչ ձորնից մերոց տէր անձ մեր, ընկալ
զաղաչեալ մեր, զհամ բարձունի ձեռաց մե-
րոյ. և զուանս աղօթէ յսրբելով գերեկոյն

պատարագս մեր 'ի հոտ անուշից' 'ի հաճոյս
քեզ պատրաստել. Յսե՛լ 'ի մեզ տէր ա-
մենակալ՝ զհաւատ, զյոյս, զսէր, և զամբ
գործս առաքինուհ. որպէս զի ըստ կամաց
քոց բարեոիրաց՝ միշտ երօնուորեալք բա-
րեպաշտուք 'ի տուէ և 'ի գորշերի. և արժա-
նաւորք եղկցուք յաղագս անձանց մերոց փլը
կուհ. և լիսն հոգեւոր կենացդ աղաչել ըզ-
քեզ տէր. և գտանել 'ի քէն զշնորհս և
գողործուի. և գոհանալով փառաւորեսցուք
զհայր և գորդի և զմբ հոգիդ. այժմ և:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Քեզ երկիրապագանելով տէր անձ մեր՝
գոհանամք զքէն յաղագս խաղաղութն անցու-
ցանելոյ 'ի մէնջ զերկաթուծի տունջեանս:
Տուր մեզ տէր աղաչեմք զքեզ՝ գերեկս
և դառաջակայ գիշերս առանց մեղաց, և ա-
ռանց գայթակղութի անցուցանել, և հաստա-
տուն կալ և միալ 'ի հաւատ 'ի յոյս 'ի սէր
և 'ի պատուիրանապահուե քոց: Խնդրելով
զխաղաղութի անձ աշխարհի, և եկեղեցւոյ
քում սրբոյ զհաստատութի, և անձսնց մերոյ
զփրկուի: Ող զի ընդունելով 'ի քէն զհայ
ցուածս մեր՝ և զմեծ վայելչանն փառաբ

նուլի միշտ 'ի բարձունս առաքեսցուք ամե-
 զօր տէրունիդ քսն ամ մեր այժմ' և միշտ և:

Եւ ասի Սոբբ անձ' ըստ պատշաճի:

Սուրբ ամ. սուրբ և հղօր. սուրբ և ան-
 մահ. որ խաչեցար վասն մեր ողորմեա՛ մեզ,
 Երբեք հեղինակ: Եւ զիս չՔառաւորեալն՝ գրե-
 'ի Բիւշ, 228:

Մարգարէ:

Փրկել զմեզ 'ի վտրձուէ և յամ վտան-
 գից մերոց:

Քարոզ:

Եւ ևս խաղաղուի զտէր աղաչեսցուք:

Ստան լսելի լինելոյ տեառն արձայնի
 աղաչանաց մերոց՝ բարեխօսութեամբ սուրբ
 ամածնիւն և իջանելոյ 'ի վերայ մեր ողոր-
 մութեան և գթութեան տեառն աստուծոյ:
 Մենակալ տէր աստուած մեր կեցո՛ւ և ո-
 ղորմեա՛:

Օրհնուի և փառք հօր և որդւոյ և հոգ-
 ւոյն սրբոյ. այժմ' և:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Ում բարձի գալս իմ 'ի լերինս, ունաի
եկեացէ ինձ օգնուի

Օգնուի ինձ 'ի տեսունէ եկեացէ, որ արաք
գերկինս և գերկիր:

Սի' տար 'ի սառանուի դռան քո. և մի
ննջեսցէ պահապան քո:

Որպէս ոչ ննջէ' և ոչ 'ի քուն երթայ պա-
հապանն իսրայէլի:

Տէր պահեսցէ զքեզ, և տէր ընկալցի
աջոյ ձեռամբն իւրով:

Միտգական 'ի տուն քեզ մի' մեղիցէ, և մի'
լուսինն 'ի գիշերի:

Տէր պահեսցէ զքեզ յամ չարէ. պահեսցէ
տէր զանձն քո:

Տէր պահեսցէ զվտա և գեւ քո' յայսմ-
հետէ մինչև յաւիտեան:

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն օրբոյն

Ան համբարձի շարահան քոս պարշաճի:

Կհրահամարի դայս ասո՛

Սուրբ ես տէր զօրունի քո որ բնակեալ գ ան

քովքէք. անդադար օրհնե՛ն ոտքք զամու.
 նըդ քո՛ւ. Բահամայք ընդ նոսի՛ն արշաօն-
 եայք և ժողովուրդք. երկրպագեսցո՛ւք. տէ-
 րութեանըդ քո՛ւ. Լոյսդ որ յառաջ քան
 զյաւիտեա՛նս 'ի հօրէ առաքեցա՛ր. և
 լուսով. իմանալեա՛ն. Լըցե՛ր զարարածս.
 օրհնեալ ե՛ս թագաւոր յաւիտենի՛ց: Ար-
 ըւլոյն խկղբանէ հաստատեցեր վերստի՛ն
 և զխաւարն անդիտուե՛ն յարուքդ քո հա-
 լածեցիր. օրհն: Ուստի և մեք լուսաւորեալքս
 ընդ բանեղէն զուարթեա՛ցն. երգեսցուք յըն-
 ծուք 'ի յարաւե երեկոյիս. օ՛րհն:

Երկնաքաղաքացին յովհաննէ՛ս մեծ 'ի
 ճնամուկոյ կանա՛նց. քարագէր յանապատի
 ազդ տրտօ՛ղ քարքաւովն. ըղձագու՛ն լու-
 սոյ արեգակ մնա արդարուե՛ն. Հիւարիտ մար-
 դորէ և ձեռնադրօղ որդւոյն Ե. յառաջըն-
 թա՛ց կարծալեա և պատմօղ ամծային օրի-
 նայն հորդէր ճնամալորհ թագաւորին յա-
 վտենի: Յանօրէն գիւարքուսըն մոլեգնեալ
 հերովդիւղայ. 'ի պարգևի մասին խնդրէր
 Եղգուլս մարգարէն. շիջուց մեկ զարիւ-
 սեալն և զանաղօտ բալտերն: Փառք: Աջ-
 բուհւոյ ամծածնն քորեխօսութիւն պարգևեա
 երկայ սգուայ երրորդուեթի.

դ յարուի յուսոյ կենացըն յաւիտենից: Այժմ
և: Օհաւատացեալ ժողովուրդս սուրբ եր-
րորդունդ. և զապսւինեալս 'ի խորան փա-
ռաց քոյ. պահեա՛ն անխռով 'ի խաղաղօսի:

Եւ քո յարուիդ օրհնեմքք մարգարէդ. զի
աղադական լիլ տէր փառքք քեզ: Օհր օրհ-
նեն սերովքէքն և գովեն քերովքէքն. աղա-
սնդարար բերանով անհանգիստ բարբա-
ռով. աղա:

Առեալ և մեր դօրհնաւի ըս հրեշտակացն զի
երգեմք. և՛ ա՛նեմքք փա՛ռք յարուիծ ե-
քո տէ՛ր: Որ խաչեցար վասն մեր թաղեցար
ցար. և յարեար աղատեցեր 'ի մեղաց: Ան-
մրճ. սո՛ւրբ և՛ ո՛հ հը՛ղօք. սո՛ւրբ անմահ
թագաւո՛ր:

Այսօր մարտիրոսաց դասքըն ցնծացեալ վկ
բերկրին. ընդ առաջ տեառն. քրիստոսի որ-
դւոյն յոյ: Չայն 'ի յերկնից վըկայեալ տսէ.
եկայք օրհնեալք հօր իմո՞ւ յ. ժառանգորդք
երկնից խորանացն: Արցէք ըղտեղի ոնկե-
յոցն. ապրատամ բողաղան թըշնամեա՞ն յն.
որ 'ի յերկնից վայր անկեալ:

Արտցեն աղօթք իմ տէ՛ր 'ի տա՛ղկ
ճար սուրբ քո: Եւ առաջեա՛ն 'ի մեզ տէ՛ր

Գօգնուի ՚ի լեռնէ սրբոյ բուռնէ: Հոգանա
 ցի աջ քո տէր ՚ի զերայ ստեղծութեաց քոց
 և առաքեալ ՚ի մեզ տէր: Օրհնէոյի փրօթոյ
 մեր ընկալ տէր բարեխօսութեամբ ճշմոյի քո. և
 ամեն

Ի Եւանջելիոս խոսողալէ մե՛ անշխարհի և հաւ-
 տատուն սրբոյ եկեղեցւոյ զտէր ազօցեացուց
 Լուսաշուք ամենաբնական միաբանութեամբ:
 Տէր ողորմեա. էջէ

Ի Եւանջելիոս խոսողալէ մե՛ անշխարհի և հաւ-
 տատուն սրբոյ եկեղեցւոյ զտէր ազօցեացուց
 Լուսաշուք ամենաբնական միաբանութեամբ:
 Տէր ողորմեա. էջէ

Եւ զայն աղուհայնքս աստ ասի՝ Տէր ամենակալն
 եւ ինք Բարոգն եւ Աղօթքն, ասէս ՚ի Քիւն, 248:
 յառաջագոյն յառաջ, եւ յէտ նորա՝ Որբնակեալն:
 Իսկ յայլ առաքալաւոր, եւ ՚ի ամեն ճարտիւրաց
 ասէ՝ Տէրն Որբնակեալն: Եւ ՚ի հիշատակութեան
 Աստորհնեցէքն:

Արշակունի Գրք:

Որբնակեալն է յօգնուի բարձրելոյն: Եւ
 այլ որդի: ՚ի Քիւն, 237:

Եւ քեզ տէր համբարձի դաշտ իմ. որ
 բնակեալդ ես ՚ի յերկինս:

Ով աչք ծառայի ՚ի ձեռն տեառն իւրոյ, եւ
 ով աչք աղախնոյ ՚ի ձեռն տիկնոջ իւրոյ:

Այսպէս են աչք մեր առ քեզ տէր ամ
 մեր. մինչև ողորմեցիս ՚ի վերայ մեր:

Ողորմեա՛ մեզ տէր ողորմեա՛ մեզ. զի բա-
 զումս լցաք արհամարհանօք:

Եւս առաւել լցան անձինք մեր նախառում
 նօք, որք նախաստէին զմեզ. եւ արհամարհա-
 նօք ամ բարտաւանից:

Եւ յանգանքումս կեցն զիս եւ ՚ի զօ-
 րումս բաւժ իրաւ արտ ինձ:

Եւ ինք աղօթեալ իմոյ, անկնդիր բանից
 բերանոյ իմոյ:

Օտարք յարեան 'ի վերայ իմ և հզօր
խնդրեցին զանձն իմ, և ոչ հաճարեցան ըլ
քեզ մօտ առաջի իւրեանց:

Եւ հա' մօտ օգնական իմ, և տէր ընդունօղ
հոգւոյ իմոյ:

'Ի դարձուցանել զչարն 'ի թշնամիս իմ,
ճշմարտութիւնքով սատակեալ զնոսա:

Եւ կամօք իմովք պատարագս մատուցից
քեզ. և խոստովան եղէց անուան քու՜մ տր
զի բարի է:

Յիմ նեղուէ իմ մէ 'փրկեցեր զիս, և 'ի
թշնամիս իմ ետես ակն իմ:

Փառք հօր և որդւոյ և:

Մաղթանք

Ըբարձրեալն զքո՞ արասցուք մեզ ապա-
ւէն, զի ոչ հասցեն առ ըեզ չարք. և տան
ջանք մի՛ մէրձեցին 'ի յարկս քո:

Քարոզ

Եւ մեք միաբան զողորմուի 'ի տեառնէ
խնդրելով, ասացուք ամենեքեան միաբա-
թեամբ:

Տէր ողորմեալ երէս:

Լուսին

Յոյս կենաց՝ ընդունող ազօթից՝ քաւիչ՝
մեղաց՝ և կատարիչ խնդրուածոց քս մծ մեր.
ը՛կ սլ զպաղատանս մեր ՚ի ժամ երեկոյիս՝
բարեխօսութիւնք մք մծածնիդ և աղաչանօք մմ.
սրբոց քոց: Լո՛ւր մեզ տէր և ողորմեա՛. նե-
րեա՛ քաւեա՛ և թո՛ղ զմեղս մեր. արժանաւո-
րեա՛ գոհութիւն փառաւորել զքեզ ընդ հօր և
ընդ սրբոց հոգւոյդ. այժմ և միշտ և:

Յիշեա՛ տէր զպաշտօնեայս քո:

Բարեբար և բազում ողորմ մծ:

Հայր մեր որ յերկինս ես,

Փոխ հիշատակաց:

Լստ օրհնեցէ՛ք մմ ծառայք տեառն ըզ-
տէր. ո՛ր կայք ՚ի տուն տեառն, և ՚ի դաւիթս
այ մերոյ:

՚ի օիշերի համբարձէ՛ք զձեռս ձեր ՚ի սրբ
բուհի, և օրհնեցէ՛ք զտէր:

Օրհնեսցէ՛ զմեզ տէր ՚ի սիօնէ. որ արար
գերկինս և գերեիր:

Խոստովանեղ էց քեզ տեա՛. որով որտիւ
և ուր. առաջի հրեշտակաց քեզ:

Չի լուար զբանս բերանոյ իմաց. երկիր-
պագից 'ի տաճար սուրբ քո. և խոստով օծ
եղէց տնուան քում զասն ողորմուհի և ճշշ-
մարտուհի քո:

Մեծ արարեր յեմի պանուն սուրբ քո.
յորում աւուր կարգամ առ քեզ, վաղվա-
ղակի յուր ինձ և բազում արասցես պօրուխ
անձն իմ:

Խոստովան եղիցին առ քեզ մօ թագա-
ւորք երկրի, զի լուան զբանս բերանոյ քո,
և օրհնեսցեն զճանապարհս քո:

Մեծ են փառք տեառն. բարձր է տէր.
զխոնարհս տեսանէ, և զբարձունս 'ի հե-
ռաստանէ ճանաչէ:

Թէ գիացից ես 'ի մէջ նեղուհց, կեցու-
ցես զիս 'ի բարկուհի թշնամւոյն:

Չգեցեր զձեռն քո' և փրկեաց զիս աջ
քո. և տէր հատուցէ ընդ իմ:

Տէր ողորմուի քո յաւիտեան. զգործս ձե-
ռաց քոց մի' տնտես առներ:

Ըն յանուան քում կե: և այլն ող 'ի Հեբոյ:
Փառք հօր և որդւոյ և:

ի վերայ մեր: Տէրն ամենակալն կեցուցէ՛ և
ողորմեացի: Ա՛յս տէ՛ր:

Տէր ողորմեա՛. էրե՛ս:

Առաջ:

Թաղաւոր խաղաղուե՛ օգնական և փրկիչ
անձանց մերոց քս լծ մեր. պարասլետլ պա-
հա՛ պժողովուրդս քո ընդ հովանեալ սուրբ
և սրատուական խաչիւղ քոյ ՚ի խաղաղութե՛
փրկեա՛ յերևելի և յաներևոյթ թշնա-
մւոյն. արժանաւորեա՛ գոհութի՛ փառաւորել
դքեղ ընդ հօր և ընդ սրբոյ հոգւոյդ. այժմ
և միշտ:

Սուրբ խաչիւս աղաչեսցուք հաւեր. զի
սովաւ փրկեսցէ զմեզ. ՚ի մեղաց՝ և կեցուցէ
շնորհիւ ողորմուե՛ իւրոյ: Ա՛մենակալ տէր լծ
մեր. կեցո՛ և ողորմեա՛:

Առաջ:

Պահպանեա՛ զմեզ քս լծ մեր՝ ընդ հովա-
նեալ սրբ և սրատուական խաչիւղ քով ՚ի խա-
ղաղութե՛. փրկեա՛ յերևելի և յաներևոյթ
թշնամւոյն: Ա՛րժանաւորեա՛ գոհութի՛ փառաւո-

Ի՛նչ զթեզ ընդ հօր և ընդ որոյ հազար
այժմ և:

Խորապէս լափն էրէր պագո-ւ-ն-ն էհէղեց-ոյ:

Աւրախ եղէ ես՝ ոյք անէին ցիս, 'ի տուն
տեառն երթիցուք:

Հասեալ կային ոտք մեր առ դրունս քո
երուսաղէմ:

Օ՛րուսաղէմ շինեալ որպէս քաղաք, և
բնակուի իւր շուրջ զնովու:

Ընդ ելանէին յազգք՝ ազգք տեառն, 'ի
վկայւի իսրայէլի, խաւառովան լինիլ անուան
տեառն:

Ընդ արկեալ են աթոռք դատաստանի,
աթոռս սկիւտ ևս 'ի տան դաւթի:

Հարցէք զզջըունէ երուսաղէմի, և զշի-
նուէ՝ ոյք սիրէք զտէր:

Եւ իցի իսղազուի 'ի զօրուն քում, և շի-
նուի յաշտարակս յամուրս քո:

Վասն եղբարյ և ընկերաց իմաց խօսեցայ
զխաղաղւի. վասն քոյ և վասն տան տեառն
այ մերոյ խնդրեցաք զբարուի 'ի բէն:

Տուր զօրուի ծառայի քո, հէցն զարդի ա-
ղսխնոյ քո և արսն աղիս նշան բարուի:

Տեսցեն ատենիք իմ և ամուցեսցեն, զի

դու ահա օգնեցեր ինչ, և միտարեցեր
զիս,

Փառք հօր և օրհույ և:

Քաղաք էն: զէջուոյ:

Առբք եկեղեցեալս աղաչեացուք զտէր՝
զի ողբալ փրկեսցէ զմեզ ՚ի մեղաց և կե-
ցուացէ շնորհիւ ողորմուի իւրոյ: Ամենակալ
տէր մօմ մեր՝ կեցո՛ւ և ողորմեա՛ւ,

Աղօթք

Առ քրան սրբոյ եկեղեցւոյս, և առաջի
մօմնկալ և պայծառացեալ քք նշանացս՝ իո
նորհեալ երկիւղիւ երկիրպագանեմք. զքք և
զհրաշալի և զյաղթօղ տէրուիդ քո օրհ-
նեմք և փառաւորեմք. և քեզ մատուցանեմք
զորհնուի և զփառք հօր և օրհուոյ:

Փոք:

Աղաղակեցէ՛ք առ տէր մօմ երկիր. ծա-
ռայեցէ՛ք տեառն ուրախուիք:

Օգնի՛ն չմն աստ՝, և հաւտ քուր:

Քաղաք:

() րհնեացուք զամենակալն մօմ զհայր մն
մերոյ յի քի. որ արժանի արար զմեզ կալ
՚ի տեղւոջ փառաբանութեալ և երգել զերգս

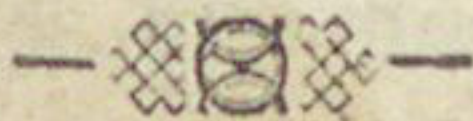
Հոգևորս: Ամենակալ տէր մօ ժեր՝ կեցո՛ւ և
ողորմեա՛ն:

Առօրէն:

Ի մէջ տաճարիս, և առաջի մօ ընկալ և
պայծառացեալ սուրբ նշանացս, և սուրբ
սեղանոյս՝ խոնարհեալ երկիւղիւ երկիրպագա
նեմք, գոուրբ և զհրաշալի և զյաղթող
զյարուծիդ քո փառաւորեմք. և քեզ մա-
տուցանեմք զօրհնուի և զփառս ընդ հօր և
ընդ սրբոյ հոգւոյդ, այժմ և:

Առօրէն:

Ի յարկի սրբուն՝ և ՚ի տեղւոջ փառա-
բանուն. հրեշտակաց բնակարանիս և մարդ-
կան քաւարանիս, և առաջի մօ ընկալ և պայ-
ծառացեալ սուրբ նշանացս և սուրբ խորա-
նացս խոնարհեալ երկիւղիւ երկիրպագա-
նեմք, գոուրբ և զհրաշալի և զյաղթող
զյարուծիդ քո օրհնեմք և փառաւորեմք և
ընդ երկնային զօրսն քեզ մատուցանեմք
զօրհնուի և զփառս ընդ հօր և ընդ սրբոյ
հոգւոյդ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս:

Երբ աստիճանաց:

Ի նեղուհ իմում ես առ տէր կարդացի:
 և լուսա ինձ, տէր փրկեաց զանձն իմ 'ի շըր-
 թանց նեղաւորաց և 'ի լեզուէ չարէ:

Օ, ի՞նչ տայի քեզ կամ զի՞նչ յաւելցի՛ լե-
 ղու նեղաւոր:

Օ, հանձնն քովանդանէ աստ: Բայց ո՞հանձն ունիւ-
 չասէն. շէ երբ աստիճանաց է:

Սաղմոս. 87:

Տէր ամ փրկուհ իմոյ, 'ի տուէ կարդա-
 ցի և գիշերի առաջի քո:

Մայեն աղօթք իմ առաջի քո տէր, խո-
 նարհեսցի ունկն քո 'ի խնդրուածըս իմ:

Փառք հօր և ոբղւոյ և:

Եւ ևս խաղաղուհ զտէր աղա:

Օրհնուի և փառք հօր և:

Խաղաղութիւն մեղեցոմն:

Սաղմոս. 4,

Ի կարդալ իմում լուսա ինձ ամ ' ըստ
 արդարուհ, 'ի նեղուհ ինձ ինձ անդորր արա-
 րիր. ողորթեա՛ ինձ և լուր աղօթից իմոյ:

Արդիք մարդկան՝ մինչև յե՞րբ էք խոսա-
 սիրոք. ընդէ՞ր սիրէք զնանրուի և խնդկէք
 զսուսթի:

Ծաներո՛ւք զի սքանչելիս արար տէր սբ յ
իւրում. և տէր լուսնէ ինձ 'ի կարգալ իմում
սա. նա:

Բազանայք և մի' մեղանչէ՛ք. զոր ինչ ասէք
'ի ոիրտս ձեր'. յանկող իսս ձեր զ զջացարուք:

Սատուցէ՛ք պատարագս արդարուն, և յու-
սացարուք 'ի տէր:

Բազումք ասէին թէ ո՛ր ցուցէ մեզ զբա-
րունի տեառն. նշանեցաւ տա մեզ լոյս երե-
ւոց քոց, և ետաւր ուրախունի սրտից մերոց:

'ի յատոյ ցորենոյ գիււոյ և ձիթոյ իւրեանց
լցուցեր զնոսա:

Խաղաղուք յայս և 'ի սոյն ննջեսցուք և
զարթիցուք. զի դու տէր միայն առնձին
յուսով քով բնակեցուցեր զմեզ:

Տէր' մի' սրտմտուք քով յանդիմաներ զիս
և մի' բարկուք քով խրատեր զիս:

Աղորմեա՛ ինձ տէր զի հիւանդ եմ. ես. բը
ժըշկեա՛ զանձն իմ, զի խռովեցան ռակերք
իմ:

Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ, և դու տէր մին
չև յե՞րբ:

Դարձ տէր և փրկեա՛ զանձն իմ. կեցծ զիս
ըստ ողորմունքում:

Օ՛հ ոչ ոք է որ 'ի մահու յիշէ զքեզ,

Կամ 'ի դժւիս խոտորման ան իցի առ քեզ :

Վաստակեցայ ես 'ի հիծուք իմում լուս-
ցի պիմ գիշեր պատհիճս իմ . և արտաուօք
իմովք զանկողինս իմ թացի :

Խռովեցաւ 'ի սրտմտուէ ակն իմ . և մա-
շեցայ ես 'ի վերայ Թճնամեայ իմոց ,

'ի բաց կայէք յինէն ամենեքեան , ոյք
դործէք զանօրէնուի :

Լուաւ տէր ձայնի լալոյ իմոյ , լուաւ տը
աղօթից իմոց . և տէր զխնդրուածս իմ ըն-
կալաւ :

Մաշեցեն և խռովեցին յոյժ Թճ-
նամիք իմ . դարձցին յետս և ամաշեցեն
յոյժ վաղվադակի և խռովեցին :

Մինչև յերբ տէր մոռանաս զիս իսպառ ,
մինչև յերբ դարձուցանես զերեսս քո յինէն :

Մինչև յերբ դնեմ զխորհուրդս յանձն
իմ , և ցաւք որտի իմոյ զաւուրս :

Մինչև ցերբ բարձրանայ թշնամին 'ի վր
իմ . նայեա՛ և լուր ինձ տէր Թճ իմ :

Լոյս տուր տէր աչաց իմոց , զի մի՛ եր-
բէք ննջեցից 'ի մահ :

Մի՛ ասացէ թշնամին թէ յաղ թեցի նմա
կամ նեղիչք իմ . ցնծասցեն թէ ես սասանե-
ցայց :

Ես յողորմուելիս քո տէր յուսացայ, ցիճա-
ցաւ սիրտ իմ 'ի վրկուեք քում. օրհնեցից
զտէր ք բարերարդ իմ

Պահեա՛ զիս ան լմ՝ զի ես 'ի քեզ յուսա-
ցայ. առացի սո՛ն, տէր իմ ես դու, և բարեք
իմ ինչ 'ի քէն է:

Արբոց քոց որք են յերկրի քում. սքան-
չելի տրարեր զմմ կամս իմ 'ի նոսա:

Յաճախեոյին հիւանդուելիք նոցա. յետ այ-
սորիկ ապա վաժաղեացին:

Ա՛չ ժողովեցայց 'ի ժողովս նոցա յարեանց, և
ո՛չ յիշեցից զանուանս նոցա 'ի շրթունս լմ:

Տէր բաժին ժառանգուեք իմոյ և բաժակի
իմոյ. դու ես որ այսրէն դարձուցանես զժա-
ռանգութիւն լմ յիս:

Օրհնեցից զտէր որ իմաստուն արար զիս.
մինչ 'ի գիշերի ևս խրատեցին զիս երիկա-
մունք իմ:

Յաւաջագոյն տեսանէի զտէր առաջի իմ
յմմ ժամ, զի է ընդ աջմէ իմմէ զի մի՛
սառանդայց:

Վասն այսորիկ ուրախ եղև սիրտ իմ, և
ցնծացաւ լեզու իմ, ևս՝ և մարմին իմ բնա-
կեցի յուսով:

Օ՛հ ո՛չ թողցես գանձն իմ՝ ՚ի դժոխս, և
ո՛չ տայես սքշ քուժ տեսանել գոպականուի:

Ցւցեր ինձ զճանապարհս քո կեսայ, և
ցուցեր զիս սերտութեւք երեսաց քոց՝ ի քաղց
բուէ վայելչուի աջոյ քո մինչ իսպառ:

Լ՛ուր տէր արդարուի. և նայեա՛ ի խնդ
րուածս իմ, ո՛ւնկն դիր աղօթից իմօց՝ զի
ո՛չ շրթամբքդ նենգաւորօք:

Յ'երեսաց քոյ իրաւունք ինձ ելցեն, և
աչք իմ տեսցեն շուղղուի:

Փորձեցեր զսիրտ իմ և քննեցեր ՚ի գիշե-
րի, փորձեցեր զիս՝ և ո՛չ գտաւ յիս անիրա-
ւութիւն:

Մ'ի խօսեցի բերան իմ զգործս որդւոց
մարդկան. մասն բանից շրթսնց քոյ եւ պա-
հեցից զճանապարհս խիստս:

Հաստատեա՛ զշաւիղս իմ ՚ի ճանապարհի
քուժ, զի մի՛ գայ՝ թակղ'ուցին գնացք իմ:

Եւ առ քեզ տէր կարգացի՝ զի լուար ինձ
ան, խոնարհեցո՛ առիս զունկն քո և լուր բա-
նից իմոց:

Սքանչելի արարեր զդարձուիս քո. ո՞ փըր
կես զայնոսիկ ոյք յուսացեալ են ՚ի քեզ.
յայնցանէ ոյք հակառակ կան աջոյ քո:

Պահեա՛ զիս որպէս բիբ ակն. ընդ հովա-

Ի ետև թևոց քոց ծածկեսցեն զիս յերեսաց
ամբարշտաց՝ ոյք տառճակցոյցին զիս:

Թշնամիք զանձն իմ պաշարեցին, և ՚ի ճար-
պրո իւրեանց արգելին, և բերանք նոցա խո-
սեցան զամբարտաւանութիւնս:

Մերժեցին զիս և այժմ դարձեալ պատե-
ցան զինեւ, ու շեղին խնարհեցուցանել զիս
յերկիր:

Հաժարեցան ինձ որպէս առիւծ զի սրտա-
րատի յորա, և որպէս կորիւն առիւծու զի
նստի տարանեալ:

Արի՛ սէր ժաժանեալ նոցա և խափանեալ
զնոսա, փրկեալ զանձն իմ յամբարշտաց ՚ի
սրոյ և ՚ի ձեռաց թշնամւոյն:

Տէր կեցո՛ գնոսա յերկրէ, բաժանեալ, և
խափանեալ զնոսա ՚ի կեանս իւրեանց:

Դադանեօք Վովք և ցան սրովայնք նոցա,
յապեցան կիրակրովք և թողին զճնայուս ծո-
տղայոց իւրեանց:

Եւ արդարութեանցաց երեսաց քոց, և
յապեցաց յերևել փառաց քոց:

Դա՛ս արա ինձ օճ, և իրաւ սլա ինձ ՚ի
դատատանի իմում:

Յողդէ որ ոչ է աւրջ, ՚ի մարդոց ճղա-
ւորէ նենգաւորէ փրկեալ զիս:

Դու ամ հօրիչ իմ քս՝ ընդէ՞ր մոռացոր
զիս, ընդէ՞ր տրտում գնամ ես 'ի նեղել
թշնամույ իմոյ:

Առաքեալ տէր զլոյս քո և զճշմարտութի
քո, զի առաջնորդեսց'ես ինձ և հանցեն զիս
'ի լ'առն սուրբ և 'ի յարկս քո:

Մոից առաջի սեղանոյ մյ առ ամ, որ ու-
րսիս առնէ գլանկուլի իմ:

Խոտովան եղէց ք'իզ օրհնութ ամ ամ իմ:

Ա՛ռ' ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ, կամ
ընդէ՞ր խռովես զիս՝ յուսա՛ առ ամ, խոստո
վանեալ նմա՝ փրկիչ երեսաց իմոց ամ է:

Ա՛ռ յպնել ինձ նայեալ, և տէր յընկե-
րել ինձ փութալ:

Ա՛մաչեսցեն և յալօթ լիցին, ոյք խընդ-
րէին զանձն իմ. դարձյին յետս և ամաչես-
ցեն, ոյք խորհէին ինձ չար:

Դարձյին առ ժամայն ամաչեցեալք. ոյք
ասէին ինձ վաշ վաշ:

Ցնտացեն և ուրսիս լիցին 'ի քեզ ամե-
նեքեան, ոյք խնդրեն զք'իզ տէր,

Ա՛ստայեն յմէ ժամ, մեծ է ամ. և ոյք
սէրեն զփրկուլիս քո:

Եւ ալքստ և տնանկ եմ, ամ օգնեալ ինձ.
Օգնական և փրկիչ իմ ես. և դու տէր իմ
մի յամենայն:

ՏՈՒՐ զօրուլի ծառայի քո. կեցո՛ղ զորդի ա-
ղախոյ քո. և արա՛ առիս նշան բարուհի:

Տեսցեն ատել իք իմ և ամաչեսցեն. զի դու
տէր օգնեցեր ինձ և մխիթարեցեր զիս:

Փսալք հօր և որդւոյ և:

Երգ:

Հորհեա՛ մե՞զ տէր, 'ի գիշերի՛ վերկ
նային զխաղաղութի՛ քո՛. և պահեա՛ զմեզ 'ի
պատրանա՛ց թշնամւոյ՛. ամենայա՛ղ թ. զօ-
րուք սուրբ խաչի՛ քո՛յ: Տէր անձ՝ փրկու՛թ ե
իմոյ 'ի տուէ կարգացի՛ և գիշերի առաջի քո՛յ:
Մշտցեն աղօթք իմ՝ առաջի քոյ տէր. խո-
նարհեսցի ունկն քո 'ի խնդրուածս իմ: Ե-
կեսցէ առ մեզ տէր պահապան 'ի քէն, և պա-
հեսցէ զմե՛ւ յամժամ: Ա՛ռաքեա՛ 'ի մեզ տը՛
ըզ զօրուլի սրբոյ խաչին՝ որ պահեսցէ զմեզ
յամժ. ժամ: Ա՛րժանի՛ արու տէր զերեկս զայս
խաղաղութ. և առանց փորձուի անցո՛ ըզմեօք:
Ա՛րժանաւորեա՛ տը՛ զգիշերս զայս խաղաղութ.
և առանց մեղաց պահելով ըզմեզ: Բ՛նդ մեզ
տէր անձ՝ գիտաւջիք հեթանոսք և պսրտե-
ցարուք. զի անձ ընդ մե՛ւ է: Եւ լուարուք
զայս 'ի ծագաց մինչև 'ի ծագս երկրի. զի անձ:

Եւ հոգորացեալ ընդ պարտեցարուք. զի
 զի թէպէտ և դարձեալ զօրանայք՝ դարձ
 ՚ի պարտուի մատնեցեք, զի: Եւ զխորհուրդ
 զի խորհեք՝ խափանէ տի. զի: Եւ զբո
 ղոր խօսիք՝ մի՛ մնացէ տա ձեզ. զի:
 քանայ ի յերկիւզէ ձերմէ մեք ոչ երիւր
 ոչ խաղիցուք. զի: Եւ զսէր ամ մեր
 բաւարարացուք, և նա եղիցի մեզ յիւր
 զի: Եւ յուսացեալ եղիցուք մեք ՚ի ն.
 նա եղիցի մեզ ՚ի սրբուի. զի: Եւ յուս
 եղիցուք մեք ՚ի նա, և նա եղիցի մեզ ՚ի
 կուի. զի: Եւ ահաւասիկ ես և մանկունք
 զոր ետ ինձ ամ. զի: Եւ ժողովուրդ որ
 տէր ՚ի խաւարի՝ ետես զյոյս մեծ. զի:
 որ բնակեալ գէք ՚ի խաւարի և ՚ի սառ
 մահու. յոյս ծաղկեացի առ ձեզ. զի: Եւ
 զի մանուկ ծնաւ, որդի և տաւալ մեզ. զի:
 որոյ իշխանուի իւր ՚ի մի՛ ուսաց լերց.
 Եւ որ կոչի անուն ՚ի մեծի խորհրդոյ
 տակ. զի: Եւ պրոնչել ի խորհրդակից. զի:
 ամ հոգե իշխան, զի: Եւ իշխան խաղաղուն
 հանդիլ ձեռոյ յաւիտեանից. տի՛ ամ ընդ մե.
 Եւ փոփոք հօր և որդւոյ և հոգւոյն ո.
 բոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յ
 տե՛ի. ամէն:

Մարտիրոս:

Մերձենալ երկոյիս՝ համբառնամք ըզ
 մեր 'ի սրբուի. զոր ինչ մեղաք այսօր
 ըզով՝ բանիւ, կամ գործով. 'ի յանկո
 մեր զղջանալով. խոստովան լինելով
 զտնիս սրտից մէլոց ծածկագիտիդ ւր
 ւալով յողորմութի քո: Եւ մէք միաբան գո
 րուք. յիշեալ զմեզ տէր՝ յորժամ գոս ար
 ւուր քով. և ողորմեալ մեզ:

Քարոս:

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր ազա:

Մահացարո՛ւք զտնէ, որ իւրով ողորմ լին
 ջնորդեաց մեզ 'ի գործս տունջեան. և
 լհեաց մեզ միաբան գալ հառանիլ 'ի հան
 ո գիշերիս: Եւ մեք յմմ ժամ աղաչեսցուք
 սրգասէրն մծ, լինիլ պահապան անձանց
 ոց. և նա իւրով ողորմութիւն պահեսցէ ըզ
 . և առաջնորդեալ հառուսցէ յիւր բա
 թի հանգիստն. զոր խոստացաւ սիրելեաց
 ց ճշմարիտն մծ յս քս. տէրն ամենա
 լ կեցուսցէ և ողորմեսցի: Օ հանգիստ գի
 րիս: Օ հրեշտակ: Օ բաւուր: Օ սգբոյ խա
 յ ևս: Օ անձինս: Աղորմեսց:

Տէր բարերար, որ մեծաւ գթութիւնք քով
 պատրաստեցիր զյաւիտենական հանգիստն
 առաքինութիւնք աշխատելոցն. և կոչեցիր առ
 քեզ քաղցր ձայնիւ զծանրութեանեալսն և
 դաժանեալսն մեղօք, հանգիստ նոցա խոտորա-
 նայով: Շնորհեա՛ և մեզ տէր՝ անխռով խո-
 դողութիւնք զգիշերս անցուցանել: և ի ծանրութե-
 մեղաց զաշխատեալքս՝ ապահովեա՛ որորմութիւնք
 քով. և արժանաւորեա՛ մշտնջենաւոր հան-
 գրտեանն ընդ ամ սբա քո: Եւ գոհանալով
 փառաւորեսցուք զքեզ ընդ հօր և ամենա-
 սուրբ հոգւոյդ, այժմ. և միշտ և:

Խաղաղութիւն տեղեցուին:

Պարգեւատու բարեաց, և աղբիւր խա-
 ղաղութիւն տէր ան մեր. յամենայն սատանայա-
 կան խռովութեանց խաղաղացո՛ զմիտս մեր, և ըզ-
 խորհուրդս՝ ի գիշերիս յայսմիկ, և յամ ժա-
 մանակի: Այլ զի առաջնորդեալք յանցաւոր
 կենցաղոյս՝ ժամանեացուք յաւիտենական երկ-
 նից արքայութիւն քո. զոր պատրաստեցեր ի
 սկզբսն աշխարհի որբոց քոց: Եւ ընդ նո-
 սին գոհանալով փառաւորեսցուք զհայր և
 զորդի և զսուրբ հոգիդ, այժմ. և:

Սաղմոս. 26:

Տէր լոյս իմ և կեանք իմ՝ ես յօւնմէ՞
երկեացց. տէր ստլաւէն կենաց իմոց՝ ես յօւնմէ՞
դողացայց:

Ի մերձենալ առիս չարաց ուտել զմարմին
իմ, նեղ իչք իմ և թշնամիք իմ. նոքա տկա
րացան և անկան:

Թէ պատրաստեցի ՚ի վերայ իմ պատե
րալմ, ոչ երկեցէ սիրտ իմ. և թէ յարեցէ
՚ի վերայ իմ ճակատս. մարտ սակայն և այ
սուիկ ՚ի քեզ տէր յօւնացայ:

Օ, մի խնդրեցի ՚ի տեառնէ. և դոյն տղա
չեմ. բնակիլ ի՞նչ ՚ի տան տեառն դոմ. ա
ւուրս կենաց իմոց:

Տեսանել ինձ զվայելչուի տեառն, և հրա
ման տալ ՚ի սաճարի նորա:

Ծածկեաց զիս ՚ի խորանի իւրում յաւուր
չարի. ընդ յարկաւ արար զիս ՚ի ծածկոյթ
խորանի իւրում:

Ի վիմէ բարձր արարեր դիս. և այժմ բարձր
արա զգլուխ իմ ՚ի վերայ թշնամեաց իմոց:

Շուրջ եղէց՝ և մատուցից ՚ի խորանին
պատարադ օրհնուե. օրհնեցից և սաղմոս ա
սացից տեառն:

Լ՛ո՛ւր տէր ձայնի իմում, գի կարդացի առ
քեզ. ողորմեա՛ ինձ և լ՛ո՛ւր ինձ, գի քեզ ա-
սաց սիրտ իմ, և խնդրեցին երեսք իմ, գե-
րեսս քո տէր խնդրեցին:

Մի՛ դարձուցաներ գերեսս քո յինէն. և
մի՛ խոտորիւր քարկուք ՚ի ծառայէ քուսմէ:

Օղնական իմ լեր տէր՝ մի՛ անարգեր զիս
և մի՛ թողուր զիս ան փրկիչ իմ:

Հայր իմ և մայր իմ, թողին զիս. և տէր
իմ ընկալաւ զիս:

Օրէնսգէտ արա զիս տէր ՚ի ճանապար-
հի քում, և առաջնորդեա՛ ինձ ՚ի շաւիղս քո
ուղիղս:

Վասն թշնամեաց իմոց, մի՛ մատներ զիս
՚ի ձեռս նեղչաց իմոց:

Յարեան ՚ի վերայ իմ վկայք մեղաց. և
ստեցին ինձ յանօրէնուհի իւրեանց:

Հաւատացի տեսանել զբարութի տեսուն
յերկրին կենդանեաց, համբեր տեսուն և
քաջալերեաց. զօրասցի՛ սիրտ քո և համ-
բեր՝ տեսուն:

Փառք հօր և որդւոյ և:

Երգ ԽԵՐՈՒՆ ԵՆԻՐՈՒՄԻ

Սայեա՛ս սի՛րով հայրըդ գըլթած 'ի բո-
 տեղծեալ գործըս ձեռաց. և զբանակըս հրեշ-
 տակաց տուր սրահապան մեզ տկարացս. փըր-
 կեա՛ս գանձինս 'ի փորձանաց 'ի խաւարի շրջող
 դիւաց. զի՛ 'ի տուընջեան և գիշերի տացուք
 քեզ փառս անլըռելի:

Եին անեղ անսկզբան ծնունդ անճառ որ-
 դի և բան. որ արարեր զտիւ գործոյ և ըզ-
 գիշեր 'ի հանգիստ քնոյ. տո՛ւր 'ի ննջել աչաց
 մամնոյ արթուն լինիլ մէջ ըստ հոգւոյ. զի՛

Բաբուն հսգւոց բանաւորաց աղբիւր լու-
 սոյ բաշխող շնորհաց. 'ի փակել դրանց բը-
 նունց մարմնոց լոյս տուր աչաց սրտից մե-
 րոց. 'ի գիշերաց առ քեզ կանխել ընդ հրե-
 ղինացն օրհնաբանել. զի՛

Սուրբդ սրբոց երրորդուի զմէզ մաքրեա՛ս
 քեզ բնակուի. շնորհեա՛ս ընդ մանկանցն ա-
 ռողաւորի հանգչել ընդ քեզ 'ի յանկողնի.
 տո՛ւր զհայցուած բարեկամին զփոխ երից նը-
 կանակին. զի՛

Երեւելի լոյս ստեղծեր զտիւ և զգիշեր
 բաժանեցել. ծագեա՛ս մեզ տէր 'ի գիշերի ըզ-
 ճառագայթս իմանալի. տո՛ւր յամ ժամանա-
 կի յզպահալանող աջ բո հովանի. զի՛

Սիրոյ քո հուր արկեալ յերկիր բոլբոջեա-

ցի 'ի հոգիս մեր. զխորհուրդ սրտից մեր մար-
բեացէ զլոյս գիտուն քո փայլեայէ. 'ի քոյ
մահա զմեզ գործուացէ զմիտս բոցով քո
վառեայէ. զի:

'ի քեզ նայեմք լոյսդ անմատոյց 'ի զգայա
ական ծածկեալ լուսոյ. որ փայտ մեր եղար
'ի գբի և ննջեցեր 'ի տապանի. առ մեզ նըն-
ջեալ արթուն բնութի հերքեալ զչարին ներգոր
ծութի. քի:

Եւդ լուսոյ անլուսութեան պաղատանօք կամք
առ ոջի. որ փակեալ դրամբ բք յերեկոյնն ե-
րևեցար մեռաւանիս. ընդ թումայի առ քեզ
դ'չեմք տէր և մծ զքեզ դաւանեմք. էջ և
առ մէջ յերեկոյիս և տուր զողջոյն քո 'ի
հոգիս:

Բամեայքս ըզքեզ տէր տղայեմք մեզ յօգ-
նութի նայեալ հայցեմք. պահապանդ իսրայէլի
անձայց մերոյ լեր հովանի. օթեալ առ մեզ
խողորմոր և նընջեսյուք անխաղաբար.
զի ընդ առաւօտըս կանխեսցուք օրհնել ըզ-
քեզ ըդ. հօր հոգւով:

Ղուկան փողոյ՝ գործելի որ 'ի վերջնոս լին
գիշերի. լսել արա զմէջ արժանի և աջակողմ
օգնոյ դատի. անշէջ վառել լոյս լուստերոյ
քո իմաստուն հիսդ կուտանայ. զի ի փնայիդ
իյաւագատ հարստօք հոգւով ժողովրդիս:

Հարած եւս 'ի մեզ տէր հըշանա՞ւ խաչի քո
 և ը' գղիւմամարտ և զաներև ոյժ գազանն, և
 մի' տար յապուկ ոնուի՞ր և քո ժառանգուի՞ս:

Բարեխօսեալ վառն մեր անձաժի՞ն մարի-
 ա՞մ. որ ծընար զտէր անը՞ծ որ հովուէրն
 զխորայէլ. ա՞մենադօր և սքանչելի փառօքն
 իւրո՞վ ք:

Մայրանք:

Տէր՝ մի' դարձաւցաներ զերեսս քո յինէն.
 տէր բարեբար՝ աղուչեմ գրեգ, օգնական իմ
 լի՛ր: Տէր՝ մի' անարգեր զիս. և մի' թողուր
 զիս անձ փրկիչ իմ:

Քարոզ:

Մաշեացո՛ւք զամենակայն անձ. և խընդ-
 րեացո՛ւք 'ի նմանէ. զի առաքեցցէ զհրեշտակ
 խաղաղուէ, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ յերկիւ
 դական գիշերիս, 'ի դիւական խաղաղէ՛ ամ-
 բողջ պահելով զհօգի և զմարմին մեր մին-
 և 'ի կատարումն ժամանակի ամաց մերոց:
 Ամենակալ տէր:

Աղօթ:

Հարհատու բարեաց՝ յոմի առաւ ան-
 մահ տէր, աղուչեմ ք զքեզ՝ փառաբորնս յոն-

ձ մեց մերոց զաղ ջամղ ջին, և զխաւարային
խորհուրդս: Ի պատրանաց բանսարկուն պս
հեա՝ զմեզ. և շնորհեա՝ մեզ հաւատով պապս-
ւինիլ յամենասուրբ երրորդունիդ՝ 'ի հայր և
յորդի և 'ի սուրբ հոգիդ. այժմ և:

Յաւուրս աղուհայից ասո ասի Մեքիծքն՝ ինչ
յայլ աւուրս՝ Հայր մեր որ յերկինս:

Սաղմոս. 118.

Երանեալ են անբիծք 'ի Ճանապարհի, և
ոյք գնան յօրէնս տեառն:

Երանի՛ ոյք քննեն զվկայունիս նր. բոլորով
սրտիւ իւրեանց խնդրեացեն զնս:

Աչ թէ ոյք գործեն զանօգէնունի, 'ի Ճա-
նապարհս նորա գնացեն:

Դու պատուիրեցեր զպատուիրանս քո՝ 'ի
պահել ինձ յոյժ:

Երանի՛ թէ յաջողեալ էին ինձ Ճանապարհք
իմ, 'ի պահել ինձ զարդարունիս քո:

Յայնժամ ես ոչ ամաչէի, 'ի զգուշանալ
ինձ 'ի պատուիրանս քո:

Խոստովան եղէց քեզ տր յուղղունի սրտի
իմոյ. ոմ պատուիրանս արդարունք քո:

Օ՛խրաւունս քո պահեցի. մի՛ թողուր զիս
մի՛շ իսպառ:

Ի՛նչ ուղղեսցէ երիշասարդ զճանապարհս
իւր. այլ՝ ի պահել զբանս քո:

Բոլորով սրտիւ իմով խնդրեցի զքեզ. մի
մերժեր զիս՝ ի պատուիրանաց քոց:

Ի սրտի իմում թագուցի զբանս քո, որ
պէս զի մի՛ մեղայց քեզ:

() րհնեալ ես դու տէր. ուսո՛ր ինձ զարդա-
րութիւնս քո:

Դի՛թամբբ իմովք պատմեցից զամ իրա-
ւունս բերանոյ քո:

Ի ճանապարհս վկայուից քոց զուարճայայ,
որպէս յամ՝ ի մեծուէ:

Ի պատուիրանս քո հոգացայ. և զգուշա-
ցայ ի ճանապարհս քո:

Օ՛խրաւունս քո խօսեցայ, և ո՛չ մոռացայ
զբանս քո:

Հատո՛ ճառայի քում, զի կեցից և պա-
հեցից զբանս քո:

Օ՛արթո՛ զաչս իմ, և նայեցայց ի սքան-
չի իս օրինաց քոց:

Պանդուխտ եմ ես յերկրի. մի՛ թագու-
ցաներ յինէն զպատուիրանս քո:

Քափազեաց անձն իմ, ի ցանկալ ինձ յի-
րաւունս քո յամ ժամ:

Կոտորեցեր ամբարտաւանից. անխեղ
ոյր խոտորեցան 'ի պատուիրանաց քոց:

'Ի բայց արա յինէն զնախատինս և զբ-
հարհարհանս. զի զվկայուլիս քո խնդրեցի:

Քանզի նստան իշխանք՝ և չարախօսէին
զինէն. այլ ծառայ քո խորհէր յիրաւունս քո:

Օ, ի վկայուիք քո խօսք իմ էին. և խոր-
հարդք իմ արդարուի քո:

Մերձեցաւ անձն իմ 'ի հող, տէր կեցո
զիս ըստ բանի քում:

Օ, ճանապարհս իմ պատմեցի քեզ. և լուար
ինձ. ուսո՛ր ինձ զարդարուիս քո:

'Ի ճանապարհս արդարուից քոյ իմաս-
տուն արաւ զիս. և քննեցից զսքանչելիս քո:

Տքնեցաւ անձն իմ առ 'ի ձեռնձրանալ. հաս-
տատեալ զիս 'ի բանս քո:

Օ, ճանապարհս մեղաց 'ի բայց արա յինէն
և յօրէնս քո ողորմեալ ինձ:

Օ, ճանապարհս ճշմարտուն քո ընտրեցի. և
զիրաւունս քո ես ոչ մոռացայ:

Մերձեցայ ես 'ի վկայուիս քո, տէր մի՛ յա-
մօթ առներ զիս:

'Ի ճանապարհս պատուիրանաց քոց ըն-
թայայ. զի անդորր արարեր սրտի իմոյ:

() Ինչպէ՛տ արա զիս տէր, 'ի ճանա-

պարհս իրաւանց քոյ. և խնդրեցից զնա յամ
Ժամ:

Իմաստուն արա զիս. և քննեցից զօրէնս
քո, և պահեցից զնա բոլորով սրտիւ իմով:

Առաջնորդեա՛ ինձ ՚ի շաւիղս պատուիրանս ց
քոյ. զի ընդ նոսա հաճեցայ:

Խնարհեցո՛ զսիրտ իմ ՚ի վկայուիս քո, և
մի՛ յագահուի,

Դարձո՛ զաչս իմ, զի մի՛ տեսից զնաւրսւի.
՚ի ճանապարհս քո կեցո՛ զիս:

Հաստատեա՛ ծառայի քում. զբան քոյեր-
կիւղ քո:

Հան յինէն գնախատինս, զոր և կարծեցի.
զի դատաստանք քո բաղցր են:

Ահա ցանկացայ պատուիրանաց քոց, յար-
դարուեք քում կեցո՛ զիս:

Այնպէս ՚ի վերայ իմ ողորմուի քո տէր.
և փրկուի քո ըստ բանի քում:

Տաց պատասխանի ոյք նախատեն զիս բա-
նիւք, զի ես ՚ի բանս քո՛ յուսացայ:

Մի՛ ՚ի բացիայ առներ ՚ի բերանոյ իմէ ըզ
բան ճշտարտուեք մինչև յոյժ. զի յիշուուեմ
քո յուսացայ:

Պահեցի զօրէնս քոյմ Ժամ, յաւիտեան և
յաւիտեանս յաւիտենից.

Գնայի ես յանդորրու. զի զպատուիրանս
ք. խնդրեցի:

Խոսէի զվկայուլիս քո ամառի թագաւո-
րաց, և ոչ ամառէի:

Խորհէի 'ի պատուիրանս քո զոր սիրեցի:

Համբարձի զձեռս իմ 'ի պատուիրանս քո
զոր սիրեցի. և խորհէի յարդարուէ քում:

Սիշեա՛ զբան ծառայի քո, յոր և յու-
սացուցեր զիս:

Սա մխիթարեացէ զիս 'ի խոնարհուէ ի-
մում. զի բան քո կեցոյց զիս:

Լմբարտաւանք անիրաւեցան յիս յոյժ,
այլ յիրինաց քոց ես ոչ խոտորեցայ:

Յիշեցի զիրաւունս քո յաւիտենից տէր,
և մխիթարեցայ:

Տրտմուի կալաւ զիս 'ի մեղսւորաց, և ոյք
թողին զօրէնս քո:

Գովելի են ինձ իրաւունք քո, 'ի տեղւոջ
պանդխտուէ իմոյ:

Յիշեցի 'ի գիշերի զանուն քո տէր. և պա-
հեցի զօրէնս քո:

Սա եղև ինձ Ճանապարհ 'ի կեանս. զի
զարդարուլիս քո խնդրեցի:

Բաժին իմ ևս դու տէր, ասացի պահել
ինձ զօրէսս քո:

Աղաչեցի զերեսս քո բոլորով սրտիւ իմով.
ողորմեա ինձ ըստ բանի քում:

Խրհեցայ 'ի Ճանապարհս իմ. և դաժուցի
զատս իմ 'ի վկայուիս քո:

Պատրաստեցայ և ոչ խռովեցայ. զի պա-
հեցի զպատուիրանս քո:

Տոռւնք մեղաց պատեցան զինեւ. այլ զօ-
րէսս քս ես ոչ մոռայայ:

Ի մէջ գիշերի յառնէի խոստովան լինիլ
առ բեզ, վս իրաւանց և արդարուն քո:

Հաղորդ էի ես Ծմ. երկիւղածաց քոց. որոց
պահեալ էին զպատուիրանս քո:

Պորովոք տեսուն լի եղև երկիր. զարդա-
րուիս քո ուսո՞ ինձ:

Բաղցրուի արարեր ընդ ծառայի քում.
տէր, ըստ բանի քում:

Օքաղցրուի, զխրատ, և զգիտուի ուսո՞
ինձ. զի 'ի պատուիրանս քո ես հաւատացի:

Մինչչև խոնարհեալ էի ես՝ մեղայ. վս այ-
նորիկ զբանս քո պահեցի յոյժ:

Քաղցր ես դու տէր, և քաղցրուք քով
ուսո՞ ինձ զարդարուիս քո:

Բոցմացան յիս անիրաւունք ամ բարսա-

ւանից. այլ ես բոլորով սրտիւ իմով քննեցի
զպատուիրանս քո:

Մածան որպէս կաթն սիրտք նոցա. այլ
գօրէնս քո խօսեցայ:

Բարի է ինձ, զի խոնարհ արարեր զիս. ուն
ուսայց զարդարուիս քո:

Բարի են ինձ օրէնք բերանոյ քո, քան ըլ
հագարոս ոսկւոյ և արծաթոյ:

Զեռք քո արարիս՝ և ստեղծին զիս իմաս
տուն արա զիս՝ և ուսայց զպատուիրանս քո:

Երկիւղածք քո տեսցեն զիս՝ և ուրախ ե-
ղիին. զի ես 'ի բանս քո յուսայցայ:

Նսնեայ տէր զի արդարուք են դատա-
տանք քո. յերաւի խոնարհեցուցեր զիս:

Եղիցի ողորմուի քո 'ի մխիթարել զիս.
ըստ բանի քում, գծաւայս քո:

Եկեացեն յիս գթուիք քո՝ և կեցից. զի
օրէնք քո խափ իմ էին:

Նաչեացեն ամբարտաւանք՝ որք 'ի տա-
րապարտուց անիրաւեցան յիս. այլ ես հո-
գացայ 'ի պատուիրանս քո:

Խոստոյեն զիս երկիւղածք քո, և ոյք
ճանաչեն զվկայուիս քո:

Եղիցի սիրտ իմ անբիծ յարդարուի քում.
զի մի՛ ամաչեցից:

Արօտացաւ անձն իմ 'ի փրկուիս քո.
զի ես 'ի բանս քո յուսացայ:

Ապասեցին աչք իմ բանի քում. ասացի
ե՛րբ մխիթարեսցէս զիս:

Եղէ ես որպէս տիկ 'ի պարզի. զի զար-
դարուիս քո ես ո՛չ մոռացայ:

Քանի՞ ինչ են աւուրք ծառայի քո. ե՛րբ
արասցես ինձ իրաւունս 'ի հալածչաց իմոց:

Պատմեցին ինձ անօրէնք զխորհուրդս. այլ
ո՛չ որպէս զօրէնս քո:

Ըմնայն պատուիրանք քո ճշմարիտ են. 'ի
նանիւ հալածեցին զիս, օգնեալ ինձ:

Փոքր մի ևս՝ և կորուսանէին զիս յերկրի.
այլ ես ո՛չ թողի զպատուիրանս քո:

Ըստ ողորմուե՛ քում կեցո՛ւ զիս. և պահե-
ցից զվկայուիս բերանոյ քո:

Սաւիտեան տէր՝ բան քո կայ յերկինս.
ազ գէ մինչև յազգ ճշմարտուի քո:

Հաստատեցեր զերկիր՝ և կայ.
Հրամանի քում մնայ տիւ. զի ամենեքեան
ծառայք քո են:

Եթէ ո՛չ օրէնք քո խօսք իմ էին, կանխաւ
ևս արդեօք կորուսե՛լ էի 'ի խոնարհուե իմում:

Յաւիտեան ո՛չ մոռացայց զարդարուիս քո.
զի նոքօք կեցուցեր զիս:

Քո եմ ես, և կեցո՛ւ զիս. զի վարդաբուլիս
քո խնդրեցի:

Ինձ սպասեցին մեղաւորք 'ի կորուսանել,
զի վկայուլիս քո ես 'ի միտ առի:

Յո՛ւմ՝ կատարածի տեսի վժախճան. յոյժ
անդորր էին ինձ պատուիրանք քո:

Որպէս սիրեցի զօրէնս քո. զօրհանապազ
խօսք իմ էին:

Քան զթշնամիս իմ իմաստուն արարեր զիս
'ի պատուիրանս քո. զի յաւիտեան իմ էին:

Քան զո՛ւմ աւուրցիչս իմ՝ իմաստուն եղէ,
զի վկայուլիք քո խօսք իմ էին:

Քան զծերսն իմաստուն եղէ. զի զպատ-
ուիրանս քո քննեցի:

Յո՛ւմ ճանապարհաց չարաց արգելի հոտս
իմ. որպէս զի պահեցից զբանս քո:

Յիշուանց քոց ես ո՛չ խոտորեցայ, զի
դու օրէնապէտ արարեր զիս:

Որպէս զի քաղցր են 'ի քիմս իմ բանք
քո քան զմեղ ր՝ բերանոյ իմոյ:

'ի պատուիրանաց քոց իմացեալ՝ ատեցի
զո՛ւմ՝ ճանապարհս չարաց. զի դու օրէնապէտ
արարիք զիս:

Որպէս են բանք քո հաից իմոց, և լոյս
տան շաւղաց իմոց:

Երգուայ և հաստատեցի, զի պահեցից
 ցամ իրաւունս արդարուի քո:

Խոնարհ եղէ մինչև յոյժ. տէր՝ կեցո՛ զիս
 ըստ բանի քում:

Բնդ կամս բերանոյ իժոյ հաճեաց տէր. և
 զիրաւունս քո ուսո՛ ինձ:

Ենձն իմ՝ ՚ի ձեռս քո է յամ՝ ժամ. և զօ-
 րէնս քո ես ոչ մոռացայ:

Եղին ինձ մեղաւորք որոգայժ. ՚ի պատուի-
 րանաց քոց ես ոչ մոլորեցայ:

Ճառանգեցի զվկայութիս քո յաւիտեան.
 զի ցնծուի է սրտի իմոյ:

Խոնարհեցուցի զսիրտ իմ, առնել պարդա-
 րուիս քո յաւիտեան, վասն հատուցման:

() անօրէնս ատեցի, և զօրէնս քո սիրեցի:

() գնական և փրկիչ իմ ես դու. և ես ՚ի
 բանս քո յուսացայ:

Ի բաց եղբուք յինէն չարք. և քննեցից
 զպատուիրանս ւոյ իմոյ:

() գնեա՛ ինձ ըստ բանի քում, և կեցո՛ զիս
 և մի՛ յաւժժ առներ զիս ՚ի յուսոյ իմմէ:

() գնեա՛ ինձ և տալրեցո՛ զիս. և խորհե-
 ցայց յիրաւունս քո յամ՝ ժամ:

Ենարգեցեր գամէնեսեան՝ որք ապստամբք
 եղեն յարդարուից քոց. զի անիրաւուք էին
 խորհուրդք նոցա:

Յանցաւորս համարեցայ զԹՄ մեղաւորս երկ
րի. ի՞նչ այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս քո:
Բեկեւեա՛ ընդ երկիւղ քո զմարմին իմ. զի
'ի դատաւտանաց քոց երկեայց յոյժ:

Արարի իրաւունս և արդարունի. մի՛ մաս
ներ զիս 'ի ձեռս նեղչաց իմոց:

Բնկա՛ւ զծառայս քո 'ի բարի. զի մի՛ ամ-
բարտաւանք զզուեցցին զիս:

Ապտեցին աչք իմ փրկունք քում տէր. և
բանից արդարունք քո:

Արա՛ ընդ ծառայի քում տէր ըստ ողոր-
մունք քում, զարդարունիս քո ուսո՛ ինձ:

Ծառայ քո եմ ես, իմաստուն արա զիս,
և ծանեայց զվկայունիս քո:

Դամ է պաշտե՛ւ զտէր. խափանիցին զօ-
րէս քո:

Վասն այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս քո
քան զմի ոսկի և զտպազ իոն:

Ամենայն պատուիրանք քո յաջողեցան ինձ,
զի ատեցի ես զճանապարհս չարաց:

Աքանջելի են վկայունիք քո, վասն այսո-
րիկ սիրեաց զնոսա անձն իմ:

Յայտնունի բանից քոց լուսաւոր է, և ի-
մաստուն առնէ զաւայս:

Օքերսն իմ քսցի, և առի զհոգի՝ ի պատ
ուիրանս քո փափագեաց ամեն լմ:

Նայեա՛ առիս և ողորմեա՛ ինձ, ըստ իրա-
ւունս սիրողաց անուան քո:

Օ՜ ճանապարհս իմ ուղիղ արա ինձ ըստ
բանի քուժ՝, և մի՛ տերևացեն ինձ ամ մեղք:

Փրկեա՛ զիս ի զրպարտութիւն ժողովան, և
պահեցից զսլատուիրանս քո:

Երևեցո՛ւ դերեաս քո ի ծառայս քո, և ու-
սո՛ ինձ զարդարուիս քո:

Վտակք ջուրց իջին յաչաց իմոց, զի ոչ
պահեցին զօրէնս քո:

Երգար ես դու տի, և ուղիղ են դատա-
տանք քո:

Պատուիրեցեր զարդարուի վկայունց քոյ
և ճշմարիտ են յոյժ:

Մաշեցայ զիս նախանձ քո, զի մոռացան
զբանս քո թշնամիք իմ:

Բնորեալ է բան քո յոյժ, և ծառայ քո
սիրեաց դաս:

Մանուկ եմ ես և արհամարհեալ, և զար-
դարուիս քո ես ոչ մոռացայ:

Երդարուի քո արդարուի յաւիտենից, և
օրէնք քո ճշմարիտ են:

Ներդառիք և վիշտք գտինս զիս. և պատ-
ուհիս անք քո խոսք իմ էին:

Արդ որովք են վնայուիք քո յաւիտեան. ի-
մասս ո՞՞ւն արա և կեցո՞՞ զիս:

Արդայի տա քեզ բոլորով սրտիւ իմով.
լուր իսձ տէր, զի քորդորուիս քո խնդրեցի:

Աղտակեցի տա քեզ և փրկեա՞ զիս. և
պահեցից զվնայուիս քո:

Կանխեցի տարածածու՝ աղտակեցի. և ես
ի բանս քո յաւանդայ:

Կանխեցին աչք իմ առաւօտու. ի խօսիլ
իսձ զբանս քո:

Չայի իմում լուր տէր՝ ըստ ողորմութե
քում. և յիշուանս քո կեցո՞՞ զիս:

Մերձեցուցին զիս հալածիչք իմ զանո-
րէնուի. զի յորինայ քոց հեռի եղեն:

Մերձ ես դու տէր. և ամ պատուիրանք
քո ճշմարիտ են:

Ի սիւղ բանէ ճաննայ ի վնայուեց քոց. զի
յաւիտեան հաւատս տեցեր զնոսա:

Տե՛ս զիսն արհուլի իմ, և փրկեա՞ զիս. և
զի գորէս քո ես ոչ մաւոցայ:

Գտտեա՞ գգառաստանս իմ, և փրկեա՞ զիս
և ըստ բանի քում կեցո՞՞ զիս:

Հեռի է ի մեզս օրոյ փրկուի, զի զիբա-
ւուս քո ոչ պահեցին:

Գթուիր քո բարձում են տէր, և ըստ ի-
րաւանց քոց կեցն՝ զիս:

Բազում են որք հալածեն և չեղեն զիս.
'ի վկայուելոց քոց ես ոչ խոտորեցայ:

Հայէի յանազօրոյս՝ և մաշէի, զի դպատ
ւելիւանս քո ոչ պահեցին:

Տես՝ զի դպատուելիւանս քո սիրեցի. սէր
ողորմութք քո կեցն՝ զիս:

Սկիզբն բանից քոց ճշմարտութի է. յսկի
տեան են ամ իրաւունք արդարուն քո:

Ի շխառք հալածեցին զիս՝ ի նանիր. և
բանից քոց երկեաւ սիրտ իմ:

Ցոծայայ ես՝ ի բանս քո սրպէս այն, որ
գտանէ աւար բազում:

Օ մեղսս տեցի և անարդեցի, և դօրէնս
քո սիրեցի:

Կօթն անգամ յաւուր օրհնեցից դքեւ, վն
իրաւանց և արդարուն քո:

Խաղաղութի բազում է այնոցիկ, ոյք սիրեն
դօրէնս քո, և ոչ դոյ՝ ի նոսա զայթակղութի:

Ապաստեցի վրկունքում տէր, և զպատուի
րանս քո սիրեցի:

Պահեաց անձն իմ զվկայութիս քո: և սի-
րեաց յոյժ:

Պահեցից դպատուելիւանս՝ և զվկայութիս քո.
Ըն ամ ճանապարհսք իմ առաջի քո են:

Մ

երձեցին խնդրուածք իմ առսջի քո
տէր. ըստ բանի բաւժ ի խաւտուն արան զիս:

Մոցեն աղօթք իմ առսջի քո տէր. և
բանիւ քո փրկեալ զիս:

Բշխեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիս քո.
յորժամ ուսուցես ինձ զարդարութիս քո:

Խտեսցի լեզու իմ զբանս քո. զի ամ
պատուիրանք քո արդարութեան:

Եւ իցի ձեռն քո ՚ի կ'տուցանել զիս. զի
զպատուիրանս քո ըստրեցի.

Ցանկացայ ՚ի փրկուեք բաւժ տէր, և օրէնք
քո խօսք իմ էին:

Կ'ոցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ, և իրա-
ւաւք քո օգնեսցեն ինձ:

Միտրեցայ ես որպէս զօշխար կորուսեալ
խնդրեալ զԿուսայ. քո, զի զպատուիրանս քո
ես ոչ մոռացայ:

Փառք հօր և որդւոյ և:

Եւ զհնի տե՛ շարահան:

Ի քէն հայ յեմք հայր զթուեց և ամ
միսնի՛թ տուն, ՚ի տընս ոսկան գեղերայն
մե՛ր ձեռն ժամուս. մըխնի՛թ սրեալ ըզմեղ ՚ի
տրտուեց մեյուր. և շնորհեալ զաւրսխուի գոթ
ծա՛լք արդարուն. տընսն յամք մք
ամս՛ծինին և տմեսս՛յն արդարուն:

Ըստ քաղցրադոյն մեային քո հրամանի
կոչման որդի մի. եկեալ եմք առաջի քո յե-
կոյիս աշխատեալք և ծննդաբեռնեալք թե-
թեւացո՞ւն ծանրուեց մեղոց զանձինս. և զօ-
րացո՞ւն բառնալ կամաւ զքաղցր լուծ քոց
պատուիրանաց. աղաչանքս սուրբ:

Պաղատիմք աք քեզ հոգւով ՚ի հանգստեան
հասեալ ժամուս մարդասէր հոգի մի. յոր-
ժամ նորոգես զերեսոս երկրի. և վերջստին
ստանաս զոգիս մարդկան. նորափետուր զար-
դարեա՛ւ ըզ՛ը շնչեալո՛ւն մեր ըզճնեալսն ՚ի
քէն սք աւագանաւն. աղաչանքս սուրբ:

Օ կենդանագիր անարատ ծնողի քո. արկա-
նեմք առաջի անոխակալ տէրուեդ քո. յոր-
ժամ գոս վառօք հօր դատել ըլ թշնամին
խաչի քո. ներեա՛յ յանցանաց մերոց բարեխօ-
տուք մօր քո և կուսի. աղաչեմք ըզքեզ տի
պահպանեա՛ զմէզ ընդ հովանեաւ խաչի քո սք:

Հաղորդս արա՛ և զմէզ տի. ընդ սք քոց
առաքելոցն. որք արժանի եղեն տեսանել ըզ
քեզ ՚ի յարուի քո. արժանաւորեա՛ տի տե-
սանել ըզքեզ ՚ի միւսանգամ քո դարձրատին.
օրհնուի առաքողին ՚ի բարձունս:

՚ի նստիլ քո յատենի դատաւոր պհեղ. ա-
ղաչանքս սք ուժսճնին. յիշէ. և զնջեցեալսն ը

մէր. յորժամ զայցես անձառ փառօք. քան-
զի քո են փառք յաշխտանս ամէն:

72 **Ա**րքաւհի^{աւ} մարիամ. սափոր ոսկի և
տապալա^{աւ} և կտապալա^{աւ} նա'ց. ո'ր զի վ-
րուստ զհա'գրն և ենաց պարգեւեցե'ք քաղ-
ցեալ ընդ լե'ս. առ նա միշտ բարեխօսեալ
վասըն քաւուե' մե'ղաց մե'րոց:

Դատք անմարմնոց հրեշտակաց. քեզ երա-
նեն ամէնօրհնեալ կոյս մարիամ. որ և էսկից
բանն որ ընդ հօր կրեցեր 'ի քեզ անսերմա
պէս. առ նա միշտ բարեխօսեալ. վասըն քա-
ւուե':

Վասն որոյ և մեք հաւատացեալքս քեզ
երկիրպագանեմք քս և արտասուօք հայցեմք
'ի քէս. բարեխօսուք անձանին զանոյն լոյս
քո ծագեալ յանձինս մեր. օրհնեմք զքեզ 'ի
յարուե' երեկոյիս ահաւոր թագաւոր:

73 **Ա**ռաքեալք մի. ընտրեալք 'ի ըս-
կըզբանէ' նախ քան զաշխարհս. ո'րք
ա'րժանի եղէ'ք տե'սանել զանտե'ան հրե-
ղի նոյ. բարեխօսեցէ'ք առ սէ'ր վասըն
մանկա'ց եկե'ղե'ցւոյ:

Ի որեկամք ըի. հաղարապետք անձանի

խորհրդոցն. որք 'ի հօտանուտ մեղաց ծովէս
վերածիք զմարդիկ 'ի կեանս տնտաշ. բարե:

Վերագոյն քան զբնաւս. տաճառելոյն հա-
սիք երանուեն. որք 'ի գալտեան տեառն նըս-
սիք յերկոտասան սխառն քի. բարե:

Սա^Մ ընտանեալ^Մ պա՛հէին յանեղաշէ՛ն^Մ և^Մ
դրս խաի^Մ ն^Մ զճանապ^Մ ս^Մ ինչոս ծա^Մ աոյն՝ կե^Մ
նայ. քրո՛վբէալոս^Մ և^Մ հո՛յս քե՛լն բոցեղէ՛ն^Մ
սրովբէ՛ն^Մ և^Մ ք. տ^Մ յոր սրտափաղիւտ^Մ գուցաբ
յերկրի մծաղաբ^Մ փայտ կենա^Մ ց և^Մ վեր^Մ իկո՛ւն
զքեզ. օրհնեն մանկուել^Մ ք սուրբ եկեղեցի^Մ
և^Մ յ^Մ:

Սաբեկայ ծառոյն վերաբերեալ խոյ յող-
ջակէզս փոխանակ խոսհակայ. այլ 'ի վերայ
քո զենաւ գառն անսրտա. 'ի հաշտուելի հօր և
'ի բառնալ ըզմեղըս մեր. զքեզ օրհն:

Պարծանք պօղոսեան. դաւանեալ ըզ-
քեզ մծային բանին տեղի և վերանան. քան
զի քե ապրեցաք 'ի խոճանսղ և յանմար-
մին դադանէն. և 'ի վերայ քո հեղեալ շիթք
անսպակամ արեանն ըզկողածնին ջըջեաց
ըզմեղս. զքեզ օրհն:

Երկնաւ^Մ ք հօտ բ^Մ սուրբ^Մ և^Մ զոր հո՛ւն^Մ բշ

ւըն քս ջ թողեալ յերկի՛նս. և եկեալ ՚ի
 խընդի՛ր մեզ մօլո՛րե՛լոցս. որով լըցեալ
 զթիւ հա՛րիւրո՛ցդ. արար ուրախութի՛ն ՚ի
 յերկի՛նս երկնա՛ւորացդ. աղաչիմք ըզձե՛ւ
 բարեխօս իրաւք առ տէ՛ր վասըն քաւո՛ւն
 մե՛զսց մե՛րո՞ց:

Տեսանօղք անտեսին, խորհրդածուք խո-
 րոցն մի. որք իջեալ ընդ միածնին ոպտաւ-
 ւորել տնօրէնուենն, ՚ի ծննդեան աւետաւորք
 հովուացն. և կանանցըն իւղաբերից կենաց
 քարոզք զկենդանւոյն. աղ:

Պահապօնք աշխարհի, բանակըք տեառն
 շուրջ զերկիւղածովք. բարեկամք ազգի
 մարդկան միջնորդք մահու և յարուի. մի-
 քայէլ և գաբրիէլ մեծք. որ կայք միշտ
 առաջի ամենաաւորք երրորդուեն. աղ:

Լճրկնաւոր փեսայ անըստուեր լոյս իմա-
 նա՛ւի. որ ՚ի յե՛րկնից ի՞ջնի. ՚ի սէ՛ր հար-
 սի՛ն ք: եկե՛ղե՛մ ցւո՛յ. գոր խօսեցաւ քե՛զ
 բարեկամի և փեսաւէ՛րըն քո՛ յո՛վհաննէ՞ս.
 սորին մաղթանօ՛ք ողո՛մս լմեա՛:

Քառակերպիցըն անհաս և անտես ՚ի սե-
 րովբէից. սըրբուից սուրբ և տէր բոլորից.
 խնարհեց որ ՚ի յի՛րդանան. հայ յելով ՚ի ծա-

ապէն. մաքրուի ջրոյ 'իլուսանալ ըզմեղս ա-
ղամայ. սորին:

Ար յամբորդւոյն վըկացեցաւ զառն ոյ
քործող մեղոց. զոր զերս գոյն արդարոց. ծա-
նուցիւր մեծ 'ի ծնունդս կանանց. և ճրագ օ-
րինացն. որ և 'ի դրժիսս ըզփըրկական զա-
լուսաւն քո քարոզեաց. սորին:

Մաղլան:

Հոգւոյն հանգուցելոց քն մեծ ալան հան-
գիստ և ողորմուի. և մեզ մեղաւորացս՝ շնոր-
հեալ զթողուի յանցանաց:

Քարոզ:

Եւ ևս խաղաղութեան զաւեր աղա:

Այսն հանգուցեալ հոգւոյն աղաչեա-
ցաւք զփրկիչն մեր բրիստոս՝ զի գնոսա ընդ
արդարան դասեսցի. և զմեզ կեցուցէ շնոր-
հիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ տէր
մեծ մեր կեցո՛ւ և ողորմեա՛:

Տէր ողորմեա՛. երէս:

Բրիստոս որդի աստուծոյ անոխակալ
 և բարերուծ՝ գլծա՛քո արարչական սիրովո՛ւ
 ՚ի հոգիս հանգուցեալ ծառայից քոց: Յիշեա
 յառաք մեծի գոյտեան արքայուն քոյ: Արա
 արժ մնի ողորմունքս քառուն և թողուն մեղաց:
 Քասաւորեալ պայծառաւոր ընդ սուրբս քո
 յաջակողմեան դասուն: Օհ դու ես տէր և
 արարիչ ամենեւուն, դատաւոր կենդանեաց
 և մեռելոց: և քեզ վայելէ փառք իշխա
 նութի և պատիւ, այժմ և միշտ և:

Օհնեալ տէր մեր յս քս, ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

Կարգաւորուելէն հասարակաց աղօժելից հաւ գտնուին
 խման. որ հասարի 'ի դէմ հօր ան. զի պահպան-
 անկան. առաջ խմանն պահպանէ զճեղ 'ի խաւարացի
 Գեշէրիս:

Առաքեալ անք զլոյս քո՝ և զճշմարտութի
 քո. զի առաջնորդեսցեն ինձ, և հանցեն զիս
 'ի յեան սուրբ և 'ի յարկս քո:

Մտից առաջի սեղանոյ ան առ անձ որ ու-
 րս իս առնէ զմանկութի իմ:

Խոստովան եղէց քեզ օրհնութի ան ան իմ:

Արդ՝ ընդէ՞ր տրտումքես առն իմ, կամ
 ընդէ՞ր խռովես զիս. յուսա՛ առ ան, խոս-
 տովանեալ նմա. փրկիչ երեսաց իմոց ան է:

Փառք հօր և որդւոյ և:

Աւ ևս խաղաղութի գտէր աղա:

Օրհնութի և փառք հօր և որդւոյ և հոգ-
 ւոյն որբոյ, այժմ՝ և միշտ և յաւիտեանս
 յաւիտենից, ամէն:

Եւ երբեք չի վերայ իմ ողորմուի քո տէր.
 Եւ փրկուի քո ըստ բանի քում:

Տոց պատասխանի ոյք նախատեն զիս բա-
 նիւք, զի ես ՚ի բանս քո յուսացայ:

Մի՛ ՚ի բացեայ առներ ՚ի բերանոյ իմմէ ըզ-
 բան ճշտարտուեմ մինչեւ յոյժ. զի յիրաւունս
 քո յուսացայ:

Պահեցի զօրէնս քո յամբժամ, յաւիտեան և
 յաւիտեանս յաւիտենից:

Գնայի ես յանդորրու. զի զպատուիրանս
 քո խորհեցի:

Խառնի զվայելիս քո առաջի թագաւո-
 րայ, և ոչ ամաչէի:

Խորհէի ՚ի պատուիրանս քո զոր սիրեցի
 Համբարձի զճշտս իմ ՚ի պատուիրանս քո
 զոր սիրեցի. և խորհէի յորդարուեմ քում:

Յիշեալ զբան ծաւայի քո, յոր և յու-
 սայուցեր զիս:

Սո միսիթարեայէ զիս ՚ի խնարհուեմ ի-
 մեմ. զի բան քո կեցայ զիս:

Եւ քո արածանք անիրաւեցան յիս յոյժ,
 այ յորեն ոյք քո ես ոչ խառնեցայ:

Յիշեցի զիրաւունս քո յաւիտենից տէր,
 և միսիթարեցայ:

Տրտմուի կալաւ զիս 'ի մէղաւորաց, և ոյք
թողին զօրէնս քո:

Գալելի են ինձ իրաւունք քո, 'ի տեղւոջ
պանդխտուէ իմոյ:

Յիշեցի 'ի գիշերի զանուն քո տէր. և պա-
հեցի զօրէնս քո:

Աս եղև ինձ ճանապարհ 'ի կեանս. զի
զորդարուիս քո խնդրեցի:

Օջանօրէնս ատեցի և զօրէնս քո սիրեցի:

Օգնական և փրկիչ իմ ես դու. և ես 'ի
բանս քո յուսացայ:

'Ի բայ եղերուք յիմէն չորք. և կեցո՛
ղիս. և մի՛ յամօթ առնեք զիս 'ի յուսոյ
իմի:

(Օգնեա՛ ինձ, և ապրեցո՛ զիս. և խորհե-
ցայ յիրաւունս քո յիմ ժամ:

Անարգեցեր դամէնեսեան՝ որք ապրտամ չք
եղեն յարդարուեց քոց. զի անիրաւութիւն
խորհուրդք նոցա:

Յանցաւորս համարեցայ զիմ՝ մեղաւորս երկ
րի. մի՛ պարիկ սիրեցի զտառուիբանս քո:

Բաւական ընդ երկիւղ քո գմարմին իմ. զի
'ի դատաստանաց քոյ էրկեաց յոյ՛:

Մերձեային խնդրուածք իմ առաջի քո աթո՛,
քո բանի քում իմացունս աղա զիս:

Մայեն սղօթք իմ առաջի քո տէր, և
բանիւ քո փրկեալ զիս:

Բոյսեացեն շրթունք իմ զօրհնութիւն քո,
յորժամ ուսուցես զարդարութիւն քո:

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո, զի ամ
պատուիրանք քո արդարութեան:

Եղիցի ձեռն քո ՚ի կեցուցանել զիս, զի
զպատուիրանս քո ընտրեցի:

Յանկացայ փրկուեմ քուամ տէր, և օրէնք
քո խօսք իմ էիւ:

Կեցցէ սնձս իմ օրհնեսցէ զքեզ, և իրա-
ւունք քո օգնեսցեն ինձ:

Մոլորեցայ ես որպէս զոչ խար կորուսեալ
խնդրեալ զծառայս քո՝ զի զպատուիրանս
քո ես ոչ մոռացայ:

Մի՛ եկեսցեն ՚ի վերայ մեր ոտք ամբար-
տաւանից, և ձեռք մեղաւորաց մի՛ գողացուե-
ցեն զմեզ:

Ընդ անկիսն ամենեքեան ոյք գործեն զա-
նօրէնութիւն, մերժեսցին և այլ մի՛ կարասցեն
հաստատիլ:

Ես ՚ի տէր յաւսացայ, ցնծացայց և ուրախ
եղէց յո՞ծ փրկիչ իմ:

Տէր տէր ետ ինձ զօրութիւն և կայացց զոտս
իմ ՚ի հաստատութեմ, ՚ի վերայ սղօրանցի

Թշնամւոյն կացոյց զիս, և հանգոյց զիս ե-
րազ երազ:

Որ բնակեալն է յօգհուլի բարձրելոյն, ընդ
հովանեալ ւայ յերկինս հանգիւնէ:

Ըստոցէ տեառն՝ ընդռնող իմ ես, ապա-
ւէն իմ ւաճ, և ես յուսամ ՚ի նա:

Նա փրկեսցէ զիս յորոգայթ է որսողին, և
՚ի բանիցն ՚ի խռովուէ:

՚ի թիկնամէջս իւր ընկաւցի զքեզ. ՚ի
հովանի թւոց նորա յուսասցիս:

Որպէս զէն շուրջ եղիցի զքեզ՝ ճշմար-
տուի նորա:

Ոչ երկեցես դու յերկիւղէ գեշերի, և ոչ
՚ի նեւէ՝ որ թռչի ՚ի տուէ:

Յիրէ որ շրջի ՚ի խաւարի, ՚ի գայթակ-
ղուէ դիւին ՚ի հասարակ աւուր:

Ընկցին ՚ի կողմանէ քուսմէ հապարք և
բիւրք ընդ աջմէ քուսմէ. և առ քեզ ինչ
ոչ մերձեսցին:

Բայց միայն աչօք բովք հայեսցիս դու, և
զհատուցուի մեղաւորաց տեսցես. զի դու
սէր յոյս իմ ես:

Օ բարձրեալն արարեր քեզ ապաւէն. զի
ոչ հասցեն առ քեզ չարք, և տանջանք մի
մէժեսցին ՚ի յորիւք:

Հրեշտակաց իւրոց պատուիրիալ է վս քո,
'ի պահել զքեզ յամ Ճանապարհս քո:

'Ի բազուկս իւրեանց ընկալ ցին զքեզ.
զի մի՛ երբէք հարցես զբարի գոտն քո:

'Ի վերայ իժից և բարբից գնասցես դու.
և առ ոտն կօխեսցես զառիւծն և զվիշապո:

Քանզի յիս յուսացաւ, և փրկեցից զնա.
հովանի եղէց նմա, զի ծանեաւ զանուն իմ:

Կարգասցէ առ իս՝ և ես լուայց նմա. և
առ նմա եղէց 'ի նեղուէն:

Փրկեցից և փառաւոր արարից զնա, եր-
կայն աւուրբք լցուցից, և ցուցից նմա ըզ-
փրկուի իմ:

Առ քեզ տէր համբարձի զաչս իմ. որ
բնակեալ դ ես 'ի յերկինս:

Որպէս աչք ծառայի 'ի ձեռն տեառն իւ-
րոյ. և որպէս աչք ազախնոյ 'ի ձեռն տիկ-
նոջ իւրոյ:

Այնպէս են աչք մեր առ քեզ տէր ամ
մեր. մինչև ողորմեսցիս 'ի վերայ մեր:

Ողորմեա՛ մեզ տէր ողորմեա՛ մեզ. զի բա-
զում լցաք արհամարհանօք:

Իւս առաւել լցան անձինք մեր նախա-
տանօք, որք նախատէին զմեզ. և արհա-
մարհանօք ամբարտաւանից:

մոռայնոս ուղտուի աղ ջամուղջն. վերանայ մուծն
 գնայ գիշերն, տարագրի տագնապն. չքանան
 չարիքն. հալածին յուսահատուլիքն, և թա-
 փաւորէ ձեռն քո ամենակար՝ քաւիչդ ամի:
 Ար ոչ եկիր կորուսանել՝ պարզկան ոգիս՝
 այլ կեցուցանել, թող ինձ գանձիւ չարիան
 իմ բազում ողորմութիւն: Օհ դու միայն ես
 յերկնի անճառ, և յերկրի անգննին. ՚ի տարր
 գոյի, և յեզրո ծագաց աշխարհի. սկիզբն
 ամի, և յամի. ամ լրմամբ օրհնեալ ՚ի բար
 ձաւնս. և քեզ ընդ հօր և հոգւոյդ սրբոյ
 փսոք յաւիտեանս, ամէն:

Այսին հարկաւոր ի-րաւանչիւր անհանց հաւատա-
 ցելոյ ՚ի Կրիստոս, որաբեալ որքոյն Ներսէսի շնորհա-
 լոյ հայոց հաւնուելիութիւն:

Հաւատով խոստովանիմ և երկիրպագա-
 նեմ քեզ՝ հայր և որդի և սբ հոգի, անեղ
 և անմահ բնութիւն, արարիչ հրեշտակաց և
 մարդկան և ամ եղիւոց. ողորմեա՛ քո արա-
 րածոյս:

Հաւատով խոստովանիմ, և երկիրպագա-
 նեմ քեզ՝ անբաժանելի լոյս, միասնական
 սբ երրորդութիւն և մի ամբողջ, արարիչ լուսոյ

և հալածիչ խաւարի. հալածեալ 'ի հողոյ
իմէ զխաւար մեղոյ և անգիտուն, և լու-
սաւորեալ գմիտս իմ 'ի ժամուս յայսմիկ ա-
ղօթել քեզ 'ի հաճոյս, և ընդունել 'ի բէն
զխնդրուածս իմ. ողորմեալ ինձ բազմամեղիս.

Հայր երկնաւոր անձ ճշմարիտ՝ որ առա-
քեցեր զօրդիդ քո սիրելի 'ի խոշոր մոլո-
րեալ ոչխարին, մեղայ յերկինս և առաջի
քո. ընկալ զիս որպէս գանաւակ որդիս, և
զգեցո՛ւ ինձ պատմութեանն զառաջին զոր մեր-
կացայ մեղօք. ողոր:

Արդի՛ մայ անձ ճշմարիտ՝ որ խոնարհեցաւ
'ի հայրական ծոցոյ՝ և առեր մարմին 'ի սբ
կուսէն մարիամայ փս մերոյ փրկուի. խաչե-
ցար և թաղեցար և յարեար 'ի մեռելոյ՝ և
համբարձար փառօք առ հայր, մեղայ յեր-
կինս և առաջի քո. յիշեալ զիս որպէս գա-
ւազակն՝ յորժամ դոս արքայուք քով. ողոր:

Հոգի՛ մայ անձ ճշմարիտ՝ որ իջեր 'ի յոր-
դանան և 'ի վերնաստունն, և լուսաւորեցեր
զիս մկրտուք սբ աւագանին, մեղայ յերկինս
և առաջի քո. մաքրեալ զիս վերստին անայլն
հրով քո՝ որպէս հրեղէն լեզուօք սուրբ
զառօքեալսն. ողոր:

Ընդ բոլրի՛ մեղայքիզ մտօք իմովք, հոգ-

ուվ և մարմնով իմով. մի՛ յիշեր զմեզս իմ.
 զառաջինս վասն անուանդ քուամ. սբ. յ. ողոր:
 Տնտո՛ղ ամի՛ մեղայ քեզ խորհրդով բանիւ
 և գործով. ջնջնեա՛ զճառագիր յանցանաց
 իմոց, և գրեա՛ զանուն իմ՝ ՚ի դպրութե՛ կե-
 նաց, ողոր:

Քննո՛ղ զաղտնեաց՝ մեղայ քեզ կամաւ և
 ակամայ, գիտութե՛ և անգիտութե՛. թողու՛ շնոր-
 հեա՛ մեղաւորիս, զի ՚ի ծննդենէ՛ սբ. աւա-
 զանին մինչև ցայսօր մեղուցեալ եմ. առաջի
 անձութե՛դ քո զգայարանօք իմ. վք, և ամ
 անդամօք մարմնոյս. ողոր:

Մենախնամ տէր՝ դի՛ր պահապան սչաց
 իմոց գերկիւղ քո սուրբ ոչ ևս հայիւ յօրատ
 և ականջաց իմոց՝ ոչ ախորժել լոեւ զբանս
 չարութե՛, և բերանոյ իմոց՝ ոչ խօսիւ զստութի
 և սրտի իմոց՝ ոչ խորհիւ զչարութի, և ձե-
 ռաց իմոց՝ ոչ գործել զանիրաւութի, և ոտից
 իմոց՝ ոչ գնալ ՚ի ճանապարհս անօրէնութե՛.
 այլ ուղղեա՛ զշարժումն սոցա լինիւ միշտ
 ըստ պատուիրանաց քոց յամի. ողոր:

Հո՛ւր կենդանի քս՝ զհուր սիրոյ քո զո՛ր
 արկեր յերկիր, բո՛րբօքեա՛ յանձն իմ. զի
 այրեսցէ զաղտ հոգւոյ իմոյ, և սրբեսցէ ըզ
 խիղճ մտաց իմոց, և մաքրեսցէ զմեզս մօլմ-

նոյ իմոյ, և վառեոցէ զլոյս գիտուեք թո՛ղ
սրտի իւրում. ողոր:

Իմաստուի հօր յս՝ տո՛ւր ինձ իմաստուի,
զբարիս խորհիլ և խօսիլ և գործել առա-
ջի քո յսմ. ժամ. ՚ի չար խորհրդոյ՝ ՚ի բա-
նից և ՚ի գործոց փրկեա՛ զիս. ողոր:

Կամեցօղ բարեաց տէր կամարար՝ մի՛ թո-
ղուր զիս ՚ի կամս անձին իմոյ գնալ. այլ
առաջնորդեա՛ ինձ լինիլ միշտ ըստ կամաց
քոյ բարեսիրաց. ողոր:

Աբբայ երկնաւոր՝ տո՛ւր ինձ զարքայուի
քո գոր խոստացար սիրելեաց քոյ. և զօրա-
ցո՛ զսիրտ իմ առել զմեղս, և սիրել զքեզ
միայն, և առնել զկամս քո. ողոր:

Խնամո՛ղ արարածոյ՝ պահեա՛ նշանաւ խա-
չի քո զհօգի և զմարմին իմ ՚ի պատրանաց
մեղաց՝ ՚ի փորձուեց դիւաց, և ՚ի մարդոց
անիրաւաց, և յսմ. վտանգից հոգւոց և մարմ.
նոց. ողոր:

Պահապան ամի քս՝ աջ քո հովանի լիցե
՚ի վերայ իմ ՚ի տուէ և ՚ի գիշերի. ՚ի նստիլ
՚ի տան, ՚ի գնալ ՚ի ճանապարհ, ՚ի ննջել և
՚ի յառնել՝ զի մի՛ երբէք սասանեցայց. ողոր:

Ա՛ճ իմ որ բանաս զձեռն քո, և ընտա
լամ արարածս ողորմուք քով, քեզ յանձն

առնեմ զանձն իմ, դու հոգան և պատրաստեալ
 զպէսս հոգւոյ և մարմնոյ իմոյ յայսմ հետէ
 մինչև յաւիտեան. ողոր:

Դարձուցի՛չ մօլորելոց՝ դարձո՛ զիս ՚ի
 ճար սովորուեց իմոյ ՚ի բարի սովորուի. և
 բեւեռեալ ՚ի հոգի իմ. զսոսկալի օր մահուն,
 և զերկիւղ գեհենոյն, և զսէր արքայուն,
 զի զղջայցայց ՚ի մեղաց, և գործեցից զար-
 քարուի. ողոր:

Աղբի՛ւր անմահուն՝ աղբերացո՛ ՚ի սրտէ
 իմմէ զարտասուս ապաշխարուն որպէս պոռ-
 լկին. դի լուացից դմբս անձին իմոյ յա-
 ւաջ քան զելանելն իմ յաշխարհէս. ողոր:

Պարգեի՛չ ողորմուն՝ պարգեւեալ ինձ ուղ-
 արաւ հաւատով, և բարի գործով, և սք-
 արմնոյ և արեան քո հաղորդութեմ գալ առ
 ինձ. ողոր:

Բարերա՛ր տէր՝ հրեշտակի բարւոյ յանձն
 արացես զիս քաղցրութեմ աւանդել զհոգի
 իմ, և անխռով անցուցասել ընդ չարութի
 ւոցն որ են ՚ի ներքոյ երկնից. ողոր:

Ա՛յս ճշմարիտ քս՝ արժանաւորեալ զհոգի
 քո ուրախութեմ տեսանել զլոյս փառաց քոց
 կոչման աւուրն, և հանգչիլ յուսով բար-
 աց յօթեանս արդարոց մինչև յօր մեծի

գալստեան քո. ողոր:

Դատաւոր արդար՝ յորժամ գաս փառօք
հօր դատել զկենդանիս և զմեռելս, մի
մտաներ 'ի դատաստան ընդ ծառայի քում.
այլ փրկեա՛ զիս 'ի յաւիտենական հրոյն, և
լսելի՛ արա ինձ գերանաւէտ կոչումն արդա-
րոյ յերկնից արքայւնիդ. ողոր:

Ամենողորմ տէր՝ ողորմեա՛ ամ հաւատա-
ցելոց 'ի քեզ, իմոց և օտարաց, ծանօթից
և անծանօթից, կենդանեաց և մեռելոց. շնոր
հեա՛ և թշնամեաց իմոց, և ատելեաց զթո-
ղուի որ առիս յանցանաց, և դարձո՛ զնոսա
'ի չարեացն զոր ունին վասն իմ, զի ողոր-
մուի քում արժանի եղիցին. ողոր:

Փառաւորեալ տէր՝ ընկա՛լ զաղաչանս ծա-
ռայիս քո, և կատարեա՛ 'ի բարի զխնդրուածս
իմ՝ բարեխօսուք սրբուհւոյ անձաճնին, և յովհ
հաննու մկրտչին, և սրբոյն ստեփաննոսի նա-
խալկային, և սրբոյն գրիգորի լուսաւորչին, և
սրբոյ աւաքելոց՝ մարգարէից՝ վարդապե-
տոյ՝ մարտիրոսաց, հայրապետաց՝ Ճգնաւո-
րաց, կուսանաց, և ամ սբց քոց երկնաւորաց
և երկրաւորաց: Աւ քեզ փառք և երկիրպա-
գուի անբաժանելի սբ երրորդուեդ յաւի-
տեանս յաւիտենից, ամէն:

Մատթևանք:

Ասան սրբուհւոյ անձաճնին բարեխօսուքն
տէր ըսկալ զաղաչանս մեր, և կեցո՛ զմեզ:

Քարոզ:

Առլը զանձաճնն՝ և զամ՝ սուրբս բարե
խօս արասցուք առ հայր յերկինս. զի կա-
մեցեալ ողորմեսցի՝ և գթացեալ կեցուայէ
զարարածս իւր: Ամենակալ տէր անձ մեր կե:

Եղևնք:

Ըկալ տէր զաղաչանս մեր՝ բարեխօսուք
սք անձաճնին անարատ ծնող ի միաճնի որդւոյ
քոյ. և աղաչանօք ամ սրբոց քոց. և որոց
այսօր է յիշատակ: Անլ մեզ տէր, և ողոր-
մեա՛. ներեա՛ քաւեա՛ և թող զմեզս մեր: Ար-
ժանաւորեա՛ գոհուք փառաւորել զքեզ ընդ
որդւոյ և ընդ սք հոգւոյդ. այժմ և միշտ և:

() Ըհնեալ տէր մեր յս քս, ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

Մատթևանք:

() Հանդստեան զսղօթս և զաղաչանս ըն-
կալ մարդասէ՛ր անձ ՚ի հաճոյս բարեւար:

կամաց քոց. և մեր մեղաց և բազում յանցա-
նացն թողուլի շնորհեա՛ն. և քեզ փառք յա-
ւիտեանս, ամէն:

Փառք քեզ տէր թո՛ւ մեր, որ պարգևե-
ցեր զօրս զայս բարեաւ և խաղաղութիւն ան-
ցուցանել:

Մարգասէ՛ր թո՛ւ՝ զառաջակայ գիշերս որ
'ի վերայ մեր գալոց է, 'ի մեղաց փրկեա՛ն, 'ի
շարեաց ազատեա՛ն, և 'ի գործս բարիս առաջ-
նորդեա՛ն:

Մաւուտու օրհնուիցն և փառաբանուիցն
արժանի՛ արա զիմ հաւատացեալս անուանդ
քում սքշ, և պահեա՛ն 'ի խաղաղութիւն:

Տէր թո՛ւ մեր՝ տո՛ւր զքո խաղաղութիւն թա՛ւ
աշխարհի, բա՛րձ զցաւումն և զպատուհասն
'ի յարարածոց:

Ողորմեա՛ հարց և եղբարց մերոց՝ կենդա-
նեաց և հանգուցելոց:

Ողորմեա՛ գեկեղեցի շինողաց, երախտաւո-
րաց, և այնոցիկ որք տան զտուրս ողորմութիւն
դպրատանց, և ջանան միշտ հաստատուն պա-
հել:

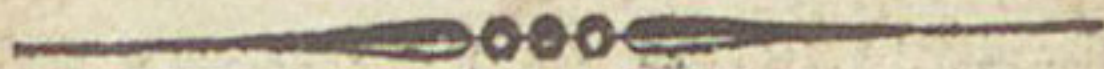
Տէր թո՛ւ՝ օղնեա՛ թագաւորացն քրիստո-
նէից, և իշխանացն բարեպաշտից, զօրաց և

զուականց հոսին՝ պահելով ՚ի խաղաղութիւն:

Տէր իմ մեր՝ պահեա՛ զմեզ իմ պարագայ-
իւք՝ տմբողջ և անխռով ՚ի կամա ողորմուե-
քոյ:

Նշանաւ սուրբ և պատուական խաչիւ քոյ՝
հալածեա՛ զերեւելի և զաներևոյթ թշնամին
՚ի սահմանաց մերոց և ՚ի բնակուէս մերմէ-
փրկեա՛ զմեզ ՚ի հրոյն յաւիտենից, և ար-
ժանի՛ արա երանաւէտ կենացն անվսխա-
նից, և քեզ փառք յաւիտեանս, ամէն:

() Ըհնեալք եղբրուք ՚ի շնորհաց սուրբ
հոգւոյն. հանգերո՛ւք խաղաղութ, և տէր եղի
ցի ընդ ամենեանդ, ամէն:

Խրտոսս սարկաւագուլէանն եւ դարձ-լէանն զարարո-
ղուլէիէ պատարագին:

Եւնոս չահանայն զէրհոս սարկաւագուանն եւ Տառնէ
'ի որբնորանն եւ առնն սողմոս:

Քաճանայք քո զգեցցին զարդարուի. և
սուրբք քո ցնծալով ցնծասցեն:

Յիշեա՛ տէր զգաւիթ, և զամ Տեգուլի նր:

Խնդրեսցուք հաւատով միաբանութբ 'ի
տեառնէ՛ զի զողորմուի զշնորհսն իւր ա-
րասցէ 'ի վերայ մեր. ահլն ամենակալ կե-
ցուացէ և ողոր:

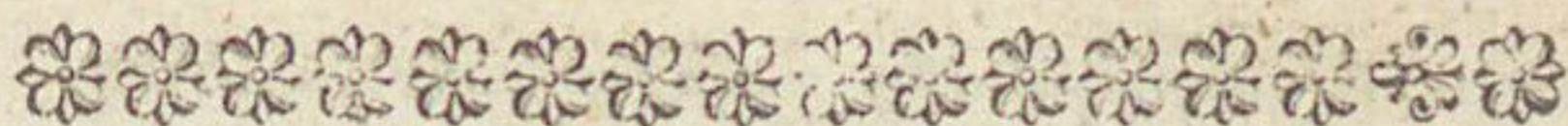
Ողորմեա՛ց մեզ տէր ամ մեր՝ ըստ:

Եւ առ չահանայն էրհառասան Տէր ողորմեա՛.
եւ ապա զԱ. զԾ. ն: Եւ սարկաւագն առնոս զԱս-
տուարանն եւ առն:

Եւ ևս խաղաղուի զտէր աղիս:

Օրհնութի և վառք հօր և:

Այնպէս եւ Դաւիթն առն եւ Ռ-բարէն եւ Գո-
ռայն եւ Բաղդանիէն եւ Դա-բժառնի:

Շարահան Հանդեսէ, յարժան հգէտ։

Խորհուրդ խորին անհաս անբակիղ բն.
որ զարդարեցեր զվերին սկտուլիդ. 'ի յա-
ռադաստ անժատոյց լուսոյն. գերապան ծ-
փառօք զդասըս հրեղինաց։ Անճառահրաշ
գօրուք. տանդծեր զադամ պատկեր տիրա-
կան. և նազելի փառօք զգեստաւորե-
ցեալ. 'ի դրախտն ադենի տեղի բերկրա-
նաց։ Չարչարանօք բո սուրբ միածնին. նո-
րոգեցան արարածք մմ. և վերըստին մարդն
անմահացաւ. զարդարեալ 'ի զգեստ անկո-
ղոպտելի։ Անճրեւածին բաժակ հրահոսան.
որ հեղեր և 'ի մեզ հոգիդ սուրբ ասարեւած.
ընդ պատմութեանի զբո զիմաստութի։ Տան
քւմ վայելէ սըրբուի. որ զգայար ըզվա-
յելչուի. սըրբուի փառաց ընդ մեջ բո ա-
ծեալ. պատեալ ըզմեջս մեր ճշմարտութի։
Որ զարարչագործ բաղուկըս քո. տարածե-
ցեր ընդդէմ. աստ' զայ, հաստատեալ զբա-
ղուկս մեր կարողութի. համբարձմամբ ձեռող
սա քեզ միջնորդիլ։ Ինչոմամբ թագ 'ի
զլուխ. պատեսցես ըլմիտս և ըլգայարանս

խաչանիշ ուրարձա՛լք ըստ ահարոնի. ծաղ-
կեալ յոսկիթիւն ՚ի զարդ խորանի: Բառից
բոլորից. տիրապէս անպատական. նափորտա
պատ սիրով զմեզ զգեստաւորեցեր. քում
սուրբ խորհրդոյդ լինիլ սպասաւոր: Թա-
գաւոր երկնաւոր. զեկեղեցի քո անշարժ պա-
հեա՛ւ. և զերկրպագուս անուանըդ քում պա-
հեա՛ւ ՚ի խաղաղութեա՛ն:

ՔՆ Դուայից սրբուք զձեռս իմ, և շուրջ ե-
ղէց զսեղանով քով տէր:

Արկ Դատ տրա ինձ տէր՝ զի ես յամբժուծե
իմում գնացի, ՚ի տէր յուսացայ՝ զի մի՛ ե-
ղէյ հիւսնդ:

Փորձեա՛ զիս տէր և քննեա՛ զիս, փոր-
ձեա՛ զերիկամուսս իմ. և զսիրտ իմ:

Ուրմուռի քո տէր առաջի աչաց իմոց, և
հաճոյ եղէյ ճշմարտութիւն քում:

Ոչ նստայց ես յաթուռս նանրաց, և ընդ
անօրէնս ես ոչ մտից:

Մտեցի ես զժողովս չարաց, և ընդ ամ-
բարիշտս ես ոչ նստայց:

Դուայից սրբուք զձեռս իմ, և շուրջ ե-
ղէց զսեղանով քով տէր:

Լսել ինձ պճայն օրհնութիւն քո, և պատմել
զամ սքանչելիս քո:

քհ Յիշեալ Լիջիք առաջի անմահ դառին
աստուծոյ:

փոխ Աղաղակեցէ՛ք առ տէր մօ երկիր: Խոյն
որդէ՛ս 'ի Թէ-ն, 270:

քր Լ Սուրբ եկեղեցեալս աղաչեսցուք զտէր
զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ 'ի մեղաց և կե-
ցուայէ շնորհիւ ողորմուի իւրոյ: ամենա-
կալ տէր մօ մեր կեցո՛ւ և ողորմես:

քհ 'ի մէջ տաճարիս և առաջի մօ ըն:

Մտից առաջի սեղանոյ մյ առ մօ. որ
ուրախ առնէ զմանկուի իմ:

սրկ Դատ արա ինձ մօ. Խոյն որդէ՛ս 'ի Թէ-ն
423:

սրկ Օհնեսցուք զամենակալն մօ զհայր
տեառն մերոյ յի քի. որ արժանի արար
զմեզ կալ 'ի տեղւոջ փառաբանուի և եր-
գել զերգս հոգեորս. ամենակալ:

քհ 'ի յարկի սրբուի և 'ի տեղւոջ:

Եւ ասոյս չգէն զմարագոյնն. և դպիրն եղա-
նակէն Մեղէի՛ն ըստ պատշաճի տւոյն, հաս
Տալ խորհրդաւոր:

աւե Բարբա՛ր աւետեա՛ց ձայնի՛ւ. հրէնէ.
գաբրիէ՛ւ Գրէն՛ը սրբբուհսն: Առ
քե՛զ առաքի՛մ մաքո՛ւր. հրէնէ. պատ-

բառաւորս Լ տեղի՞ տէ՛րուենւոյ:

Նո՛ր ծաղիկ այսօ՛ր բըղխէ՞ Խ. Ծնն
յարմատոյն յեսսեայ: Եւ որդի դաւթի ծը-
նանի գորդին Ծյ:

Ք՜ս փառա՛ց թագաւորս՝ լն. այսօ՛ր ե- Ծնն
կեա՛լ յընծայո՛ւմն: Կատարելով նա զօ- առջ
րէնո. բառասնօրեայ գող ըստեալքն:

Ե՛ւստ եբրայեցւոյց լիանկո՛ւնքն. ծաղ-
ղե՛րգ ըգ. բրո՛վբէ՛իցն առեա՛լ. հի՛ թա-
նոսակո՛ն դասո՛ւց. տօ՛նակի՛ց վեհի՛ցն
եղեա՛լ:

Եւս ձայն դա՛ւ լիւծո՛րս Խ. Ծնն
ո՛ր գոչէ՛ Խ. Ծնն
մ՛ր. ի՛քա՛ռա՛ թեի՛րս մէ՛ն: Ի բա-
ռաթեին գոչէր: Կրկէ. ի բա: ձայն առնէր
ի սանդարամետան: Կրկէ. ձայն ս. ռ:

Եւսօ՛ր նո՛ր արե՛ր հարեա՛լ ի նո՛րա- Խ. Ծնն
հըրա՛շ արե՛գակնէ՛ Խ. Ծնն
ի նորահըրաշ: Եւսօր նոր շուշան ծաղ-
կեալ. ի նորատունկ բուրաստանէն:

Եւսօր տնդրանի՛կ հօ՛ր միածին ո՛ր- Խ. Ծնն
դի՛ն. յերկի՛նս սըլանա՛յ ադամային
կե՛րպի՛ւ: Նըւադ նեբողից եղսնակեն այ-
սօր. հոյլք հոգեղինաց երկնաւորացն խըմ-
բէ՛ց:

Հ. 4 Նըւադեմք հողւոյն. նըւագս վայելուչս:
 Վայելուչս բանիւ: զարարչուին նախ ա-
 սեմք:

Հ. 5 Գոհար վարդն վառեալ. հրէնէ. գոհար:
 'ի վեհից վարսիցն ար իենից. հրէնէ. 'ի վե:
 'ի վեք 'ի վերայ վարսիցն. պըղպըջէր
 ծաղիկ ծով պին. պըղպըջէր ծա:

Հ. 6 Այսօր գաբրիէլ հրեշտակապետն եկ-
 եալ. բերեալ զբրաբիւն պըտակ յող-
 թօղ կուսին: Այսօր կոչելով առ բոլո-
 րիցըն տէրն զտաճար բարձրելոյն և ըզ-
 բնակարան հողւոյն:

Հ. 7 Խաչն 'ի նախնումն երևեցաւ ծաղկեալ
 'ի դրախտն անձատուենկ. մխիթարիչ եղ-
 եալ սէթաւ նախագուշակ հօրն աղամայ.
 մեք 'ի յայն փայտն եմք յուսացեալ. զոր
 տէր յս բլեւեցաւ. և խոնարհեալ եր-
 կըրպագեմք անձնկալ սք նշանիս:

Հ. 8 Գոհար վեատ քիւրկրանտց. քաղց-
 րաձայնեալ երդեմք մեք ձեզ
 հրեշտակապետք. և հրեշտակաց գուժարք:

Հ. 9 Արեգակն արդար որ 'ի հօրէ ծագեալ.
 զառաքեալսն քո անձառ շնորհօք լընկալ:
 Ասկ լուսոյ ցուցել հայտատանեայց ազանց.
 մեծն թաշէս. բարդուղիմեաւ փայլեալ:

Եւ ծային խորոցն անճառ. խորհրդածուք ճշգ-
 րաւրք մարգարէք. բանիւ պատմողք զապա-
 զայիցն. յառաջագոյն գեղելուի:

Ի հանդէս տօնի. քո բախտացեալ ցըն. հայր
 ծամք. հայր եւ վարդապետ ուր հայրապետ
 պետրոս:

Եկեղեցի կաթողէկէ ՚ի հայտատան. այ եկ
 սօր զմանկունըս ժողովեալ իւր համաձայն

Օլորիւնի որ տէր Սեւեդէ թ' տէր:

Բարեալ ըն յաստուծոյ. ո՛վ երջանիկ
 սուրբ քահանայ:

Նըմանեալ ահարօնի. եւ մովսէսի մար-
 ցարէին:

Այնմ որ զգեստուցն էր յօրինօղ. զոր
 ահարօն միշտ ըզգենոյր:

Յօրինէր ըզպատմուճանն. զոր ՚ի չորեց
 կապմեալ նիւթոյ:

Ի կարմրոյ ՚ի կապուտոյ ՚ի բեհեւոյ ՚ի
 ծիրանւոյ: Թեւ զթեւն յօրինէր. կաւգն
 առաջին էր կարկեհան:

Եւ օծուին գրաբանին. շուրջանակի բո-
 լորոշէն:

Եւ յընթացս գարշաբուրի. հնչէր եր-
 կիր ցընծայր խորանն: Աւր ՚ի հոյն նմա-
 նուն. քն ըզմէր տէրս յօրինէ:

Յորժամ մտցես 'ի սուրբ խորանն, անդ
յիշեսցես զմեր նընջեցեալսն:

Յորժամ առնես ըզպատարագս. յիշես
և զիս ըզբազմամեղս:

Օ, ի և մեզ ողորմեսցի. 'ի միւսանգամ իւր
զալըստեանն:

Հօրըն փառք որդւոյն պատիւ. և սուրբ
հոգւոյն պթմ' յաւիտեան:

Յաւիտեանս յաւիտենից. քրիստոս օրհ-
նեալ 'ի հաւայնից:

Շարահան խնկարհուլէանն որքոյ պատարագի:

Յայս յարկ նուիրեաց ուխտի տեառն տա-
ճարիս. ժողովեալքս աստանօր 'ի խորհուրդ
պաշտման պողատանաց առաջակայ սբ պա-
տարագիս. խնիօք անուշիւք խումբ առեալ
պարեմք 'ի վերնայարկ սրահըս խորանիս.
ուղղուք ընկալ զաղծս մեր ոմս բուրումն
անուշահոտ խնկոց առշխից և կինամոնաց. և
զմատուցողըս պահեա՛ սրբուք միշտ և հա-
նապազ քեզ ոպտաաւորել. բարեխօսուք ժօր
քո և կուսի. ընկալ զաղաչանս քոց պաշտօ-
նէիցս: Ա. գերագոյն քան գերկինս պայծա-
ռացուցեր սբ զեկեղեցի օրեամբ քո քս, և
ըստ ելնայոցն կարգեցեր 'ի սլա զդասս

առաքելոց և մարգարէից սբ վարդապետաց.
այսօր ժողովեալ դասք քահանայից սարկա-
ւազայ տպրաց և գղերիկոսաց. խուռնկ մա-
տուցանեմք առաջի քս տէր յօրինակ ըստ
հնումն պաքարիայ. ընկալառ 'ի մէջ գ խնկա
նուէր մաղ թանս. որպէս զ պատարագն աքե
լի զնոյի և զաբրահամու. բարի խօսուք վե-
րին քո զօրացդ. միշտ անշարժ պահեա՛ զա-
թոռ հայկազնեայ:

Խընդա՛ յոյժ դուստր լուսոյ մայր սբ կա
թողիկէ մանկավբք քո սիօն. զարդարեալ
պճնեա՛ հարսն պանծալի երկնանման լոսա-
ճէմ խորան. զի օծեալն անձ էնն 'ի յէնն
անծախսապէս 'ի քեզ միշտ պատարագի. հօր
'ի հաշտուի՛ մեզ 'ի բաւուի բաշխէ զմար-
մին և զարիւն իւր սբ. վասն իւր կոտուր-
ման սբ տնօրէնուե. շնորհէ զթողուի կանգ-
նողի տաճորիս:

Օհնապական կոյսըն մարիամ անձու՛ն
խոստովանի սուրբ եկեղեցի. ուստի տըւաւ
հացն անմահութե և բաժակ մեզ ուրսխա-
լար. տուք օրհնութի՛ք նըմա հոգեօր եր-
գով:

Օրհնեա՛ տէ՛ր:

Օրհնեալ թագաւորութի՛ն հօր և:

Եւ ասի խաճաճաւս ըստ պատշաճի աւուրինս
որի Եւ ևս խաղաղուե: Օրհնեա՛ տէ՛ր:

ՔՏ Օրհնուի և փառք: Խաղաղութիւնս:

ԳԳ Եւ ընդ հոգւո՛յդ քո՛ւմ:

որի Աստուծոյ երկընքս գեցուք:

ԳԳ Աւաջի՛ քո՛ տէ՛ր:

ՔԿ Տէր ամ մեր որոյ կարողութիւդ ան:

Եւ ասի փռն և Դարեհման ըստ պատշաճի:

որի Օրհնեա՛ տէ՛ր:

ՔԿ Օհ քո է կարողուի և զօրուի և:

որի Պաօսխո՛ւմէ՛:

Նոյնպէս և Վարդ աստուծոյ ըստ պատշաճի
աւուրին զի և աստ:

որի Եւ ևս խաղաղուե՛ զտէր աղաչես:

ԳԳ Տէ՛ր ողորմեա՛:

որի Վասն խաղաղութե՛ ամ՛ աշխարհի. և հաս-
տատուե՛ սրբոյ եկեղեցւոյ. զտէր:

ԳԳ Տէ՛ր ողորմեա՛:

որի Վասն ամ՛ սուրբ և ուղղօփառ եպիսկո-
պոսաց. զտէր աղաչեսցուք:

ԳԳ Տէ՛ր ողորմեա՛ Վասն հայրապետին մերոյ
որի տեառն (այս անուան) կենաց, և փրկուե՛ հոգ-

ւոյ հորին. զտէր աղաչեսցուք:

ԳԳ Տէ՛ր ողորմեա՛ Վասն փարդապետաց քա-
որի հանապէ՛ս սրկաւագաց դպրաց և ամ՛ ուխ-

տի մանկանց եկեղեցւոյ. Կտէր:

Տէ՛ր ողորմեա՛: Վասն բարեպաշտ թափա- Կող
ւորաց և անասէր իշխանաց. գորավարաց Կող
և գորաց նոցին. Կտէր աղաչեսցուք:

Տէ՛ր ողորմեա՛:

Վասն հոգւոցն հանգուցելոց որք ճըշ:

Յիշեա՛ տէր և ողորմեա՛:

Եւ ևս միտքան վասն ճշմարիտ և սուրբ Կող

Տէ՛ր ողորմեա՛:

Օ, անձինս մեր և զմիմեանս տեառն Կող

Քե՛զ տեառնդ յաննն եղիցուք:

Ողորմեաց մեզ տէր ան մեր ըստ մեծի Կող

Տէր ողորմեա՛. տէր ողորմեա՛ տէր ողորմեա՛:

Օրհնեա՛ տէ՛ր:

Օ, ի ողորմած և մարդասէր ես:

Գեղե՛հ Աւելո՛ւն Աւելաբարմնն և Զաւարմանն

՚ի ճաշու՛ն գե՛հ և հարբու:

Օրհնեա՛ տէ՛ր:

Իսկ մեք փառաւորեսցուք որ յա:

Եւ ևս խաղաղու՛ն Կտէր աղաչեսցուք:

Տէ՛ր ողորմեա՛:

Եւ ևս հաւատով աղաչեսցուք և խնդրես-

ցուք ՚ի տեառնէ մյ և ՚ի փրկէն մերմէ

յէ քէ ՚ի ժամուս պաշտաման և աղօթից

Օ, ի արժանի ընդհանելու՛ն արասցէ լուիցէ

տէր ձայնի աղաչանաց մերոց: Բնկալցի ըզ-
խնդրուածս սրտից մերոց. թողցէ զյան-
ցանս մեր ողորմեսցի 'ի վերայ մեր: Աղօթք
մեր և խնդրուածք յամ ժամ. մտցեն սուա-
ջի մեծի տէրուէ նորա: Եւ նա տայցէ մեզ
միաբան միով հաւատով արդարուէ վաս-
տակել 'ի գործս բարիս: Օ, ի զողորմուէ
ըզշնորհսն իւր արասցէ 'ի վերայ մեր.
տէրն ամենակալ. կե:

ԳԻՒ ԿՅՆՍՏԵԱՍ՝ տէ՛ր:

ԳՐԷ Օ, ժամ սբ պատարագիս և զառաջակայ
օրս խաղաղուք անցուցանել:

ԳԻՒ ՇՆՈՐՀԵԱՍ՝ տէ՛ր:

ԳՐԷ Օ, հրեշտակ խաղաղուէ պահա:

ԳԻՒ ՇՆՈՐՀԵԱՍ՝ տէ՛ր:

ԳՐԷ Օ, քաւուի և զթողուի յան:

ԳԻՒ ՇՆՈՐՀԵԱՍ՝ տէ՛ր:

ԳՐԷ Օ, սրբոյ խաչին մեծ և կարօղ զօրու:

ԳԻՒ ՇՆՈՐՀԵԱՍ՝ տէ՛ր:

ԳՐԷ Եւ ևս միաբան վասն ճշմա:

ԳԻՒ ՏԵ՛ր ողորմեա՛:

ԳՐԷ Օ, անձինս մեր և զմիմեանս տեպոն:

ԳԻՒ Քեզ տեպոնդ յանձն եղիցուք:

ԳՐԷ Ողորմեաց մեզ տէր անձ մեր ըստ:

ԳԻՒ ՏԵ՛ր ողորմեա՛. տէր ողորմեա՛. տէր ողորմեա՛:

Օրհնեա՛ տէ՛ր:

«բհ

Ոռպէս զի արժանաւորք: Խաղաղուի:

✕հ

Լա ընդ հոգւոյդ քում:

«բհ

Եւստուծոյ երկըրպագեսցո՛ւք:

«բհ

Եւ առջի՛ քո՛ տէ՛ր:

«բհ

Խաղաղութիւն բով քո՛ փրկիչ մեր:

✕հ

Օրհնեա՛ տէ՛ր:

«բհ

Տէր անձ օրհնեսցէ զամենեանդ:

✕հ

Մի ոք յերեկայից. մի ոք ՚ի թերահաւա-

«բհ

տից. և մի ոք յապաշխարողաց. և յանմսք

րից մերձեսցի յանձային խորհուրդս:

Մարմին տէրունական. և արիւն փրկչական

«բհ

կայ առաջի. երկնային զօրութիւն աներևոյթս

երգեն և ասեն անհանգիստ. բա՛րբառով.

ս՛բ. ս՛բ. ս՛բ տէ՛ր զօրուեց:

Սաղմոս առաջէ՛ք ս.՛ն անձ մերոյ, դպիրք ձայ

«բհ

նիւ քաղցրութիւն զերգս հոգւե՛րս:

Եւ դպիրքն եղանակէն զԱրքատացութեանն ըստ

խորհրդոյ աւուրն:

Օհնդեան. Եւետեաց. Վարդավառի. և

Եւստուածածնի:

Բազմո՛ւք հրեշտակա՛ց. և զօրաց երկ

նաւորաց. իջեալ ՚ի յերկնից ընդ ը՛ միա-

ծին թագա^ն^մ^ն. Բարե երգէին
և ասէին. սա է որդին աստուծոյ. մի քան
ասացուք. ուրախ լիցուք երկինք և
ցընձացեն հիմունք աշխարհի. Օ, ի նորձն ը'յա
լիտենական 'ի յերկրի երևեցաւ. և ընդ
մարդկան շրջեցաւ. զի կեցուսցէ զանձինս մեր

U'ed 2742nd 11:

Ար վերայ նստիս 'ի կառա հրանիւթս քա-
ռակերպեանս: Անճառելի բանդ անըծ: Այ-
սօր իջեալ 'ի յերկնայնոցն ը' վասն ը' քոյ
արարածոցս. յանձն առ' ը բազմիւ ընդ ա-
շակերտսն: Եւ սերովբէքն եւ քերովբէքն
հիացեալ զարժանային. եւ սլետուիլք վերին
դօրացն սքանչացեալ աղաղակէին ասելով.
Սւրբ. Սւրբ. Ս:մմ^ո Բ^ուրբ տէր զօ-
րո'ւթեա' նոյ:

3th Henry & Lewis 1:

Ու է որպէս տէր ան ը մէր. Խաչեցաւ
վասն մեր. թաղեցաւ. և յարեաւ հաւատա-
րիմ. եղև յաշխարհի և համբարձաւ փառօք:
Եկայք ժողովուրդք. գորհնուի ընդ հրեշտա-
կըս երգեսցուք նմա ասելով. սբ. սբ. սբ.
ես տէր ան ը մեր:

Կէ-րա՛հէ՛ի. Եհէ՛ղ-ց-ոյ. Տաղհաղարէ. Ե Հրէշա-
հայ:

Հրէշտակային կարգաւորուք լցեր անդ և քո
սք զեկեղեցի: Հազարք հազարաց հրէշտա-
կապետք կան առաջի քոյ: Եւ բիւրք բիւրոց
հրէշտակք ք պաշտեն զքեզ տէր. և ՚ի մարդ
կանէ հաճոցար ընդունիլ զօրհնութի: Չայնիւ
խ ըհրդականաւ. սք. սք. սք տէր զօրուեց:

Պահոց Դնջեցելոց:

Վասն յիշատակի հանգուցելոցն. ընկալ
հայր սք մարդասէր զաատարագս: Եւ հա-
մարեալ զհ գիտ նոցա. ՚ի թիւ սրբոց քոց
յարքայուեդ երկնից: Մանաւանդ զի հա-
ւատով մատուցուք զպատարագս. հաշտեա-
ցի անուիդ. և հանգուցէ զհոգիս նոցա:

Մարտիրոսոց:

Սրբութի սրբոց մեծ ես և ահաւոր: Եւ
զինուորութիւնք հրէշտակացն օրհնեն զքեզ
և ասեն: Քառք ՚ի բարձունս Խյ. և յերկիր
խաղաղութիւն:

Մարգարէից. Մատէլոց. Ե Հայրապետաց:

Մեծակալ ես տէր զօրուեց. ք թագա-
ւորդ ես յաւիտեանից: Առ նստիս յերկնից ՚ի
յերկինս և շոյս ծագես յարարածս քո: Առ
խոնարհուք իջեր ՚ի յերկիր. քեզ պատարագս

մատուցանեմք: Եւ որ զանունդ քո փառա-
ւորեմք. տէր որ պսակիչդ ես քոց սրբոց
(այս անուան): Այսպէս զի սոքա են մեզ բարե-
խօս. տէր ամենակալ 'ի քում յարքայունդ:

Եւ էլէ հանդիսաւոր օր լինի, եւ զսոքա խոր-
հորդն վերաբերել համարես, այս է արարողութիւնն:
Յորժամ հաւանայն ասէ:

✠ Եւ ան օրհնեացէ զամենեւեանդ:

Եւ արհամարհ յայնէ:

✠ Եւ Սաղմոս ասացէ՛ք տեառն ան:

Եւ որդիքն երգեն Վերահարողութիւնն քո
խորհրդոյ անուան, հանգնեալ:

✠ Եւ որ օք յերեխայից. մի օք 'ի թերա:

✠ Եւ Սարմիս տէրուն. կան. եւ արիւն:

Եւ գան ինչպիսիւն 'ի սոքա խորհորդն:

✠ Եւ Յարեալ էհար զխորան իւր. եւ ինքն ոմա
փեցայ. զի ելանէ յառաջատէ իւրմէ:

✠ Եւ ցնծայ նա որպէս փեցայ. յընթանալ
զճանապարհս իւր:

✠ Եւ Որք զբրոպեհիցն:

✠ Եւ խորհրդաւ բարձր կերպարանիմք:

Եւ գան յարեւելից հողմն:

✠ Եւ Քահապարհ արարէք այնմիկ՝ որ նստի
յերկեից երկինս ընդ արեւելս:

Եւ կենդանարար երրորդուն. զերեքսըր-
բեան օրհնուիս մատուցանեմք:

Եւ գտն 'ի հարաւուհիս:

ՆՃ 'ի հարաւոյ եկեացէ. և յբն 'ի փառան «ըհ
լեռնէ:

Օձմբ զկենցաղականս 'ի բաց դնելով ըզ
գործս:

Եւ գտն յառիճան խորանին. և բարձող «հաւոր
խորհրդոցն տառայէ հոն գորգ-բէւանք:

Համբարձէ՛ք իշխանք զդրունս ձեր 'ի վեր «ըհ
համբարձցին դրունք յաւիտենից. և մտցէ
Թագաւոր փառաց:

Եւ պարտաճողն խնդրէ՛ և հարցունէ:

Ո՛վ է սա Թագաւոր փառաց. տէ՛ր հզօր «հ
գործութիւնով. տէր հզօր 'ի պատերազմի:

Ոպ զի Թագաւորն լծցուն ընդունիցիմք: «ը
Համբարձէ՛ք իշխանք զդրունս ձեր 'ի վեր «ըհ
համբարձցին դրունք յաւիտենից. և մտցէ
Թագաւոր փառաց:

Ո՛վ է սա Թագաւոր փառաց և ա՛ր զօրունց: «հ

Եւ զհրեշտակացն հանդիսապէս ընծայեալ «ը
բերեմք զկարգ:

Սա՛ ինքն է Թագաւոր փառաց:

«ըհ

Առաջի՞քո՞ տէ՞ր:

ԿԻՆ

Ողջոյն տուք միմեանց ՚ի համբոյր սրբուհ. «Ի՛նչ
և սրբ ո՛չ էք կարօղք հաղորդիլ ինծայի՛ն
խորհրդոյս՝ առ դրունս ելէք և աղօթեցէ՛ք:
Քս ՚ի մէջ մեր յայտնեցաւ. որ էնն ինծ աստ ԿԻՆ
բազմեցաւ: Խաղաղուհ ձայն հնչեցաւ. սք
ողջունի հրաման տուաւ: Եկեղեցիս մի անձն
եղև. համբոյրըս յօդ լըրման տըւաւ: Թըշ
համուին հեռացաւ. սէրն յընդհանուրըս ըս
փեցաւ: Արդ պաշտօնեայք բարձեալ գձայն.
տուք օրհնուի ՚ի մի բերան: Միասնական
ինծուհն. որում սրովբէքն են սրբս բան:

Ոճանչ եւ զայս ասէն ՚ի հա՛ղիմի մօ՛ր:

Որք հաւատով կայք յանդիման. սք սեղա «Ի՛նչ
նոյս արքայական: Տեսէք բազմեալ զԿԻՆ
տրբայն. և շուրջ պատեալ զօրք վերնական:
Վեր համբառնամք զաչս ունելով. և պա- ԿԻՆ
ղատիմք զայս ասելով: Ը՛օ մեղս մեր մի՛
յիշեսցես. այլ զթուք քո բաւեսցես: Բ՛նդ
հրեշտակացն օրհնեմք զքեզ. և ընդ սք
քոց տէր փառըք քեզ:

Ահա կացցուք. երկիւղիւ կացցո՛իք. բար- ԿԻՆ
ւոր կացցուք. և նայեցարո՛ւք զգուշուք:

Առ քեզ աստըւա՛նս ա՛նճ:

ԿԻՆ

Պատարագ քս մատչի գառն ին՝:

ԿԻՆ

ԳՊ Ողորմուի և խողաղուի և պատարագ օրհ-
նութեան:

«Ի՛հ Օրհնեա՛մ տէ՛ր:

Ի՛հ Շնորհք՝ սէր՝ և անճային սրբարար:

ԳՊ Եւ ընդ հոգւոյդ բում:

«Ի՛հ Տղորուհւ. ըզդրուհւ. ամ իմաստուք՝ և
ըզգուշութիւն: Ի՛ վեր ընճայեցուցէ՛ք զմիտս
ձեր անճային երկիւղիւ:

ԳՊ Ունիմք առ քեզ տէր ամենակալ:

«Ի՛հ Արժամն և իրա՛ւ:

«Ի՛հ Օրհնեա՛մ տէ՛ր:

Ի՛հ Եւ ընդ սերովբէսն և ընդ քերովբէսն:

Ի՛հ Ի հանդիսէ տառապանս զհոն Ար-
ժան և իրաւին տառապանս:

«Ի՛հ Եւ զըստոյդ վրկուի որ միշտ ընդ ամ տե
զիս գոհուի մատուցանեմք քեզ քն Որով
և զհրաշալի զյարուիդ քո գովին գորուիք
Սարսին սերովբէքն. դողան քերովբէքն. և
իշխանուիք վերին պետուեցըն պարաւեալ
ձայնիւ եղանակին և պսեն:

ԳՊ Ա՛մ ի՛հ ի՛հ. սէր. տէր գորուի՛ց:

Ի՛հ եւ երկինք և երկիր փառօք քո. օրհ

նուի՛ն Ի՛հ բա՛ւրձուհւ. օրհնեա՛մ Եւ որ եկիր և

զստոյդ ես անուա՛մք տեառն. ովաննա՛մ

Ի՛հ բարձ՛ւնս:

«Ի՛հ Օրհնեա՛մ տէ՛ր:

Բռէ՛ք կերէ՛ք այս է մարմին իմ: ✠

Ամէ՛ն: ✠

Օրհնեա՛մ տէ՛ր: ✠

Երբէ՛ք ՚ի սմանէ ամբեան այս է արիւն: ✠

Ամէ՛ն: Հայր երկնաւոր, որ զորդիդ քո ✠

եստո՞ւր, ՚ի մահ վասըն մե՞ք պատապան

պարտեաց մերոց: Հեղմամբ արեան նորա՞մ

աղաչեմք ըղբե՞զ ողորմեա՞մ քո բանա-

ւոր հօտի՞ն: ✠

Օրհնեա՛մ տէ՛ր: ✠

Եւ զքոյս ՚ի քոյոց քեզ մատուցա: ✠

Յամենայնի՞ օրհնեալ ես տէր, օրհնե՞մք քո ✠

ըղբեզ, գովեմք ըղբեզ, գոհանամք ըղ

բէն, աղաչեմք զքեզ տէ՛ր ամ՝ ըծ մե՛մք: ✠

Օրհնեա՛մ տէ՛ր: ✠

Խողաղուծի՛ ամենեցուն: ✠

Եւ տուծոյ երկիրպագեսցո՞ւք: ✠

Աւաջի՛ քոյ տէ՛ր: Արդի մյ, ո՞ր պա- ✠

տարագեա՞լ հօր ՚ի հաշտուի՞ն հաց կենա՞ց

բաշխիս ՚ի մե՞զ հեղմամբ արեան քո ս՞բ,

աղաչեմք զքե՞զ ողորմեա՞մ արեամբ քով

փրկեալ հօտի՞ն: ✠

Օրհնեա՛մ տէ՛ր: ✠

Առաջ զի եղիցի սա մօցն մեզ մերձի: ✠

ԳԻՄ Զոգի մյ. որ զփառակցի քո զխորհուրդ.
 իջեալ 'ի յերկրնից կատարես, 'ի ձեռքս
 մեր. հեղձամբ արեան սուրա աղաչեմք ըզ-
 քեզ հանգո՞ր զհոգիս մեր ննջեցելոցն:

ԳԻՄ Օրհնեա՞մ տէ՛ր:

*Կ Ընդ որո և մեզ այց արասցես բարե:

ԳԻՄ Յիշեա՛ տէր և ողորմեա՛:

*Կ Լճածնին սրբոյ կուռին մարիամու:

ԳԻՄ Յիշեա՛ տէ՛ր և ողորմեա՛:

Սարկաւազն յաջակողմն սէղանայն չէսնամոց
 տասնչէ:

ԳԻՄ Լաւքելոյ սրբոց. մարգարէից. վարդապե-
 տոյ. մարտիրոսաց. և լծմ հայրապետաց
 սրբոց: Լաւքելագործ եպիսկոպոսաց. երե-
 ցանց. ուղղափառ սարկաւագաց. և լծմ սբց:
 Եղիցի յիշատակ 'ի սբ պատարագս աղա-
 ԳԻՄ չեմք: Յիշեա՛ տէր և ողորմեա՛:

Յարուլեան հերթիցն զայս տուն:

ԳԻՄ Օրհնեալ գովեալ և փառաւորեալ, հրա-
 շալի և լծազարդ յարուին քի երկիրպա-
 դանեմք:

ԳԻՄ Փա՛ռք յարուլթեա՞մ ն քո տէ՛ր:

'Ի ասիս որքոյն զայս տուն:

ԳԻՄ Սբ և լծահաճոյ, մարգարէին. հայրապե-
 տին. առաքելոցն. մարտիրոսին. (այս տնուն.)

որոյ այսօր Կ յիշատակն կատարեցաք. եղի
ցի յիշատակ 'ի:

Յիշեա՛ տէր և ողորմեա՛:

ԳԻԼ

Առաջնորդացն մերոց և առաջին լուսաւոր "ի
չացն սրբոց. Թադէոսի և Տարգուղ իմէոսի
առաքելոցն և Գրիգորի լուսաւորչին: Արիս
տակիսի. վրդանիսի. յուսկանն. գրիգորիսի.
ներսեսի. տաճակայ. դանիէլի. և խադայ.
մեսրօպայ վարդապետին. և գրիգորի նարե-
կացւոյն. և ներսեսի կլայեցւոյն. յօհաննու
որոտնեցւոյն. և գրիգորի և մովսէսի տաթե-
ւացեացն. և սրբոց գրիգորիսեանց և ներ-
սիսեանց. հովուաց և հովուապետացն հայ-
տաւանեայ. եղիցի յիշատակ 'ի:

Յիշեա՛ տէր և ողորմեա՛:

ԳԻԼ

Միանձնացելոց սրբոց. առաքինստէր և "ի
միմաստոյց կրօնաւորացն: Պօղոսի. անտօնի.
պօղայ. վակարայ. ռնուիրիոսի. աբբայ վար-
կոսի. սրապիոնի. նեղոսի. արսենի. և ագրի.
պարթաւայ: Յօհաննիսեանց և սիմէօնեանց.
սրբոց յսկեանց և սուքիասանց. և միմայ
հարց և աշակերտելոց նոցին ընդ տիեզերս
եղիցի յիշատակ 'ի:

Յիշեա՛ տէր և ողորմեա՛:

ԳԻԼ

Թսպաւորաց հաւատացելոց սրբ. Աբգորու. "ի

կոստանդինոսի. տրդատայ. և թէոդոսից.
 և ամ սբ և բարեպաշտ թագաւորաց և
 անասէր իշխանաց. եղիցի յիշատակ 'ի:

ԳԻՅ Յիշեալ տէր և ողորմեա:

Եւ ի Նիզհանուր ամ հաւատացելոց. արանց և
 կանանց. ծերոց և տղայոց. և ամ չափու
 հասակի հաւատով և սրբութի 'ի քս նընջե-
 ցելոցն. եղիցի յիշատակ 'ի:

ԳԻՅ Յիշեալ տէր և ողորմեա:

Եւ Օրհնեալ տէր իս

Եւ Լաւ առաւել զեպիսկոպոսապետ:

Եւ Գրհուի և փառաբանութի մատուցանեմք
 քեզ տէր ան մեր. վասն սբ և անմահ պա-
 տարազիս որ 'ի վերայ սրբոց սեղանոցս. զի
 սա մեզ 'ի սրբութի կենդանութե պարգևեացէ:
 Ապաւ շնորհեալ զսէր զհաստատութի և զըզ
 ձալի զխաղաղութի ամ աշխարհի. սբ յեկե-
 դեցւոյ և ամ ուղղափառ եպիսկոպոսաց. ե-
 պիսկոպոսապետին մերոյ և պատուական հայ
 բապետին ամ հայոց տեառն (այս անուան.) և
 մերոյ արհի եպիսկոպոսին և երջանիկ բա-
 բունապետին տեսուն (այս անուան.) և բաճա-
 նայիս որ զպատարազս մատուցանէ: Եւ վս
 քորութեց և յաղթութեց թագաւորաց քրիս-
 տոնէի և իշխանացն բարեպաշտից: Արդ-

չեսցուք և խնդրեսցուք և վասն հոգւոյն
 հանգուցելոց: Եւս առաւել վասն հանգու-
 ցեալ ըսբունաատացն մերոյ. և շինողաց
 սբ եկեղեցւոյս. և որք ընդ հովանեաւ սո-
 րին են հանգուցեալ: Ապաստուի եղբարց մե-
 րոց գերելոց և շնորհ առաջիկայ ժողովըր-
 դեանս: Հանգիստ հաւատով և սրբուի՛ր
 քս կատարելոցն. եղիցի յիշատակ ՚ի:

Ըստ ամի. և յաղագս ամենեցուն:

(Օրհնեա՛մ տէ՛ր:

Եւ եղիցի ողորմուի մեծիս ւոյ և:

Եւ ընդ հոգւոյդ քո՛ւմ:

Եւ սարկաւորս խորոյն ՚ի Քիւ:

Եւ ևս խաղաղուն՝ գտէր աղաչես:

Տէր ողորմեա՛:

Ամենայն սրբովք գորս յիշատակեցաք. ևս
 առաւելապէս՝ գտէր աղաչես:

Տէր ողորմեա՛:

Վասն մատուցեալ սբ և ամային պատարա
 գիս որ ՚ի վր սբ յ սեղանոյս՝ գտէր աղաչես:

Տէր ողորմեա՛:

Ու զի տր ամ մեր որ ընկալաւ զսա ՚ի սբ

երկնային և յիմանալի իւր մատուցարանն

զփոխանակն առաքեսցէ առ մեզ զշնորհս

և զպարգևս հոգւոյն սրբոյ. զտէր աղաչես:

ԳՊ Տէր ողորմեա՛:

ԽԷ Բնկալ կեցո՛ւ և ողորմեա՛. և պահեա՛ կմեզ
տէր քոյին շնորհւել:

ԳՊ Կեցո՛ւ տէր և ողորմեա՛:

ԽԷ Օգամենասրբուհի զամբածինն զմիշտ կոյսն
մարիամ, հանդերձ ամ սրբովք յիշելով,
գտէր աղաչես:

ԳՊ Տէր ողորմեա՛:

ԽԷ Եւ ևս միտքան լի ճշմարիտ և սուրբ:

ԳՊ Տէր ողորմեա՛:

ԽԷ Օ, անձինս մեր և զմիմեանս՝ տեառն ԽԷ:

ԳՊ Քիչ տեառնդ յանձն եղիցուք:

ԽԷ Ողորմեայ մեզ տէր ամ մեր, ըստ մե:

ԳՊ Տէր ողորմեա՛, տէր ողորմեա՛, տէր ողորմեա՛:

ԽԷ Օրհնեա՛ տէ՛ր:

ՃԷ Եւ տո՛ւր մեզ համարձակածայն բար:

ԳՊ Հայր մեր որ յերկինս ես. սք եղիցի ա-
նուն քո: Եկեսցէ արքայութի քո, եղիցին
կամք քո որպէս յերկինս և յերկրի: ԸՕ,
հաց մեր հոնապաղորդ տո՛ւր մեզ այսօր:
Եւ թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս և մեք
թողու՛ք մերոց սխալութեանս: Եւ մի՛ տա-
նիր զմեզ՝ի փորձուլի, այլ փրկեա՛ ի չարէ:

ԽԷ Օրհնեա՛ տէ՛ր:

ՃԷ Օ, քիչ քիչ աղքատի և: Խաղաղուի:

Եւ ընդ հոգւոյդ քւամ:

†

Եւստուծոյ երկըրպագեսցուք:

†

Եւառջի քո տէր:

†

Քահանայն խոնարհի. եւ ան շողովուրդն խո-

նարհին 'ի վայր: Եւսարհաւագն շայնէ:

Օրհնեա՛ տէր:

†

Քիւ Յիւ տերաւք մերով:

†

Եւսարհաւագն շայնէ Բարձր:

Պըռօսխոօս Եւմէ:

†

'Ի սրբուծիւն սրբոց:

†

Միայն սուրբ. միայն տէր. Յս Քո 'ի փառս

†

այ հօր. Եւմէ:

Օրհնեա՛ տէր:

†

Օրհնեալ հայր սուրբ ան ճշմարիտ:

†

Եւմէ:

†

Օրհնեա՛ տէր:

†

Օրհնեալ Արդիդ սուրբ ան ճշմարիտ:

†

Եւմէ:

†

Օրհնեա՛ տէր:

†

Օրհնեալ Հօգիդ սուրբ ան ճշմարիտ:

†

Եւմէ:

†

Օրհնեա՛ տէր:

†

Օրհնուծի եւ փառք հօր եւ որդւոյ:

†

Եւմէ: Հայր սբ. Արդիդ սբ. Հօգիդ սբ:

†

Օրհնուծի հօր եւ որդւոյ եւ սրբոյ հոգւոյ:

այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից
 Մէն:

ԽԻ՛ Օրհնեա՛ տէր:

ԽԻ՛ ս̄ք ՚ի ս̄ք պատուական մարմնոյ և:

Եւ խաչադէպէ խաչանայն Ահհոյն ՚ի վերայ թո-
 ղովորէանն և դառնայ ՚ի ոտքսն սէղանն. և խաչ-

շէն զվարագոյրն: Եւ խաչողէ սարկաւազն:

ԽԻ՛ Սաղմոս ասացէ՛ք տեսաւն ւոյ մերոյ դպիրք
 ձայնիւ քաղցրութեամբ զերգս հոգեւորս: Օ, ի սմա
 վայելեն սաղմոսք և օրհնութիւն. ալէլուիք և
 երգք հոգեւորք: Պաշտօնեայք հանդերձ եր-
 գովք սաղմոս ասացէ՛ք. և զտէր յերկինս
 օրհնեցէ՛ք:

Եւ դպիրքն էղանակէն:

ԽԻ՛ Քս պատարագեալ բաշխի ՚ի միջի մերում,
 ալէլուիա:

Օ, մարմին իւր տայ մեզ կերակուր և սք
 զտրիւնն իւր ցողէ ՚ի մեզ. ալէլուիա:

Սատի՛ք առ տէր և առէք զլոյս. ալէլուիա:

Ճաշակեցէք և տեսէք զի քաղցր է տր. ալ:

Օրհնեցէք զտէր յերկինս. ալէ:

Օրհնեցէք զնա ՚ի բարձունս ալէլուիա:

Օրհնեցէք զնա ամ հրեշտակք նորա. ալէ:

Օրհնեցէք զնա ամ զօրութիւնք նորա. ալէ-
 լուիա:

Եւ դպիրքն երգէն զսոսիս խորհրդաւորս ըստ
 արարածի աւուրս: Եւ խորշէն զլարագոյրն յետո:

Եւ սարհաւագն խորոզէ Բարձր ճայնիւ:

Երկիւղիւ և հաւատով յառաջ մատի՛ք և որչ
 սրբութիւն հաղորդեցարուք:

Եւ խորհրդաւորքն ասէն ճայնիւ:

ՄԾ մեր և տէր մեր երեւցաւ մեզ. օրհնել դու
 եկեալ անուամբ տեառն:

Դարձեալ խորշէն զլարագոյրն:

Եւ դպիրքն երգէն:

Ե. ցաք 'ի բարութեյ քոց տէր. ճաշակելով դու
 զմարմին քո և զարիւն. փառք 'ի բարձունս
 կերակրողիդ ըզըմեզ: Որ հանապազ կե-
 րակրես զմեզ. առաքեալ 'ի մեզ ըզհոգեւոր
 քո զօրհնուի. փառք 'ի բարձունս կերակրո
 շիդ ըզըմեզ:

Եւ սարհաւագն խորոզէ:

Եւ ևս խաղաղութիւն զտէր աղաչես:

որչ

Եւ ևս հաւատով ընկալեալք յմծային սք
 երկնային անմահ անարատ և անապական
 խորհրդոյս. զտեառնէ գոհացարուք:

Գ. հանամք ըզքէն տէր. որ կերակրեցեր դու
 զմեզ անմահական սեղանոյ քոյ: Եւ յաշխարհ
 զլարմինդ և զարիւնդ 'ի փրկւելի աշխարհի
 և կեանք անձ մեզ մերոյ:

Իսկ տառաժոյր արարչն էլ շնորհէն արաղս խորհրդա-
ւորս, Թնշն չաւանան ի հաւատընցէ զհարգ ոչ զօրհն
Եւ յորժամ հաղորդէն արհամաւորչն, դմբէն
էրգէն զսաղս զայս:

Սայր հաւատոյ սուրբ հարանա	րան:
Եւ առաջոստ գերադրա	կան
դու փետայիդ անվաճա	կան
որ զարդարեաց զքեզ անվախ	ճան:
Երկրորդ երկինք դու հրաշա	կան
փառաց 'ի փառս բարձրա	կան
որ զմեզ ճնանիս լուսոյ նը	ման
տւաղանաւն որդիս	կան
հաշխես զհայն մաքրա	կան
զարիւնդ ընկել տաս սոսկա	կան
հանես 'ի վեր գեր աստի	ճան
յիմանալեացն անջոկա	կան
Եկայք որդիք նոր սիօ	նի
մատիք առ տէր մեր սրբաւ	թեամբ
Ճաշակեցէք Եւ տե	սէք
զի բաղցր է տէր մեր հօրու	թեամբ
Նա բաժանեաց զյորդա	նան
դու զճով մեղաց աշխարհա	կան
նման յետուայ մեծ պօրա	կան
զքեզ տէր յիսուս հօր էա	կան
Հինն օրինակ քեզ Եւ նը	ման

դու խորանին գերադրա	կան
նա խորտակեաց զդրունս անդա	մանդ
դու դժոխոց զդրունս 'ի հի	մանց
Հացս այս մարմին է քրիստո	սի
բաժակս արիւն նորոյ ուխ	տի
ծածկեալ խորհուրդըն մեծ յայտ	նի
առտուած 'ի սմա մեզ տեսա	նի
Սա է քրիստոս բանն աստը	ւած
որ ընդ աջմէ հօրն բազ	մի
և աստ 'ի մեզ պատարա	դի
բառնայ ըզմեզըս աշխար	հի
Մյն որ օրհնեալ է յաւի	տեան
հարբ և հոգւովըն միա	կան
այժմ և յաւէտ և յապա	գայն
և անսպառ միշտ յաւի	տեան

Եւ 'ի վերջ ասուին՝ ոսկ ասրհաւագի:

Օրհնեալ տէր:	«Ի Զ
Որ օրհնես պայնոսիկ որք օրհնեն:	✕ Կ
Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ յայսմ հե. Գու	
տէ մինչև յաւիտեան: Էրից Էրհնէալ:	
Կատարուին օրինաց և մարգարէից:	✕ Կ
Եւ ասեն՝ Ալ էլ ուխտ օրթի:	«Ի Կ
Յետ յարուե տեառն մերոյ յի քի:	✕ Կ
Եւ իբրև ճաշեցին: Կամ Իսկզբանէ:	
Փառք բեզ տէր աստուած մեր:	Գու

- «Ի՛նչ Աւրբ աւետարանաւս աղաչեսցուք:
 *Կ. Պահպանեալ զճառայս բո բրիստոս ան:
 Ի՛նչ Օրհնեցից զտէր յամ Ժամ. յամ Ժամ.
 օրհնելի նորա ՚ի բերան իմ:
 *Կ. Օրհնեալ ք եղերուք ՚ի շնորհաց սբ հոգւոյն
 երթայք խաղաղութ. և տէր եղիցի ընդ ձեզ
 և ընդ ամենեւեանդ, ամէն:

Եւ ՚ի Բաշխէլն զնշխարս առ Ժողովուրդսն
 Իսրայէլ երգէն զսաղմոսս զայս:

Եւ տէր պարծեսցի անձն իմ. լուիցեն
 հեզք և ուրախ եղիցին:

Սեճ արարէք զտէր ինչ. և բարձր ա-
 րասցուք զանուն նորա ՚ի միասին:

Խնդրեցի ՚ի տեառնէ և լուաւ ինձ. յամ
 նեղուէ իմ մէ փրկեաց զիս:

Մտի՛ք առ տէր և առէ՛ք զլոյս. և ե-
 րեսք ձեր մի՛ անաչեսցեն:

Եւ յս աղքատ կարգաց առ տէր, և տէր
 լուաւ ստա. յամ նեղուէ սորա փրկեաց ըզ
 սա:

Բանակք հրեշտակաց ան շուրջ են զերգիւ-
 ղածովք իւրովք, և պահեն զնոսա:

Ճաշակեցէ՛ք և տեսէ՛ք զի քաղցր է
 տէր. և բանեալ է այր ող յուսաց ՚ի նա:

Երկերուք 'ի տեառնէ ԹՄ սուրբք նորա.
 զի ոչինչ է պակասուլի երկիւղածաց նորա:

Մծամեծք աղքատացան և քաղցիան. բայց
 ոյք խնդրեն զտէր, մի' պակասեսցի 'ի նոցա
 նէ ԹՄ բարուի:

Եկայք որդեակք իմ լուարուք ինձ և զեր
 կիւղ տեառն ուսուցից ձեզ:

Ո՛վ է մարդ որ կամի զկեանս, սիրէ զա-
 ւուրս իւր տեսանել 'ի բարուի:

Ելուեցո՛ զլեզուքո 'ի չարուէ. և շըր-
 թունքքո մի' խօսեսցի զնե՛ գուլի:

Խոտորեա՛ 'ի չարէ և արա՛ զբարի. խնդ-
 րեա՛ զխաղաղուի, և ե՛րթ գնես նորա:

Աճք տեառն 'ի վերայ արդարոց, և ա-
 կանջք նորա 'ի վերայ աղօթից նոցա:

Երեսք տեառն 'ի վերայ չարագործաց, աւա-
 տակել յերկրէ վ յիշատակս նոցա:

Կարգացին արդարքն առ տէր, և տէր լը-
 ւառ նոցա. յԹՄ նեղուէ նոցա փրկեաց ըզ-
 նոսա,

Մերձ է տէր առ այնոսիկ՝ որք մոշեալ
 են արտիւք. և զխոնարհս հոգւով կեցուցանէ:

Բարոյա՛մ նեղութիւք են արդարոյ. յԹՄ
 փրկէ զնոսա տէր. և պահէ զԹՄ ոսկի ըս
 նոցա. և մի' 'ի նոցանէ մի' փշրեսցի:

Մահ մեզաւորին չար է. բայց որ ասէ
 Կորդարն, զղջասցի:

Փրկէ տէր զանձինս ծառայից իւրոց. մի
 զղջասցին ամենեքեան՝ ոյք յուսացեալ են
 ՚ի նա:

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ:
 Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից.
 ամէն:

Խ Ր Ա Տ

ՏՕՄԱՐԱԿԱՆ ԱՂԻՒՍԱԿԻՍ

Ասլ զԺուականն հայոց յորում ամի և
 իցես, յառաջիկայ աղիւսակէ աստի՝ որ յեր
 կուս երեսս թղթոց եղեալ է. և գիտ ՚ի
 քարգի այնր թուականի և Տարեգիրն նոյն տա
 րւոյն, յորոյ կարգի եղեալ կայ նօտր գրով
 միայն ԼԹներեակն՝ Վերադիրն՝ և Տանու
 տէրն: Եւ ասի յառաջ գնացեալ յայն մշտն-
 ջեսաւոր աղիւսակն՝ որ յերիս քոյգ երեսս
 թղթոց պարունակեալ է, գտցես անդ զնոյն
 Տարեգիրն, որ ըստ կարգի այբուբենից եղ-
 եալ կայ գլխագրով. և ՚ի շարս նորին գտցես
 յառաջին տուփն զօրն յայտնուէ, յերրորդումն
 զմիջոց ուտիքն. և այսու կարգաւ յառաջ գնաս
 ցես մինչև ցօր բարեկենդանի յայտնուէ:

(Օրինակ իմն, թուական առաջիկայ յար-
 ւոյս է (ԱԵ), և Տարեգիրն. (ԱԶ), զոր գտցես
 յառաջի աղիւսակի անդ. և ՚ի նմին կարգի
 առաջին առ ձեռն պատրաստ գրանես զօրն
 յայտնուէ՝ որ է (Երթթ), և զմիջոց ուտիքն
 որ է (ԼԹ) օր, և զառաջաւորաց բարեկեն-
 ղանն որ է իրարաւորի (Ի), և զայլն մէջ ըստ
 վերոյգրեալ խրատու մինչև ցօր բարեկեն-
 ղանի յայտնութեան:

Ա. Բ. տեառն և

Թուական հայոց

Երկրորդ

Երկրորդ

Երկրորդ

Տանուտիք:

1856	Ա. Ե.	պլ	է	դ	Խեցեղատին
1857	Ա. Ե. Գ.	ձ	բ	ժ. Դ.	Ա. Ե. Լ. Ժ:
1858	Ա. Ե. Կ.	բ	գ	ի. Ե.	Կոյս:
1859	Ա. Ե. Ը.	հ	դ	զ	Կ. Ե. Լ.
1860	Ա. Ե. Թ.	ճ. Ե.	է. Զ.	ժ. Ե.	Կ. Ե. Լ. Ժ:
1861	Ա. Ե. Ժ.	ց	է	ի. Ը.	Ա. Ե. Լ. Ժ. Ե. Լ. Ժ.
1862	Ա. Ե. Ժ. Ե.	ղ	»	Թ.	Ա. Ե. Լ. Ժ. Ե. Լ. Ժ.
1863	Ա. Ե. Ժ. Բ.	ժ	բ	ի. Ե.	Զ. Ե. Լ. Ժ.
1864	Ա. Ե. Ժ. Գ.	վ. Ե.	գ. Դ.	բ	Զ. Ե. Լ.
1865	Ա. Ե. Ժ. Դ.	ճ.	է	ժ. Դ.	Խ. Ե.
1866	Ա. Ե. Ժ. Ե.	ղ	զ	ի. Դ.	Ց. Ե. Լ.
1867	Ա. Ե. Ժ. Զ.	պ	է	Ե.	Ե. Լ. Ժ. Ե. Լ. Ժ.
1868	Ա. Ե. Ժ. Կ.	ի. Ժ.	» Բ.	ժ. Ը.	Խ. Ե. Լ. Ժ. Ե. Լ. Ժ.
1869	Ա. Ե. Ժ. Ը.	վ	գ	ի. Կ.	Ա. Ե. Լ. Ժ:
1870	Ա. Ե. Ժ. Թ.	հ	դ	ը	Կոյս
1871	Ա. Ե. Ի.	է	է	ժ. Թ.	Կ. Ե. Լ.
1872	Ա. Ե. Ի. Ե.	ջ. Ե.	զ. Ե.	Լ	Կ. Ե. Լ. Ժ:
1873	Ա. Ե. Ի. Բ.	դ.	»	ժ. Ե.	Ա. Ե. Լ. Ժ. Ե. Լ. Ժ.
1874	Ա. Ե. Ի. Գ.	ժ	բ	ի. Բ.	Ա. Ե. Լ. Ժ. Ե. Լ. Ժ.
1875	Ա. Ե. Ի. Դ.	շ	գ	դ	Զ. Ե. Լ. Ժ.
1876	Ա. Ե. Ի. Ե.	կ. Ժ.	դ. Ե.	ժ. Դ.	Զ. Ե. Լ.

1877	ռ յիզ	ղ	չ	իե	խոյ
1878	ռ յիէ	ւ	է	զ	Յուլ
1879	ռ յիը	ի	ո	ժէ	Լեկաւորն
1880	ռ յիթ	տւլ	բգ	իը	խեցդետին
1881	ռ յլ	ն	դ	թ	Մ. իւծ
1882	ռ յլ ւ	է	է	իւ	կոյս
1883	ռ յլբ	ջ	չ	բ	կշիւ
1884	ռ յլգ	ճղ	էո	ժդ	կարիճ
1885	ռ յլդ	դ	բ	իդ	Մ. ղեղնաւոր
1886	ռ յլե	շ	գ	ե	Մ. յծեղջուր
1887	ռ յլզ	կ	դ	ժզ	Զ. րհոս
1888	ռ յլէ	փւ	էղ	իէ	Չուկ
1889	ռ յլը	ճ	է	ը	խոյ
1890	ռ յլթ	ի	ո	ժթ	Յուլ
1891	ռ յլս	տ	բ	լ	Լեկաւոր
1892	ռ յլւ	հկ	գդ	ժւ	խեցդետին
1893	ռ յլբ	է	է	իբ	Մ. իւծ
1894	ռ յլգ	ջ	չ	դ	կոյս
1895	ռ յլդ	լ	է	ժդ	կշիւ
1896	ռ յլե	դդ	ոբ	իե	կարիճ
1897	ռ յլզ	շ	գ	զ	Մ. ղեղնաւոր
1898	ռ յլէ	կ	դ	ժէ	Մ. յծեղջուր
1899	ռ յլը	ռ	է	իը	Զ. րհոս
1900	ռ յլթ	ճճ	դէ	թ	Չուկ
1901	ռ յլ	ի	ո	իւ	խոյ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ገብረ ሙሉ

ዐ. (3) ሙሉ

ሀ. ገብረ ሙሉ

ሀ. ገብረ ሙሉ

ሀ. ገብረ ሙሉ

ዐ. ገብረ ሙሉ

ሀ. ገብረ ሙሉ

ሀ. ገብረ ሙሉ

ሀ. ገብረ ሙሉ

ሀ. ገብረ ሙሉ

ሀ. ገብረ ሙሉ

2

2

L

7

ከ

ቶ

ቶ

ከ

ቶ

ከ

ከ

9

1

L

ከ

ከ

ቶ

ቶ

ከ

ቶ

ከ

ከ

8

2

L

9

ከ

ቶ

ቶ

ከ

ቶ

ከ

ከ

ሀ

2

L

ከ

ከ

ቶ

ቶ

ከ

ቶ

ከ

ከ

ሀ

2

L

ከ

ከ

ቶ

ቶ

ከ

ቶ

ከ

ከ

ሀ

2

L

ከ

ከ

ቶ

ቶ

ከ

ቶ

ከ

ከ

S

4

L

ቶ

ቶ

ከ

ቶ

ከ

ቶ

ከ

ከ

P

2

L

ቶ

ቶ

ከ

ቶ

ከ

ቶ

ከ

ከ

8

1

L

ቶ

ቶ

ከ

ቶ

ከ

ቶ

ከ

ከ

T

2

L

ቶ

ቶ

ከ

ቶ

ከ

ቶ

ከ

ከ

F

2

L

ቶ

ቶ

ከ

ቶ

ከ

ቶ

ከ

ከ

R

4

L

ቶ

ቶ

ከ

ቶ

ከ

ቶ

ከ

ከ

ዐ. ገብረ ሙሉ ገብረ ሙሉ

Handwritten text in a cursive script, likely a letter or document, written on aged, stained paper. The text is arranged in several lines, with some words appearing to be "Dear Sir" and "I am".

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a signature or a closing remark, written in a cursive script.

~~40 X~~

$$10 \times 4 = 40$$

$$\begin{array}{r} 80 \\ 40 \\ \hline 120 \end{array}$$

$$5 \times 4 =$$

$$\begin{array}{r} 40 \\ 40 \\ 40 \\ 40 \\ 40 \\ \hline 200 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 160 \\ 40 \\ \hline 200 \end{array}$$

3 27 126 13 12

15

3 3 15

200 67 126
160

40 13

3 1

62 15

9 4 0

14310